

Con Hủ

Helena Mniszek

Ngày đã rạng . Bình minh đang tỉnh thức.

Vùng sáng phương đông mỗi lúc thêm trải rộng mãi ra. Từ sắc hồng, nó ngả sang màu nhạt , mỗi lúc một sáng hơn, gần như trong suốt, thêu trên nền vải óng vàng.

Không khí mang đắm hơi thở lạnh giá ban đêm háo hức hút thu ánh nắng mặt trời, làn sương mù ẩm ướt lắng dần, khí trời mỗi lúc một thêm tươi mới, trong lành. Chim chóc tỉnh giấc đua nhau cất lên muôn ngàn tiếng hót véo von. Cây cối nở xoè những chồi tơ tháng năm xôn xao chào đón bình minh - vị tiên nữ dẫn đường cho thần mặt trời. Toà lâu đài của đền trang Xuôdkôvxe lặng lẽ trong ánh hồng bình minh, nổi bật bởi sắc trắng tinh khôi của những bức tường và màu xanh tươi rói của những rặng cây gia được xén tỉa cẩn thận trồng thành một vòng cung trang điểm cho mặt tiền.

Từ phía sau vườn cây ăn quả và khuôn viên , tiếng chuông của đền trang chọt ngân vang giống giả. Trong sự tĩnh mịch ban mai , tiếng chuông nổi lên lạnh lạnh , lẩn trốn , rắc tiếng vọng khắp các ngôi nhà của cư dân trang ấp. Bị thức giấc bởi tiếng chuông lạnh lói, gia nhân bật dậy, bắt tay vào công việc thường ngày. Những người chủ trong lâu đài không bị thứ tiếng động kia làm mất giấc ngủ. Nhưng một lát sau, một chiếc cửa sổ kiểu Venêxi ở tầng một phía cánh trái lâu đài chọt mở ra. Hơi thở tươi mát của mùa xuân lùa vào những tấm rèm mỏng che mặt kính, mon man mái tóc vàng mịn màng như lông điều thử của cô gái Xtefchia Rudexka đang háo hức nghiêng ra với không gian.

Cô vẫn đang mặc áo ngủ, tóc hơi rối. Hồi chuông và tiếng cu gáy trong vườn đã đánh thức cô. Buổi sớm mai mới trong lành làm sao, không khí làm cô tỉnh hẳn , cô say sưa hít sâu vào ngực . Những đài hoa lỏng lẻo sương và tiếng chim lành lút khiến hồn cô say mê mơ mộng. Đôi môi hồng hê cười tươi tắn như rặng đông , nhưng đôi mắt to màu hoa đồng thảo vẫn vương vấn nỗi u hoài - nỗi buồn không hợp chút nào với thân hình trẻ trung và giọng nói vui vẻ mà cô chọt thốt lên :

- Đời đẹp tuyệt vời ! Không ngủ nữa , ta vào rừng thôi !

Cô rời cửa sổ, thay quần áo. Bện lại tóc , cô búi thành một búi nặng sau gáy , tóc cô mềm , xoắn tự nhiên , che khuất đường cong mềm mại của đôi vành tai bé xinh và hai góc lượn của một vầng trán đẹp . Cô mặc chiếc áo dài giản dị bằng vải mỏng màu xám , đồ trang sức chỉ duy nhất một chuỗi hạt hồng mộng, long lanh như những quả phúc bồn tử lớn . Mặc áo xong, cô ngó sang phóng bên cạnh. Tối sẫm trong những rèm cửa buồng kín, căn phòng vẫn như còn say ngủ. Xtefchia khẽ lẩm bẩm :

- Luxia vẫn ngủ say. Ta đi một mình vậy .

Cô nhón chân thật nhẹ nhàng đi ngang qua mấy phóng bài trí phong lưu và trang nhã . Đến gian sảnh thềm thang của lâu đài cô chọt dừng chân bất lực khi thấy các cửa ra vào lồng kính vẫn đang khoá chặt. Một gia nhân tay cầm bàn chải chạy vội xuống cầu thang gác giúp cô. Gã dương to đôi mắt ngái ngủ nhìn cô, vẻ ngạc nhiên, song vẫn xăm xắn mở khoá. Lát sau ; cô gái chạy ra vườn hoa. Đi dọc những lối nhỏ rải sỏi, cô hái đầy tay những đoá hoa thủy tiên thanh mảnh trắng ngần. Một chùm tử đinh hương tím sả trên cây xuống , đu đưa, toả hương man mác . Những đoá hoa thủy tiên trắng trong, thơm thơm, chứa đầy sương lạnh, những mắt hoa vàng sau hàng mi đỏ, nom như đầm lệ.

Cô thiếu nữ nghiêng những đài hoa trắng ngần vào môi và uống những giọt lệ ấy , miệng nở một nụ cười tinh

ngịch. Tuổi thanh xuân tươi trẻ và những ánh rạng đông đầu tiên của vầng thái dương hoà nhau thành một khúc nhạc hạnh phúc lớn lao, ùa vào lòng cô như cầu vồng muôn hồng nghìn tía. Cô nhảy lên rung những chùm tử đinh hương lớn nhất để những giọt nước trong thơm ngát từ hoa rơi xuống mái tóc óng mượt của cô. Trong ánh lê minh, mái tóc màu sáng của cô loáng ướt như phủ trong sương bạc.

Cầm bó hoa tươi thắm trong tay cô rời khuôn viên bước vào vườn cây ăn quả và nơi đây cô cũng thốt lên tiếng kêu đầy ngưỡng mộ. Những hàng cây đứng nghiêm trang, phủ đầy hoa, đẹp tuyệt vời. Những cây táo nở những chùm lá non hồng hào, trông sao trẻ trung như thể ve vuốt mắt nhìn. Những cây anh đào đầy hoa trắng trông hết những nàng thanh nữ đang đội vòng hoa cưới.

Hương hoa ngào ngạt, muôn cảnh tuôn chảy suối hương. Mặt trời dát vàng các đoá hoa, gió mải theo những cánh ong náo nức. Thỉnh thoảng, một cánh bướm trắng tinh rời cây bay vút lên như một đoá hoa linh động. Say mùi hương, Xtefchia bẻ đôi cành anh đào nho nhỏ cài lên tóc, dặt vào thắt lưng và đầy hoa, cô bước mĩa theo con đường hẹp trong vườn, hai bên trồng những bụi phúc bồn tử. Con đường dẫn ấy dẫn tới một khu rừng nhỏ tiếp theo vườn cây ăn trái.

Xtefchia khẽ nghiêng cành cây sương đọng, phủ đầy những đoá hoa nho nhỏ như thể đã phai màu, trăm ngàn cánh hoa bằng bạc ấy đựng trên những chiếc lá thắm màu, tạo nên một hoạ phẩm kì thú. Làn váy áo màu xám của cô đầy một lượt sương lỏng lánh, sương bắn cả lên mặt lên tay cô nhưng chỉ khiến cô thêm thích thú. Cô chạy đến bên chiếc công rào nhỏ, mở ra và lội trong làn cỏ tươi tốt đầm sương, cô băng qua dải đồng cỏ ngăn cách khu vườn cây ăn quả với rừng. Và cô cất tiếng hát giữa những cây thông cao vút và những cây lá bản tán xoè rộng.

Một chú sóc vút qua gần chân cô, nhảy tót lên cây. Lẽ sẽ huyền thuyên riu rít chuyện trò, chim gõ kiến mổ tót tót đều đều vào vỏ cây. Một chú chim hoạ mi nào chợt cất giọng hót cao vút tuyệt vời trong khu rừng tổng quá sử (giống cây thuộc họ bạch dương) cạnh đây, từ trong các loài chim. Thế giới rừng sôi động sự sống, đầy ắp những tiếng hót, tiếng rì rào của những cành thông, tiếng ào ào của rừng phi tử, lúc âm âm, xao xác, lúc lạnh lốt vút cao. Những tiếng vọng đánh thức lan xa, hoà vào nhau, nghe vui vui. Thiếu nữ tươi cười tắm nắng trời, đắm mình trong lá hoa xanh tốt.

Nhưng lát sau, vẻ rạng rỡ của cô chợt biến mất. Một vòn mây đen nào chợt đến làm u ám khuôn mặt trẻ trung của cô, khiến ánh mắt trong hàng mi rậm sẫm màu như mờ đi. Đôi lông mày xinh đẹp chau lại trên vầng trán, cô buông tay thả vạt áo váy dài chạm xuống làn rêu ẩm, thốt lên giọng gào :

- Dẫu sao cũng có lý do để mà vui chứ !

Cô sức nhớ rằng thể là đã một tháng nay cô làm gia sư tại đền trang Xuôđkôvxe. Thời gian trôi đi mới chậm chậm làm sao !

Chưa bao giờ cô nghĩ đến chuyện phải kiếm việc làm, cô không cần phải kiếm sống. Ấy vậy mà mọi sự lại xảy ra theo cách khác. Về vật chất, chẳng có gì buộc cô phải làm nghề giáo. Cô là con gái một gia đình giàu có thuộc Vương quốc. Ngoài cô, trong nhà còn hai đứa trẻ nữa. Cô mới tròn mười chín tuổi. Lúc này, vừa tân bộ trong rừng, Xtefchia vừa nhớ lại những hoàn cảnh đã khiến cô phải lìa xa tổ ấm gia đình.

Nổi bật trên tất cả là hình dung đẹp đẽ của chàng trai trẻ Edmun Prônnhixki và những tình cảm trẻ thơ của cô cho người ấy. Khi chàng từ trường trung học Đublany trở về, vẻ đẹp trẻ trai của chàng ta đã thu hút ngay Xtefchia. Không kịp tìm hiểu bản chất con người, cô gái đã yêu say mê lần đầu tiên trong đời, yêu vội vàng, mù quáng, không một chút ái tình chân chính. Prônnhixki đã làm mê muội trí óc vốn mơ mộng và giàu xúc cảm của cô.

Sau khi kết thúc một khoá học bổng tại Vacsava, Xtefchia tham gia các khoá chuyên đề. Và khi ấy cô mới được làm quen chút ít với giới thanh niên học sinh. Phần lớn họ là những chàng trai thanh cao, với những say mê lý tưởng. Xtefchia cũng chưa bao giờ hình dung họ khác thế. Lợi dụng sự cả tin của cô, lại say mê nhan sắc của cô, Prônnhixki muốn chiếm đoạt tình yêu của cô nhưng đã khéo léo che giấu bản chất của mình. Thậm chí chàng ta còn chiếm được cảm tình của ông bà Rudexki thân sinh cô. Và cuộc tình kéo dài.

Nhưng thân sinh của Xtefchia không cho phép làm lễ đính hôn chính thức , mặc dầu đã biết đôi trẻ đã ngỏ lời với nhau. Ông linh cảm thấy chúng là hai con người có bản tính hoàn toàn khác biệt nhau. Ông thân sinh của cô không tin những sắc màu xinh đẹp bên ngoài của Edmun, ông biết rõ " Prônnhixki Cha ", kẻ có những quan hệ với những loại người căn bã xa hội. Còn ở con gái ,ông nhận thấy biết bao nhiệt tình lý tưởng , bao tình cảm phong phú - và ông e sợ chờ đợi sự kết thúc của cuộc tình kia. Ông không hề nghi ngờ là điều đó sẽ xảy ra, nhưng ông lo cho Xtefchia... Linh cảm đã không đánh lừa ông.

Chiều theo ý định của con trai, " Prônnhixki Cha " bắt đầu khéo léo tìm cách dò hỏi (thông qua một viên dự thẩm) về món hồi môn của Xtefchia . Số tiền hơn chục nghìn đã khiến gã nổi cơn thịnh nộ .

Lão giải thích cho con nghe sự thiếu căn cứ của mối quan hệ ấy , bắt nó cắt đứt quách đi. Lão chứng minh cho con rằng với vẻ điển trai và tên tuổi của mình, nó phải cưới một người vợ có số tiền vài trăm nghìn là ít. Cũng thời gian ấy , Xtefchia đã bắt đầu nghi ngờ ánh hào quang loá mắt của người yêu lý tưởng của cô . Cô thử thách , tìm những vết đen. Trí thông minh và sự nhạy cảm đã xui cô làm việc ấy . Và sự đảo ngược đã xảy ra.

Chính Prônnhixki Cha đã đưa cho cô chiếc kính đen để nhìn sự việc - bởi lão bắt đầu câu chuyện đính hôn bằng những cách hỏi cha cô xem cô được bao nhiêu tiền hồi môn. Những lời ấy đã xoá sạch tất cả. Ông Rudexki cương quyết từ chối, và lấy làm hài lòng vì đã sớm phát hiện được những ý đồ thật của gia đình Prônnhixki. Nhưng muốn được kiểm tra lại một lần nữa lòng cao thượng của Edmun , Xtefchia đã can đảm nhìn thẳng vào vàng hào quang tinh thần chứa đầy vẻ đẹp của người yêu đã từng hấp dẫn cô.

Và cô đã trông thấy hiện tượng nhật thực u ám trên cái đĩa tròn màu sáng của niềm mơ tưởng của chính mình . Cô đã trông thấy những vết đen to tướng của tính ích kỷ và thói phù hoa giả dối , thay vì những tình cảm thanh cao , cô nhận thấy bản chất thô bạo chỉ hướng tới sự kiểm soát của bản thân. Edmun lộ mặt giống như loài hoa hút máu kia, chuyên dùng vẻ đẹp và mùi hương quyến rũ những loài côn trùng cả tin, để rồi khi chúng bị mê muội chịu vâng theo ma lực, nó liền khép chặt những cánh hoa và phô bày thực chất bên trong một cách vô liêm sỉ. Nó giết chết những con vật kia bằng độc tố si mê, hút máu chúng , sống bằng mạng sống của chúng .

Suýt nữa cô đã sa vào đoá hoa hình chén lừa lọc kia. May mà người ta đã cứu cô thoát chết. Nghĩ đến chuyện cũ , Xtefchia ngồi xuống một gốc cây, hai tay ôm gối , cúi đầu buồn bã . Sự thất vọng đầu tiên của cuộc đời để lại trong lòng cô biết bao cay đắng ! Niềm tin vô hạn kia vào con người đã bị suy yếu đi , nhiệt tình đối với những tình cảm sâu xa trở nên héo hắt .

Theo quan niệm riêng, cô gái cảm thấy không còn khả năng có những tình cảm nồng nàn , cô quên mình mới mười chín tuổi đầu lại có một nhiệt tâm phong phú. Một lớp vầng băng mỏng manh của sự bi quan đã phủ lên những ước mơ lý tưởng của cô, lớp băng ấy đang dày dần lên , ngay cả ở Xuôđkôvxe này.

Sau khi cắt đứt với Edmun, Xtefchia quyết định rời xa gia đình . Cô thấy xấu hổ và hối hận , muốn trốn chạy càng xa càng tốt . Cô mơ tới những vùng trời rộng lớn, những khoảng không gian xa xôi, cô khao khát lên đường !...

Với bản tính sôi nổi, cô vẽ nên trong trí tưởng tượng những bức tranh nhiều màu sắc , đầy huyền tưởng. Cô mơ màng trong những cảnh tượng chói lòa và chột cảm thấy chật chội gò bó trong những hoàn cảnh từ trước tới nay. Sau một cuộc đấu tranh ngắn ngủi, cô cùng với cha ra đi tìm chỗ dạy học. Mọi lời khuyên giải của sông thân không mang lại kết quả. rốt cuộc ông bà đành nhượng bộ con , cho rằng đó chẳng qua chỉ là một ý muốn đồng đánh nhất thời nảy sinh do sự thất vọng đầu tiên trong đời, họ chỉ lo không chọn được chỗ làm thích hợp.

Chuyện tìm việc khá khó khăn. Cả Xtefchia lẫn ông Rudexki đều cảm thấy khó chịu. Một số bà chủ thấy Xtefchia hơi quá đẹp , nhất à khi bản thân họ đã mang sẵn định kiến hoặc họ có những cô con gái kém phần nhan sắc . Sau nhiều lần không thành, rốt cuộc hai cha con cũng đã tìm được việc làm. Nhan sắc của Xtefchia

không làm mất lòng nữ nam tước Elzonovska , ngược lại - còn gây được thiện cảm của bà.

Song nam tước phu nhân lại hỏi cô xem liệu cô có cảm thấy buồn chán ở điền trang Xuôdkôvxe ko, bởi nơi đây chỉ có bà, một cô con gái , người cha già cùng một người gia khách trú ngụ thường xuyên nữa- đó là thầy giáo cũ của anh bà. Nhưng đang khao khát được yên tĩnh nên Xtefchia thậm chí đồng ý chấp nhận ngay cả điều kiện nghỉ hè cũng không về nhà . Thực ra cô cũng hơi e ngại điền trang Xuôdkôvxe xa xăm kia , nhưng vẫn có cái gì thu hút cô đến đó.

Kể lại chuyện xảy ra trước khi cô gái xa gia đình , ông Rudexki đã đề nghị phu nhân Elzonovska quan tâm chăm sóc Xtefchia và ông đã nhận được lời hứa hẹn , tuy được thốt ra bằng giọng khá kênh kiệu nhưng cũng hàm chứa chút nhiệt thành. Gốc gác quý tộc của nam tước phu nhân khiến ông Rudexki không thật yên tâm. Ông không muốn con mình phải dạy ở một gia đình quý tộc , bởi ông hiểu rằng ngay cả trong những gia đình bình thường , một nữ gia sư cũng có thể gặp phải cách đối xử khác nhau. Ông run sợ khi nghĩ rằng trong lâu đài đại quý tộc , người ta có thể xúc phạm đến cô con gái ông. Nhưng bên cạnh đó , ông cũng biết rằng giới quý tộc nòi thường rất lịch sự , một ông chủ lớn thuộc dòng dõi lá ngọc cành vàng lâu đời bao giờ cũng tốt hơn nhiều so với một ông chủ mới phát. Chính cái họ của nam tước phu nhân đã khiến ông Rudexki yên tâm . Ông nhận thấy bà thuộc loại những bà lớn cứng nhắc song không phải không có những mặt đáng yêu.

Đến nơi làm việc, Xtefchia mới làm quen với cô học sinh của mình. Luxia đã mười sáu tuổi. Đó là một thiếu nữ khá mảnh mai, xinh đẹp, nhưng quá tinh tế, có mái tóc rất nhạt và đôi mắt xanh thẳm , khác hẳn mẹ cả bề ngoài lẫn tính tình . Cô gái hợp tính Xtefchia . Và chẳng mấy chốc giữa hai người đã nảy sinh một tình thân như bạn bè.

Xtefchia nhòm dậy, đi sâu vào rừng.

" Liệu mình có sống nổi ở đây đến cùng không nhỉ ? Ôi ! Mình không dám chắc đâu ! " - cô thì thầm tự nhủ.

Tình yêu của cô đối với Prônnhixki, chớp nhoáng và mảnh mai như một kiếp bướm chóng tàn đã lụi tắt. Giờ đây cô lo ngại bởi một chuyện khác. Mọi người ở đây đều tốt đối với cô, đặc biệt là người ông tuổi tác của Luxia - cụ Machây Mikhôrovski, một vị đại quý tộc điển hình nhưng là một đại quý tộc đáng yêu . Cụ dành cho cô nhiều cảm tình thương mến , cụ gọi cô bằng cái tên âu yếm Xtenhia. Cụ bảo cái tên âu yếm đó gọi cho cụ thời trai trẻ tốt đẹp . Xtefchia không rõ những hồi ức ấy ra sao nhưng cô cảm thấy biết ơn cụ về tình thương mến và lòng nhân hậu như một người cha . Song cô không thích người cháu nội của cụ , chủ nhân của trang ấp Xuôdkôvxe - đại công tử (*) Valdêmar Mikhôrovski. Anh ta sống ở cách đây hai dặm , tại điền trang Guenbôvitse và thường xuyên lui tới tại điền trang Xuôdkôvxe . Anh ta không từ một dịp nào để khiêu khích cô một cách trắng trợn . Cứ mỗi lần anh ta đến , Xtefchia lại bức mình , cô im lặng hoặc tức giận đáp lại những lời lẽ khiêu khích ác ý của anh.

" Chắc người này đến buộc mình phải rời bỏ Xuôdkôvxe mất thôi ! " - cô đau xót nghĩ thầm .

Và khi nghe người khác toàn khen anh ta, Xtefchia ngạc nhiên thầm nghĩ : " Thế ra chỉ mình ông ta mới đối xử như vậy ?... Ông ta gọi nhớ Prônnhixki nhưng là sau khi bị lột mặt nạ " .

Anh ta không hề tỏ ra giữ ý , cũng chẳng giả vờ thanh cao, anh công khai thể hiện chất tàn nhẫn trong bản tính của mình.

Nhưng biết cái nào tốt hơn đây : thế giới ảo vọng, thế giới mơ tưởng , hay thế giới thực tế ?...Tất cả hết như một đoá hoa màu sắc tuyệt vời và mùi hương thần bí .

Sắc màu - ấy là mơ ước

Mùi hương - ấy là ảo vọng

Thực tại - ấy là thân cây giản dị và mảnh đất xám xịt nơi mà đoá hoa kia đã sinh thành.

Chàng công tử Mikhôrvxki chính là thực tại trần trụi thực , không chút tô vẽ.

Phản kích bởi những ý nghĩ của chính mình, Xtefchia cất bước chạy trong rừng.

Mỗi cây thông , mỗi trắng trắng , thậm chí những con sóc hoặc con chim cú cu đều gọi cô nhớ đến trang Rutraiev và nỗi nhớ nhà mỗi lúc một lớn lên trong lòng cô...Lần đầu tiên cô thoáng thất vọng tự hỏi : sao cô lại có thể chấp nhận điều kiện là nghỉ hè sẽ không về thăm gia đình ?

Tại một góc rừng bùn lầy cô tìm được rất nhiều hoa lưu ly, cúc bông , cây nụ vàng vùng đồng cỏ vàng rực , cô hái chúng đầy tay mà lệ ứa tràn khoé mắt . Cô hôn những đoá hoa lưu ly, bởi chúng khiến cô nhớ tới khu rừng tổng quát ở Rutraiev quê hương. Mang theo bó hoa đầm sương đêm cô quay trở lại vườn quả . Vàng dương đã lên cao , chiếu qua kẽ lá, rải chiếc lưới văng xuống thảm cỏ tốt tươi. Đúng lúc ấy, trên con đường giữa rừng , Xtefchia chợt trông thấy một chàng kỵ sĩ đang cưỡi ngựa đi thong thả .

Cô suýt rùng mình vì bức bối. Người đó chính là Valdemar Mikhôrvxki . Anh ta cưỡi một con ngựa đẹp tuyệt, đen như mun. Lưng ngựa nổi bật bởi chiếc yên có khảm tấm lót yên màu vàng và dây trắng. Con ngựa nòi Ả Rập bước những bước nhún nhảy , chân đặt đều đặn , chiếc cổ cong duyên dáng , mồm nhá nhá hàm thiếc vẻ không yên.

Đại công tử ngồi chỉnh chệch , trên người là bộ quần áo dùng để cưỡi ngựa dạo chơi, chân dận đôi ủng ống cao . Trông chàng thật duyên dáng và gọn gàng. Công tử cho ngựa đi nước kiệu nhỏ, hẳn đang trầm ngâm suy nghĩ điều gì, mắt nhìn thẳng trước mặt , gõ gõ chiếc roi ngựa vào mũi giày . Mặt trời loé sáng trên những chiếc cửa thúc ngựa sáng loáng .

Xtefchia vội thụt vào sau một thân cây , nhưng động tác đột ngột ấy của cô đã làm một con sẻ rừng giật mình bay khỏi cành cây, nó đập cánh , bật lên một tiếng kêu lạnh lẽo. Mikhôrvxki nhìn về phía cô. Máu trong người Xtefchia như dồn hết lên đầu. " Ông ta thấy mình rồi ! ... Lạy chúa tôi!...Sao lúc nào mình cũng gặp ông ta thế không biết !"

Cô quỳ xuống nhặt những bông hoa rơi tung toé , vờ như không nom thấy anh ta. Nhưng anh đã thúc ngựa tới gần , ngả mũ chào, cất tiếng bông đùa :

- Chào cô ! Cô làm gì ở đây sớm thế? Cô tìm đâu được nhiều hoa vậy ? Giữa những hàng cây rừng nom cô cứ như một tiên nữ ấy thôi !

- Cũng vì thế mà tôi gặp phải ma sói - thiếu nữ đáp lại không suy nghĩ, vẻ bức mình

Công tử dướn mày , mỉm cười châm chọc đáp lại :

- Chính thế , tôi muốn được làm một con ma sói ở bên nàng tiên nữ là cô .

Xtefchia đỏ bừng mặt .

- Ông định đến Xuôđkôvxe ạ ? - cô hỏi lạnh nhạt

- Vâng. Tôi có ý định đưa cô về.

- Tự tôi tìm được đường về.

- Chưa chắc ! Mà trước hết cô không thể mang nỗi đồng hoa cỏ này. Nặng tới cả put . Tôi phải đỡ cô chứ .

Anh ta nhảy phắt xuống ngựa , cúi nhà trang trọng , chờ cô đưa tay hôn. Xtefchia ngần ngừ nhưng rồi cô cũng vội đưa tay cho anh rồi thụt lại thật nhanh.

- Kia , tôi đã kịp cầm những ngón tay cô đâu... Không ! Chắc chắn tôi sẽ là kẻ bị dịch hạch mất rồi ! - chàng kêu lên, dang tay ra bằng một dáng điệu rất hề.

Cô chỉ muốn nện cho anh ta một cái. Mikhôrvxki nhìn cô, mỉm cười điệu cợt. Cô run cả người vì giận dưới ánh nhìn của đôi mắt xám kia. Nhặt hết hoa , cô kênh kiệu gật đầu chào anh ta, vừa rời chân bước đi vừa bảo :

- Chào ông !

- Hừm, cô thật nhiều nghị lực nhưng dẫu sao tôi cũng vẫn phải tới Xuôđkôvxe . Mà đâu còn đường nào khác. Xtefchia rẽ vào rừng , đưa tay chỉ con đường màu trắng :

- Nào, xin mời ông đi.

- Thế còn cô ?

- Tôi băng rừng .

- Tôi không thể để cô một mình trong rừng . Hôm nay cô đang rất nóng, dễ lạc như chơi.

Anh cứ bước đi bên cạnh, tay dắt ngựa. Xtefchia cắn chặt môi . Cô cố đi nhanh , nín lặng. Còn anh vẫn nói liên hồi, giọng chứa đầy ác ý :

- Cô biết ko? Xin cô hãy ngồi lên ngựa tôi đây, còn tôi sẽ đi bên cạnh như một tiểu đồng. Hay tốt hơn nữa ta hãy cùng nhau cuời ngựa . Với tiên nữ và ma sói thì thế là thích hợp nhất.

Xtefchia không đáp, bước gấp.

- Cô chạy trốn tôi như chạy trốn một thần rừng dữ tợn . Dẫu sao tôi cũng xinh trai đấy chứ, co không thấy ư ? Không một lời đáp.

- A ! Im lặng là dấu hiệu đồng tình . Hay quá , dẫu sao thì rốt cuộc cô cũng trả cho tôi chút công bình.

Chàng điều cốt rồi cúi đầu với sự nhún nhường vờ vịt.

- Ông là người kém giáo dục - Xtefchia bùng ra.

- Thật sự ? lần đầu tiên tôi mới nghe thấy thế ! Bao giờ tôi cũng được nghe người ta coi là mẫu mực về lịch thiệp.

- Ông mà lịch thiệp ? - cô cười khẩy.

Con giận bùng nổ trong ánh mắt anh ta . Anh nhú mày , giật cương ngựa , ánh mắt như xuyên thấu người cô. Nhưng điều đó chỉ kéo dài trong một thoáng. Anh đáp, giọng mỉa mai :

- Như vậy chúng ta có thể bắt tay nhau như bạn bè được đây, bởi cô cũng chẳng lấy gì làm lịch thiệp cho lắm .

- Thừa đại công tử , hôm nay ông làm ơn miễn cho tôi sự tháp tùng của ông chứ ạ ?

- Ồ, xin vâng, thưa cô - nhưng đến Xuôđkôvxe

" Lạy Chúa ! Sao người lại hành hạ con thế ! " - cô thì thầm tự nhủ . Đại công tử phá lên cười.

- Ông cười gì thế ? Có phải ông cười sự thiếu tế nhị của chính mình chẳng ?

- Ồ , không, thưa cô, nhưng quả là lần đầu tiên tôi mới được gặp một tiểu thư trẻ trung sợ tôi đấy. Lạy Chúa lòng lành, đó quả thật là một hiện tượng mới mẻ đối với tôi.

- Bởi lần đầu tiên ông cư xử thiếu lịch sự đối với một thiếu nữ trẻ . Ông tự cho phép mình hơi nhiều đấy !

- Tôi thường tự cho phép mình nhiều hơn thế kia, nhưng tôi chưa làm một thiếu nữ nào phải hoàn hồn cả.

- Tôi mà sợ ông ? Ông thật là cao ngạo ? Tôi chỉ...

- Tôi chỉ không chịu nổi ông thôi ! - anh nói nốt .

- Đúng !

- Cảm ơn ! Ít nhất cô cũng thành thực ! Ngay cả khi xưng tội , không ai nói thật hơn cô ! Chắc cô sẵn lòng dìm chết tôi trong một thìa nước đầy nhĩ ! Ai ngờ nổi trong một sinh linh thanh mảnh dường này lại chứa đựng bấy nhiêu sự cáu kỉnh . Thật là bê bối ! Cô không thể chịu nổi tôi !...Ha, biết làm thế nào ! Ta có thể giết chết nhau trong khu rừng này, tôi đành phải đi đơn côi thôi vậy . Chứ nếu không nhờ cô cào xước đôi mắt ngà ngọc kia, toàn giới phụ nữ sẽ nói những gì ? Trong các cửa hàng hắt sẽ thiếu vài tang mất, số phụ nữ tự sát sẽ tăng vọt , vì cô mà những người phụ nữ sùng mộ xưa nay sẽ đưa tôi lên máy chém mất thôi !

Anh nhảy lên lưng ngựa , vung cao mũ qua đầu , kêu lên :

- Tạm biệt ! Tôi chuồn đây !

Anh quay ngựa trở ra đường , thúc cựa giục ngựa, phi nước đại , khiến khắp rừng vang tiếng vó lộp cộp . Xtefchia trút một hơi thở dài . " Rối cuộc ! ... Thế là gã châm chọc đáng ghét ấy ...cũng đã cuốn xéo ! Mình đã xúc phạm đến gã... Nhưng càng hay, gã sẽ không dám động đến mình nữa " . Cô vội vã bước về phía lâu đài .

Valdermar giật hàm thiếc ngựa, vung roi, thốt ra những lời cay độc qua hàm răng nghiền chặt :

- Một ả mơ mộng...muốn làm điều bộ công chúa. Chờ đấy ! Ta sẽ hạ vương miện của ngươi cho coi !...Ta thích lũ quý cái hơn nữ tu sĩ , nhưng ta không sao chịu nổi ni cô đồng trinh thờ thần Vexta !

Chàng nhún vai.

- Cô ả giống một công chúa, còn ta là quý sa tăng . Trong trường hợp này ta là quý sa tăng ...Nào ! Để xem !

Chàng thúc cựa giục ngựa phóng đi.

(*) Nguyên văn : Ordynat - người được thừa kế (thường là con trai cả) toàn bộ bất động sản của một gia đình quý tộc , tài sản đó không được phân chia và không được nhượng bán , chỉ truyền từ đời này sang đời khác. Tùy trường hợp tạm dịch là đại công tử hoặc là đại quan nhân

Trong gian đình tạ giữa vườn , tiểu thư Luxia Elzonovska đang ngồi bên bàn cùng cô gia sư, chăm chú lắng nghe bài giảng văn học . Xtefchia giảng một cách sinh động về những thời kỳ huy hoàng nhất trong lịch sử văn học viết ở Ba Lan, cô đọc những trích đoạn hay nhất từ những kiệt tác của các thi sĩ trứ danh . Lời giảng nhiệt tình của cô đã cuốn hút tâm hồn cô học trò trẻ tuổi .

- Nay , Luxia , hình như em chưa bao giờ học văn học của nước ta thì phải ? - Xtefchia hỏi, nhận thấy sự hoá hức của cô bé .

- Có chứ, cũng có chút gì đó , nhưng ít lắm - Luxia đáp . - Cô giáo trước cô , cô Klara bảo rằng trong giới chúng ta cần biết nhiều ngoại ngữ , hiểu biết văn học nước ngoài , còn văn học Ba Lan thì cô ấy nói chẳng ích gì cho em cả.

- Cô Klara có phải người Ba Lan không ?

- Vâng, nhưng cô ấy là một nữ quý tộc cỡ lớn , thắm nhuần quan điểm của giới em .

- Thế những quan điểm ấy là thế nào ?

- Em không rõ có thể giải thích cho cô được không , nhưng em nghĩ rằng , có nhẽ chúng dựa trên ... Nhưng thôi, em không biết nói thế nào .

- Để tôi giúp em nhé . Những quan điểm dựa trên nguyên tắc phải tôn trọng tất cả những gì là của Pháp , của Đức - nói tóm lại : của ngoại , chứ không phải của chúng ta , của Ba Lan. Đúng không ?

- Sao cô hiểu rõ thế ạ ?

- Tôi đoán được chứ . Nhưng mẹ em có nghĩ thế không ?

- Dĩ nhiên rồi ! Mẹ em chẳng đọc sách nào của Ba Lan cả, mẹ em trò chuyện với em bằng tiếng Pháp , mẹ em chỉ tin tưởng ở ngoại quốc thôi.

- Còn ông em - Xtefchia hỏi .

- Ô, ông em hoàn toàn ngược lại. Về chuyện ấy, bao giờ ông với mẹ em cũng mâu thuẫn nhau. Ông bảo quên dân tộc mình là một điều hồ thẹn , ai cũng cần phải hết sức yêu quý và tôn trọng hết thảy những gì của dân tộc mình . Nhưng những lý lẽ ấy không thuyết phục nổi mẹ em .

- Ông em quả là một người đáng kính.

- Cô cũng yêu ông em chứ ?

- Tôi tôn kính ông và tin vào trí tuệ minh của ông.

- Ông cũng mến cô lắm . Nhưng ... cả anh Valđy (cách gọi âu yếm Valđemar) cũng cùng quan điểm với ông, vậy sao cô không thích anh ấy ?

- Kia, Luxia , ông Valđemar thì can hệ gì đến tôi ?

Luxia bật cười , đáp :

- Cô không biết chứ, mẹ em với anh Valđy ấy mà, suốt đời cãi nhau. Giờ lại thêm cô nữa . Tội nghiệp anh Valđy !

- Ta học nốt đã nào - Xtefchia cắt ngang - Em còn phải viết một bài luận nữa .

Luxia quàng tay quanh cổ cô giáo, âm yếm nắn nì :

- Để đến mai nhé , cô thân yêu của em ! Hôm nay em chẳng viết được đâu , em biết lắm ! Cô đã gọi lòng say mê văn học đến nỗi em chẳng thể nghĩ tới chuyện gì khác nữa . Cô phải đưa cho em đọc những tác phẩm gì của nước ta , cô nhé ! Những thứ của Đức với Pháp em nhét tận đáy tủ , cho bọn nhậy cắn !

- Luxia ! Đâu thể chuyển từ cực này sang cực khác thế . Ngay cả các nhà văn nước ngoài em cũng cần am hiểu tường tận hơn .

- Nhưng trước hết phải là các văn sĩ nước ta , phải không cô ? Hôm nay, em sẽ nói chuyện này với ông em và anh Valđy , chắc cả hai người sẽ vui lắm đây . Anh Valđy lúc nào cũng gọi em là vẹt con ... Hễ đặt chân tới là anh hỏi ngay : " Nay , vẹt con, học được gì mới đây ? " Mẹ em liền cau mặt , còn cô Klara thì mỉm cười ngọt ngào mà bảo ,: " Vous plainsantez monieur le comte (Ngài cứ nói đùa mãi thôi, ngài bá tước)
Chả là cô giáo thường gọi anh ấy là bá tước mà. Anh Valđy đáp, về lịch thiệp nhưng bức bối : " Tôi không thích một comte nào hết, cô làm ơn nhớ hộ điều đó ! "

- Thế cô Klara bảo sao ?

- Cô ấy phạt ý . Cô ấy bảo : " Votre cousin est détestable . Il n'est pas sage ! " (Ông anh họ của cô thật

đáng ghét quá ! Thật chẳng biết điều chút nào !)

Rồi suốt hàng mấy ngày liền cô ấy không thèm nhìn mặt anh Valđy . Nhưng rồi đầu lại vẫn đầy , lại vẫn monsieur le comte , để anh Valđy lại nhắc , cứ thế mãi !

- Có lẽ ông Mikhôrôvski coi việc trêu chọc gia sư là một môn thể thao - Xtefchia thốt lên, về chề trách .

- Làm gì có chuyện ấy ! Anh Valđy ghét cô Klara , nhưng cô ấy lại phải lòng anh ấy mới chết chứ ! Cô Klara là một giá già song cũ nghĩ mình cao giá . Hễ thấy anh anh Valđy đến là cô ấy lại chải tóc , đánh phấn , nhiều đến nỗi phấn rơi hết cả ra váy áo . Anh Valđy cứ điếu cô ấy mãi . Một lần , đến lúc ăn trưa , cô ấy đánh phấn nhiều ơ là nhiều , rồi kể chuyện cùng em đi thăm quan cối xay bột chạy bằng tuabin . Hôm ấy , hình như đang bức chuyện gì , anh Valđy nói luôn không cần nghĩ : " Chuyện ấy cứ nhìn cô cũng thấy " - " Tại sao ? " - cô ấy hỏi - " Thì cả người cô đang đầy bột đầy thôi " Lần ấy cô giáo giận anh ấy suốt cả tuần .

Xtefchia nhún vai , giúp Luxia thu xếp sách vở, thăm nghĩ đến số kiếp đáng buồn của người nữ gia sư - lại là một cô gái nhớ thì quá lứa. Cô đã nghe biết bao chuyện về cô Klara , ai cũng thoả sức điều cợt cô ấy . Biết đâu, một ngày kia họ cũng lại sẽ điều cợt cô, dẫu cô chưa già.

Luxia vẫn khoan thai nói tiếp, mái tóc sáng lác lác :

- Cô biết ko, em muốn đến một lúc nào thử yêu xem sao ! Ất là phải thích lắm . Nhưng biết yêu ai ? Ở Xuôdkôvxe chẳng có ai để mà chọn. Trừ ông Kxavery. Ha ! Ha ! Ông ấy có cái đầu hói bóng và gọi em là " bé của bác " . Em chẳng thích thế chút nào . Ở trang Ogiarôvô có bá tước Trextka , nhưng em chẳng thể yêu ông ấy nổi, mặt ông ấy thộn lắm . Và lại ông ấy đang muốn ve vãn tiểu thư Rita kia. Ôi ! Hẳn em sẽ phải lòng anh Valđy đến điên mất , nhưng anh ấy lại là con bác em . Anh ấy điển trai lại lịch sự , nhưng hơi nghiêm , nhiều khi chỉ tỏ vẻ thôi !

- Kia Luxia , em chớ nghĩ đến chuyện đó - Xtefchia chen ngang - Em còn quá trẻ . Rồi sẽ đến lúc . Càng muộn càng hay .

- Cô nói vậy , bởi chính cô gặp bao buồn phiền vì chuyện ấy đấy thôi .

- Sao em biết ?

- Me em bảo.

Xtefchia lắc đầu .

- Mẹ em nhiều khi chuyện gì cũng nói với em, đôi khi lại chẳng nói gì hết . Nhưng trong chuyện ấy có gì là xấu nào? Không phải bao giờ kết cục cũng đáng buồn như thế , mà thường người ta đc đón nhận biết bao vui sướng .

- Thế ra em đã biết điều đó kia đấy ? - Xtefchia hỏi, cô chợt thấy thú vị

- Đọc biết bao tiểu thuyết Pháp, em hiểu tình yêu nghĩa là gì, nhưng chưa bao giờ em thử yêu . Có lần em hỏi anh Valđy khi yêu anh ấy thấy thế nào - bởi anh ấy thì chắc có kinh nghiệm rồi .

- Thế anh ấy bảo sao ?

Luxia phẩy tay

- Ôi, anh Valđy lúc nào cũng chỉ đùa. Anh ấy bảo em : " Yêu nhau giống y như làm bài tập số học ấy mà ! " - bởi anh ấy biết em ghét nhất môn tính . Cô cũng có thể nói cho em nghe nhưng chắc cô không nói . Em đành phải chờ thực tiễn cá nhân mang lại vậy .

- Có điều đừng bận tâm trong khi chờ đợi đấy . Tôi nhắc lại : hãy còn quá sớm !

Luxia như sực nhớ ra điều gì, và với vẻ mặt vui vẻ , cô gái thì thào :

- Em biết rồi ! Em sẽ yêu , mà chẳng lâu nữa đâu, một hai tuần nữa là cùng . ANh Valđy bảo sẽ có một anh chàng tới đây thực tập. Anh ấy có mấy người thực tập tại Guenbôvitre , con nhà khá giả . Anh chàng sẽ đến đây hình như cũng xuất thân từ gia đình tốt , họ chẳng trả tiền mà anh ấy cũng ko. Chàng ta sẽ ở trong toà

biệt trang , nhưng sẽ ăn cùng chúng ta. Bá tước S cũng muốn đến đây nhưng hình như ông ta là một gã rất điệu đàng kênh kiệu nên anh Valđy từ chối .

- Anh chàng này biết đâu lại chẳng hợp ý em ? - Xtefchia nói, đầu óc nghĩ chuyện khác .
- Phải rồi ! Nhưng nếu anh ta xinh trai, thì em sẽ yêu !

Đúng lúc ấy , một gã hầu phòng trẻ tuổi bước vào đình tạ trang trọng cất tiếng :

- Bà mời vào bàn .

Rồi không đợi lệnh , gã ôm sách vở , mang về lầu đài với vẻ hết sức kính cẩn .

Mọi người đã tề tựu đông đủ trong phòng ăn bài trí trang nhã, trần làm bằng gỗ hồng sắc . Phu nhân Elzônovska đang ngồi trên ghế đợi con gái .

Tay bà đang vò vò chiếc khăn ăn, vẻ mặt hơi cáu kỉnh . Mối bà mấp máy như nhấm, một bên lông mày chợt nhẩy lên, điều mà ở bà bao giờ cũng biểu thị sự không vừa ý . Ông Machây Mikhôrovski , một cụ già tám mươi tuổi, ngồi cạnh phu nhân . Người cụ gầy gò và hơi cồng, gây cho người ta ấn tượng dễ mến bởi nét mặt thông thái hơi tái , tựa tựa mặt hoàng đế phranchisk Juzef và gây cho mọi người một vẻ đáng tin kỳ lạ. Với nụ cười khoan hậu , cụ được lòng cảm mến của mọi người , dường như cụ muốn bảo : " Hãy kính trọng và yêu tôi ! "

Lúc này ngồi nghe cháu trai nói, cụ cân nhắc từng lời của anh . Cụ thấy nơi anh sự tái sinh của chính mình - tuổi trẻ .

Tựa vào lưng dựa rất cao của chiếc ghế , Valđemar đang cáu kỉnh , hàng lông mày chau lại , đang chứng minh điều gì đó , khiến phu nhân Elzônovska bực mình .

Người thứ tư bên bàn là ông Kxavery , một ông lão hưu trí hói trán , một người phàm ăn . Thấy đại công tử không ngồi ông đành đứng, vẻ mặt khổ sở . Câu chuyện giữa Valđemar và bà cô không khiến ông quan tâm, mắt ông như đang ngấu ngiên liến xúp đặt trên chiếc bàn nhỏ cạnh kê đang tỏa lên mùi thơm của món xúp à la reine (Nữ hoàng) . Ông lo ngại liếc mắt nhìn nam tước phu nhân rồi lại nhìn gã hầu bàn phắc . Gã này cũng đang chờ lệnh bà chủ cho múc xúp ra đĩa. Rốt cuộc Xtefchia và Luxia cũng bước vào. Phu nhân Idalia đưa mắt nhìn nhanh sang Valđemar , ra hiệu đã đến lúc chấm dứt trò chuyện . Nhưng đại công tử cũng đã im lặng . Anh nhanh nhẹn bước đến chỗ các tiểu thư, hôn Luxia , cúi chào Xtefchia với vẻ lịch thiệp lão luyện . Trên môi anh chợt hiện ngay một nụ cười mai mỉa .

- Sau một bài thơ đẹp như từng hoa, chúng ta lại gặp mặt nhau trong một bữa trưa thiếu thi vị nhường này. Điều đó không làm cô phiền lòng sao ? - anh hỏi .

Xtefchia đỏ mặt . Những lời nói của anh ta ngay tức khắc đã làm tắt lụi niềm vui của cô .

- Tôi không nghĩ về chuyện đó - cô lạnh lùng đáp .

- Đáng tiếc ! Tôi không ngờ không rõ có được gặp cô không . Ở trong rừng , một gã ma sói may mắn nào đó rất có thể bắt cô đi, nuốt chửng cô hoặc mang về hang ổ bờ bụi của gã. Tôi rất hân hoan khi thấy cô thoát thân .

- Anh Valđy , thế ra sáng nay anh cùng cô Xtefchia vào rừng đó sao ? - Luxia hỏi

Phu nhân Elzonovska nheo mắt lại nhìn Xtefchia , rồi với cái bĩu môi thích ứng bà lại cúi nhìn xuống đĩa.

Thấy vẻ khó chịu trên mặt Xtefchia , Valđemar đưa mắt nhìn liếc nhanh Luxia rồi trả lời hết sức thoải mái :

- Khi đi ngang qua rừng, anh thấy cô Xtefchia đi dạo .

Xtefchia chợt cảm thấy biết ơn anh ta.

Một gia nhân mang liền xúp đi quanh bàn mức ra đĩa. Mọi người im lặng dùng xúp. Nơi đây, những bữa trưa im lặng thế này thật hiếm hoi, nên chúng thường nặng nề như một đám mây giông chứa mưa đá.

Xtefchia nhận ra rằng đám mây ấy hôm nay cũng đang treo lơ lửng trên bàn ăn.

Ngồi yên không nói lời nào, phu nhân Idalia nom như người đang nuốt phải gậy. Về cứng nhắc và lạnh nhạt toát ra từ mặt bà cũng khiến cả cụ Machây như bị lạnh giá theo. Cụ muốn làm mọi người vui lên, thỉnh thoảng lại thốt ra vài câu, nhưng chuyện trò không ăn nhập vào nhau. Sự phật ý của bà chủ nhà khiến mọi người cảm thấy nặng nề. Đến ông Kvaxery cũng lo ngại nhìn nam tước phu nhân, tuy không chịu để mất sự ngon miệng.

Riêng đại công tử vẫn xử sự thoải mái, tuy cũng im lặng. Anh uống tới hai ly rượu mạnh. Sau món xúp, hầu bàn phải thường xuyên rót thêm rượu vang Bồ Đào Nha vào ly anh, đâm ngạc nhiên vì thấy công tử hôm nay có vẻ khát lạ thường. Sau món thịt, Valdemar lại uống rất nhiều rượu vang Burgandi. Nhưng nỗi ngạc nhiên của người gia nhân càng tăng thêm khi người ta mang món măng Tây ra. Thường ngày đại công tử không ưu món này, nhưng hôm nay anh bảo lấy thêm đến hai lần.

Phu nhân Elzônôvxka nhìn anh với vẻ mặt của một sinh sinh cao cấp hơn, không chọn được món ăn nào vừa miệng. Bà xem hành động của anh là không lịch sự, không thể chấp nhận nổi trong giới quý tộc. Nổi bực bội của bà chợt tìm được lối thoát, bà không thể kìm nổi nữa. không ngược mắt lên, bà thốt lên bằng tiếng Pháp, giọng hơi rín rít, kéo dài ra:

- Tôi không hiểu sao lại có thể lấy thức ăn hai lần liền từ cùng một đĩa. Người ta chỉ lấy một lần, với số lượng đủ để thỏa mãn sự ngon miệng của bản thân thôi.

Cụ Machây nhìn con gái với vẻ chê trách. Cụ không thể hiểu được sự cáu kỉnh có thể đẩy người ta tới chỗ thiếu lịch sự. Nhưng Valdemar không hề thấy xấu hổ, ngược lại, chuyện ấy hình như còn khiến anh thú vị. Anh liếc nhìn bà cô ruột về ác ý, ngo Xtefchia về lấu lỉnh, rồi mỉm cười gọi người hầu bàn:

- Này Jaxenty ! Đưa tôi xin thêm ít măng tây nữa đây !

Phu nhân Idalia ghen lời. Lần này cụ Machây lại nhìn cháu trai trách móc. Xtefchia cố nhin cười, chỉ những rung động của khoe môi Xtefchia biểu lộ rằng cảnh tượng này khiến cô thấy buồn cười. Song Valdemar cũng nhận ra điều đó. Công tử nói chuyện vui với ông Kxavery:

- Tôi xin mời ông sang Guenbôvitte suốt mùa hè, được chứ ạ ? Ông sẽ có tất cả những gì ông thích. Ngày nào cũng món xúp à la reine, măng tây - tôi mê món măng tây này vô cùng, ngày nào cũng sẽ đánh cờ, cũng có hoạ báo. Thậm chí, theo ý ông, tôi sẽ bố trí đèn màu mà ông thích. Sao, ông đồng ý chứ ?

Ông Kxavery rút từ chiếc túi sâu thẳm của chiếc áo xurđut ra một chiếc khăn mùi xoa to, kỹ càng lau sạch chiếc trán hói, rồi mới đáp:

- Ngài thì cần gì đến tôi, thưa đại nhân ? Tôi cứ ở trang Xuôđkôvxex này thôi.

- Ở Xuôđkôvxex sẽ có người khác ...trẻ hơn. Ông không biết cách giải trí cho các bà ! Ông không biết đấy thôi, đó là cả vấn đề năng lực đấy. Hai chúng ta, các món đồ của chủ nghĩa độc thân, hãy nương tựa vào nhau ở Guenbôvitte thôi. Còn ở đây cô tôi mong muốn có người vui vẻ hơn.

Phu nhân Idalia nhún vai

- Làm ơn đừng để ý những ý thích nhất thời của cá nhân dính dáng đến tôi - bà nói chua ngoa.

Valdemar trân trọng cúi đầu.

- Cháu xin lĩnh ý, thưa cô thân mến.

Rồi anh nói với Xtefchia :

- Xin cô hãy phán quyết , xin cô hãy biểu quyết xem ông Kxavery nên ở lại Xuôđkôvxe hay tôi nên đưa ông ấy sang bên Guenbôvitre ?
- Ý kiến của tôi là thừa - Xtefchia hơi bức đáp .

Valdemar chìa vào cô đôi mắt xám tinh anh , với vẻ quý quái anh lắc đầu , kêu lên với vẻ ta thán vờ vĩnh :

- Tuyệt vọng ! Tôi không có duyên với cô thật rồi ! Mỗi bước mỗi vấp ! Cô thật phũ phàng với tôi . Luxia ! Sao em không khuyên cô Xtefchia thương anh một chút ? Nhẽ ra em phải giúp anh mới phải chứ !

Cô bé liếc mẹ rồi cúi đầu . Hẳn cô định nói gì đó , nhưng vẻ nghiêm khắc của mẹ khiến em không dám. Lúc ấy, cụ Machây lên tiếng, muốn lái câu chuyện sang hướng khác :

- Anh sẽ ngủ lại đêm chứ , Valdy ?
- Lạy Chúa che chở ! Để làm gì ạ ? Cháu định dặn Klet mấy việc nữa rồi đi về .

Anh liếc nhìn Xtefchia rồi nói thêm :

- Trừ khi cô Xtefchia muốn cháu ở lại làm bạn đánh tennix thì không kể . Nếu thế, hôm nay cháu sẽ tạm quên trang Guenbôvitre và....
- Valdy , xin anh đừng đùa nữa - Cụ Machây ngắt lời , rất không hài lòng .
- Cháu đâu có đùa ! Tiểu thư Xtefchia có thể khiến cháu ở lại đây . Nào , xin được nghe...lời phán xét của cô !
- Và anh cúi đầu mắt táo tợn ngó Xtefchia chăm chăm .
- Xin được nghe lời phán xét - anh nhắc lại .

Máu phản kháng trong người Xtefchia như sôi hết cả lên . Cô muốn ném ngay chiếc khăn ăn hoặc chiếc đĩa này vào mặt nhà quý tộc kia biết bao ! Cô ngược đôi mắt đầy giận dữ lên nhìn anh ta , đáp :

- Tôi đã thua với ông , tôi không hay chơi tennix và một lần nữa , tôi xin nhắc lại .
- Ôi ! Vậy tôi sẽ làm được thầy của cô . Xin cam đoan kết quả sẽ cực kỳ tốt đẹp .
- Cảm ơn ân huệ của ông ! - Cô giận dữ thốt ra .

Nhưng Valdemar vẫn nói tiếp :

- Chuối cườm thật hợp với khuôn mặt cô biết chừng nào ! Nom chúng mới ngon lành sao , cứ như những trái anh đào chín mọng ấy . Giả như làm con chim sẻ , tôi sẽ rĩa từng trái một , không để cô xua đuổi đâu . Còn bây giờ thì đành chịu nuốt nước bọt thêm thôi .

Xtefchia tái mặt , cắn chặt môi , và sau khi ném cho Valdemar một ánh mắt lạnh lẽo giá băng , cô cúi mặt xuống .

Bữa ăn kết thúc . Nam tước phu nhân đứng dậy , chẳng nhìn ai, bước nhanh ra khỏi phòng .

Ở trang Xuôđkôvxe này thì khi ăn xong người ta không cảm won nhau. Đã quen thẽ rồi . Thói quen đó khiến Xtefchia thấy áy náy , bao giờ cô cũng cúi mình chào chung mọi người .

Phu nhân Idalia thường không đáp lễ cái chào đó , còn cụ Machây bao giờ cũng đưa tay cho Xtefchia , điều đó khiến cô dậm khó xử trong quan hệ với phu nhân Idalia .

Để chọc tức bà cô, đồng thời cũng vì thích thú riêng, đại công tử cũng chia tay cho Xtefchia , anh biết rằng chuyện đó sẽ làm cô thêm bức mình . Nhưng hôm nay, muốn tránh phải cảm ơn, Xtefchia đứng lên trước cả nam tước phu nhân , rồi sau khi lễ phép gật đầu với cụ Machây , cô bước về phía cửa .

Valdemar nhanh nhẹn đứng chắn đường cô , anh chia tay cho cô và bảo :

- Cảm ơn cô đã cho phép được hân hạnh vis- à - vis.

Xtefchia bước lui và không thềm đưa tay cho anh ta, cô bước ngang qua, thậm chí không nhìn mặt anh .

Chàng đại quý tộc trẻ tuổi nhìn Xtefchia kinh ngạc . Khi cô đã khuất sau cửa ,anh liền giật giật hàng ria mép đẹp để màu vàng sáng , không nói lời nào , bước sang phòng làm việc .

Ngồi xuống chiếc ghế bành đặt bên bàn giấy , anh rút trong túi ra hộp xì gà đắt tiền , lấy một điếu châm lửa với vẻ hết sức tập trung , trán nhăn lại . Đôi môi đầy đặn tươi màu, giàu vẻ nhục cảm hơi bữu ra , bập bập từ điếu xì gà những làn khói xanh .

Công tử nhú mày ngồi mãi , đôi mắt xám ánh lên vẻ tập trung suy tư . Lấp đầy trong đó những ánh lửa dữ dội . lát sau , công tử khẽ cử động , thọc cả hai tay vào túi , gác chân chữ ngũ, tựa người thoải mái ra ghế bành, rồi nói to thành tiếng mà không rút điếu xì gà ra khỏi miệng :

- Thế là vô tình chung cô ta quàng cho mình một đám vào mồm .

Rồi như thích thú với những lời vừa thốt ra, công tử lại thì thầm : " Một cô gái cực kì đây ! Nóng nảy quá chừng ! ... "

Vài giờ sau, đại công tử rời khỏi bàn làm việc, chìa tay cho viên quản gia nói rất lịch thiệp :

- Ta xong việc rồi nhĩ . Nếu có gì bất thường , ông cư điện thoại cho tôi nhé , lúc nào tôi cũng sẽ có mặt ở nhà .

Quản gia Klet khom lưng chào đầy kính cẩn , rồi với vẻ thành kính ông ta chạm khế vào tay Mikhôrôvxki , ngạc nhiên hỏi :

- Chắc đại công tử lâu lâu mới lại ghé Xuôđkôvxe ?

-Ồ vâng ! Khoảng một tuần , có thể lâu hơn .

- Nếu vậy, xin phép phải làm phiền ngài một việc .

- Xin mời .

- Dạ thưa , tôi muốn hỏi : ngài định cấp bộ tứ mã nào riêng cho lâu đài này : bộ khoang , hạt dẻ hay bộ ngựa ô ?

- Sao ông lại hỏi chuyện đó ?

Bởi bộ ngựa ô toàn là những con vật ưa nhẹ . Phu nhân nam tước thường dùng để đi đến Sale, đến nhà ông bà bá tước Chvilexki . Những bốn dặm , mà đường lại xấu . Ngựa vốn quen với đường xá của ta , về được đến nhà gần kiệt sức . Nam tước phu nhân đi dữ lắm ạ . Tôi không thể trình bày với bà , nhưng tôi muốn ngài cắt riêng một bộ tứ mã cho việc đi lại , bởi như vậy không phải lo cho ngựa nữa .

Valdemar vừa nghe những lời vội vã của viên quản gia, vừa xếp đặt lại giấy tờ trên bàn làm việc . Chàng ngẩng đầu , ngạc nhiên nhìn Klet , nhưng vẫn nói bình thản :

- Trong những chuyến đi chơi thăm như thế . chính xà ích chứ đâu phải ông chịu trách nhiệm về ngựa . Klet bối rối .

- Vâng, đúng vậy . Dầu sao tôi cũng chịu trách nhiệm về việc đã cắt chúng đi .

Mikhôrôvxki đưa tay gạt trán , nhấn mạnh :

- Đây ông , đối với cô tôi , đi cỗ ngựa nào chẳng thế ? Có phải không ?

Klet càng bối rối hơn .

- Thưa ko, bao giờ nam tước phu nhân cũng tự mình cưỡi ngựa , và thường rất khác nhau , khi thì bộ ngựa ô , khi thì bộ hạt dẻ .

- Nếu vậy thì nên để nguyên như cũ .

Klet hiểu rằng ông đã không khéo léo khi động đến chuyện này , và bây giờ nên rút lui . Ông đưa mắt nhìn đại công tử : hàng lông mày chau lại trên trán và đôi môi bĩu ra khiến ông thấy khó chịu . Ông không nhìn thấy mắt công tử vì mắt chàng đang cúi nhìn xuống đám giấy tờ , nhưng đoán đc rằng ánh mắt không phải là khuyến khích .

Bao giờ , ông klet cũng ngạc nhiên trước sự lịch thiệp của vị đại quý tộc này đối với người dưới quyền .

Nhưng ông hiểu rằng cái nhúm mày , nét bĩu môi đặc thù và toàn bộ vẻ cầu thả kiêu ông lớn toát ra từ chàng không phải là triệu chứng của sự vui vẻ . Ông bèn cúi chào thốt lên :

- Xin lỗi ngài là đã cả gan đề cập việc đó .

- Ồ , kìa ông ! - Mikhôrôvxki đáp lại bằng một giọng đặc biệt , vừa vẻ tha thứ lại vừa có vẻ bực mình về lời xin lỗi ấy . Chàng thốt ra mấy lời ấy lại vừa đại lượng cũng vừa chê trách . Vừa nói chàng vừa ngẩng đầu nhìn nhanh như chớp mặt Klet . Viên quản gia mong sao mình đừng có mặt trong phòng làm việc của chàng lúc này .

- Xin kính chào ngài . - ông ta vừa nói vừa cúi chào lần nữa .

- Tạm biệt ! - Đại công tử thốt ra gọn lỏn , gạt đầu .

Hàng lông mày của chàng nẩy lên, nóng nẩy . Klet bước ra . Công tử thở phào .

- Bao giờ cũng kêu ca về bà cô ta . - chàng cau kính lắm lắm - Và bao giờ cũng chính là Klet . A, nhưng hôm nay chắc hẳn y đã hiểu ra. Mình không thích dạy những bài học thế này .

Chàng đi đi lại lại trong phòng , lắc đầu .

- Nhưng chính gã lại thích ! - chàng nói gần như thành tiếng .

Người chánh bộc Jaxenty xuất hiện .

- Lão quan nhân cho mời đại công tử đến gặp người .

- Được . Bảo thẳng ngựa .

Cụ Machây đang đọc sách trong phòng làm việc riêng, người chìm sâu trong chiếc ghế bành kiểu cổ . Thấy cháu trai bước vào , cụ đặt sách lên bàn .

- Ông xin lỗi đã cho mời cháu . Ông muốn nói chuyện với cháu , Hay cháu đang bận ?

Valdemar mỉm cười .

- Dầu bận cũng không sao kia mà . Thưa ông, ông không nghĩ là ông có quyền hơn sao ?

Cụ già chìa tay cho chàng .

- Cháu thật tốt, tốt quá . Vì thế ông càng xót xa khi phải rầy la . Ngồi xuống đây, thằng bé khó bảo của ông .

Cụ trở cho chàng chiếc ghế đối diện .

Valdemar không ngồi . Chàng ngó qua cửa sổ ra vườn , nơi những con hoa mi đang hót . Chàng hỏi , giọng pha chút đùa cợt :

- Thật ư ông ? Cháu phạm lỗi gì vậy ?

- Cháu của ông , cháu đừng nên làm cô Idalia phật ý như thế .

- Ồ , vậy ra cô đã kịp tác động đến ông . Xin chúc mừng !

- Làm gì có chuyện đó , Valđy ! Có điều cháu thấy đây , ông không thích chuyện căng thẳng nóng giận , mà cô ấy thì lại rất hay nóng . Nếu cháu khiêu khích cô ấy , chúng ta sẽ có những bữa ăn không vui vẻ gì như hôm nay.

- Vâng, được rồi . Nhưng nói cho cùng thì ý kiến của ông thế nào ạ ? - Valdemar hăng hái hỏi lại .

- Ông cương quyết đứng về phía cháu . Cái tay bá tước S. ấy là một gã tâm thần . Idalia thì lại nghĩ khác . Cô cháu nói bao giờ chúng ta cũng phải giữ giới mình , nên giúp đỡ cư mang lẫn nhau chứ không nên đi tìm các vị thần ngoại đạo . Cô ấy cũng có phần phải , nhưng trong trường hợp này

Valdemar phá lên cười mỉa mai .

- Thật là một lý thuyết tuyệt vời ! Lòng vị tha của cô ấy khiến cháu mừng lòng ! Nhưng đó là thứ chủ nghĩa vị tha giả dối ! Cái lão bá tước ấy đã chinh phục được cô Idalia , cứ như thể chính cô ấy cũng là tân quý tộc . Ngài bá tước S. lại là nhân viên thực tập ở Xuôđkôvxe - điều ấy đã làm cô ấy thích thú . Còn cháu là một kẻ ích kỷ cùng cực , cháu không thể nhận một con rối ảo lả như thế làm người thực tập , phần nào đó là người giúp việc cho cháu được ! Cháu không tìm giới , mà tìm sự năng nổ , nghị lực - điều mà gã kia không biết mô tả gì cả . Chuyện một trong các nhân viên thực tập ở trang Guenbôvitte là bá tước không hề có nghĩa là cháu phải tìm một gã bá tước thứ hai , bất kể gã ấy là người thế nào . Bá tước kia ở Guenbôvitte cũng làm lụng như mọi người , trong khi bá tước S. chẳng thể làm gì hết . Có thể cô nghĩ rằng nhân viên thực tập ở đây đóng vai một cậu chủ đi tắm biển , sẽ suốt ngày chơi quần vợt , chơi bi - a và ông ổng đọc các tiểu thuyết Pháp . Hẳn rồi , những việc ấy thì bá tước S. có thwua khả năng , nhưng cháu lại đòi hỏi nhân viên thực tập loại khác . Và cháu nhất thiết phải tìm được đúng loại đó . Và lại, cháu cũng đã có người rồi , cháu đâu thể huỷ bỏ hợp đồng vì ...bệnh dị ứng của cô ấy .

Chàng nói nhanh, vừa vung tay làm điệu bộ vừa đi đi lại lại trong phòng , rồi dừng lại bên cửa sổ .

- Ông có biết cháu đã phải thực tập như thế nào ở gia đình công tước Uôzinxki sau khi tốt nghiệp trường đại học Hallen không ? - chàng đột nhiên hỏi . - Nếu bá tước S. cũng có thể đủ khả năng thực tập như thế , thì xin mời ông ta tới đây để làm thoả mãn lòng tự ái của cô .

Cụ Machây xua tay .

- Thôi đi, ông hiểu quá rõ gã thộn đó . Một con búp bê sức nức nước hoa , ngoài hia mươi tuổi mà đã hói một mảng tướng . Riêng chuyện trang điểm cũng đã chiếm mất của gã tới nửa ngày . Gã ấy là vật cản chứ đâu phải giúp việc cho cháu .

Ấy , cháu cũng định chẳng quanh co vòng vèo gì đâu . Thưa ngài , nếu ngài không dậy sớm đúng năm giờ,

thì xin ngài cứ việc tới Montê Carlô chơi trò đen đỏ . Cháu muốn những người thực tập ở chỗ cháu có thể tận dụng được thời gian nhiều nhất . tại trang Guenbôvitre và Xuôđkôvxe họ có đầy đủ điều kiện để hoạt động . Song chá không hề có ý định nhận ngay một thằng cha vợ va vợ vắn nào đó vào làm . Gã S. chưa hề tốt nghiệp một trường nông nghiệp nào cả . Chả lẽ gã muốn cháu phải giảng nông học cho ga từ A đến Z , mà chỉ được giảng những khi gã có hứng hay đã chán đánh quần vợt sao ? Cháu đâu phải là một nhà từ thiện như thế trong giới chúng ta ! Xin cô Idalia cứ việc mở tại đây một trường đào tạo dành riêng cho bọn Philixtanh , bọn chạy mánh , bọn ăn chơi , bọn chuyên đánh quần vợt , khi ấy cháu sẽ phái một cỗ xe lát đệm êm như ru đến đón chào ngài bá tước , để cho ngài khỏi bị vỡ dọc đường như một lọ nước hoa .

Cụ Machây bật cười .

- Chỉ còn thiếu nước anh nói câu đó với Idalia .

- Cháu sẽ nói ! Nếu cô ấy bắt đầu cao giọng giảng cho cháu nghe tình yêu đối với giới hói đầu , cháu sẽ nói ! May mà cháu sống bên Guenbôvitre , cháu có thể bớt lui tới đây, nếu cháu làm cô Idalia bức mình đến thế .

- Kia cháu, đừng nghĩ thế ! Mà cháu biết không ? Cái anh chàng thực tập có thể cứ ở bên Guenbôvitre , thế là yên chuyện . Cháu nghĩ sao ?

- Nhưng bên Guenbôvitre cháu đã có tới ba người thực tập rồi , trong khi ở đây chưa có một ai . Và lại , từ Guenbôvitre tới Xuôđkôvxe cùng lắm là hai dặm , không lẽ để gã đi ăn cơm và ngủ ? Vợ vắn ! Không thể thế được !

- Vậy hay ta để gã ăn ở chỗ Klet chẳng ?

Valdemar ngồi xuống , cúi người sang cụ Machây , cầm tay cụ , nói trang nghiêm :

- Ông ơi, xin ông hãy nói thật xem nào : ông muốn cái gã thực tập ấy đến đây với nhà ta là do tự ý ông hay do ảnh hưởng của cô ? Nếu chính ông muốn thế , nếu chuyện đó làm ông cảm thấy phiền lòng , xin ông cứ nói thẳng . Cháu sẽ rút lui hợp đồng với người ấy , thế là xong . Cháu không muốn làm ông phiền lòng chút nào, ông ạ .

Cụ Machây ôm đứa cháu , hôn chàng âu yếm rồi bảo :

- Cháu thật là một đứa trẻ đáng yêu , Valdy ạ . Cảm ơn cháu đã chăm lo đến ông . Ông cũng xin nói thật : người ấy không hề làm ông thấy khó chịu , ngược lại là khác , ông thích có thanh viên bạn bầu . Và lại , ông tin rằng cháu không nhận những kẻ vô giáo dục , bởi ý thích riêng và cái gu rất tốt của cháu không cho phép cháu làm điều đó . Ông không có gì phản đối chuyện ấy , thậm chí ông cùng một ý với cháu nữa. Chúng ta cần phải văn minh hoá , phải đưa nòi giống tốt vào những giới ít nòi hơn , phải nâng cao văn hoá . Và một khi chúng ta có thiên chức và đủ năng lực để làm việc đó, chúng ta không thể né tránh , chúng ta có nghĩa vụ phải hướng dẫn xã hội . Bá tước S. sẽ không tận dụng được những điều kiện của gia đình ta , còn người sinh viên thực tập kia có thể thu được nhưng nhân tố có giá trị nếu được sống trong gia đình ta, những nhân tố ấy sau này có thể có ích cho anh ta , có thể làm cuộc đời anh ta thêm đẹp , và vì thế anh ta sẽ hàm ơn chúng ta .

Valdemar biết rõ rằng, mặc dù rất tinh táo và mâu thuẫn , nhưng ông chàng là một người sùng tín đến mức mê cuồng giới quý tộc của cụ . Cụ hình dung rằng giới quý tộc là chiếc đĩa nhạc trường trong tay Chúa , hướng dẫn những người thuộc tầng lớp dưới , chỉ đạo dàn hợp xướng của nhận thức con người, ra cho họ những lệnh thích hợp , bắt người ta phải trông vào mình , buộc họ phải làm theo những cử động của mình.

Cụ Machây tuy vậy vẫn không thể tha thứ cho một nhược điểm của chiếc đĩa nhạc trường giả tưởng kia , đó là lòng ham muốn những sắc màu xa lạ , khiến nó trở nên một thứ loè loẹt trăm màu dùng trong hội hoá trang , che mất cái nền bản ngã.

Nghe cụ Machây nói rằng khi giao tiếp với giới của họ, người thuộc cái giới khác có thể có lợi nhiều bề, Valdemar vui vẻ thốt lên :

- Ô vâng, có lợi chứ, anh ta sẽ biết ơn chúng ta nhiều. Thu thập các yếu tố li ti mà làm gì ? Anh ta có thể đón

nhận luôn những cơn thần kinh và nhăn nhó của cô , cùng các điệu bộ lịch lãm trang nhã của cô là đủ . Anh ta sẽ học dùng xen tiếng ngoại quốc trong lời ăn tiếng nói , xem nước ngoài là chuẩn mực , anh ta sẽ hiểu ra rằng nếu tự trọng, mỗi người phải biết xem việc phát âm rõ chữ " r " là một di chứng mông muội trong bảng chữ cái và rốt cuộc chúng ta sẽ thuyết phục được anh ta tin rằng để đánh mất danh dự và lòng tôn trọng không cần chi phải làm chuyện đồi phong bại tục mà chỉ cần ... lấy thức ăn hai lần từ cùng một đĩa là đủ ! Thật là những thành tựu tuyệt vời của văn minh hoá , in summo gradu (Latinh : Đến mức cao nhất) !

Bị lây bởi giọng đùa cợt của cháu , cụ Machây cũng bật cười . Tất cả những điểm bị Valdemar đem ra điều cợt đều khiến cụ không tán đồng với con gái cụ . Cụ chỉ đồng ý với con duy nhất ở lòng tôn trọng đến mê đắm đối với giới quý tộc , nhưng ngay cả điều này cụ cũng hiểu khác cô con gái .

- Cháu của ông - cụ cười nói - cháu chỉ nói đến cô Idalia thôi, chứ ngay cả ông nữa, ông biết văn minh hoá kiểu gì được ?

- Ô, ông lại buộc cháu phải ca ngợi rồi . Giá tất cả chúng ta đều được giống ông và bà Pôdhorexka thì hẳn cháu sẽ nghĩ khác hẳn về giới chúng ta . Khi ấy rất có thể cháu sẽ trở thành một vị tư tế dâng lễ vật hiến lên bàn thờ của giới ta . Cháu sẽ hát những bản tụng ca về danh dự chúng ta , cháu sẽ là kẻ đi đầu tung hô những khẩu hiệu đáng kính , những nguyên tắc siêu nhân đạo , thứ đạo đức tuyệt hảo của chúng ta . Nhưng bởi lẽ ở những người khác cháu không hề cảm nhận thấy những điều đó , vì thế cháu không thể hát cùng cô Idalia những bản tụng ca ca ngợi ấy được .

Vàng trán cao vợi của người đại quý tộc già chau lại, cụ cúi đầu, thở dài nặng nề . Lời đùa cháu trai đã làm dậy lên trong lòng cụ một tiếng thì thầm không yên . Có gì đó trong lương tâm lại khẽ lên tiếng , một tế bào kí ức nhỏ nhoi nào đó dường như đã rêu phong lại chợt rung lên gây ra nỗi đau . Có thể lý giải cho giây phút đáng buồn kia của cuộc đời bằng tuổi trẻ - nhưng cụ Machây không thuộc những kẻ thường tìm kiếm nguyên nhân xoa dịu đi các lầm lỗi của bản thân , dùng chúng làm vật che chắn để có thể sống yên bình .

Cụ trầm tư , im lặng ngồi đó, khiến Valdemar phải để ý .

Đại công tử đứng bên, nhìn vào mắt ông , mỉm cười hỏi :

- Ông nghĩ chuyện gì vậy ? Cho cháu biết được không ?

Tiếng chim họa mi kia quả cũng khiến người ta dễ mơ màng, cháu tuy không phải là người đa cảm nhưng cũng vẫn lắng nghe tiếng chim hót ấy và thấy dễ chịu trong lòng . Giá không nghĩ đến chuyện phải ăn tối với bà cô, cháu sẽ ở lại đêm , nhưng cứ nghĩ đến việc đó là cháu mất cả vui thú , mất cả ngon miệng.

- Ở lại đi cháu ! Idalia thì có làm sao ! Cô cháu chúng mày rồi sẽ hoà thuận thôi .

- Không, cháu phải đi thôi ông ạ . Hôm nay, ai cũng hành hạ cháu, ngay cả cái con chim sẻ lạnh , cô công chúa mặc giả mực đồng kia nữa chứ .

- Se lạnh nào ? Mực đồng nào ?

- À, cô ... tiểu thư Xtefchia ...

Cụ Machây giật mình .

- Xtefchia ? Cháu nói gì thế , Valdemar

Đại công tử nhìn cụ ngạc nhiên

- Cháu muốn nói tới cô Xtefchia Rudexka . Ông chẳng gọi cô ấy như vậy là gì ?

- À, con bé ! ... Phải, ông hay gọi nó thế, bởi thế hay hơn . Nhưng con bé có phiên gif đến cháu đâu ? Chính cháu trêu chọc nó thì có , hôm nay cũng thế .

Valdemar cười to.

- Ôi, ! Cháu làm sao mà trêu chọc cô ấy được , đó là một ả mỏ nhọn !

- Cháu làm thế là quấy đấy, Valdy ạ ! Sao cháu cứ khiêu khích con bé . Đó là một đứa trẻ rất tốt bụng và đáng yêu . Là con nhà có gia tư mà chắc cháu cũng đã biết trong hoàn cảnh nào con bé phải đi làm giáo viên .

Nó làm việc rất cẩn mẫn, dầu đó không phải là nghề nghiệp của nó . Phải biết trọng điều đó . Sao cháu lại làm nó phiền lòng ?

- Cháu sao nữa hở ông ? - bởi một lẽ đặc điểm nữa của giới chúng ta là thế : coi những người thuộc giới khác lạc vào giới ta là đồ chơi , lấy họ làm đối tượng đùa cợt , để mài dũa miệng lưỡi chính mình .

Cụ Machây nhìn cháu lo ngại .

- Ông e là cháu không nói chuyện nghiêm túc .

- Ngược lại , cháu nói hoàn toàn nghiêm túc đấy, thưa ông . Đó là một trong những viên ngọc quý trong kho báu chứa các vật gia bảo của giới chúng ta .

- Valđy, hôm nay cháu làm sao thế ?

- Hôm nay cháu nói thật khác thường .

- Không , cháu đang bức mình , vì vậy, thiếu công bằng ngay cả đối với chính bản thân . Cháu không đủ khả năng để chơi đùa như cháu vừa mới nói .

- Cũng có thể lắm . Vả lại , cháu thế nào cũng được .

- Thế tại sao cháu lại hành động như vậy ?

Valđemar giơ tay lên

- Vì truyền thống , thưa ông .

- Ê ! Lúc nào cũng giấu cợt !

- Vậy cháu xin nói thật , cháu không thể chịu nổi cô ta !

- Ai ? Tiểu thư Xtefchia ư ?

- Vâng ! Chính cô ta !

- Sao ? Đó là một cô gái xinh đẹp , tốt bụng, thông minh .

Valđemar nhún vai .

- Hình như là vì chính những lý do đó mà cô ta không ưa cháu . Cháu đâu biết tại sao ? Thôi, nói chuyện đó thế thôi, ông ạ . Cháu phải đi đây , ngựa đã dắt ra từ lâu rồi . Tối cháu sẽ ở lại Guenbôvitte . Tuần sau cháu sẽ cùng nhân viên thực tập đến , trong sự hài lòng của cô cháu .

- Sao thế ? Chẳng nhẽ cháu sẽ không ghé lại đây ư ?

- Chắc vậy ? Cháu bận lắm .

Cụ Machây thân thiết ôm chặt đứa cháu trai

- Sao cháu lại đi một mình ? Sao chẳng bao giờ chịu mang giám mã theo ?

- Cháu không muốn kéo theo một thằng đàn .

- Hay mang theo một đứa trông ngựa .

- Kia, ông . Cháu đâu phải con trẻ mà sợ đi đêm.

Chàng ôm ông, ưỡn thẳng dáng người trai trẻ, cười to.

- Cháu đi tạm biệt cô đây . không hiểu cô ấy có quăng cháu xuống thêm không ?

- Thôi đi nào, Idalia ngủ rồi . Để ông tạm biệt hộ cho .

- Thế càng hay . Tạm biệt ông !

Valđemar bước ra khỏi phòng . Nhìn ra , cụ Machây thấy chàng nhảy lên ngựa , phi nước kiệu , theo sau là con Pandur mà chàng rất yêu , con chó nòi, to lớn, xinh đẹp , Đến cổng , Valđemar gặp Xtefchia và Luxia vừa đi dạo về . Luxia nói gì đó, còn Xtefchia chỉ khẽ gật đầu đáp lại cái chào của chàng rồi bước vào sân, chẳng thèm nhìn chàng . Chẳng mấy chốc Luxia cũng đuổi kịp cô . Đứng ở cổng , Valđemar chăm chăm nhìn theo Xtefchia cho đến khi cô đi khuất . Rồi chàng quất roi vào mông ngựa , huýt sáo gọi chó , phóng đi như một cơn lốc .

Cụ Machây mỉm cười,

- " Nó bảo không chịu nổi con bé, vậy mà vẫn chú ý tới Xtefchia " - cụ thì thầm tự nhủ một mình .

Ở trang Xuôđkôvxê , cuộc sống của Xtefchia bình lặng trôi đi. Giảng bài , trò chuyện với Luxia , âm nhạc, dạo chơi và đọc sách - những việc ấy chiếm hết thì giờ hàng ngày .

Thông thường , Xtefchia chỉ giáp mặt phu nhân Idalia bên bàn ăn , những giờ khác trong ngày có thể bắt gặp bà trong phòng giấy . Ngả mình thoải mái trên tràng kỷ hoặc ghế xích đu , bà đọc và đọc suốt ngày . Trên bàn , trên giá , trên ghế chồng chất đầy những tác phẩm của Jắc Rutxô , Zôla , Duyma, Buôcgiế , thậm chí cả Volte bên cạnh tác phẩm của Rôsfucô và Satôbriăng . Đa số là sách Pháp , đôi khi có cả Dickenx , Oantơ Xcôt hoặc thấp thoáng bóng dáng tác phẩm Sêcxpia . Các tác phẩm của Đức rất hiếm gặp, còn của Ba Lan thì không hề có quyển nào . Phu nhân Elzônôvxka hoàn toàn có thể sống một mình . Bà giao việc coi sóc con gái cho Xtefchia , ít khi trò chuyện với con . Chỉ khi nào thật sự vui vẻ , phu nhân Idalia mới tới thăm cha , chơi với ông vài ván cờ . Những khi ấy thậm chí bà cũng có thể chấp nhận sự hiện diện của ông Kxavary .

Cũng có những ngày , dưới tác động của những ấn tượng thu được từ văn học , phu nhân trở nên rất tình cảm với con gái , cha già , thậm chí với cả Xtefchia . Bà mỉm cười ngọt ngào hỏi cô xem cô có bị thiếu thốn gì chẳng , và sau mỗi lần như thế , phu nhân hoàn toàn tin tưởng ở thiên thần trong tính cách của mình. Bà hay đi Sale , đến thăm cô em chồng là bá tước phu nhân Chvilexka , hoặc đến Obrôny thăm công tước phu nhân Podhorexka , bà ngoại của Valđemar.

Trang Xuôđkôvxê không còn vị lảng giềng nào khác mà phu nhân Idalia có thể giao du , không trái với những nguyên tắc của bà . Một vài nhà dân thường thỉnh thoảng cũng tới thăm trang Xuôđkôvxê , coi việc đó như nghĩa vụ , mà cái chính cũng là thoả mãn lòng tự hào của họ . Cụ Machây chân thành đón tiếp họ, phu nhân Idalia cũng tỏ ra lịch sự , nhưng chỉ mỗi mình Valđemar đến thăm đáp lễ họ mà thôi . Cụ Machây vì lý do tuổi tác , phu nhân Idalia thì biện hộ bằng câu cách ngôn muôn thuở : pas pour moi (không dành cho tôi) mà mọi người đều hiểu hay cố ý hiểu rằng phu nhân thường hay bị đau thần kinh .

Trên đường đi Sale hoặc tới Obrôny , đôi khi bà cũng ghé thăm những người láng giềng ngoài diện giao tiếp , nhưng không bao giờ bà quên nhấn mạnh rằng đó chỉ là ghé qua - điều mà theo ngôn ngữ của bà là : par politesse (vì lịch thiệp) . Phu nhân có những nguyên nhân bất di bất dịch của riêng bà . Trang Xuôđkôvxê thường có nhiều khách khứa không thuộc diện được bà ưu ái , người thì đến thăm cụ Machây , kẻ thì vì vô công rồi nghề , người khác đến vì hi vọng được gặp đại công tử . Chàng đại quý tộc triệu phú trẻ này được cả vùng để mắt đến . Chàng là một trong những đám đáng mơ tưởng nhất trong cả nước mà đối với nhiều kẻ là quá cao xa. Chính vì lý do của mối tình sinh động dành cho cụ Machây cũng là nguyên nhân gây những cơn nóng giận và chứng đau nửa đầu khiến phu nhân Idalia không thích tham dự đời sống thù tiếp.

Mặc dù bận việc , Xtefchia vẫn rất đổi nhớ nhà . Những bức thư không còn đủ làm cô thoả mãn , cô thấy buồn .

Cùng với Luxia , cô thường vào thăm cụ Machây ở phòng làm việc của cụ . Cụ già là người có thể khiến cô vui lên một cách lạ lùng . Nụ cười của cụ mới đáng yêu làm sao . Trò chuyện với cụ , cô ngỡ như cụ hoàn toàn không phải là một đại quý tộc cùng giới với chủ nhân Idalia . Ngay cả cách bài trí trong phòng cụ cũng khác cách bài trí chung của dinh thự .

Mọi thứ nơi đây đều kiểu cổ , nhưng sao vui tươi và không mang vẻ cứng nhắc hàm chứa trong những phòng khách sang trọng mang đầy kiểu cách .

Cụ Machây rất hay ngồi trong nhà hóng mát ngoài vườn , nghe Xtefchia đọc. Cụ thích nghe tiếng đàn của cô . vào những giờ tối , cô thường đàn cho cụ nghe nhạc Sôphanh và những khúc aria mà cô yêu thích trong các vở opêra . Xtefchia hợp với cụ , càng ngày càng gắn bó với cụ hơn . Nhưng những khi Valđemar lâu không

đến , cụ Machây lại buồn . Cụ nhớ đứa cháu trai , bởi tính tình vui vẻ của chàng , đáng vẻ thanh xuân tràn đầy nhựa sống của chàng khiến cụ như trẻ lại . Cụ vui mừng khi nhìn thấy đứa cháu đích tôn duy nhất của dòng họ mình , tính theo ngành Guenbôvitre .

Sau một tuần không thấy đứa cháu yêu đến , cụ Machây bắt đầu thấy buồn bã . Đánh cờ , đọc sách , thậm chí âm nhạc của Xtefchia , cũng không còn khiến cụ khuây khoả nữa. Cụ lơ đãng nghe bản nót tuyền của Sôpanh , ngồi không yên trên ghế , chốc chốc lại bảo Luxia ra cửa sổ xem Valdemar đã đến chưa . Nghe cô bảo chưa, cụ lẩm bẩm :

- Sao thế nhỉ ? Có nghĩ là thế nào ?....

Khi Xtefchia chơi xong bản nhạc, cụ mướn cô rồi đi về phòng riêng .

- Hôm nay ông buồn quá . - Luxia thốt lên - cô biết tại sao không ? Vì anh Valdy chậm đến đây . Ông yêu anh ấy ghê lắm .

- Mong sao ông ấy đến cho rồi - Xtefchia đáp .

Luxia đến chỗ mẹ , Xtefchia về phòng mình . Cô đứng trong khung cửa sổ mở rộng , khoan khoái đưa mắt đón nhìn những tia nắng mặt trời đan những sợi vàng ánh vào làn nước phun trào của đài phun nước . Những cơn sóng nước rơi xuống bể chứa bằng đá thành những tiếng rì rào , một đám mây màu hồng chen vàng thành những tiếng rì rào , một đám mây màu hồng vàng ánh toé những giọt nước li ti lên những đoá hoa mọc gần đây . Cô ngỡ như hoa đang vươn cao những mái đầu khao khát lên đón nước , những mái đầu ngàn sắc , ngát hương . Mặt trời lặn vành đĩa đỏ sang phía trời tây , rắc xuống trái đất những giọt bụi rực rỡ . Được ôm ấp trong làn hơi thở ấm áp ấy , những hàng cây nẩy lộc đâm chồi thật thích mắt và những thảm cỏ mịn mượt trông thật tuyệt vời ..

Không gian tràn ngập ánh sáng , sự uể oải của buổi hoàng hôn đang buông và vẻ nặng nề ngái ngủ . Sự bình yên toát ra từ thiên nhiên trong trận lụt chan hoà của ánh sáng nóng ấm không chút hơi gió . Đột nhiên , một thứ tiếng khác bỗng chen vào cái yên lặng mênh mông chỉ bị khuấy động bởi tiếng chim hót và thì thầm của đài phun nước kia . Đầu tiên là tiếng bánh xe lăn lộc cộc , tiếng vó câu của nhiều chân ngựa , tiếp sau đó vang lên những giọng nói vui vẻ và từ sau những lùm cây rậm rạp mấy cỗ xe ngựa đi vào con đường trải sỏi dẫn tới toà dinh thự . Những chiếc xe đi trước thẳng bốn ngựa trông trang trọng , những xe song mã đi sau người ngồi đầy lên thành nom vui nhộn hơn . Giọng nói tiếng cười vọng ra chủ yếu từ chiecs mui trần bốn bánh . Trên chiếc xe đó những chiếc mũ vải và áo váy của các tiểu thư chen lẫn quần áo màu sẫm của đàn ông .

Lùi sâu vào phòng mình , Xtefchia tò mò nhìn ra .

Những chiếc xe dừng bánh trước nhà cầu, chiếc xe bốn bánh không mui và mấy chiếc xe nhẹ đổ thành hàng , mọi người nối nhau xuống xe ngay đối diện với cửa sổ của Xtefchia . Đúng lúc ấy họ đều ngoảnh về phía lối vào lâu đài . Các tiểu thư vẫy vẫy ô kêu lên :

- Chậm rồi ! Chậm rồi ! Chúng tôi thắng ông rồi nhé !

Một cỗ tứ mã thắng những con ngựa ô đen bóng do chính tay đại công tử điều khiển đang phóng nước kiệu trên con đường trắng loá nổi bật giữa những thảm cỏ xanh . Chàng ngồi trên chiếc ghế đánh xe của chiếc xe nhỏ xinh như đồ chơi , hươu mũ trên đầu vẫy lại họ . Người xà ích mặc bộ đồng phục đen pha đỏ ngồi bên ghế ghé

Valdemar dừng ngựa lại bên cỗ xe không mui , mềm mại nhưng vẫn khiến chúng dừng lại ngay tại chỗ .

- Các vị vượt tôi thật đấy - chàng ném dây cương cho xa ích , kêu lên - nhưng xin nhớ rằng tôi vừa đi bốn dặm chứ không ít . Cũng khá đấy chứ ! Hơn nữa Brunôn đi chậm như rùa , tôi phải gạt hẳn ra khỏi ghế xa ích

thì mới bắt đầu đuổi kịp các vị . Các vị phải thừa nhận thế !

- Ngựa của ông thờ nóng cả lưng tôi - một tiểu thư trẻ tuổi , vẻ mặt táo tợn và đôi mắt vui tươi , phục trang lịch sự , thốt lên - Tôi thử vượt ve chúng , nhưng chỉ tổ bản cả gắng tay .Ồ , xin ông nhìn xem này !

Cô ta chìa tay cho Valdemar xem một bàn tay đi chiếc găng trắng .

- Xin lỗi , đó đâu phải là vết bản , mồ hôi ngựa đầy thôi . Ngựa của tôi bao giờ cũng sạch bóng - Valdemar đáp .

- Ông yêu ngựa lắm nhỉ ?

- Vâng , đó là tình yêu duy nhất của tôi .

- Mà không đc đền đáp - tiểu thư trẻ mỉm một nụ cười duyên dáng nói thêm

- Voyons , monsieur , vous de la chance ! (ông quả là may mắn) - một người khác trong đám các cô các bà kêu lên .

Valdemar cúi chào về đùa nghịch .

- Tôi rất dễ mũi lòng , thưa quý bà . Chỉ có điều , không hiểu sao ta lại đứng đây nhỉ . Hội đồng nguyên lão đã ôm hôn cô tôi từ lâu rồi . Ta cũng vào thôi .

Cả đám khuất vào sau những cánh cửa rộng lớn cầu hàng hiên chính . Valdemar đi sau cùng, cố ý bước chậm . Khi đi ngang qua cửa sổ phòng Xtefchia chàng càng chậm bước và nấp sau những cây gia phóng ra ánh mắt tò mò , nhanh như chớp .

Nghĩ là mọi người đã đi hết , Xtefchia cũng nhìn ra , thế là mất họ va nhau .

Cô nhận ra vẻ tò mò của đại công tử . Trông thấy cô, chàng liền nghiêm mặt , bỏ mũ và bước tiếp .

Xtefchia quyết định không xuất hiện . Không ai biết mặt cô , chí ít cô cũng tránh được những lời đùa cợt của Valdemar , có thể những lời chỉ trích của phu nhân Idalia , bởi hôm nay bà không được vui .

Thích thú với ý mình, Xtefchia bắt đầu ngâm nga khe khẽ . Từ trên gác vọng xuống tiếng ồn ào đã lắng dịu bớt của những giọng nói đàn ông đàn bà . Thỉnh thoảng vang lên những tiếng đàn dương cầm ngắt quãng , đứt đoạn , như thể có ai bước qua cạnh đàn nhấn chơi vài hoà âm . Đôi khi cất lên một giọng nói chủ đạo , rồi sau đó là những nhịp cười rộn rã . Hẳn trên đó người ta vui lắm .

Một giờ sau, Luxia thờ hồn hên lao vào phòng Xtefchia , mặt đỏ ửng , nói sôi nổi khác thường :

- Cô biết không ? Mười sáu người đến , kể cả anh Valđy . Có cô Chvilexka cùng con gái Mikhala , anh Pôn không có nhà, cả công tước phu nhân Podhorexka , bà ngoại của anh Valđy và vợ chồng công tước Podhorexka trẻ , vợ chồng Giurciemxki , cả bá tước Trexka và nhiều , rất nhiều khách nữa .

- Sao bỗng dưng kại có cuộc hội ngộ này ?

- Ngẫu nhiên thôi cô ạ . Từng nhà một định đến thăm nhà ta , dọc đường họ mới gặp nhau , nhập làm một đoàn . Đồng nhất là những người từ trang Obrôny : một xe tứ mã và một xe không mui . Anh Valđy cũng đang trên đường đến nhà ta thì gặp mọi người . Anh ấy định vượt chiếc xe không mui nhưng bị thua . Bây giờ tiểu thư Rita đang điểu anh ấy đấy .

- Tiểu thư Rita là ai thế ?

- Sêligianka . Đó là một người em họ hay bà con xa nào đó của công tước phu nhân Podhorexka , nhưng là trẻ mồ côi nên chị ấy thường ở luôn tại trang Obrôny . Chị ấy hay tới đây lắm , có điều mới đây chị ấy lưu lại thành Viên khá lâu nên cô chưa gặp đó thôi . Chị ấy dễ thương và vui tính lắm .

Xtefchia đoán rằng chắc chính là vị tiểu thư trang nhả đã chìa tay cho Valdemar chiếc găng bản .

- Tiểu thư ấy xinh lắm , đúng không ?
- Vâng , chị ấy đẹp. Anh Valđy không chịu thừa nhận điều ấy , nhưng anh ấy thì khó thuyết phục lắm . Hôm nay cô sẽ được làm quen với chị ấy .
- Tôi không ra đâu .

Luxia mở tròn mắt .

- Sao vậy ? Sao lại thế được ! Cô không ra ư ? Em vừa mới ca ngợi cô với tất cả mọi người ...
- Kia, Luxiu !...
- Bởi em yêu cô lắm .

Xtefchia hôn cô bé .

- Cô rất vui vì điều đó . Nhưng hôm nay em hãy tiếp khách một mình vậy nhé . Cô thì hôm nào em chả gặp .
- Kia ,sao cô nói thế ! Cả ông em lẫn anh Valđy không bao giờ đồng ý để cô thui thủi một mình đâu !

Xtefchia bật cười . Việc Luxia cam đoan rằng Valđemar muốn gặp mặt khiến cô thấy buồn cười . Lại thế nữa ! Mà nói cho cùng , cũng có thể lắm chứ : nếu cô không xuất hiện , anh ta sẽ chẳng còn đối tượng nào để trêu chọc nữa . Ý nghĩ ấy khiến cô thấy vui vui . Như một đứa trẻ nghịch ngợm , cô ôm ngang lưng Luxia , vừa đi một điệu vanx trong phòng , vừa hát say sưa .

Luxia nhảy say sưa . Cả hai như cao bằng nhau , vừa nhảy , vừa quay trong cơn xoáy lốc của điệu Vanx , cùng thay nhau hát . Chiếc bím tóc màu vàng sáng của Luxia bay theo họ , tấm áo bằng vải batyx của Xtefchia phấp phới . Mặt cô ửng đỏ , đôi mắt màu hoa đồng thảo long lanh sáng dưới hàng mi vàng thẫm , đôi môi hồng hé mở đón không khí , khiến cho điệu Vanx được hát thay nhạc thỉnh thoảng lại phải gián đoạn . Nhưng chuyện đó chẳng hề ảnh hưởng đến nhiệt tình của hai cô gái đang nhảy múa .

Mãi vui , cả hai không nghe thấy tiếng gõ cửa vang lên hai lần , cũng chẳng nhận thấy là có ai đó vừa hé cửa ra . Mãi đến lúc lâu sau , khi nhảy quay lưng lại , Xtefchia mới kinh hoàng thảng thốt đứng đờ ra .

Valđemar đang đứng trong khung cửa . Chàng mỉm cười ngắm hai cô gái đang nhảy múa và nhìn những thay đổi trên mặt Xtefchia . Chàng ngắm đôi má cô ửng đỏ , đôi mắt sáng long lanh , làn tóc hơi xoã lơi trong khi nhảy và vẻ biến đổi kia khiến chàng ngạc nhiên .

Cho đến nay , chưa bao giờ chàng thấy cô vui vẻ thế . Chàng đã cố tình đứng yên để cô tự nhận ra sự có mặt của chàng . Chàng hình dung là cô sẽ thảng thốt , nổi chờ đợi khiến chàng thấy vui vui . Bây giờ cô ta sẽ ra sao đây nhỉ ?

Chàng chẳng phải chờ đợi lâu . Trông thấy chàng, Xtefchia bàng hoàng . Một quãng lửa ửng đỏ trên mặt cô , mắt cô loé lửa giận , mỗi sợi dây thần kinh run lên trong cô vì cău .

Valđemar thích thú tận hưởng những thay đổi trên nét mặt và những ánh chớp trong mắt cô . Chàng ngắm cô đầy ngưỡng mộ .

Luxia bật cười , khiến cho cảnh kịch càng không lời kia gián đoạn . Cô chạy lại bên Valđemar , kéo tay áo lôi chàng ra giữa phòng , kêu lên :

- Anh Valđy , anh tóm được chúng em trong lúc đang hành sự rồi . Hai cô cháu nhảy say sưa như thể đang có dàn nhạc đệm ấy thôi ! Nhưng giá anh biết cô Xtefchia nhảy giỏi đến thế nào ! Chẳng khác một diễn viên ba lê .

Valđemar trang trọng cúi chào Xtefchia , chàng ngắt lời Luxia :

- Xin cô cho phép tôi giải thích việc xuất hiện trong chốn phòng khuê thiêng liêng này . Cho đến nay chưa lần nào tôi vinh hạnh gặp tiểu thư trong tư thất . Cũng có thể tôi vào không đúng lúc lắm , nhưng tôi rất lấy làm sung sướng : tôi đã được thấy tiểu thư hoàn toàn tự nhiên . Những khi tôi có mặt, bao giờ cô cũng lên giây để phát ra những thanh âm rú rít ... mới rồi tôi đã được thấy một hoà âm ... và vì thế tôi rất lấy làm mừng . Cô không chào hỏi tôi lời nào sau tuần vắng mặt ư ? - chàng hỏi với vẻ sốt ruột , ánh mắt nhìn cô như bạo chúa .

Xtefchia chìa tay cho chàng .

- Chắc ông đi tìm em Luxia .

-Ồ không , tôi đến đây chỉ duy nhất vì cô thôi , thậm chí để đón cô , bởi lẽ cô tôi mời cô dùng trà .

Luxia vỗ tay .

- Thấy chưa ! Em đã nói mà , mọi người chẳng để cô ở đây một mình đâu ! ... Em đã nói ngay thế mà !

Rồi cô bé quay sang Valđemar .

- Anh biết không , anh Valđy ? Cô Xtefchia bảo là sẽ không ra gặp mặt khác khứa , sẽ ở đây một mình đấy .

- không lẽ cô có cái ý định tàn bạo như thế đối với chúng tôi sao ?

Xtefchia đáp, như vui vẻ :

- Cách hỏi của ông thật kỳ lạ . Quả thực tôi muốn ở đây .

- Tôi xin phản đối ! Nhân danh toàn thể mọi người đang khao khát được làm quen với cô .

Một lần nữa , Xtefchia lại ngăn người ra . Cô những định cương quyết chối từ , nhưng chàng nhận ngay ra ý định ấy qua nét mặt cô và vội chặn trước ngay lời đáp :

- Nhân danh cô và ông tôi , xin mời cô dự tiệc trà . Còn về việc bà ngoại tôi và phu nhân b ... a bá tước Chvilexka muốn làm quen với cô , xin cô cứ việc cảm ơn học sinh của mình .

- Vâng , em đã nói nhiều về cô với cô ruột em và công tước phu nhân - Luxia xác nhận .

- Xin mời các tiểu thư .

- Ko, anh Valđy . Nếu anh muốn đi cùng chúng em , anh hãy đợi một lát bên phòng khách nhỏ . Chúng em phải sửa lại tóc tai một chút . Nom chúng em cứ như ma ấy !

- Em thì đúng thế , nhưng tiểu thư Xtefchia thì lại rất hợp , rất xinh .

- Ôi ! Anh chỉ vớ vẩn ! - Luxia thốt lên , tay cầm áo kéo chàng ra ngoài cửa như lúc nãy vừa cầm tay áo kéo vào .

Xtefchia ngó theo chàng trai với vẻ ác cảm . Cứ mỗi bước anh ta lại làm cô phát bực . Anh cũng nhận ra điều đó và vươn tay lên trong một dáng điệu rất hề ; anh vừa bước ra cửa vừa nói lớn :

- Hanni bal an te portas (*) ! Đôi mắt của cô nói với tôi như thế ...Tôi chuồn đây ! không có mặt tôi ở đây nữa !

Chàng bước ra ngoài . Luxia đóng cửa sau lưng chàng .

(*) Latinh : Hanniban ở trước cổng thành ! (Hanniban là thủ lĩnh xứ Cartagin , một tướng tài thời cổ)

Trong phòng khách nhỏ bài trí theo phong cách để chế , có khoảng mười người đang chơi đùa vui vẻ .

Gia nhân mang nước trà và bánh ngọt vào . Khách khứa , mỗi người cầm một cốc , ngồi xuống ở nơi tùy thích . Lực lượng chính của cả hội chiếm một chiếc bàn lớn , vây quanh bà chủ nhà và cụ Machây , phu nhân Elzonovska đang rất vui vẻ , thích thú vì có khách tới thăm , trò chuyện chủ yếu với công tước phu nhân Podhorexka và cô em họ là bá tước phu nhân . Nhưng đó là hai người hoàn toàn khác hẳn nhau .

Nhìn họ , ta có thể nghĩ họ xuất thân từ những hành tinh khác nhau . Công tước phu nhân , gầy và cao , vẻ mặt đặc thù của các mệnh phụ cao sang , mang trên người những dấu ấn hiển hiện của quý tộc nòi . Dấu ấn ấy nổi rõ ở mỗi đường nét , mỗi cử chỉ , ngay cả trong những nếp gấp ở chiếc áo dài nặng nề màu thẫm . Vẻ quý phái trang nhã như bao phủ quanh bà , tạo cho bà vẻ duyên dáng trang trọng và từ tốn . Làn tóc trắng được chải phẳng trên trán , được phủ tấm đăng ten màu huyền quý giá . không một vật trang sức nào , ngoài những chiếc nhẫn , một chiếc đính một viên lam ngọc lớn , khắc gia huy dòng họ Podhorexki . Bà đeo đồng hồ bằng một chiếc dây màu đen . Mặt bà nhỏ , tai tái , nước da mịn màng , gần như chưa một vết nhăn , đường nét rõ ràng , đôi mắt to vẫn đen nhánh . Sắc đẹp tuy phai pha vẫn còn rõ nét . Công tước phu nhân ít nói , giọng trong trẻo , bà có sức thu hút một người .

Bá tước phu nhân Chvilexka lại là kiểu người hoàn toàn khác . Người tầm thước , rất béo , bà mang trong người một chút gì đó của giới tư sản , hoàn toàn không có dáng quý tộc . Trang phục của bà cũng không đúng điệu , người đeo đầy kim cương và những dây chuyền vàng , chúng lóng lánh và leng keng ngay từ xa . Trò chuyện với công tước phu nhân , bà luôn luôn hoa chân múa tay , nói to , hấp tấp và nóng nảy , nom hệt như một người theo phái cộng hoà , một nữ thường dân đang vung nắm tay đấm đe dọa những đại diện của giới quý tộc trong thời kỳ cách mạng . Bà không thích công tước phu nhân , thường mỉa mai gọi bà công tước là " nữ công dân Xpart " và lúc nào cũng muốn chứng tỏ sự hơn hẳn của mình , chắc hẳn là về số lượng ngọc ngà châu báu đeo trên người . Tuy trong lòng ác cảm nhưng bà vẫn tỏ ra rất mực nhã nhặn , đến mức gần như nịnh nọt lấy lòng công tước phu nhân .

Song công tước phu nhân hiểu rất rõ bà . Công tước phu nhân có đứa cháu trai , còn bá tước phu nhân có hai ngọc nữ , trong đó cô lớn - tiểu thư Mikhala - đã ngoài ba mươi . Chính điều đó lý giải nhiệt tình quá đáng của bá tước phu nhân Idaia và cụ Machây , cùng tham gia có mấy người nữa .

Đám thanh niên , phân thành nhiều nhóm , vui đùa theo cách riêng . Tiểu thư Rita Sêligianka , mặc bộ áo váy dài đen bằng lụa mỏng với những hoạ tiết trang trí màu xanh theo phong cách ly khai , cổ áo bằng đăng ten màu kem , thường là người đầu trò trong câu chuyện và những lời đùa cợt . Tóc cô màu nâu sẫm , chải rất trang nhã , với một chiếc nơ bằng dải lụa thanh thiên cài cao ở bên trên . Mặc dù thứ đồ trang sức ấy nom có vẻ hơi kỳ dị , nhưng lại rất hợp với khuôn mặt tiểu thư Rita . Bao giờ cô cũng ăn mặc khác người , kiểu đầu tóc của cô cũng có thể khiến nhiều kẻ thấy chướng . Cử chỉ của cô thoải mái và duyên dáng . Những thứ đối với người khác là không thể thì với cô lại tỏ ra rất thích hợp . Cởi mở , vui nhộn , hài hước , lại dễ thương , cô thường mang lại cho mọi người niềm vui .

Công tước phu nhân rất mê cô , dẫn những cách cư xử khác đời của cô cháu nuôi nhiều khi khiến bà hoảng hốt . Tiểu thư Rita rất thích chơi thể thao . Tại Obrony , điền trang của công tước phu nhân , cô có riêng một tàu ngựa , nơi cô thích la cà cả ngày . Cô có thể nói suốt buổi về ngựa , bây giờ cũng vậy - ngồi trong chiếc ghế bành nhỏ kiểu cách , với cốc trà trong tay , cô trò chuyện với một cậu chủ trẻ tuổi đeo kính .

Cô đang nhiệt thành chứng minh điều gì đó , rồi sau rốt , đặt mạnh chiếc tách lên bàn con , cô nói :

- Ê , ông không hiểu chút gì về ngựa , nếu ông dám bảo ngựa của tôi là không thuần chủng . Ngựa của tôi nhập khẩu thẳng từ Anh quốc đây , thưa ông . Đó là giống hoàn toàn thuần chủng . Ông cứ hỏi đại công tử xem - ông ấy là người sành đầu nước .

- Lúc nào cũng đại công tử ! Lúc nào cô cũng bảo với tôi hỏi ông ấy . Phải chăng ông ấy là người phán quyết mọi chuyện ?
- Về ngựa thì chắc chắn là thế .
- Có phải ông ấy có đủ chín thi thần và Apôlông ?
- Không , nhưng ông ấy là người hiểu biết thật sự và công tâm .
- Còn tôi, không nhẽ tiểu thư không thừa nhận những phẩm hạnh ấy sao ?
- Chỉ phần nào thôi . Ông quá hoa mắt vì nhwững con ngựa kéo thô đại của mình và tất thay những gì tốt đẹp ông chỉ thấy trong tàu ngựa của mình mà thôi .
- Có nhẽ tiểu thư nên thừa nhận rằng tàu ngựa của tôi không phải xoàng .

Tiểu thư Rita nhăn mặt :

- Tôi không thích gống ngựa kéo .
- Tiểu thư không thích ? Ha ! Đó chỉ là chuyện ý thích đơn thuần thôi . Cũng như thế , tôi không thể chịu nổi ngựa nòi Anh

Tiểu thư Rita chĩa vào anh ta ánh mắt mỉa mai .

- Xin ông cứ việc nói thế còn hơn , việc gì lại phải kể ra những khuyết tật không hề tồn tại .
- Với tôi , chúng tồn tại hẳn hoi , chỉ ít cũng là trong việc cắt đuôi và xén bờm theo lối Anh mà tiểu thư đã tiến hành đến hết mức ở tàu ngựa của tiểu thư .
- Đó không phải là nhược điểm . Nếu ông chỉ thấy điều đó, tôi hoàn toàn yên tâm . Và lại , giống ngựa này bao giờ cũng phải xén đuôi và bờm .
- Nhưng ở đàn ngựa của tiểu thư thì nom lạ lắm !
- Kìa ! Ông nói gì vậy ! Tiếc là đại công tử đã biến mất đâu rồi , nếu không thì tôi phải nhờ ông ấy can thiệp .
- Công tử Mikhôrôpxki đi mời tiểu thư Luxia và cô giáo - Tiểu thư Mikhailina Chvilexka cất giọng khoan thai nói . Suốt thời gian tiểu thư Rita trò chuyện với công tước Trextka , cô ngồi im lặng , uống trà . Cô ăn mặc khá nhã - một bộ váy áo màu sáng , bởi mẹ cô muốn thế - nhưng chẳng thấy thích thú với bất cứ chuyện gì , thậm chí trò vui của những người khác cũng làm cô phát chán . Dung mạo cô thật khó gần . Sau khi buông ra vài lời ngắn ngủi báo nơi Valdemar đang có mặt , cô lại cúi xuống nhìn tách trà và im lặng như cũ .

Bá tước Trextka sửa lại kính kẹp mũi , mỉm cười nụ cười hằn học , thốt lên :

- Cái cô gia sư này chắc có đặc ân gì mới được đại công tử chăm lo đến thế .
- Làm gì có chuyện đó . Il l'abhorre (Ông ta không chịu nổi cô ấy !) - tiểu thư Rita phản bác - Ít nhất thì đó cũng là theo lời Luxia . Có nghĩa là tình thế giống như đối với cô gia sư Klara .
- Có nhẽ thế .
- Thế nom cô ta có giống cô Klara không ?
- Tôi không quen cô ấy , nhưng Luxia thì rất tán thưởng . Nếu cô ấy xinh thực , thì xin ông hãy cẩn thận đấy, bá tước ạ .

Trextka nhìn người đang nói chuyện với vẻ phật ý .

- Voilà une idée (Một ý nghĩ kỳ quặc !) ! Đôi khi tiểu thư có những ý nghĩa thật lạ lùng . Tôi không bao giờ để mắt tới loại người đó .
- Tôi lại muốn ông phải lòng chính cô giáo ấy .
- Cùng lắm tôi chỉ có thể đánh giá cô ta theo kiểu thể thao và vạch những nhược điểm thôi .
- Kìa ông ! Không thể nói về phụ nữ theo kiểu ấy được ...
- Về các cô gia sư thì được chứ .
- Vẫn không . Cấm tuyệt đối . Và lại , tiểu thư Rudexka là con một gia đình tốt .
- Chut (Suyt) ! Họ đến kìa ! - bá tước ngắt lời , sửa lại kính mũi , nhìn chăm chăm về phía cửa .

Xtefchia bước vào giữa phòng cùng với Luxia và valdemar . Nàng thấy mắt như tối sầm. Bao nhiêu mái đầu

quay lại nhìn nàng , bao nhiêu đôi mắt dò xét . Nàng đứng sững như một kẻ chịu tội .

Những tiếng trò chuyện lặng ngắt . Mọi người bắt đầu đưa mắt dò xét nhìn cô gia sư trẻ . Phu nhân Elzonovska nheo mắt tỉ mỉ nhìn cô , khoát tay một vòng giới thiệu sơ sài với cử tọa .
- Cô Rudexka - bà nói cụt lùn .

vài cái đầu khẽ gật . Bối rối , Xtefchia cúi chào mọi người , rồi không biết nên làm gì nữa . Lần đầu tiên nàng mới đau xót cảm thấy địa vị của mình . Nàng không thể tha thứ cho mình việc đặt chân vào đây .

" Khách không mời " - nàng thoáng nghĩ và giả như không tự chủ , chắc chắn nàng đã oà lên khóc .

Nhưng đúng lúc ấy , Valdemar đã đến bên nàng . hình như đại công tử rất phần nộ , nhưng chàng vẫn tỏ ra bình thân , đưa tay cho nàng vịn và thốt lên với vẻ lịch thiệp đầy trang nhã :

- Xin tiểu thư cho phép tôi được giới thiệu tiểu thư với bà ngoại tôi .

Xtefchia máy móc để chàng đưa tới chiếc tràng kỉ phía xa . Khi ngược mắt lên, nàng đã trông thấy ngay khuôn mặt hiền từ của cụ Machây và hình dung trang trọng đầy đáng quý phái của công tước phu nhân .

Giọng nói trầm trầm của đại công tử lại vang lên .

- Kính thưa bà , cháu xin giới thiệu tiểu thư Xtefchia Rudexka , người mà bà đã nghe em Luxia kể .

Công tước phu nhân đứng dậy , đưa tay cho Xtefchia , mím một nụ cười âu yếm với nàng :

- Rất hân hạnh được làm quen với tiểu thư . Cháu Luxia đã kể với tôi đôi điều về tiểu thư . Cháu hết sức ca ngợi người hướng dẫn việc học hành của cháu .

Xtefchia khéo kéo cúi người hôn tay cụ bà , nàng cảm thấy lòng đầy biết ơn và được khích lệ.

Mắt công tước phu nhân thoáng một nét ngỡ ngàng . Bà mỉm cười chạm môi vào làn tóc cô gái , rồi ngồi xuống , trỏ cho cô một chiếc ghế kề bên . Bà ân cần hỏi han gia đình cô , hỏi cô có hài lòng về Luxia chăng . Cụ Machây cũng tham gia câu chuyện .

Cách xử sự của đại công tử và việc cô gái chào hỏi công tước phu nhân đã gây ấn tượng mạnh cho mọi người . Họ đưa mắt ngạc nhiên nhìn nhau .

Công tước phu nhân đứng dậy chìa tay cho cô gia sư . Chuyện gì lạ lùng thế nhỉ ? Và sao trần nhà không sụp đổ xuống ? Nhất là bá tước phu nhân Chvilexka thì không hiểu nổi chuyện ấy . Nhìn công tước phu nhân trò chuyện với một cô gái gia sư vớ vẩn nào đó, bá tước phu nhân chỉ còn biết nhún vai . Bà bực mình vì Valdemar đã bỏ qua bà , không thêm giới thiệu Xtefchia với bà . không phia bà muốn làm quen với con người ấy nhưng bà xem việc chàng công tử bỏ qua mình là một điều xúc phạm . Việc đại công tử đưa tay cho cô gia sư vịn thật là điều quá xúc phạm đối với bá tước phu nhân . Bà ném cho Xtefchia vài ánh mắt thăm dò và khi thấy nàng đẹp, bà bắt đầu thì thầm với ông chồng đang ngồi bên cạnh như một cái xác ướp . Một nụ cười độc địa hiện trên đôi môi dày của bà . Vang đến tai phu nhân Idalia chỉ có một từ : maitresse (Cô gia sư , cô giáo , cũng có nghĩa : tình nhân) song bà vờ như không nghe thấy . Hàng lông mày bà nhấp nháy vẻ nóng nảy , và bà vội kết thúc câu chuyện với người ngồi bên cạnh .

Trong lúc đó bên chiếc bàn nhỏ , sau khi thuật lại cho Valdemar nghe cuộc tranh luận với Trextka , tiểu thư Rita đã được nghe chàng ca ngợi những con ngựa của cô . Bá tước bèn bắt chuyện với đại công tử , còn Rita đến gần công tước phu nhân nhiệt thành chìa tay cho Xtefchia , thốt lên với nụ cười vui sướng :

- Bởi chẳng có ai giới thiệu chúng mình với nhau , tôi đành tự đảm đương thứ lễ nghi này vậy . Margeryta Seliga là tôi , chắc tiểu thư chưa bao giờ được nghe nói đến tên tôi, bởi suốt thời gian dài tôi quấy phá ở Viên

Xtefchia đứng lên nắm tay cô tiểu thư trẻ .

- Không , Luxia đã kể cho tôi nghe về tiểu thư với bao mến mộ .

- Thế ư ? Thì ra Luxia là một cô phóng viên nhỏ trong vùng thông báo tin mới cho tất cả mọi người . Xin mời tiểu thư nhập bọn với hội chúng tôi . Cử toạ ở đây đáng kính hơn , nhưng có nhẽ đằng kia vui hơn . Cô và ông chắc không có gì phản đối chứ ạ ?

Công tước phu nhân lịch sự gật đầu , cụ Machây nói :

- Đâu có , chúng tôi biết cô vui tính lắm , vì vậy xin gửi gắm tiểu thư Xtefchia cho cô .

Lát sau Xtefchia đã ngồi bên chiếc bàn con , nơi lúc này có thêm nhiều người nhập bọn. Trong câu chuyện rôm rả , cô quen dần với mọi người . Nàng chỉ thấy khó chịu vì chiếc kính mũi của Trextka cứ chĩa mũi vào mình , và đáng vẽ lạnh lùng của bá tước tiểu thư Chvilexka khiến nàng tò mò đôi chút .

Tiểu thư Rita dễ dàng kéo nàng vào cuộc trò chuyện với mọi người , vì Xtefchia không phải là người kém vui nhộn. Nom bề ngoài nàng có vẻ khiêm nhường nhất nhưng lại rất xinh đẹp , trong bộ váy áo bằng vải mỏng màu xám nhạt viền dải tím than . Mặt nàng ửng đỏ , đôi mắt vui vẻ long lanh sau hàng mi dài cong vút , môi hồng thắm nở . Tiểu thư Rita thích thú ngắm nàng , những người khác nhìn nàng ít nhiều dừng dừng .

Trextka tò mò ngắm Xtefchia như thể muốn tìm ra nhược điểm của nàng . Bá tước nghiên cứu kỹ từng đường nét , ánh mắt , cách nói năng , kiểu chải tóc và thậm thừa nhận trong bụng là nàng nom hoàn toàn có thể chấp nhận được .

" Pas mal , pas mal (Không xoàng , không xoàng) - bá tước thì thầm tự nhủ , coi đó đã là một lời khen ngợi rất cao .

Gã ngắm kiểu cắt váy áo và lắc đầu kinh ngạc , không hiểu sao một cô gia sư lại biết ăn vận trang nhã đến thế . Mải nhìn ngắm quá , bá tước quên rằng là vừa thua cuộc trong trận tranh cãi về ngựa . Tiểu thư Rita nhắc cho gã nhớ bằng cách hỏi lại đại công tử :

- Ông Valđemar này, các thi thần và Apôlông của ông ra sao ?

- Tuyệt - đại công tử vừa đáp vừa ngồi xuống bên cạnh Xtefchia - Chúng nó có vẻ đẹp thật thiên giới , không hề thay đổi .

- Các thi thần nào vậy ? - Xtefchia hỏi .

- Những thần nữ đồng hành với thần Apôlông - bá tước Trextka chen lời - Tiểu thư không biết sao ?

- Tôi biết chứ , thưa bá tước , tôi rất thuộc thần thoại .

Nàng quay sang hỏi Valđemar :

- Có phải ngựa của ông mang tên các thi thần không ?

- Vâng. Tiểu thư cũng đã biết chúng đấy thôi .

- Có phải những con sáng nay ông đưa đến ? Chưa bao giờ tôi phân biệt được chúng với nhau . Tất cả đều đen tuyền như nhung Lioong vậy .

Valđemar mỉm cười .

- Hôm nay kéo xe cho tôi là những con : Kli ô , Melpômene , Urania và Terpxykhora .

- Nghe hay thật , phải không ? - Tiểu thư Rita thốt lên - Bộ tứ mã thứ hai là Talia , Kaliopa , Oterpe và Pôlihimmia , còn Erato là ngựa cưới của ông .

- Tôi chỉ biết mỗi con ấy thôi . - Xtefchia đáp - Ông hay cười nó đến đây hơn cả .
- Tiểu thư cũng để ý đến nó sao ? Có đúng là nó xinh không ?
- Rất xinh .
- Chưa là gì đâu . Tiểu thư chưa được thấy con Apôlông đấy . Tôi phải lòng nó thật sự kia ! - tiểu thư Rita nồng nhiệt thốt lên .

Mọi người bật cười .

- Những tình cảm như thế chỉ có thể đến với một nhà nữ danh thủ thể thao mà thôi - ai đó trong nhóm người đang trò chuyện phía xa lên tiếng .
- Vậy thì tôi phải dẫn nó đến Xuôđkôvxe này mới được , bởi khi ấy chúng tôi sẽ được tiểu thư ghé thăm thường xuyên hơn - đại công tử đùa.
- Ông nên tặng chân dung nó cho tiểu thư Rita .
- Hoặc đúc tượng đồng .
- không được ! không đúng màu lông thì đâu được !
- vậy thì tượng cẩm thạch đen .
- Xin các vị cứ cười đi , nhưng rồi mọi người đều phải tán phục nó cho xem .
- Trừ tôi - bá tước Trextka vừa nói vừa sửa lại kính mũi .
- Bởi ngài có thứ gu của người máu trắng , vì vậy ngài chỉ mê ngựa kéo giống Đức và giống Meklemburg xấu xí mà thôi . Giá có vào chuồng ngựa của ngài thì con Apôlông cũng giống như ngựa kéo mà thôi .
- Tôi cũng định nói như thế về những con ngựa giống Anh của tiểu thư đấy .

Tiểu thư Rita bắt đầu cãi nhau thật sự . Valdemar nhìn thẳng vào mắt Xtefchia , vui vẻ nói :

- Bây giờ nếu cả trang Xuôđkôvxe này có thể bay lên trời thì hai người vẫn không ngừng cãi nhau về tàu ngựa . Hai địch thủ ham mê thể thao này mà gặp nhau thì họ sẽ chẳng bao giờ nói đến gì khác , mà cãi nhau hoài, chẳng khác chi cô với tôi .
- Tôi đâu có cãi cò với ông .
- Nhưng cô lại hay khùng bố tôi. Tôi phải tránh suốt cả tuần không dám lộ mặt đến đây đây .
- Ôi , ông nhát quá nhỉ !
- Biết làm sao được ? Tiểu thư đã tổng cổ tôi ra khỏi rừng , đến bữa ăn trưa tôi lại bị đem ra hành hình , và sau đó tiểu thư không thèm chào tôi một tiếng . Chẳng nhẽ tất cả những chuyện đó không đủ làm cho người ta hoảng hồn sao ? ... Nhưng dầu thế tôi vẫn nhớ nhung bạo chúa của mình , và thế là tôi có mặt .

Xtefchia cắn môi . Nàng quyết định không thèm trả miếng những trò châm chọc , sợ rằng sẽ có người nghe thấy . Nhưng trong phòng khách người ta trò chuyện râm ran , tiểu thư Rita ngồi cạnh đang hăng hái khẩu chiến với Trextka , không quan tâm đến chuyện gì khác .

Valdemar nhận ra sự e ngại của Xtefchia , thấy nàng đang đưa mắt tìm Luxia , chàng thốt lên về châm chọc :

- Tiểu thư muốn vũ trang bằng kẻ vô tội để chống tôi, như gã Tvardôpki trước mặt quý Mêfixtôfelex , nhưng tiếc thay Luxia đã quá lớn để có thể đóng được cái vai kịch mà tiểu thư muốn giao phó cho em nó lúc này .

Mọi Xtefchia run run muốn cười . Valdemar nói tiếp :

- Tôi thì nhớ nhưng kẻ khủng bố mình , còn tiểu thư hẳn đã bao phen khẩn cầu Chúa trời xin cho tôi thật lâu đừng vác mặt đến đây .
- Ngược lại , tôi muốn ông đến càng nhanh càng tốt kia !

Trên nét mặt Valdemar hiện vẻ tò mò .

- Thật ư ? ... Lạy Chúa ! Sao tôi không biết điều đó nhỉ ?

Xtefchia nhìn thẳng vào mắt chàng .

- Tôi mong ông đến , bởi lẽ cụ thấy nhớ ông và đã bắt đầu phiền muộn.
- Thế ra tiểu thư khắc khoải ngóng trông tôi chỉ vì lo cho ông tôi chứ không phải vì bản thân tiểu thư ?
- Tôi e rằng " khắc khoải ngóng trông " là chữ dùng quá đáng . Tôi chỉ đơn giản là mong ông đến , vậy thôi ...
- Thật thất vọng biết bao ! Vậy mà tôi đã tưởng mình được lên tới thiên đường , trong khi thực ra vẫn như xưa tôi đang phải ăn năn chuộc tội .

Xtefchia bật cười . Chàng nhìn nàng dò hỏi , đôi môi đầy đặn vẻ nhục cảm phảng phất nụ cười . Lát sau chàng hạ giọng nói :

- Hôm nay nom tiểu thư thật tuyệt vời . Tôi cảm thấy mình mất trí rồi !
- Kia , đại công tử ! - Cô gái giận dữ kêu lên .
- Xin nghe lệnh tiểu thư ! Chàng cúi đầu ngay , mắt loé lên những tia nghịch ngợm .

Xtefchia ghen lời . Trước đây , hẳn nàng đã sẵn sàng đáp lại chàng bằng một cơn giận , nhưng lúc này nàng thấy dễ tính với chàng ... Hơn nữa vẻ mặt chàng cũng khiến nàng thấy ngổ ngổ . Lòng mày chàng dướn lên , lỗ mũi phập phồng , mỗi đường nét mặt đều biểu lộ một nụ cười cố nén . Nàng bèn đáp :

- Tôi bắt đầu thấy tiếc là đã cầu xin Chúa cho ông đến sớm . Chỉ vì lòng mến cụ Mikhôrovski mà tôi tự làm hại mình....
- Bởi anh chàng Mikhôrovski như một thứ thuốc đắng - chàng tiếp lời .
- Ông đoán đúng đấy - nàng bật cười .
- Còn tôi , tôi tin chắc rằng tiểu thư mong đợi tôi không phải vì ông tôi buồn , mà vì nỗi nhớ nhung của chính tiểu thư . Có phải thế không ?

Chàng táo tợn nhìn thẳng vào mắt nàng .

- Tôi thấy khi trò chuyện với ông , tốt nhất tôi nên im lặng , bởi nếu không ông sẽ trở nên vui vẻ quá đáng .
- Còn tiểu thư thì ngay lập tức đã xoè móng ra , những bàn tay đẹp đẽ nhường kia mà sao sắc thể - chàng nhả mặt đối đáp .
- Hai vị đang nói chuyện gì mà thân mật thế ? - bá tước Trextka châm chọc hỏi chớ sang , chìa cặp kính mũi vào mặt Xtefchia .

Valdemar thần nhiên đáp :

- Chúng tôi đang bàn đến một môn thể thao khác . Tôi đang mời tiểu thư Xtefchia đàn cho chúng ta một bản nhạc .
- Ô , ra tiểu thư cũng chơi đàn ximban (*) sao ? - Trextka hỏi với giọng điệu cợt .
- Không , thưa ngài, tôi không hề chơi đàn ximban - Xtefchia cũng đáp lại với giọng tương tự .
- Thật tiếc , đàn ấy hay lắm .

Valdemar nhíu mày . Người chàng sôi lên . Chàng nhìn Trextka từ trên xuống , thốt lên bằng giọng tương tự :

- Tôi cứ ngỡ ông có cái tài sành điệu và tinh tế hơn kia .

Trextka chột hiệu . Gã tái người vì tức .

Tiểu thư Rita mỉm cười tươi tắn , nhìn thấy vẻ bối rối của gã bá tước , cô bảo Xtefchia :

- Tôi cũng ủng hộ đề nghị của ông Valđemar đây . Mời tiểu thư cho chúng tôi được nghe một bài . Rất tiếc là tôi không hay chơi đàn , nhưng lại rất mê nhạc .
- Vâng, thưa tiểu , nhưng có lẽ đề lất nữa .
- Phải đấy, ồn quá , mà nghe nhạc thì cần yên tĩnh .
- Khi ấy có thể dễ dàng tĩnh trí - Valđemar nói thêm .

Người chánh bộc thấp đèn lớn . Tiểu thư Rita đứng bên khung cửa sổ ngắm lưới liềm mặt trăng vàng sáng mảnh mai vừa mọc . Trên nền xám của bầu trời ban chiều nổi lên dải rừng xa đen sẫm với một mảnh vàng trang điểm cho đỉnh những ngọn cây , giống như tấm huy chương lóng lánh gắn trên ngực một hiệp sĩ đang mang bộ giáp phục nặng nề .

Tiểu thư Rita hết lời ca ngợi . Xtefchia và vài người nữa bước lại bên cửa sổ . Nghe Luxia gọi , Valđemar bước sang phòng ăn , nơi phu nhân Elzônôvxka muốn gặp chàng .

(*) Chơi chữ . Nguyên văn " Cymbal " vừa có nghĩa là loại đàn 4 dây , vừa có nghĩa là một người đàn độn , ngu dốt .

Chiếc bàn lớn phủ khăn bàn Hà Lan , ở giữa thêu nổi gia huy dòng họ Mikhôrovski , đã được bày biện sẵn sàng cho bữa tối . Gần mép bàn xếp hàng những chiếc đĩa sứ tuyệt mỹ có in những hình ảnh nho nhỏ , trông như những người lính mặc quân phục đại lễ . Cạnh đó , gác trên giá, đầy vênh vang là những dao bạc , nĩa bạc và đáng cong cong của những chiếc thìa dùng cào món tráng miệng . Phía bên kia là những khăn ăn hồ cứng xếp đống nhon hoắt như vọng gác của lính canh , bên trong là những lát bánh mì đen đen . Những lẵng hoa quả bằng pha lê , những cốc , những ly , những tách pha lê cùng vài bó hoa tuyệt đẹp tô điểm thêm cho bàn ăn . Bên mỗi bộ thìa đều đặt một vòng hoa . Hoa còn rải khắp bàn khiến bàn ăn thêm sắc xuân tháng năm .

Viên chương bộc Jaxety và những người hầu bàn trẻ mặc áo đuôi tôm đen , khuy vàng óng ánh , gilê hồng thắm , cùng người hầu của công tước phu nhân Podhorecka mặc áo dẫu màu vàng đang chạy đi chạy lại bày biện giữa bàn ăn chính , tú bát đĩa và chiếc bàn phủ bày nước quả .

Trên tường những ngọn đèn hình cầu màu trắng đang tỏa sáng , ngay trên bàn chính treo một chiếc đèn chùm bằng đồng , rực rỡ ánh sáng của những búp đèn pha lê , chiếu xuống long lanh những ánh bạc và pha lê bên dưới . Trong chùm ánh sáng ấy hoa dường như có thêm sức sống , tỏa hương thơm sức nức .

Phu nhân Idalia cùng đại công tử bước vào phòng , bà nói với chàng bằng tiếng Pháp :

- Công tước phu nhân sẽ ngồi vị trí đầu tiên với cha, người sẽ đưa bà vào bàn . Những người còn lại cứ để họ tùy ý chỗ . Đây không phải là một bữa ăn có hẹn trước . Có thể để mọi người thoải mái . Nhưng anh Valdy , anh phải đưa tay cho bá tước phu nhân Chvilexka , còn chồng cô ấy sẽ đi với tôi .

Valdemar hết sức vui vẻ đáp :

- Thế có nghĩa cô chia cho cháu một mỏ kim cương phải không . Cháu chỉ muốn đổi lấy một viên ngọc quý ...
- Chớ có đùa . Cô biết anh nói tới ai ... Có điều cô ngạc nhiên là tại sao anh lại để ý đến con bé đó thế .

Hàng lông mày Valdemar chau lại .

- Ai khác nghe thì dễ nghĩ là cô đang nói tới một con hầu nào đó . Tiểu thư Xtefchia không thuộc hạng người có thể bõm xòm được đâu - chnàg đáp , đã hơi chàm nọc .
- Nhưng sau cái cảnh hôm nay anh bày đặt , con bé có nhẽ tự cho mình là siêu việt lắm . Lời giới thiệu của cô là đủ . Chuyện bày đặt thêm thắt của anh là thừa .

- Về việc này cháu nghĩ khác . Và chẳng cũng có thể thấy ngay là người ta đang gặp loại người nào . Cô không nên nói về cô ấy như vậy , chỉ ít cũng vì nghĩ tới Luxia .
- Anh thật giỏi lý sự , anh cháu thân mến - Phu nhân Idalia than phiền - Cô báo trước cho anh biết , có thể nảy sinh những điều đàm tiếu này nọ đấy . Chính cô cũng đã nghe những suy đoán vớ vẩn của Lôra rồi .

- Ôi ! Bà "bá tước " có thể nói gì thì tùy thích . Bà ấy chẳng thể tìm được nhiều kẻ thích nghe đâu . Cô cứ bảo thẳng với bà ta chớ có đại đem chuyện suy diễn ấy ra nói với cháu , bởi khi ấy thì ngay chính cái điệu bộ bá tước tướng tượng của bà ta cũng chẳng bịt nổi miệng của cháu đâu .

- Sao lại tưởng tượng ?

- Kia, chẳng nhẽ cháu lại phải giảng cho cô về thực chất tước hiệu dòng họ Chvilexki ? Mọi người đều biết rõ , nhất là cỗ xe có mang gia huy và viên chương bộc của họ , kẻ ngạc nhiên đến sững sờ khi được người ta đóng cho bộ khuy đồng phục chín gậy (Dấu hiệu của bá tước , theo quy định thời xưa ở Ba Lan) . Tất cả các sách gia huy phả hệ và biên niên đều hoàn toàn im lặng hững hờ không hề nói gì về tước hiệu ấy .

Phu nhân Idalia ghen ghét .

- Ta sang bên phòng khách , sắp mang thức ăn ra rồi .

Trong phòng khách , bá tước phu nhân Chvilexka bước đến gần Xtefchia , ngồi chễm chệ lên chiếc ghế bành nhỏ kiểu cách , từ trên cao nhìn xuống Xtefchia .

- Cô quê ở đâu ? - bà hỏi giọng cứng nhắc .
- Từ Vương quốc , thưa bá tước phu nhân
- Cô làm nghề giáo học này đã lâu chưa ?
- Đây là chỗ làm đầu tiên và cuối cùng của tôi .
- Thế á ? Đầu tiên ? Thế mà chị tôi dám giao phó Luxia cho cô ? C'''''''' est une absurdite'''''''' (Thật vô lý !)

Cô giáo trẻ đỏ mặt.

- Chắc là tôi khiến người ta tin - Cô mỉm cười đáp .
- Cô bao nhiêu tuổi ?

Xtefchia kinh ngạc nhìn bá tước phu nhân .

- Hai mươi lăm - Nàng đáp không cần suy nghĩ .

Bá tước phu nhân giờ kính tay gắn trên một chiếc cán dài bằng vàng lên ngó nàng .

- Phải ! - bà nói về tin tưởng - nom cô cũng vào tuổi ấy . Luxia bảo tôi là mới mười chín . Tôi biết ngay đó là chuyện lảm . Comment donc (Chứ gì nữa !) ! Rất hay là cô đã không giấu tuổi thật . Nếu vậy , tiểu thư Mikhala nhà tôi cũng xấp xỉ tuổi cô , tuy mọi người ai cũng nghĩ nó trẻ hơn .

Môi Xtefchia mím mím cười , nhưng mắt lại phát ra những tia giận , nàng đưa mắt nhìn bá tước tiểu thư ngồi gần đấy - con người lúc nào cũng khó ưa , nghiêm nghị , nom cứ như một bà chị của phu nhân Elzonôvxka . Bá tước phu nhân nói tiếp :

- Hình như cô trở thành giáo viên , không phải vì yêu nghề ?
- Vâng , nhưng tôi đã bắt đầu yêu công việc của mình , chủ yếu có lẽ vì tôi có được một học sinh tốt .

Valdemar đến gần , theo sau chàng là bá tước Chvilexki . Bá tước phu nhân the thé gọi chồng :

- Te voilà (Mình đây rồi) ! Mình biết không , Auguste ? Tiểu thư Rudexka đây đã hai lăm tuổi , không phait mười chín như Luxia nói đâu . Dẫu sao chúng ta vẫn tinh mắt lắm .

Bà ngó Xtefchia và nói tiếp :

- Cả tôi lẫn chồng tôi đều bảo rằng không thể như thế .

Valdemar hỏi ngay :

- Chuyện gì vậy ? Tôi không hiểu
- Về tuổi của tôi ấy mà . Tôi tự tăng thêm cho thêm đúng đắn - Xtefchia mỉm cười .
- Vậy xin cô nhớ ghi cuộc phỏng vấn này vào nhật ký . Chưa từng có ! - Valdemar thốt ra như vô tình , nhưng hàm ý mỉa mai rất rõ .

Bị chạm nọc , bá tước nhìn vợ vẻ không hài lòng, thông thả buông từng tiếng như thói quen :

- Mình nhầm đấy , Lôra . Tôi chưa bao giờ nói điều gì tương tự về tuổi của tiểu thư Rudexka .
- Mais , mon cher (Kìa mình !) , mình quên đấy thôi !

Bá tước đưa mắt liếc nhanh chung quanh rồi bước tới phía phu nhân Idalia . Xtefchia còn lại một mình . Nàng thấy dòng người từng đôi một đi sang phòng ăn , và đó lại là một giây phút khó chịu đối với nàng . Nàng tự trách mình đã không bước ra sớm hơn , khi ấy nàng khỏi phải ra mắt tất cả mọi người lần nữa .

Đúng lúc ấy , Luxia chạy lại , khoác tay Xtefchia , vừa cười vừa kêu lên :

- Các bà đều có hiệp sĩ hộ tống cả rồi , ta đi với nhau thôi cô ạ . Em đáng lừa ông Kxavery đấy . Mẹ em bảo ông ấy đưa cô đi , nhưng em nói với ông ấy rằng cô đã đi với người khác rồi . Bởi chắc cô muốn đi với em chứ . Đúng không , cô Xtefchia ?

- Dĩ nhiên rồi ! Em làm thế hay lắm ! Và lại ta vẫn có thể hình dung rằng tôi là một chàng trai trẻ chẳng hạn .
- Ô hô ! Cô không giống con trai chút nào , tiểu thư Rita có khi giống hơn , có điều phải bỏ chiếc nơ trên đầu và mặc quần áo cười ngựa kia .

Cả hai bước sang phòng ăn .

Một lần nữa , có những ánh mắt lại quay nhìn Xtefchia tò mò . Ông Kxavery ngồi cuối bàn , hai bên là hai chỗ dành cho Xtefchia và Luxia .

Khi Xtefchia vờ ngồi xuống , phu nhân Elzônôvxka nheo mắt nhìn nàng , giọng nhấn mạnh :

- Tôi cứ nghĩ là cô không đến nữa !

Một làn máu nóng dâng trào trong người Xtefchia . nàng do dự không biết nên trả lời ra sao . Lần này nữa , Valdemar cũng lại đỡ cho nàng . Chàng hỏi phu nhân Idalia chuyện gì đó . Thiếu nữ được cứu thoát khỏi tình thế khó xử .

Tiếng trò chuyện ồn ào bên bàn ăn lại râm ran . Tiếng nói giọng cười , những lời đùa cợt mỗi lúc một thêm nhiều . Nhưng tâm trạng vui vẻ của Xtefchia không còn nữa . Nàng ngồi im lặng chỉ cầu xin Chúa cho bữa tối kết thúc thật nhanh .

Mọi người đều trò chuyện , chỉ có nàng và ông Kxavery là im lặng . Ông ta thì hút hồn bởi những khay những đĩa được bày ra và những thứ đã có trên đĩa của mình . Còn Xtefchia thì cứ day dứt bởi ý nghĩ mình là khách không mời , nàng cảm thấy mình thật cô đơn giữa những kẻ thù . Trong đầu óc nàng quay cuồng những cảnh tượng lộn xộn , cảnh quê hương Rutraiev , việc tới trang Xuôđkôvxê , những cuộc đụng độ với Valdemar , cuộc trò chuyện hôm nay với bá tước phu nhân .

Nếu không có Edmun , nàng đã không làm quen với cái thế giới này, không bị đem ra làm mục tiêu đàm tiếu , những chuyện đàm tiếu châm chích nàng đến đón đầu . Mọi người nơi đây đều nhìn nàng như thể nhìn một sinh linh bị mất quyền làm người , không thuộc vào gian thế nữa . Họ như những loài thực vật cao quý nhìn nàng là một đoá thi xa cục tầm thường bị lạc vào nhà kính .

Xtefchia nhìn vòng hoa đặt trước đĩa của nàng . Một sự ngẫu nhiên lạ lùng , vòng hoa toàn những loại hoa đồng nội : hoa cỏ gai nâu và những bông cúc trắng nhị vàng . Nàng cảm vòng hoa nhỏ lên tay , thầm nghĩ rằng đó chính là dấu hiệu của mình : những loài hoa cỏ đồng nội mảnh mai , bị ném vào giữa những thứ đồ bằng bạc và pha lê . Dấu ánh sáng và sự sang giàu có làm chúng quá mắt , chúng sẽ héo khô đi và với chúng , thế gian cũng chết . Nàng ngẩng đầu lên và bắt gặp rừng mình .

Có mấy đôi mắt chết đang trừng trừng nhìn nàng từ những chiếc khung chân dung chạm trổ trang điểm cho phòng tiệc . Nhưng đôi mắt của các bậc tổ tiên dòng họ Mikhôrôvxki , cũng màu xám như mắt Valđemar , cũng xuyên thấu , dữ tợn , dường như đang dán chặt vào mặt nàng xen tiếng hỏi : " Hỡi kẻ thường dân kia , người từ đâu lạc loài vào đây , vào tổ ấm của các vị đại thần và thủ lĩnh lẫy lừng tên họ này ? Người muốn gì ở đây ? " Một cơn rung mình lan suốt toàn thân Xtefchia . Những ánh mắt hà khắc chiếu xói vào nàng từ mọi phía , khiến nàng thấy mệt mỏi ... Những ánh mắt xua đuổi , không chút thân thiện .

" Cái gì đã khiến ta cách xa họ - những hiệp sĩ tổ tiên hiền hách kia - đến thế ? - nàng tự nghĩ - Chiếc mũ tước bá chín gậy, huy trưng tước công và danh hiệu quý tộc được truyền thống thành kính , bao giờ cũng được tuyên đọc oang oang trên chóp đỉnh của tào lâu đài xã hội đã ngăn cách ta với họ . Dù cho cái đỉnh cao ấy có tắm nắng mặt trời hay khuất chìm trong mây mù ẩm đảm , bao giờ nó cũng vẫn là đỉnh cao chói vọi . Họ đã quen đứng trên cao nhìn xuống những người ở các đẳng cấp dưới , dẫu cho những người kia cũng không kém quang vinh và nhiều khi còn giàu công trạng hơn họ . Họ xem những người bên dưới là chân đế để họ có thể đứng trên cao chiếu rọi ánh sáng đại quý tộc của họ , và treo lá cờ mang gia huy của họ . Còn những kẻ nhỏ bé kia thì cứ việc hát tụng ca ngợi ca vinh quang của họ mà thôi . "

Tuy thế , trong cái giòng giống được nhiều ân huệ này vẫn có một vẻ đẹp nào đó không sao nắm bắt nổi tác động đến những tâm hồn trang nhã . Xtefchia nghĩ rằng cội nguồn của điều đó có thể là uy thế của giới quý tộc lâu đời . Dẫu ở họ không thể nhìn thấy rõ những dấu ấn kỳ vĩ hay cảm hứng sáng tạo phong phú , nhưng vây quanh họ vẫn có một điều huyền diệu nào đó của vẻ đẹp bên ngoài , họ như những đồ trang sức quý giá trong xã hội . Một số người trong bọn họ , như cụ bà công tước phu nhân kia có sức thu hút không sao cưỡng nổi . Ở bà toát ra sự cao thượng của nòi giống , dòng họ , có thể nhận thấy bà là một vị đại quý tộc đến từng giọt máu , là cháu chắt của những đại gia được mang áo tía . Toàn thân bà là hình ảnh của một bậc mệnh phụ cao sang có ý thức rõ rệt về sứ mệnh của mình . Xtefchia đã được nghe danh tiếng về những hoạt động và tấm lòng rộng lớn của bà . Cụ Machây , giống như công tước phu nhân , cũng có tâm hồn của một quý tộc tinh tế , nhưng cụ già hơn bà nhiều quá , đã hơi nặng nề .

Xtefchia nhìn sang Valđemar .

Còn người này ?... Đó là một ông lớn , một đại quý tộc dòng dõi áo tía . Chàng ta không làm hổ danh các bậc tiền bối nhân . Ngược lại , họ có thể được thêm phần vinh dự về chàng . Là một chủ nhân , một đại quý tộc , một triệu phú năng động , nhiệt thành , chân thực , chàng đã nghiêm chỉnh gánh vác trách nhiệm xã hội của mình . Cụ Machây , một người hay trò chuyện , đã kể cho Xtefchia nghe là cụ không ngờ Valđemar có thể thay đổi nhanh như thế . Trước kia, chàng sống khác hẳn . Sau khi tốt nghiệp đại học ở Bon và trường nông nghiệp Hale , chàng lao vào cơn xoáy lốc của đời , như điên cuồng . Chàng ở lý ở nước ngoài , chu du hết nơi này đến nơi khác , chàng thăm thú cả châu Âu . Chàng đã thăm cả Angiê và Ai Cập . Chàng đã từng đi săn thú ở Ấn Độ và trên những ngọn núi cao vút và chỉ còn mơ đến các bờ biển phỉo khúc khuỷu của Na Uy . Chàng đã đến thăm các bệnh viện , đã từng thảo luận với các nhà khoa học , đã thích thú ghé vào những phòng thí nghiệm hoá học lớn nhất , đã từng thực hành ở các trạm đài khí tượng , các nhà máy lớn thu hút chàng , chàng cũng đã từng lần mò đến các góc ngách của những xưởng đóng tàu ở Niu York , thâm nhập đời sống công nhân . Những mối quan hệ của chàng và tài sản nhiều triệu bạc đã mở rộng trước mắt chàng tất cả các cơ quan nhà nước . Chàng có thể tự do ra vào các xí nghiệp ở Krup và Esxen , đã làm việc mấy ngày liền ở nhà máy đúc đại pháo , vì bị thúc đẩy bởi niềm ham muốn được biết , được làm quen với mọi thứ trên đời . Chàng đã từng tham gia thí nghiệm với chiếc búa máy nổi tiếng " Rryx " , chàng từng có khẩu súng bị nghiền thành bột trong một cỗ máy khổng lồ của các nhà máy thuộc hãng Esxen , cùng một chiếc nhẫn vàng có đính kim cương mà chiếc búa máy phryx đã twùng giáng xuống chạm đến nó nhưng không làm hư hại gì cả . Chàng đã từng lấy lửa ở núi lửa Vêzuvơ châm xì gà , đã đến thăm nhà của hoàng đế Napolêông trên đảo Thánh Bà Hêlen , đã ngồi nhiều giờ trong các phòng tranh tượng của bảo tàng Luvrơ và Đrezden để ngắm say sưa các tác phẩm nghệ thuật . Chàng vung phí bạc triệu , chàng gây biết bao cuộc ẩu đả và những chuyện bê bối lớn nhỏ , phần lớn là vì tình ái , chàng là đứa con yêu của những hội vui tao nhã nhất . Chàng quen

thuộc với chôn cung đình ở Viên , chàng rất nổi danh trong giới quý tộc Hung - giới mà thông qua cụ bà của mình chàng có quan hệ họ hàng với vài ba gia đình có thế lực nhất . Chàng hao tiền vì phụ nữ , thậm chí chàng cũng có đáng bạc chút ít , nhưng không ham hố . Chàng đã từng mấy lần quyết đấu sống chết , kết thúc thắng lợi , nhờ lòng dũng cảm và việc thường xuyên luyện tập đấu gươm và bắn súng .

Có lần tại câu lạc bộ Jockey thành Viên , chàng đã gây sự với một trong các đại quân công xứ đó vì đã đã dám gọi Ba Lan là đất nước của những cái đầu cạo nhẵn và những cái lưỡi lăm lòi . Chuyện lan đến triều đình và vị đại quân công kia phải cần răng chịu nhún xin lỗi vị đại quý tộc Ba Lan . Đản mà sau mê chàng , kẻ bị quáng mắt bởi ánh sáng lấp lánh của hàng triệu bạc và triển vọng lấy được người giàu có , còn người khác thì yêu chàng chân thành , chàng vẫn không tìm được vợ . Sau năm năm chơi bời, chàng chợt thấy quá đủ , thấy chán những thắng lợi , những cuộc tình , chán cả những chuyến đi , chàng trở về sống luôn trong nước .

Cụ Machây kể cho Xtefchia biết rằng Valdemar có ba niềm say mê : ngựa , săn bắn và phụ nữ , đầu phụ nữ đã phần nào trở nên kém phần hấp dẫn với chàng . Chàng tổ chức những hội săn tuyệt vời , ngay cả trong thời gian đại quý tộc từ khắp thế giới kéo về Guenbôvitte . Chàng cũng thường đến thăm bè bạn và tham dự các hội săn của họ , chàng lui tới hầu hết các gia đình quý phái , bao giờ cũng được người ta đón tiếp trọng thể . Chàng mê ngựa , nhưng không cho chúng tham dự các cuộc đua , chàng bảo rằng chính vì yêu chúng nên không thể giao chúng vào tay các giô kê và nhìn thấy chúng bị gãy chân .

Xtefchia biết tất cả những chuyện đó qua miệng cụ Machây, một ít qua ông Kxavery và bản thân nàng cũng đã được chứng kiến vài chuyện chứng tỏ sự cao quý và lòng nhân hậu của đại công tử. Sự hai mặt trong tính cách của chàng biểu lộ rất rõ nét, chàng có trái tim tốt lành nhưng cũng chứa đựng nhiều ác ý. Trong những cơn giận dữ chàng rất quyết liệt, hay chua chát mỉa mai, nhưng chàng lại có những sở thích dịu dàng và rất đổi tinh tế. Song chàng chưa bao giờ ngần ngại trong việc khiêu khích nàng. Bên cạnh sự cao thượng, chàng hơi ích kỷ, chàng không cho phép bất cứ kẻ nào xúc phạm đến nàng bằng một lời đùa cợt vô lối, trong khi chính chàng lại thường xuyên khiến nàng bức bối và lại lấy đó làm điều thú vị. Xtefchia không thích đại công tử, nhưng nàng cũng vẫn nhận thấy chàng có giá trị hơn nhiều so với những người khác hơn hẳn phu nhân Idalia. Nàng hiểu rằng chàng cao quý hơn nhiều so với gã Edmun.

Gã đã thề thốt là yêu nàng, nhưng rồi lại bỏ rơi nàng rất đổi dễ dàng, dường như không thêm biết rằng nàng cũng có một con tim biết cảm thấy đớn đau.

Valdemar không thích nàng, thậm chí anh ta có thể căm ghét nàng nữa, nhưng vẫn cứu nàng thoát khỏi phút đáng buồn ở phòng khách, mà chàng làm việc ở đó một cách rất trang nhã và tự nhiên.

Xtefchia lại nhìn chàng lần nữa. Chàng đang trò chuyện với các bà cô, rất thoải mái, hơi lơ đãng, thậm chí đôi khi diễu cợt. Cử chỉ của chàng hơi buông thả, nhưng chính điều đó lại khiến chàng thêm phần có duyên. Trong vẻ buông thả của chàng vẫn nổi rõ một vẻ phong lưu và trang nhã nào đó rất đặc biệt, hoàn toàn của riêng chàng. Chàng không phải là người tuyệt hảo, nhưng trong con người chàng vẫn chứa đựng một điều gì đó khó diễn tả, gây ấn tượng cho mọi người. Dáng chàng dong dỏng và rất thon thả với những đường nét rõ rang, làn da rám nắng, tóc nâu sẫm, rẽ duyên dáng sang hai bên. Gò da nhỏ nhỏ trên hàng lông mày uốn cong như thể tập trung nhiệt tình, sức mạnh, ý chí và năng lực. Mắt chàng màu xám, thấu suốt, biểu lộ sự cảm thông và tính cương quyết, lúc nào hình như cũng nhuốm vẻ mỉa mai, thường là láu lỉnh. Đôi môi rất đẹp, hơi bĩu, hồng hào, với hàng ria lịch sự, tốt vừa độ, màu vàng nâu, được tỉa chải chút ít ở hai đầu. Mặt chàng biểu lộ ý chí sâu xa liên kết với một chút chán chường. Trong mắt là sự mãnh liệt, đôi khi đầy tự tôn, hay long lanh những đốm sáng nghịch ngợm. Qua dáng nét đường môi có thể nhận ra chàng là người ham thú vui nhục cảm, còn nụ cười, nếu không phải mỉa mai thì thường chứa đựng vẻ hòa nhã dịu dàng.

Đang nhìn chàng, Xtefchia bắt giác gặp ánh mắt chàng nhìn lại, nhưng nàng không lảng tránh. Chàng thoáng cười, nàng lại vờ nói điều gì đó với ông Kxavery.

Thực ra nàng không có ai để trò chuyện. Luxia đang nói chuyện sôi nổi với người ngồi cạnh, ông Kxavery chỉ nghĩ đến các món ăn, còn người ngồi cạnh nàng phía bên kia – một người đàn ông có khối mỡ khá đồ sộ – thì luôn mồm góp chuyện với cử tọa chung ngồi quanh bàn. Xtefchia nom thấy trước mắt nàng bàn tay trắng trẻo múp míp như làm bằng bông của ông ta, đang quay quay vòng hoa trong những ngón tay. Không ai để ý đến Xtefchia. Nàng ngồi tít tận cuối bàn và có thể hoàn toàn bị cách ly. Nàng thà nghe những người khác nói còn hơn.

Nàng hay đưa mắt ngắm khuôn mặt sôi nổi của phu nhân Idalia và đôi mắt màu bia mờ to của bà, đôi mắt thường tí hí mỗi khi nhìn nàng. Ánh mắt nàng lướt xuống chiếc áo màu lục và sợi dây chuyền vàng to sụ đeo đồng hồ của bà. Rồi nàng nhìn sang tiểu thư Rita đang vui vẻ và ngon lành ăn món gà tây. Nàng thấy Trextka ngửa đầu, mắt kính lóa sáng, thấy dáng đồ sộ của công tước Franchiséc Podhorexki bên vóc dáng nhỏ thó của bà vợ, thấy vẻ mặt u ám của bá tước Chvilexki thô lỗ. Mấy lần liền nàng nâng cốc theo mọi người, nhưng nàng không hề uống chút nào và chỉ ăn rất ít.

Trong lúc đi rót rượu cho mọi người, Valđemar đến gần nàng. Nàng ngược mắt lên nhìn đại công tử và đẩy chiếc ly ra xa. Trong ánh mắt Valđemar, nàng nhận ra rất rõ một cái nhìn nhân hậu, tai nàng nghe một lời thì thầm rất khẽ: “TÔI nghiệp cô bé!”.

Xtefchia bàng hoàng. Sao thế? Lẽ nào ông ta không cười đùa, không phê phán nàng? “Chắc nom mình thâm hại lắm, khiến ông ta mù lòa,” – nàng chua xót thầm nghĩ.

Sau món kem, phu nhân Elzonôvxka đứng lên. Cả phòng cũng bắt đầu nhộn nhịp.

Đôi đầu tiên rời bàn ăn là cụ Machây khoác tay công tước phu nhân, đôi thứ hai là Valđemar và bá tước phu nhân Chvilexka, tiếp theo là công tước Podhorexki với tiểu thư Rita, Xtefchia cầm tay Luxia bước đi ở cuối đoàn diễu hành đại gia quý phái ấy. Ông Kxavery đi cuối cùng.

Những câu chuyện lại tiếp nối ở phòng khách, điểm xuyết những dịp cười vui vẻ. Rồi tiếp đó hội thanh niên bắt đầu trở tài. Tiểu thư Rita và Valđemar đầu trò, họ kể chuyện vui, bày đủ trò tếu, khiến cử tọa cười lăn lóc. Trextka cứ bám theo cạnh tiểu thư Rita khiến cô thấy bức. Ngược lại, Valđemar rất mực vui nhộn, chàng trêu Xtefchia, nói với nàng những lời tử tế, để rồi sau đó lại đấu khẩu với nhau. Nhưng hễ có ai bước lại gần là Valđemar lại đổi giọng và chuyển hướng câu chuyện một cách khéo léo, khiến Xtefchia không thể nhin cười, nàng thấy thú vị nhưng cũng đầy hàm ơn cách xử sự của chàng. Lần thứ hai chàng đề nghị nàng chơi nhạc.

- Xin ông hãy miễn cho tôi nhờ, - nàng thì thầm.

- Xin tuân lệnh, - chàng đáp, cúi đầu vâng phục, - nhưng để bù lại, rất mong một lúc nào đó cô hãy đàn riêng cho một mình tôi nghe. Được không nào?

- Vâng, - nàng đáp, cảm động vì sự nhượng bộ của công tử.

- Tôi rất mê Bethôven, mà tiểu thư thì hình như chơi nhạc của ông rất đổi điệu nghệ. Ông tôi bảo vậy.

- Thế mà tôi thường hay chơi nhạc Sôpanh cho cụ nghe. Cụ thích nhất là các bản noctuya của Sôpanh.

- Bởi lẽ ông tôi là người mơ mộng, còn tôi thì ngược lại, - Valđemar đáp.

Gần hai giờ đêm, khách khứa mới bắt đầu chia tay ra về. Đêm sáng tỏ, ấm áp, tràn hương hoa và những làn gió mát lành. Gió không mạnh, không gian hoàn toàn yên ắng, huyền diệu và say sưa trong ánh sáng mờ mờ tỏa lan bao trùm lên vạn vật, như dệt đất trời thành một tấm vải bạc rải rác những hạt kim cương.

Sau những lời chào tạm biệt ồn ã, các cỗ xe có mui và không mui lẫn bánh, sau cùng là chiếc xe ngựa loại nhẹ.

Lát sau, hình bóng đen thẫm của ngựa và xe khuất nhòa trong biển ánh sáng trong suốt đang trùm lên đồng ruộng và làn hơi mờ mờ bao phủ những đồng cỏ.

Ở chỗ hàng hiên Xtefchia chúc phu nhân Idalia cùng công tử Valdemar ngon giấc. Chàng xiết chặt bàn tay nàng và giữ hồi lâu trong lòng bàn tay nóng ấm của mình. Xtefchia nhìn công tử ngạc nhiên, nhưng khi thấy đôi mắt cháy rực của chàng nhìn mình như thiêu đốt, nàng rút vội tay về, rồi nàng còn đi chúc cụ Machây đang còn ngồi lại trong phòng khách. Valdemar nhận thấy trong ánh trắng huyền ảo nom nàng còn xinh đẹp gấp bội lúc thường và cực kỳ quyến rũ. Máu như dậy lên trong người chàng. Rồi bước về phòng riêng, chàng nghiêng răng bực bội, tự nhủ thầm:

- Ta phải chiếm bằng được nàng, phải chiếm bằng được! Nàng khiêu khích ta, nàng tác động đến ta như cần ta. Ta muốn say sưa cùng nàng!

Đêm ấy, chàng còn đi lại rất lâu trong phòng ngủ, xếp đặt những kế hoạch bao vây thiếu nữ.

Sáng hôm sau, Xtefchia tỉnh thức, thấy đầu đau và khó chịu lạ thường. Nàng buồn. Một sức nặng vô chừng đè dí nàng xuống, không cho nàng được tự do suy nghĩ.

Luxia bảo rằng người ta đã phái người đi đón người nhân viên thực tập đi tàu hỏa đến, cô đang tò mò không hiểu anh ta có đẹp trai không và có gia thế tử tế không.

Ở Xuôđkôvxe bữa trưa thường ăn vào hai giờ chiều. Ngay sau khi giờ học kết thúc, một gia nhân bước vào lớp học mời cả hai đi dùng bữa.

- Đại công tử đã về chưa? – Luxia hỏi người ấy.

- Vâng, thưa tiểu thư, ngài đã về, cùng với một vị nữa vừa đi tàu hỏa tới, và sẽ ở lại đây.

- Người thực tập! – Luxia thốt lên, và sau khi người gia nhân vừa bước ra, cô gái liền đứng trước gương sửa lại đầu tóc và ống áo. – Ông ta đã đến, thật là hay! Em không biết mẹ em sẽ để ông ta ngồi chỗ nào bên bàn ăn. Ồ! Bây giờ ở Xuôđkôvxe sẽ vui như những lần anh Valđy đến cho coi. Ta đi thôi nào cô giáo!... Đến trước cửa phòng ăn, Xtefchia tự nhiên thấy lo sợ. Nàng bước nhanh vào, tiến ngay lại bàn. Đúng lúc ấy nàng chợt nhìn thấy Valđemar đang tiến đến chào nàng và tâm linh nàng chợt sững sờ vì thảng thốt.

Bên cạnh Valđemar chính là ... Edmun Prônnhixki!

Đầu óc Xtefchia ù đi, những bóng đen như đang nhảy múa trước mắt nàng, hết như những bông tuyết màu đen đang bay tới tấp. Nàng có cảm tưởng như ai đó vừa dí vào nàng một vật nặng nung đỏ. Trong một thoáng, mặt nàng chợt trắng nhợt ra. Bất giác theo bản năng Xtefchia bước thụt lùi, như thể vừa trông thấy một con ruồi trâu đã từng đốt nàng đến tứa máu. Nàng nửa tỉnh nửa mê chìa tay cho Valđemar, thấy mắt chàng mở to kinh ngạc và nghe tiếng chàng:

- Xin phép được giới thiệu với cô ông Edmun Prônnhixki... Tiểu thư Xtefchia Rudexka, - chàng nói.

- Xin chào tiểu thư, - Prônnhixki kêu lên hoàn toàn thân nhiên, vung rộng tay chìa cho nàng. – Thật là một cuộc tái ngộ khác thường! – y vui vẻ nói thêm.

- Các vị đã quen nhau? – phu nhân Idalia hỏi.

- Quen lắm ạ! Chúng tôi là láng giềng với nhau. Có đúng không, tiểu thư Xtefchia?

- Vâng, - người bị hỏi đáp, lặng lẽ ngồi xuống ghế.

Nhưng ở nàng đã biểu lộ điều gì đó khiến phu nhân Idalia không hỏi gì thêm nữa, bà đoán ra rằng giữa Xtefchia và chàng trai trẻ đến thực tập này trước kia hẳn đã có chuyện gì đó. Bà bắt đầu thận trọng quan sát hai người. Lạ lùng trước thái độ của cô gia sư, cụ Machây im lặng. Còn Luxia không thể nào ngồi yên vì tò mò. Riêng Valđemar đoán hiểu tất cả. Về mặt biến đổi của Xtefchia, sức mạnh của ấn tượng mà nàng phải gánh chịu, và rốt cuộc là sự im lặng của nàng khẳng định cho chàng tin rằng gã trai trẻ mới đến thực tập kia chính là vị hôn phu hụt của nàng. Về thoải mái trong cư xử của y khiến Valđemar không ưa. Mỗi mình Prônnhixki nói nhiều và vui vẻ, thỉnh thoảng y lại liếc Xtefchia với nụ cười thô bỉ, và nói chung y xử sự khá ồn ào. Hình như y không hiểu nổi rằng chỉ cần có sự tế nhị tối thiểu cũng không cho phép y xử sự thoải mái thế trong cuộc gặp mặt thế này.

Công tử Mikhôrovski lập tức có ngay những điều hình dung bất lợi về tác phong, thậm chí về tính cách của người nhân viên thực tập của chàng. Y được một người có nhiều thế lực giới thiệu đến đây. Valđemar chỉ quen biết Prônnhixki qua những bức thư, trong đó y tự giới thiệu khác hẳn con người y lúc này. Cuộc gặp gỡ bất ngờ giữa Xtefchia với Prônnhixki, tác phong thô lỗ của y và chút khinh khi phảng phất cùng nụ cười nửa miệng mỉa mai mà y ném cho cô gái khiến đại công tử bức bối.

“Sao hán dám làm thế?” – chàng phần nộ nghĩ bụng, và cứ ngồi lì nín lặng, không thêm góp chuyện.

Cách phu nhân Idalia quan sát Xtefchia khiến chàng cau kính, thậm chí chàng thấy bức cả Luxia đang nhìn

chăm chăm với vẻ ngưỡng mộ vào bộ mặt xinh trai của người mới tới.

Valdemar tự trách mình không nói trước cho Xtefchia biết họ tên người nhân viên thực tập, bởi nếu chàng nhận thấy dù chỉ là một ấn tượng đặc biệt nhỏ nhất nào đó ở nàng, thì hẳn chàng đã tìm hiểu bằng được nguyên nhân và sẽ rút lui hợp đồng với y. Bây giờ đã quá muộn. Về đau khổ của Xtefchia khiến chàng thấy hết sức xót xa.

Còn Xtefchia thì quả là đau khổ.

“Không biết là hắn có biết trước là mình đang có mặt ở Xuôđkôvxe hay đây chỉ là chuyện ngẫu nhiên? Làm sao hắn biết nhỉ? Có thể qua những người láng giềng của cô ấy ở Rutraiev chăng? Và hắn cố tình cản đường mình. Nhằm mục đích gì?” – nàng căng óc nghĩ ngợi.

Nàng quá đổi bàng hoàng. Sau nỗi thăng thốt ban đầu là sự tuyệt vọng. Biết đâu hắn cố tình theo đuổi nàng đến đây để thuyết phục nàng rời bỏ Xuôđkôvxe? Biết đâu hắn đã cầu xin thân phụ nàng, còn bây giờ hắn sẽ đòi hỏi nàng phải hứa hôn với hắn...

Còn nàng? Nàng đâu còn có thể nhắc lại với hắn rằng nàng yêu hắn, nàng không thể đưa tay cho hắn nếu không làm điều giả trá. Nàng hiểu rất rõ bản thân mình, những tình cảm của mình, nàng biết mình đã nhầm lẫn một cách kinh khủng...

Về tự nhiên trong cách hắn chào hỏi nàng khiến nàng suy nghĩ. Có lẽ hắn biết trước việc nàng đang có mặt tại Xuôđkôvxe? Ý nghĩ ấy cứ bám chặt lấy đầu óc nàng.

Định thần lại, cô gái trẻ ngạc nhiên khi lắng nghe câu chuyện của Prônhiyki. Con người này với nàng hình như đã hoàn toàn thay đổi, hắn vui vẻ một cách thiếu tự nhiên và xử sự quá ồn ào. Hắn huênh hoang khi nói về bản thân như một gã tự phụ chính hiệu, nhưng lại hết sức hạ mình trước phu nhân Idalia, cha của bà và Valdemar. Điều đó khiến Xtefchia thăng thốt. Nàng không hiểu nổi đâu rồi những ưu điểm mà trước đây nàng từng thấy ở con người ấy.

Nhưng ngày ấy hắn tác động đến nàng bằng ma thuật, nàng vây bọc quanh con người hắn bằng muôn sắc cầu vồng mà thực ra hắn không hề có. Quả thật Xtefchia đang phải trải qua một cực hình. Giọng nói của Edmun khiến nàng sôi máu, nàng không thể hiểu nổi sự có mặt của hắn tại nơi này. Nàng mệt mỏi trước ánh mắt dò hỏi của phu nhân Idalia và sự im lặng hoàn toàn của Valdemar.

“Ông ta đoán được hết, - nàng thầm nghĩ, - và bây giờ ông ta sẽ lại càng điều cốt mình nhiều hơn, cay hơn... Minh nên rời bỏ chốn này. Minh sẽ thú thật hết với phu nhân Idalia, bà sẽ hiểu được mình, sẽ cảm thông. Minh sẽ trở về với người thân, bình yên và hạnh phúc.”

Nhưng không hiểu sao khi vừa nghĩ đến việc phải ra đi, Xtefchia lại cảm thấy lo lắng, trong nàng chợt thoáng qua một nỗi tiếc nuối bỗng dưng mà chính nàng cũng không hiểu tại sao.

“Trẻ con!” – nàng bực bội nghĩ thầm. Nàng chợt rung mình kinh hãi khi chợt nghĩ rằng hắn đến đây có thể là vì nàng. Bây giờ đối với nàng, Prônhiyki không là gì cả!

Sau cái nhìn đầu tiên, nàng không hề nhìn Edmun thêm một lần nào, nàng ngồi im như hóa đá. Nhưng nỗi tò mò trong lòng nàng mỗi lúc một lớn lên. Cảm thấy sự thay đổi trong giọng nói của hắn, nàng muốn nhìn xem ngoại hình hắn có thay đổi không. Nàng ngược mắt lên. Hắn không có gì thay đổi: Vẫn là một gã rất điển hình trai, nhưng trước kia nàng nhìn thấy trong những đường nét của hắn một vẻ khác hẳn, trong mắt hắn một tư

duy khác hẳn. Bây giờ cũng những đường nét đó mà sao như bị kéo thuôn ra trong một nụ cười nông cạn, đôi mắt ấy biểu lộ một bản tính tầm thường ... không một chút gì cao thượng, không một chút gì của con người lý tưởng xưa kia. Một con người khác hẳn! Xtefchia có cảm giác như nàng đang được nhìn rất gần một hòn đá cuội tầm thường, mà trước đây, trong ánh mặt trời rực rỡ nàng đã tưởng nhầm là một viên ngọc quý vô giá!

Edmun quay sang ngó nàng. Mắt hắn ánh lên một nét cười giấu cợt. Mặt nàng đỏ ửng, thần kinh nàng rung lên phần nộ. Đúng lúc ấy giọng nói của hắn lại vang lên:

- Sao hôm nay tiểu thư im lặng thế, tiểu thư Xtefchia? Tôi khó lòng nhận ra tiểu thư đây, và với tư cách một người quen biết, tôi có thể có quyền trách tiểu thư, bởi hình như tiểu thư không thật hài lòng với việc tôi có mặt ở đây thì phải. Có đúng thế không?

Những lời vô si ấy khiến Xtefchia mất bình tĩnh. Bị xúc phạm, máu trong người nàng sôi lên, lòng tự ái bị tổn thương nhói lên như dùi đâm dao cứa.

Đáp trả Edmun một ánh mắt lạnh lùng, những lời lẽ của nàng vẫn bình tĩnh:

- Tôi không ngờ gặp ông tại đây, vậy thôi.
- Nhưng cuộc gặp mặt có lẽ cũng làm tiểu thư vui chứ. Tôi chẳng hạn, tôi hết sức vui sướng.
Nàng không đáp, chỉ cắn chặt môi. Giọng hắn toát lên sự mỉa mai rất rõ. Prônnhixki cúi người qua bàn, bước bình lặng lại lần nữa:

- Tôi thấy vô cùng sung sướng.
- Thì rõ, - nàng đáp, câu kinh.
- Tại sao? Ha! Ha! Vậy thì hay lắm, tôi thích vui mà.
- Có phải lúc nào ông cũng có thái độ vui vẻ dễ chịu thế không? – Valdemar vừa hỏi vừa nóng nảy xê dịch trên ghế.

Chàng hỏi với sự châm biếm không giấu giếm, nhấn mạnh vào chữ “dễ chịu”. Prônnhixki đưa mắt liếc chàng rất nhanh và chột đời người: mặt của nhà đại quý tộc trẻ lạnh như băng, miệng chàng biểu lộ rõ ràng vẻ khó chịu, hàng lông mày chau lại hàm chứa một nỗi đe dọa, một sự cảnh báo nào đó. Toàn bộ dáng vẻ của chàng như muốn nhắc: “Đừng quên ta đang có mặt ở đây!”

Gã trai hiểu rằng gã đang có mặt giữa những người mà “sự vui vẻ dễ chịu” của gã có phần khiến người ta khó chịu. Những lời Valdemar tác động mạnh đến gã, khiến gã tỉnh ngộ ngay lập tức. Không biết trả lời thế nào cho phải, gã nín lặng, nhưng Valdemar cũng không đợi gã trả lời. Cầm điệu xì gà trong tay, chàng quay lại phía phu nhân Idalia và Xtefchia lịch sự hỏi:

- Cô và tiểu thư cho phép chứ?

Phu nhân Elzônôvskaja gật đầu song nhìn chàng ngạc nhiên. Lúc dùng cà phê sau bữa ăn trưa, Valdemar thường hút xì gà, nhưng chàng đã được cho phép cứ tự nhiên hút kia mà. Lúc này, câu hỏi của Valdemar hình như chủ yếu là dành cho Xtefchia, bởi lẽ khi không để ý đến điều chàng xin phép, cô không làm một động tác nào biểu lộ sự tán đồng hay không, thì Valdemar lại hết lịch sự hỏi cô một lần nữa:

- Còn tiểu thư?
- Ồ, xin mời ông tự nhiên, - nàng mỉm cười đáp.

Prônnhixki cắn môi. Sự lịch sự của đại công tử đối với người phụ nữ gia sư là một bài học dành cho gã. Gã cảm thấy chàng cố tình dạy cho gã bài học ấy. Gã đã quá coi thường trong khi nói chuyện với Xtefchia, thế là

chàng quý tộc kia đã rất khéo léo nhưng cũng rất thẳng thắn nhắc cho gã hiểu rằng gã đã hành động không đúng.

Edmun đưa mắt nhìn cụ Machây, phu nhân Idalia và thấy họ cũng không thích thái độ của gã. Gã còn nghĩ rằng những người xa lạ kia còn đứng về phía Xtefchia, trong khi gã – kẻ đã từng si mê theo đuổi nàng – bây giờ lại không chút do dự tỏ ra khinh khi trong lúc nói với nàng. Gã không hiểu sao mình lại hành động như thế. Khi thấy nàng đỏ bừng mặt, tự dưng gã thấy bừng lên trong lòng một niềm khoái chí man dại, gã tin chắc rằng nàng vẫn còn yêu thương gã, và chính điều đó đã làm gã phờn chí. Mặc dù được một người láng giềng của trang Rutraiev cho biết nàng đang có mặt tại Xuôđkôvxê, gã không hề nghĩ rằng cuộc gặp mặt có thể khiến nàng đau khổ. Gã chỉ thấy khoái chí và thế là đủ.

Gã sắp đặt một kế hoạch trả thù nàng, gã sẽ lại đánh thức tình yêu của nàng lần nữa, nếu nàng đã quên. Gã nghĩ nàng vẫn nặng lòng yêu gã, chắc hẳn Xtefchia sẽ nhẫn nhục chịu đựng những câu đùa của gã. Vậy mà mới mào đầu gã đã thất vọng.

Tuy nhận thấy ấn tượng mà gã đã gây cho tiểu thư Rudexka, nhưng ngay cả ấn tượng ấy cũng khác với điều mà gã mong đợi. Sự kinh hoàng ghê gớm của nàng khiến gã cũng ngạc nhiên. Khuôn mặt giá băng của Xtefchia hoàn toàn không hề biểu lộ chút hài lòng hoặc vui sướng nào khi gặp gã.

Để đáp lại những lời khiêu khích, nàng đã ném cho gã một ánh mắt mĩa mai đến độ bất giác gã rùng mình.

- Cô ta làm sao thế nhỉ? – gã cáu tiết tự nhủ. – Tại sao có cái vẻ khinh bỉ kia?

Đồng thời một tiếng nói nội tâm nào đó chột lên tiếng nhắc cho gã nhớ hành vi của gã mấy tháng trước đây. Điều đó khiến gã càng cáu tiết, gã quyết định sẽ hành hạ nàng thêm nữa. Nhưng Valdemar đã không cho phép gã coi thường nàng. Prônhihixki hiểu rằng gã như con ngựa bị người ta nắm chắc hàm thiếc, và ở đây nàng có những người bảo vệ mà gã cần phải thận trọng. Sau phút bối rối ban đầu, gã càng thêm điên giận. Gã quyết định sẽ trả thù cô gái bằng cách khác. Trong óc gã chột lóe lên ý định “thiên tài”, sánh ngang những nhà ngoại giao kỳ tài nhất.

Ngay từ đầu bữa gã đã để ý đôi mắt xanh của Luxia đang chăm chăm dán vào gã với niềm ngưỡng mộ không che giấu. Ánh mắt ấy làm cháy lên trong óc gã một dự tính đầy thi hứng, ngay lập tức dự tính ấy hứa hẹn sẽ mang lại những kết quả thực tuyệt vời, đến nỗi bất giác gã phải cúi đầu như tán thưởng tài nghệ của bản thân mình.

Bữa ăn kết thúc. Phu nhân Idalia đứng lên rời khỏi bàn, Valdemar đưa người nhân viên thực tập sang phòng làm việc để giới thiệu cho gã những công việc cần làm.

Vài tuần lễ trôi đi. Cuộc sống của tiểu thư Rudexka biến thành một cuộc vật lộn giằng co giữa những thứ tình cảm khác nhau, mâu thuẫn nhau. Việc Edmun có mặt khiến nàng lo ngại, đẩy nàng vào tâm trạng bất an.

Xtefchia thành thật giải bày với phu nhân Elzônôvxka về Edmun, nàng nói thật với bà rằng việc gặp mặt gã khiến nàng rất khó chịu, nàng xin bà cho nàng thôi việc. Phu nhân Idalia bày tỏ với nàng sự đồng cảm bằng tất cả chiến thuật khôn khéo của một bà lớn, nhưng không đồng ý để nàng ra đi. Vì lẽ Prônnhixki rất hợp ý bà, bà không nói lại nhưng lời đề nghị của Xtefchia với cha và Valdemar. Bà đoán được rằng cụ Machây sẽ tìm cách tránh cho Xtefchia khỏi bị đau khổ, và nếu chuyện này đến được tai Valdemar, anh chàng Edmun kia sẽ không thể tồn tại ở Xuôđkôvxê được nữa.

Mà phu nhân Idalia thì không muốn gã phải ra đi. Với bà, chàng thực tập sinh trẻ, xinh trai, vui tính là một người bạn dễ thương trong các bữa ăn trưa và tối. Gã biết cách khéo léo ca ngợi bà, môn trớn lòng tự tôn của bà, ngoài ra, là kẻ khéo mồm và nhanh trí, gã biết cách làm cho mọi người vui vẻ. Gã luôn mồm ca ngợi Luxia và cảm thấy phu nhân Idalia là người bạn và đồng minh duy nhất của gã nơi đây.

Valdemar không thích gã và để lộ điều ấy quá rõ, cụ Machây cũng thế. Đối với Xtefchia, gã trở thành người dung hoàn toàn. Gã nói năng lịch thiệp với Luxia, biết tổng rằng bà mẹ cô thích thế. Còn chính bản thân Luxia thì thực ra gã không quan gì lắm. Gã không ngờ rằng những hành động nịnh hót của mình có thể gây ra ở cô bé một ấn tượng mà gã hoàn toàn không mong muốn.

Như đã có lần nói trước, Luxia mê gã ngay từ đầu. Vẻ đẹp quá là hoàn hảo của gã cuốn hút cô, phần còn lại là những lời tán tụng và lòng sùng mộ gã dành cho cô – những điều mà cô chưa từng biết. Cũng vì vậy, quan hệ giữa cô với Xtefchia bị thay đổi. Về tự nhiên của cô gái biến mất. Cô luôn luôn nhớ rằng Xtefchia yêu Edmun. Cô cảm thấy oán Xtefchia và lo cô giáo sẽ nhận ra tình cảm của mình. Xtefchia đoán được tất cả.

Nàng lo cho sự yên ổn của Luxia, nhưng không thể nói thẳng với cô về điều đó, mà nói với phu nhân Idalia thì nàng không dám. Chỉ còn lại mỗi cụ Machây, nhưng cô cũng không muốn cụ bị dầy vò vì chuyện này.

Chiến thuật và tính gian ngoan của Edmun khiến nàng phẫn nộ. Tất cả những chuyện ấy hợp lại khiến cho cuộc sống của nàng đầy lo phiền. Những chuyến viếng thăm của Valdemar mang lại cho nàng chút dễ chịu. Nàng đón chàng với niềm thích thú, khác hẳn mỗi ác cảm trước kia. Trước kia chàng châm chọc nàng, còn giờ đây chàng lại là người bảo vệ cho nàng chống lại Prônnhixki.

Có mặt Valdemar, bầu không khí thật là thoải mái. Chàng đùa vui với tất cả mọi người trừ mỗi mình Edmun – kẻ mà trước mặt chàng đại công tử dường như bị thụt lùi, gã không còn dám ca ngợi Luxia, bởi biết rằng ông chủ trẻ không thích thế.

Prônnhixki thờ dài khoan khoái khi Valdemar đi, Xtefchia khoan khoái thở ra khi chàng tới, bên chàng nàng cảm thấy tự do hơn, ít cay đắng hơn. Những cuộc tranh cãi của họ vẫn tiếp diễn, nhưng cũng đã đổi khác, mang giọng đùa cợt chung nhiều hơn, giàu chất hài hơn, thậm chí tiếu lâm nữa, nhưng không còn pha lẫn sự cay độc trước kia. Có mặt Edmun, họ không bao giờ tranh cãi, điều mà Xtefchia phải hàm ơn Valdemar. Họ thường trò chuyện rất nhiều và say sưa cùng nhau.

Trí thông minh và học thức của công tử khiến cô giáo trẻ thán phục. Nhưng để rồi sau mỗi lần chàng ra đi nàng lại phải chịu khổ gấp đôi. Edmun trả thù nàng bằng những lời đùa cợt khả ố để trả đũa lại việc nàng trò chuyện với Valdemar và việc hắn không được tham gia vào những câu chuyện đó, bởi họ thường đề cập đến những lĩnh vực và hắn ít hiểu biết. Và lại, hễ có mặt đại công tử là gã thực tập sinh lại tịt mịt khả năng đùa bỡn, đến nỗi phu nhân Idalia cũng ít trò chuyện với hắn khi có mặt người cháu trai, mặc dù thường khi Valdemar cũng không được bà yêu mến lắm.

Một hôm, sau bữa ăn trưa, Xtefchia đang chơi đàn trong phòng khách Luxia ngồi lọt thỏm trong ghế bành đọc họa báo thì Valđemar đột nhiên bước vào, mang theo một gói lớn. Luxia reo lên, bật dậy trước tiên:

- Anh đến đây à? ... Hay thật là hay ... Anh mang gì đến thế?

Đại công tử chào Xtefchia.

- Tôi mang đến cho cô nhưng quyển sách đã hứa. Cả khônggrynna và Đelphina của bà Đơ Xten, cả mấy tập thơ Bairo nguyên bản, nhưng xin thử xem sao, - Xtefchia cảm ơn chàng và đáp.

- Lần khác tôi sẽ mang Hôraxi. Cô có muốn đọc tác giả nào thuộc nền văn học nước ta chẳng?

- Vâng, xin ông cho mượn Lam và Môkhnaixki, nếu có.

- Tất nhiên rồi, tôi sẽ mang đến cho tiểu thư cả Xkarga, Rei, cả Kôlôntai và bất cứ tác giả nào tiểu thư muốn đọc. Thư viện của tôi sẵn sàng tuân lệnh tiểu thư.

- Hẳn thư viện của ông lớn lắm?

- Tôi rất tự hào vì đó là một trong những thư viện lớn nhất trong nước. Nhưng xin lỗi, tôi làm dở dang bản nhạc của tiểu thư rồi.

Chàng đứng bên đàn, lật giở vài trang vở nhạc và dừng lại ở bản xônát thứ mười hai cung la giáng trường của Bethôven.

- Xin tiểu thư làm ơn đàn bản này. Tiểu thư chơi xkeczô và hành khúc tang lễ tuyệt vời lắm.

- Sao ông biết?

- Tôi đã có lần được nghe, tuy tiểu thư không thấy tôi.

- Ô! Vậy thì tôi phải cẩn thận mới được! – Xtefchia cười, ngồi vào đàn.

Valđemar đứng sau lưng nàng, nhưng đưa mắt nhìn sang bên cạnh và khi thấy Luxia đang mãi mê đọc, chàng vỗ tay kêu lên:

- Hô la! Cô bé, đó chưa phải là sách để cho cô đọc đâu!

Luxia gập sách lại:

- Anh với cô Xtefchia chán lắm! Em đã đọc cả Zôla từ lâu rồi, thế mà bây giờ lại chẳng được đọc gì cả.

Valđemar bật cười.

- Cô học trò của tiểu thư đòi giải phóng đây, phải không? – chàng nói với Xtefchia. – Hẳn rồi, sau khi đọc Zôla thì Mixkiêvich nhọt nhọt hẳn, chẳng khác chi một màn rối dây luân lý sau khi đã xem một vở operet màu mè.

- Anh nói thật đáng ghét! – Luxia phụng phịu đáp.

- Kia, Luxia, khế nào! Công tử chỉ đùa thôi mà!

Valđemar hôn cô em họ. Cô bé giật tay chàng ra, chạy khỏi phòng.

Xtefchia bắt đầu chơi đàn theo trí nhớ. Đại công tử ngồi xuống ghế. Chàng nhìn người thiếu nữ đang đàn hồi lâu, rồi tỳ trán vào lòng bàn tay, người thụt sâu vào chiếc ghế bành, bất động.

Khúc andante mở đầu Xtefchia chơi không thật tập trung. Sự có mặt của Valđemar khiến nàng e ngại. Hai chân chàng đang gác chéo nhau. Nàng nhìn thấy đôi giày lịch sự có đeo cựa gót thúc ngựa của chàng bao bọc quanh đôi bàn chân thật sự quý phái, và không hiểu sao những thứ đó khiến nàng thấy khó chịu. Nàng chơi khúc biến tấu thứ nhất rất kém.

Valđemar cựa người, bỏ tay khỏi trán, những ngón tay lướt nhẹ hàng ria theo cách rất đặc thù của chàng, môi héch lên, nhìn nàng như dò hỏi.

Cô gái trông thấy cử chỉ của chàng, cảm thấy ánh mắt của chàng và hiểu rằng chàng đã nhận thấy sự lơ đãng của mình. Khúc biến tấu tiếp theo nàng chơi tốt, khúc thứ ba và thứ tư nàng chơi say mê với kỹ thuật điêu luyện, khúc thứ năm được biểu diễn với phong cách hết sức nghệ sĩ, chan chứa tình cảm, dường như nàng

vừa đánh vừa nói lên thành lời... Tựa trán vào lòng bàn tay, Valdemar nghe mê mải.

Xtefchia biến điệu khúc thứ năm, dường như nàng dùng những phím đàn theo dệt những ngà ngọc gấm vóc. Những nốt nhạc dịu dàng êm ái như tuôn chảy với niềm nhung nhớ, đắm say, âu yếm vuốt ve nâng người lên chôn thắm xanh. Những hoà âm cuối cùng rên rĩ tuyệt vọng rồi đột ngột oà ra mau mắn như những hạt mưa vang bản xkeczô

Tất cả các nốt trên bàn phím đều nhảy múa lên, như tiếng đập muôn cánh chim, như rào rạt những hạt mưa rắc bạc, tuôn ào ạt để chuyển thành khúc trio yên ả hơn. Những nốt nhạc lóng lánh cuối cùng ngân vang, rồi dần tắt. Một giây yên lặng rồi bắt đầu cất lên bản nhạc tang lễ bi thương nhưng trang trọng.

Vẻ trang nghiêm, sự đe dọa và sự hùng mạnh toả ra từ những phím đàn đang rung ngân. Mặt Xtefchia đỏ bừng, mắt nàng long lanh sáng, đặt vào từng nốt nhạc sức mạnh và năng lượng tinh thần, cùng toàn bộ năng lực bi thương của mình. Bản hành khúc tang lễ thôi thúc, khuấy động thần kinh. Và khi ở phần thứ hai nghe tiếng trống vang lên, sự đe dọa ghê dớn càng tăng, khiến máu dường như chảy trong huyết mạch. Mạch máu ở thái dương Xtefchia đập như trống, nàng vừa đánh đàn vừa thở gấp gấp, xúc động đến tận đáy lòng.

Valdemar đứng dậy, bước lên một bước, tựa người vào bệ lò sưởi, huyết mạch chàng như rung động bừng bừng, ánh mắt chàng như thiêu đốt Xtefchia.

- Nhiệt tình lớn lao sao, khí chất bừng bừng sao! - chàng nghĩ thầm khi nhìn cử động của những ngón tay nàng và màu đỏ hiện trên mặt nàng.

Một thứ sức mạnh lớn lao của niềm si mê mà từ lâu nay chàng không còn biết đến chợt đẩy chàng lại phía nàng. Chàng cảm thấy thêm muốn người thiếu nữ này, cảm thấy nàng đang thiêu cạn máu chàng, làm rung chuyển toàn bộ thần kinh của chàng.

- Lửa, lửa! - chàng thì thào qua hàm răng nghiến chặt. Cơn co giật của một làn sóng mê đắm điên cuồng khiến hàng lông mày của chàng nhú lại, đôi cánh mũi phập phồng, môi run rẩy. Nom chàng hết như một con đại bàng đang sẵn sàng lao xuống, chàng điên cuồng thì thào thành tiếng:

- Nàng phải là của ta... Một người đàn bà có thể khiến đàn ông kích động nhường kia nhất định sẽ phải vâng chịu. Ta đã từng chinh phục nhiều phụ nữ ít hấp dẫn, ít gợi hứng hơn, nhất định ta sẽ chiếm được nàng... Đây quả là ngọn lửa!.. Là núi lửa... Nhưng hai ngọn lửa đâu thể bỏng vì nhau... Và biết bao khoái lạc!...

Một sức mạnh đột ngột đẩy chàng bước lên.

Xtefchia cúi xuống bàn phím gõ những hoà âm cuối cùng của bản hành khúc. Đại công tử lòng bừng bừng dục tình đã đứng ngay sau lưng nàng, đang cúi xuống. Bằng chút sức mạnh ý chí cuối cùng chàng đang cố kìm mình để không ôm choàng lấy nàng. Chàng cảm thấy rất rõ niềm lạc thú cận kề, nhưng cũng lại cảm thấy tính bất khả thi của hành động ấy. Quý vương của niềm say đắm thôi thúc chàng, nhưng vị thiên thần trắng trong lại đang vẫy vẫy một bức màn trong che chở cho Xtefchia, bức màn mà con quỷ của chàng cũng không dám xé rách.

Valdemar giằng co... Lửa bừng cháy rực trên mặt chàng, đôi mắt chàng hùng hục hoả ngục khát khao. Chàng không thể nào đứng yên mãi, đầu chàng cúi xuống mỗi lúc một thấp, hơi thở nóng bỏng thiêu đốt bởi ngọn lửa nội tâm làm nóng rực cả cổ Xtefchia, đôi cánh tay chàng chỉ còn cách bờ vai nàng một khe hở mảnh mai như sợi tóc nữa thôi. Thiếu nữ rung mình, quay phắt đầu lại, đôi mắt mở to đắm đuối của nàng nhìn Valdemar kinh ngạc. Họ nhìn nhau. Xtefchia tái mặt, rung mình hoảng hốt, đứng bật dậy.

Những chàng đã giữ nàng ngồi xuống.

- Xin tiểu thư chơi nữa đi... Tôi van tiểu thư đấy!...

Bị chế ngự bởi sức mạnh của giọng chàng, nàng lại ngồi xuống ghế. Chàng đưa tay gạt trán, bước lui.

Xtefchia đàn khúc biến tấu thứ năm rất nhẹ nhàng, khẽ hơn cả tiếng cánh bướm chạm vào nụ hoa. Như bàng hoàng, nàng chỉ chơi khúc biến tấu ấy đến đỡ chừng, rồi nhanh nhẹ đứng lên đóng nắp đàn dương cầm, chạy mau ra cửa.

Đại công tử đang đứng bên cửa sổ như choàng tỉnh, lịch thiệp cúi mình cảm ơn nàng.

- Tiểu thư kết thúc thật tuyệt vời. Toàn bộ bản nhạc thật hoàn hảo. Cảm ơn tiểu thư.

Cô gái chạy vụt ra ngoài.

Valdemar nhìn theo nàng, nói to thành tiếng:

- Ngọn lửa chứa trong một đài hoa huệ trắng.

Bữa chiều được dọn ngoài hiên. Đã bình tĩnh lại, Valdemar rất vui vẻ ca ngợi tài đàn của Xtefchia, đùa với Luxia, thậm chí với cả Prônnhixki chàng cũng ân cần trò chuyện hơn thường lệ. Chính chàng đề nghị mọi người đi thuyền dạo một vòng hồ.

Xtefchia thấy vui hơn. Cả bốn người xuống thuyền. Valdemar chèo, Prônnhixki bắt giắc cầm lái, Xtefchia và Luxia ngồi xuống ghế giữa lòng thuyền, hướng về phía Valdemar. Nhưng Luxia xê dịch để có thể nhìn thẳng mặt Edmun.

Thuyền rời bờ. Hoàng hôn tháng sáu rải những tia lửa ấm xuống làn nước xanh thẳm, những con thiên nga đang rộng cánh bơi theo sau thuyền. Xtefchia té nước vào chúng, thích thú nhìn lũ chim bị trêu tức. Valdemar ngó theo tay nàng, những bàn tay nhúng vào nước mang sắc ngọc trai, chàng lắng nghe tiếng nàng cười và thầm nghĩ:

"Khuấy động tất cả những điều kia thật dễ biết bao... Chỉ cần bế thốc nàng lên tay xiết chặt, hay gọi quý sa tăng hiện hình và gắn chặt môi ta vào môi nàng, khi ấy sự thanh thần kia, nụ cười trong sáng kia sẽ tắt, sẽ héo úa như cánh thu hải đường gấp tiết giá băng... Cô gái này là ai?... Nàng không phải là tiên nữ mà sao trong trắng như thiên thần... không phải quý sứ mà sao có nhiệt tình và ngọn lửa của quý vương. Thật là kỳ diệu! Phải chăng để có thể chiếm được nàng ta phải hoá thành thiên sứ?... Không, ta không thể làm việc ấy. Và chẳng ta đâu có khao khát thiên sứ của nàng. Ngược lại, ta muốn nàng dâng hiến cho ta tất cả những gì là quý dữ trong nàng, còn phần thiên thần hãy dành lại cho người chồng mai hậu".

Bắt giắc chàng đưa mắt ngó Prônnhixki.

"Thế nếu như kẻ này sẽ là chồng nàng?... Không, thật là một sự ghép đôi quái đản".

Chàng nhìn Xtefchia trầm ngâm.

"Nàng được tạo ra cho ai? Kẻ nào có được nàng? Thật là một cô gái tuyệt diệu, xứng đáng được hưởng một số phận huy hoàng! Không rõ việc ngả vào vòng tay ta đã đủ cho nàng chưa?... Nàng quá trong trắng để có

thể làm thế! Ta đã từng vật cánh những đoá hoa phong lan khả ái nhất, nhưng đối với một cánh lưu ly bao giờ ta cũng tôn trọng. Nàng là một cánh hoa lưu ly và xứng đáng để ta phải nhọc công. Phải nhẫn nại, và rồi nhất định ta sẽ có được nàng!"

Xtefchia cảm thấy ánh mắt chàng đang nhìn mình, nhưng nàng vẫn thản nhiên té nước nghịch với lũ thiên nga. Rốt cuộc, muốn xua tan sự im lặng, nàng cất tiếng:

- Ông đã du hành trên biển khá nhiều. Xin ông hãy kể cho nghe những ấn tượng của riêng ông. Chắc đó phải là những ấn tượng kì diệu lắm nhỉ!

- Thế tiểu thư chưa biết biển sao?

- Có ạ, tôi cũng biết biển Bantich chút đỉnh, nhưng chưa bao giờ được đi những chuyến biển xa.

- Đối với tôi, dễ chịu nhất là nước biển Adriatic và nước Đại Tây Dương, hai thái cực tương phản nhau, giống như một vũ nữ ba lê mặc voan xanh thắm bên cạnh chàng lực sĩ vậy. Trên biển Adriatic tôi thường thích đi thuyền buồm một mình hoặc chỉ mang theo người cầm lái. Còn ngoài đại dương, tôi lại muốn được trang bị bởi một chiếc tàu cực khoẻ, có thể khinh thường những làn sóng gớm ghê. Đó chẳng phải chỉ xuất phát từ tính thận trọng bắt nguồn từ nỗi nhát sợ, mà còn do nhiều ham muốn được dùng sức mạnh trí thức của con người chinh phục gã khổng lồ kia. Tôi đã trải qua hai trận bão biển và một cơn cuồng phong khủng khiếp giữa đại dương, thậm chí đã có lần tôi phải xuống xuống cứu sinh giữa tiếng gầm gớm ghê của những ngọn sóng bạc đầu.

- Chắc chuyện đó phải để lại những ấn tượng kinh hoàng lắm, - Xtefchia nói chen lời chàng.

- Những ấn tượng hào hùng! Đó là loại ấn tượng độc nhất vô nhị... Như thể con người đánh đánh vật với đại dương xem ai sẽ thắng ai. Nỗi sợ chết nhường chỗ không phải cho sự rã chí rời tay mà là cho sự cay cú. Trong cuộc đấu với thần Tytan khổng lồ, chính con người vượt thành khổng lồ. Ngó ra khoảng trời nước mênh mông những làn sóng điên cuồng, trông thấy những núi nước nghe tiếng gào rống cuồng nộ mà người sống trên đất liền không sao tưởng tượng nổi, con người tự nhiên cảm thấy kính phục chính mình, bởi lẽ vẫn sống được trong những cơn trời rung đất chuyển ấy, thậm chí còn biết suy nghĩ sâu xa về sự điên cuồng vô vọng của đại dương. Đó thật là một cảm giác hết sức lạ lùng và đầy phấn khích.

Xtefchia nhìn chàng kinh ngạc.

- Không phải ai cũng được trải qua những cảm giác ấy - nàng lắc đầu thốt lên. - Cần phải mang trong mình ý chí sắt đá và biết quên mình mới có được những ấn tượng như thế.

Valdemar mỉm cười.

- Vâng, sắt đá thì tôi không thiếu, còn tiếc ham cuộc sống cũng chẳng ích gì. Vào lúc ấy thứ triết lý đơn giản này mạnh hơn cả: "Chết thì chết!" - đồng thời nghị lực và sự cay cú thì thâm vào tai người ta: "Ta sẽ chết, nếu ta cam chịu thua". Đôi khi đại dương thắng cuộc, vui thấy hàng ngàn sinh mạng, nhưng bao giờ nó cũng để cho sống sót, chí ít là một người, dường như để sỉ nhục người ấy, và tự ca tụng sức mạnh lớn lao cường bạo của mình. Không gì có thể lớn lao hơn niềm tự hào khải hoàn của những người đã bảo vệ con tàu, không để cho bão tố đánh đắm. Không muốn làm kẻ ăn không ngồi rồi trong cơn bão tố, tôi đã cùng làm việc với thủy thủ, sát cánh với họ bên những sợi dây chèo, bên la bàn, hoặc cùng với thuyền trưởng chỉ huy việc sửa chữa những chỗ bị hư hại.

- Ông không mệt sao?

- Việc đó khiến tôi hài lòng. Tôi cũng xoay trần ra cùng thủy thủ đoàn đánh vật với con quái vật. Trên đường hàng hải xuyên Đại Tây Dương mọi người đều biết rõ điểm yếu của tôi. Tôi thích có mặt trên boong tàu khi cơn bão tố ập đến, khi đại dương ngàu bọt trắng thổi những hơi cuồng nộ rơi rớt lại, như thể buồng phổi mênh mông của nó bị hút hơi. Khi ấy, con tàu căng buồm, toả ra một cột khói chiến thắng, chân vịt cào cào tằm thân đang sủi bọt của đại dương, đẩy về phía trước, con tàu tiến lên đây tự hào như đang ca khúc khải hoàn. Nêu chuyện đó lại xảy ra đúng vào lúc mặt trời mọc thì ấn tượng được vẽ đẹp của những dòng điện lan toả trong thân kinh ta, như những cơn rừng mình đầy khoái cảm. Đường như trời cao cũng là bạn hiền của những người vừa thoát nạn, là kẻ thù của tên kẻ cướp vừa bị chinh phục kia. Tôi coi bão biển là một trong những cảnh tượng huy hoàng nhất.

- Ông thích những hiểm nguy sao?

- Nguy hiểm khiến tôi phấn khích. Trên tàu thủy, khó chịu nhất là phụ nữ: chỉ cần một cơn lốc là đã ngất xỉu, khóc lóc, lên cơn. Tôi không hiểu tiểu thư sẽ xử sự ra sao trong những trường hợp ấy?

- Chắc chắn tôi không ngất xỉu đâu, nhưng sợ lắm.

Valdemar mỉm cười nhìn nàng.

- Xin ai lý giải cho tôi, tại sao phụ nữ lại hay hoảng sợ hơn so với đàn ông, ấy thế mà trong những trường hợp khác họ lại tỏ ra can đảm hơn chúng tôi nhiều...

- Thí dụ trong trường hợp nào?

- Trường hợp nào?... Trong cuộc đấu tranh với chúng tôi chẳng hạn. Phụ nữ các cô là những kẻ khủng bố giới đàn ông, là đại diện của nỗi hiểm nguy gớm ghê, tuy kín đáo... những chiếc vuốt sắc nhọn ẩn trong găng tay êm dịu bằng nhung.

- Chẳng lẽ ông lại e sợ những chiếc vuốt ấy sao?

- Tiểu thư nghi ngờ ư?

- Hơi nghi.

- Tiểu thư nói phải, - Valdemar bật cười. Chàng rút mái chèo khỏi giá cọc, đặt ngang đầu gối.

Thuyền họ trôi lặng lẽ trên mặt nước tĩnh, những con sóng nhỏ đuổi theo nhau lấp lánh như mica, thuyền trôi như một chiếc lá súng, không một tiếng động.

Edmun trò chuyện với Luxia về các điệu nhảy, hấn nói rất to và táo tợn. Valdemar lại nghiêng người sang phía Xtefchia, cất tiếng:

- Thế nghĩa là tiểu thư tiên cảm rằng tôi sẽ không biết sợ ngay cả trong trường hợp ấy? Tôi không chối! Mặc dù trận chiến với một người phụ nữ nhiều khi là một sự bất cần hơn cả việc kéo tai sư tử nữa, bởi không bao giờ có thể biết trước sẽ nảy sinh điều bất ngờ gì. Nhà cách tân Nitơ đã từng nói: "Đàn ông chân chính khao khát hai thứ: hiểm nguy và trò chơi, vì vậy mà anh ta đòi hỏi đàn bà, như một trò chơi nguy hiểm nhất".

- Thật là một lý thuyết hay ho! Thế ra các ông coi phụ nữ chỉ là một thứ đồ chơi ít nhiều xinh đẹp hoặc như một con vật đã thuần nhưng có thể biết cắn người?

- À, đôi khi phải bắt đầu tính đến chuyện thuần dưỡng loài thú đó. Chính đó là điều nguy hiểm của sự nghiệp này. Những con thú đã được hưởng ân huệ thường để đưa chân cho người ta hơn.

- Ông là một kẻ đa nghi vô sỉ!

- Ôi! Ôi! Thật là một cái tát ra tát! Xin lỗi tiểu thư nếu tôi xúc phạm đến cô, nhưng thực ra tôi chỉ bổ xung thêm cho sự so sánh do chính cô đưa ra đấy thôi. Chúng ta có thể thảo luận vấn đề này một cách thẳng thừng hơn. Vậy phụ nữ là đối tượng mà đàn ông phải chiến đấu, phụ nữ càng nhiều móng vuốt, càng đòi hỏi cuộc chiến phải gay go hơn. Không phải mọi cuộc chiến đấu đều dẫn tới kết quả mong muốn, nhưng gần như cuộc nào đàn ông cũng thắng nếu quyết chí, dĩ nhiên nếu anh ta biết quyết chí. Đó là một khả năng đặc biệt. Chính Nitơ cũng từng nói: "Khi đến gần đàn bà, đừng quên mang theo roi". Câu đó có ý nghĩa hết sức sâu sắc, nó chứng minh rằng chỉ ngọn roi biểu tượng của năng lực và ý chí mạnh mẽ mới có thể biến phụ nữ thành một con chiên ngoan ngoãn. Mọi sự nhún nhường cầu xin đều là những chiếc cầu trải xuống dưới chân đàn bà để họ tàn nhẫn đạp lên mà thôi.

- Nhưng ông nói đến loại đàn bà nào đã chứ?

- Đối với tiểu thư tôi đâu thể nói tới loại nào khác ngoài loại cao nhất.

- Ông nói khó hiểu lắm.

- Không, thưa tiểu thư. Tôi chỉ nói nguyên tắc của tôi trong việc này thôi. Tôi có thể đến với một người đàn bà ở thang phẩm hạnh cao nhất, đưa tay cho người đó mà dắt dẫn những bước tiếp theo, nhưng bao giờ tôi cũng phải nhìn ngang thẳng vào mắt người ấy hoặc hơi nhìn từ trên xuống, chứ không bao giờ chịu ngược mắt lên, không bao giờ chịu quỳ gối cả. Cuộc đời chưa dạy tôi làm như thế. Tiểu thư có muốn ý trung nhân của mình tiến thẳng tới mục đích với ngọn roi của Nitơ, hay muốn anh ta quỳ gối và ngược mắt lên cầu xin ân huệ của tiểu thư?

- Tôi muốn cách đầu tiên hơn, nhưng với điều kiện người đó không dùng sức như dùng riệu, người đó phải đối xử với tôi như một người ngang hàng với mình. Lòng tự trọng của tôi đòi hỏi một ánh mắt nhìn thẳng, chứ không nhìn xuống.

- Tiểu thư nói điều đó thực táo gan, - đại công tử thốt lên, hàng lông mày nhíu lại giãn.

- Táo gan?... Theo nghĩa nào vậy?

- Tiểu thư còn quá ít kinh nghiệm sống để cả quyết khẳng định điều ấy.

- Tuy thế tôi vẫn vững tin rằng cuộc đời không làm thay đổi khẳng định của tôi.

- Ấy, xin tiểu thư chớ vội cam đoan!

- Ông cho là tôi thuộc loại đạo đức không cao ư?

Valdemar hơi bực.

- Tôi không nghĩ thế, nhưng tôi không hiểu liệu đạo đức ấy có đứng vững được trên cái chân đế mà lòng tự tôn của tiểu thư đã dựng nên chăng.

- Điều gì có thể khiến nó chao đảo? - nàng hỏi táo tợn.

Chàng nhìn xoáy vào mắt nàng giây lâu rồi dần giọng:

- Nhiệt huyết, tính nhạy cảm, tuổi thanh xuân của tiểu thư cộng với một sức mạnh hùng hậu nào đó của người đàn ông. Đó là những con át chủ bài không những chỉ đủ sức làm chao đảo mà thậm chí còn lật nhào tiểu thư khỏi chân đế, một khi chúng át được cái điều mà tiểu thư coi là quyết định.

Xtefchia nhìn thấy trong đôi đồng tử của người đang nói một sức mạnh đã man và một sự táo tợn, chàng đã áp đảo được nàng. Nàng khoả những ngón tay xuống nước, nghịch ngợm vung cho bắn tung những giọt nước li ti lên, rồi thong thả nói như tự nhủ với chính mình:

- Quá nhiều lòng tin vào sức mạnh đàn ông, mà lại quá ít niềm tin vào sức mạnh của chúng tôi.

- Đó chẳng qua là kinh nghiệm mách bảo mà thôi, kinh nghiệm cho thấy rằng một bộ giáp phục dù vững chắc nhất cũng không thể đứng vững được trước một người khao khát chiến đấu và biết cách tìm được ở ngay cả bộ giáp phục kín vững nhất cái gót chân của Asin.

- Thế nếu như cái chỗ yếu kia hoàn toàn không tồn tại?

- Với ý chí và năng lực thì bao giờ nó cũng tồn tại, chỉ có điều nó thay đổi tùy theo trí thông minh của người phụ nữ. Tìm cho đúng điểm yếu là điều khó khăn hơn cả. Điều đó tùy thuộc vào sự tinh nhạy của đàn ông.

Xtefchia trầm ngâm.

- Không hiểu tôi có thuyết phục được tiểu thư chưa? - chàng mỉm cười hỏi.

- Ông đã soi sáng cho tôi rõ giả đề của ông, tôi không phản đối, nhưng...

- Xin tiểu thư nói nốt đi, tôi xin đấy!

- Nhưng ông nói ra điều đó chủ yếu trên cơ sở những thắng lợi của chính mình, những thắng lợi mà cả tôi cũng được nghe. Những lời ông nói toát lên sự vững tin ở mình. Có điều không hiểu ý kiến của riêng ông có thể đại diện cho cái chung không?

- Cái chung của phụ nữ thì chắc chắn là được, bởi tôi đã được tiếp xúc với rất nhiều người phụ nữ khác nhau, còn những người đàn ông giống tôi chắc là không ít. Có điều có những phụ nữ được bọc trong những thứ giáp phục kì lạ quá khiến người ta khó thấy rõ, họ được bao bọc trong một vầng hào quang rực rỡ, chính điều đó kìm hãm kẻ muốn tấn công, đồng thời lại mê hoặc nữa. Có thể chiến thắng họ, nhưng với họ sự tàn bạo không thể sử dụng được, mà đó lại là yếu tố tạo nên sức mạnh của những kẻ tấn công.

- Thế nghĩa là ông vẫn tìm được trường hợp ngoại lệ! - Xtefchia kêu lên.

- Hiếm lắm. Đó chỉ là những đoá hoa ít ỏi bị héo tàn trong dòng thác những đoá hoa khác. Và lại, tôi xin nói một lần nữa: ngay cả những người phụ nữ đó vẫn bị đàn ông chinh phục, chỉ có điều bằng cách khác mà thôi.

Xtefchia không đáp. Nàng nhìn mặt nước và những đài hoa sừng trắng ngần đang nghiêng đầu lộ ra khỏi những chiếc lá dày hình đĩa. Nàng với một bông, nhưng nó lại trôi ra xa. Valdemar im lặng lấy mái chèo ngoặc lại, đẩy nó vào tay nàng. Nàng hái hoa, mỉm cười cảm ơn chàng.

Công tử nhìn nàng, ngắm đôi má hồng, ngắm bóng râu mà hàng lông mi dài mượt mà rải lên mặt nàng, thầm nghĩ:

"Có phải em là đoá hoa bọc hào quang giữa muôn loài hoa khác? Sự tàn bạo của ta chết rúm trước ma lực đôi mắt nhưng của em... Nhưng nhất định ra sẽ chiến đấu với lần áo giáp của em và ta sẽ xuyên thủng nó."

Chàng trông thấy một khóm hoa sủng và hương thuyền tới đó. Chàng dùng chèo kéo lại, Xtefchia ngắt hoa, ném cho Luxia. Nhưng cô bé đang mải chuyện trò với Prônnhixki. Hắn đang kể cho cô nghe một tiểu thuyết vừa mới đọc. Nghe loáng thoáng đôi câu, Xtefchia ý tứ ngó Valđemar.

- Ta về thôi, - nàng khẽ nói.

- Sao thế? Bây giờ, sau khi mặt trời lặn, mới là lúc dễ chịu nhất.

- Nhưng trời gần tối hẳn rồi.

- Một tí nữa thôi...

Đột nhiên một lời nó hơi to của Edmun khiến chàng để ý.

Chàng đưa mắt nhìn Luxia, rồi lại nhìn Xtefchia. Nàng thì thầm:

- Ta về thôi.

Công tử gạt đầu, bắt đầu quay thuyền lại, nhưng Prônnhixki vẫn giữ nguyên lái.

- Thừa đại công tử, chúng ta về ạ?

- Về thôi!

- Về ngay bây giờ sao?

- Phải.

Xtefchia mỉm cười vì giọng nói của hai người.

- Buổi chiều đẹp dường này mà, - Luxia phản đối.

- Muộn rồi, - Xtefchia lên tiếng, - mẹ em sẽ cho cho em đấy.

- Chính cô muốn về thì có! Ta có thể bơi thêm lúc nữa.

- Tiểu thư Xtefchia có quyền quyết định, - Valđemar nói khô khốc.

Luxia nún lặng, nhưng Prônnhixki thốt lên đầy mỉa mai:

- Chắc tiểu thư Xtefchia thấy lạnh. Thật tiếc tiểu thư không mang theo khăn ấm.

Valđemar chăm chăm nhìn gã, môi chàng run run giận dữ, nhưng Xtefchia đưa mắt van xin chàng. Vì thế

chàng chỉ thốt lên:

- Thay vì nhận xét, tốt hơn hết ông nên lái thuyền đi, thuyền bị lệch hướng hoài kia kìa.

Prônnhixki đỏ mặt. Họ im lặng bơi thuyền vào bờ, nơi phu nhân Idalia và ông Kxavery đang đứng đợi.

Vàng trắng chiếu sáng những góc vườn sâu, rải trên mặt nước một tấm lưới bạc linh động và thay đổi. Những đoá hồng ngát hương, những con đom đóm lập loè trong đám cỏ lùm cây. Hoàng hôn tràn ngập làn sóng ấm áp khiến người ta dễ mơ màng.

Dàn đồng ca của lũ ếch nhái bắt đầu cất lên trên mặt hồ. Những đoá huệ trắng vươn cao trên thảm cỏ, những đoá diên vĩ vàng nom như các cô gái mặc áo tunica của La Mã đang dạo gót giữa những khóm trúc bá và những cây trúc bách điệp nom tựa tựa như trúc bá trong bóng chiều đang đổ. Toà dinh thự sáng đèn hấp háy những khung cửa sổ ánh phản quang rọi trên những phiến nền hiên thành vệt đỏ, dát bạc những đoá hồng nở xoè, rung rinh lay động trên lá kim ngân, rắc những chùm tia lửa vào sâu trong những đường cây tối thẫm, như gọi mời những người đang đi trở về. Những vệt sáng lóng lánh phủ lên chiếc áo dài màu sáng của Xtefchia, những sợi vàng đùa nghịch trên tóc nàng.

Valdemar đi sau cùng, bóp trong tay một đoá hồng vàng, nhìn mãi hình dáng sáng mờ của cô gái ẩn chứa câu đố bí ẩn trong tâm linh bướng bỉnh của cô.

- Sao cô gái ấy lại khiến lòng ta xao động thế? Đó chính là ngọn lửa ẩn giấu trong một đoá huệ trắng, - chàng thầm nhắc lại trong óc sự so sánh vừa nảy.

...

Valdemar hơi bực.

- Tôi không nghĩ thế, nhưng tôi không hiểu liệu đạo đức ấy có đứng vững được trên cái chân đế mà lòng tự tôn của tiểu thư đã dựng lên chăng?

- Điều gì có thể khiến cho nó chao đảo? – nàng hỏi táo tợn.

Chàng nhìn xoáy vào mắt nàng giây lâu rồi dần giọng:

- Nhiệt huyết, tính nhạy cảm, tuổi thanh xuân của tiểu thư cộng với một sức mạnh hùng hậu nào đó của người đàn ông. Đó là những con át chủ bài không những đủ sức làm chao đảo mà thậm chí còn lật nhào tiểu thư khỏi chân đế, một khi chúng át được cái điều mà tiểu thư coi là quyết định.

Xtefchia thấy trong đồng tử của người đang nói có một sức mạnh man dã và một sự táo tợn, chàng đã áp đảo được nàng. Nàng khỏa những ngón tay xuống nước, nghịch ngợm vung cho bắn những giọt nước li ti lên, rồi thông thả nói như tự nhủ với chính mình:

- Quá nhiều lòng tự tin vào sức mạnh của đàn ông, mà lại quá ít niềm tin vào sức mạnh của chúng tôi.

- Đó chẳng qua là kinh nghiệm mách bảo mà thôi, kinh nghiệm cho thấy rằng bộ giáp phục dù vững chắc nhất cũng không thể đứng vững trước một khao khát chiến đấu và biết cách tìm được ở ngay cả bộ giáp phục kín vững nhất cái gót chân của Asin.

- Thế nếu như chỗ yếu kia hoàn toàn không tồn tại?

- Với ý chí và năng lực thì bao giờ nó cũng tồn tại, chỉ có điều nó thay đổi tùy theo trí thông minh của người phụ nữ. Tìm cho đúng điểm yếu là việc khó khăn hơn cả. Điều đó tùy thuộc vào sự tinh nhạy của đàn ông.

Xtefchia trầm ngâm.

- Không hiểu tôi có thuyết phục được tiểu thư chưa?- chàng mỉm cười hỏi.

- Ông đã soi sáng cho tôi rõ giả đề của ông, tôi không phản đối, nhưng ...

- Xin tiểu thư nói nốt đi, tôi xin đấy!

- Nhưng ông nói ra điều đó chủ yếu trên cơ sở những thắng lợi của chính mình, những thắng lợi mà cả tôi cũng được nghe. Những lời ông nói toát lên sự vững tin ở mình. Có điều không hiểu ý kiến của riêng ông có thể đại diện cho cái chung không?

- Cái chung của phụ nữ thì chắc chắn là được, bởi tôi đã được tiếp xúc với rất nhiều người phụ nữ khác nhau, còn những người đàn ông giống tôi chắc là không ít. Có điều có những phụ nữ được bọc trong những thứ giáp phục kỳ lạ khiến người ta khó thấy rõ, họ được bao bọc trong một vầng hào quang rực rỡ, chính điều đó kìm hãm kẻ muốn tấn công, đồng thời lại mê hoặc nữa. Có thể chiến thắng họ, nhưng với họ sự tàn bạo không thể sử dụng được, mà đó lại là yếu tố tạo nên sức mạnh của những kẻ tấn công.

- Thế nghĩa là ông vẫn tìm được trường hợp ngoại lệ! – Xtefchia kêu lên.

- Hiếm lắm. Đó chỉ là những đóa hoa ít ỏi bị héo tàn trong dòng thác những đóa hoa khác. Vả lại, tôi xin nói một lần nữa: ngay cả những người phụ nữ đó cũng bị đàn ông chinh phục, có điều bằng cách khác mà thôi.

Xtefchia không đáp. Nàng nhìn mặt nước và những đài hoa súng trắng ngần đang nghiêng đầu ló ra khỏi chiếc lá dày hình đĩa. Nàng với một bông hoa nhưng nó lại trôi ra xa. Valdemar im lặng lấy mái chèo ngoắc lại, đẩy nó vào tay nàng. Nàng hái hoa mỉm cười cảm ơn chàng.

Công tử nhìn nàng, ngắm đôi má hồng, ngắm bóng râm mà hàng lông mi dài mượt rải lên mặt nàng, thầm nghĩ:

“Có phải em là đóa hoa bọc quanh bởi muôn loài hoa khác? Sự tàn bạo của ta chết rúm trước ma lực đôi mắt nhưng của em ... Nhưng nhất định ta sẽ chiến đấu với làn áo giáp của em và sẽ xuyên thủng nó.”

Chàng trông thấy một khóm hoa súng và hướng thuyền tới đó. Chàng dùng chèo kéo lại, Xtefchia ngắt hoa, ném cho Luxia. Nhưng cô bé đang mải chuyện trò với Prônnhixki. Hắn đang kể cho cô nghe một tiểu thuyết vừa mới đọc. Nghe loáng thoáng đôi câu, Xtefchia ý tứ ngó Valdemar.

- Ta về thôi, - nàng khẽ nói.

- Sao thế? Bây giờ, sau khi mặt trời lặn, mới là lúc dễ chịu nhất.

- Nhưng trời gần tối hẵn rồi.

- Một tí nữa thôi ...

Đột nhiên một lời nói hơi to của Edmun khiến chàng để ý.

Chàng đưa mắt nhìn Luxia, rồi lại nhìn sang Xtefchia. Nàng thì thầm:

- Ta về thôi.

Công tử gạt đầu, bắt đầu quay thuyền lại, nhưng Prônnhixki vẫn giữ nguyên lái.

- Thừa đại công tử, chúng ta về à?

- Về thôi!

- Về ngay bây giờ sao?

- Phải.

Xtefchia mỉm cười vì giọng nói của hai người.

- Buổi chiều đẹp dường này mà, - Luxia phản đối.

- Muộn rồi, - Xtefchia lên tiếng, - mẹ sẽ lo cho em đấy.

- Chính cô muốn về thì có! Ta có thể bơi thêm lúc nữa.

- Tiểu thư Xtefchia có quyền quyết định, - Valdemar nói khô khốc.

Luxia nín lặng, nhưng Prônnhixki thốt lên đầy mỉa mai:

- Chắc tiểu thư Xtefchia thấy lạnh. Thật tiếc tiểu thư không mang theo khăn ấm.

Valdemar nhìn chăm chăm gã, môi chàng run run giận dữ, nhưng Xtefchia đưa mắt van xin chàng. Vì thế chàng chỉ thốt lên:

- Thay vì nhận xét, tốt hơn hết ông nên lái thuyền đi, thuyền bị lệch hướng hoài kia kìa.

Prônnhixki đỏ mặt. Họ im lặng bơi thuyền vào bờ, nơi phu nhân Idalia và ông Xkavery đang đứng đợi.

Vàng trắng chiếu sáng những góc vườn sâu, rải trên mặt nước một tấm lưới bạc linh động và thay đổi. Những đóa hồng ngát hương, những con đom đóm lập lòe trong đám cỏ lùm cây. Hoàng hôn tràn ngập làn sóng âm áp khiến người ta dễ mơ màng.

Dàn đồng ca của lũ ếch nhái bắt đầu cất lên trên mặt hồ. Những đóa huệ trắng vươn cao trên thảm cỏ, những đóa diên vĩ vàng nom như các cô gái mặc áo tunica của La Mã đang dạo gót giữa những khóm trúc bá và những cây trúc bách điệp nom tựa tựa như trúc bá trong bóng chiều đang đỏ. Tòa dinh thự sáng đèn hấp háy những khung cửa sổ ánh phản quang rọi trên những phiến nền hiên thành vệt đỏ, dát bạc những đóa hồng nở xòe, rung rinh lay động trên lá cây kim ngân, rắc những chùm tia lửa vào sâu trong những đường cây tối thẫm, như gọi mời những người đang đi trở về. Những vệt sáng lóng lánh phủ lên chiếc áo dài màu sáng của Xtefchia, những sợi vàng đùa nghịch trên tóc nàng.

Valdemar đi sau cùng, bóp trong tay một đóa hồng vàng, nhìn mãi hình dáng mờ của cô gái ẩn chứa câu đố

bí ẩn trong tâm linh búong bình của cô.

- Sao cô gái ấy lại khiến lòng ta xao động thế? Đó chính là ngọn lửa ẩn dấu trong một đóa huệ trắng, - chàng thầm nhắc lại trong óc sự so sánh vừa nảy.

Sau bữa tối, mọi người đã tản đi, Valdemar đi dạo trong vườn có lũ chó vây quanh, chúng vừa cố xán lại gần chàng vừa vui vẻ cất tiếng sủa. Đại công tử đi một vòng qua các vườn cây, lạc bước đến hồ, rồi quay trở về lâu đài, chăm chăm nhìn vào ánh đèn bên trong cửa sổ phòng Xtefchia đã bị rèm cửa khiến cho bớt sáng.

“Nàng đang làm gì nhỉ? – chàng nghĩ, - có phải đang kiểm điểm trước lương tâm, đang cầu xin chúa giữ cho nàng phẩm tiết ... hay đang ngẫm nghĩ lại cuộc trò chuyện với ta hồi nãy. Và nói chung không hiểu nàng có cảm thấy mỗi nguy hiểm đang đe dọa? Nàng có linh cảm nỗi khao khát của ta chăng?...”

Đại công tử nhún vai bước tiếp. Khói xì gà vây bọc chàng trong một đám mây mỏng manh. Trong ánh trăng, hình dáng thanh thoát của Valdemar thấp thoáng trên nền những thảm cỏ thành một cái bóng rất mảnh mai và dài. Sôi dưới chân chàng sào sạo, thỉnh thoảng đại công tử lại tặc lưỡi gọi chó hoặc vuốt ve một đôi con. Đến tòa biệt trang trong vườn, chàng dừng bước khi thấy một khung cửa đang mở rộng, tỏa ra ngoài làn ánh sáng rực rỡ và thoáng có tiếng trò chuyện thì thầm. Chàng nhìn qua đầu những bụi cây rêu vào phòng. Prônnhixki đang ngồi với viên quân gia Klet bên một chiếc bàn nhỏ. Họ đang chơi bài. Prônnhixki không mặc áo xurddut, gilê phanh cúc, ngồi dựa ngửa trên ghế bành, đang nói gì đó rất hùng hồn. Nom hắn giống một sinh viên. Valdemar bước tiếp lẫm lẫm:

- Đồ khốn! Hắn làm ta bực mình! Cả những quân bài kia nữa! Hắn mang một phong tục mới đến nhà này!

Trước mặt công tử, Prônnhixki thường kém vui. Hắn đoán được là cả hai ông cháu Mikhôrôvxki không ưa hắn, hắn không thể khoác lác gì nhiều, không thể nói gì nhiều bởi cảm thấy điều đó làm họ bực mình. Hắn đánh bạn với quân gia Klet, bởi hắn hiểu rằng ông ta phục mình. Điều đó khiến hắn khoái chí.

Một hôm, vào cuối tháng sáu, Prônnhixki và Klet đang ở trên đồng cỏ, nơi công nhân đang cắt cỏ. Hai gã ngồi trên chiếc xe độc mã ở cạnh rừng trò chuyện với nhau, thỉnh thoảng lại phá lên cười. Edmun hút thuốc, thọc hai tay vào túi, hướng về phía gã Klet nói với vẻ hăng hái, mặt nhăn nhó làm điệu bộ. Hắn nói về Xtefchia:

- Đúng thế ông ạ! Trên đời khối đàn bà, nhưng phải biết chọn cho được những ả vừa có mùi vị thơm tho lại vừa có đủ dấm ớt. Đó là cái chính! Xtefchia khá thơm ngon, tôi không phản đối, bây giờ tuy có hơi phai màu chút đỉnh, nhưng đó quả là một cô ả hấp dẫn! ... Nhưng được cái gì nào? Cô ả chỉ vọc vạch mỗi hai chục thiên. Thứ đó mà dành cho tôi ư? Lạy chúa lòng lành! Chỉ đủ vồn vện cho tôi tiêu hai chuyến đi nước ngoài.

- Thế nếu cô ấy có chừng một trăm nghìn thì sao? Ha! Chắc ông không bỏ cô ấy chứ? – Klet cười thô lỗ.

Edmun bĩu môi khinh thường.

- Phải, dĩ nhiên rồi, nhưng tôi cũng xin nói thực với ông nhé, cô ả hơi kinh, phẩm hạnh lắm đấy. Suốt mấy tháng liền tôi gần như là đã dính hôn, vậy mà chưa lần nào được hôn thử mặc dầu tôi cũng biết cách đòi hỏi lắm chứ. Không và không ... Cô ả không có máu nóng.

- Tôi lại nghĩ khác. Tiểu thư Xtefchia có vẻ mặt rất sinh động, nom cô ấy có vẻ máu lắm đấy. Có thể ông chưa biết cách tán công đấy thôi, với đàn bà ấy mà, ông ạ, cũng như với loại ngựa chứng ấy, phải biết cách kia.

Hai gã phá lên cười.

- Thì cô ả cuồng lên là vì tôi mà ỉ, - gã thực tập sinh nói tiếp. – Tôi biết cách nhen lửa chứ, chuyên môn của tôi mà. Rồi ông xem, cô ả sẽ chẳng lấy chồng sớm được đâu, nếu giả dụ có lấy chồng. Trừ phi có một ông thánh nào đó chịu lấy cô ả, hay một anh chàng mà số tiền hồi môn của ả được coi là đáng giá. Mặc dù xinh thật đấy, nhưng cô ả không biết làm cho người ta bốc lửa đâu. Nói thật với ông chứ cô ả phàm hạnh đến kinh. Mà đó là khuyết tật đáng kể ở người đàn bà. Chẳng ai có thể đạt nổi sự gì ở cô ả đâu.

Klet mỉm cười tinh quái.

- Ê! Không đến nỗi thế đâu. Ông không thành công nhưng đại công tử của chúng ta sẽ may mắn hơn đấy...

Prônnhixki mở tròn mắt.

- Sao? Ông nghĩ thế thật à? Công tử sẽ cưới cô ấy á? Làm gì có chuyện!

Klet bật cười.

- Cưới!... Ông nghĩ vợ vẫn gì thế? Đại công tử lại lấy cô gia sư! Vợ vẫn! Ông ta là người mà ngay cả vị công chúa cũng phải muốn với ... Nhưng tán tỉnh chút đỉnh thì ông ấy cũng có thể biết chứ. Với ông ấy thì cô ta không chồng đỡ nổi đâu, dù ông có bảo là cô ấy lạnh lùng chẳng nữa.

Gã thực tập sinh trầm ngâm.

- Này, ông biết không? – lát sau gã nói, - Tôi cũng đã chú ý đến chuyện đó. Không hiểu sao ông ấy lại quá tử tế với cô ả, lúc nào cũng bênh vực cho cô ả.

- Bênh vực?...

- Chứ sao. Đôi khi tôi cũng nói đùa với cô ta chút đỉnh. Đã mấy lần công tử bênh cô ta, thậm chí khá chổng lòn, không tế nhị chút nào.

Klet nhìn Edmun lăm bầm:

“Chắc ông ấy dạy cho mày một bài học chứ gì...”

- Ông bảo gì?

- À không. Tôi bảo ông ấy có thể làm được chuyện đó đấy.

Prônnhixki lắc đầu.

- Nào! Nếu cái cô Xtefchia đức hạnh và khiêm tốn kia mà trở thành tình nhân của ngài công tử, thì tôi sẽ dám...

- Ông sẽ mừng chứ?

- Sẽ mừng thật sự. Thậm chí tôi sẽ không lấy làm tiếc là không được hưởng niềm ân huệ ấy.

“Thằng đốn mạt!” – Người quản gia lăm bầm.

Một tiếng tương tự cũng được thốt ra qua đôi môi giận dữ của Valdemar trên một lối mòn nhỏ hẹp trong rừng.

Chàng dừng ngựa tại đó lắng nghe câu chuyện đã vài phút. Đang đi trên con đường rừng phủ cát giữa những bụi phi tử rậm rạp và những cây thông non, chàng chợt nghe tiếng cười hô hô. Qua đám cây cành chàng trông thấy đường viền của chiếc xe ngựa và đầu con ngựa đang gặm cỏ. Đột nhiên vang tới tai chàng cái tên của Xtefchia mà Prônnhixki vừa cười vừa thốt ra cùng một tiếng đệm bí báng nào đó nữa. Chàng bèn dừng ngựa, và vì chung quanh hoàn toàn yên tĩnh, những tiếng ồn ào ngoài đồng cỏ vọng vào đây rất mơ hồ, nên mỗi lời nói của gã thực tập sinh, lọc qua lá cây, trong vòm cộng âm của rừng vang lên rất rõ. Đại công tử đứng nghe mà răng nghiến chặt, tay bóp mạnh chiếc roi ngựa như thể muốn vọt đến gây vụn trên đầu Prônnhixki. Khi Edmun nói về những điều hấn đã cố thử nhưng không đạt được với Xtefchia, Valdemar đã giục ngựa đình cắt ngang câu chuyện, nhưng chợt nghe hấn nhắc đến tên mình nên chàng dừng lại.

Nom chàng lúc này thật dữ tợn với đôi lông mày nhíu lại, mắt lạnh như thép. Hai cánh mũi chàng phồng ra giận dữ. Những lời cuối cùng của Edmun khiến chàng hết sức phẫn nộ. Thúc ngựa vào hông, chàng quyết định sẽ trị cho Prônnhixki và Klet tại chỗ về những lời lẽ hằn học của chúng, nhưng chàng chợt dừng lại. Một giọng nói bên trong nào đó giữ chàng lại: “Chúng nói đúng, người đang định làm gì thế...”

Công tử kéo hàm thiếc đến nỗi con Apôlông phải khuy chân sau, chồm cả hai chân trước lên trời. Chàng quay ngựa tại chỗ rồi thông thả bỏ vào rừng sâu, người giận run lên, miệng thốt ra những câu nguyên rủa. Chàng không thể dứt bỏ ý nghĩ là Klet đã đoán được dự định của chàng. Điều đó khiến chàng điên giận. Lòng tự hào đại quý tộc làm máu chàng sôi sục. Chính gã quản lý của chàng hiểu chàng rất rõ, đã cả quyết rằng Xtefchia sẽ không cưỡng lại chàng... Người thiếu nữ tươi tắn và trong sạch như nước nguồn... Chàng không bỏ qua dịp này, chàng muốn tận hưởng nhan sắc của Xtefchia chẳng?...

Đại công tử cắn môi.

“Hấn đoán đúng. Đúng là ta muốn có nàng. Prônnhixki đã nói không đúng về việc nàng không có nhiệt tình. Thiếu nữ nồng nàn như một tia lửa, nàng lại hấp dẫn biết bao! Quả thực nàng giàu tự hào và tự tôn, nhưng điều đó không làm giảm bớt vẻ hấp dẫn của nàng, ngược lại, nó làm tăng gấp đôi...”

Mặc dù đang con tức giận, nhưng Valdemar cảm thấy vui khi nghe Edmun bảo Xtefchia là người đức hạnh đến “kinh”.

Nếu khác, hấn Prônnhixki đã không giấu giếm gì, ngược lại, hấn sẽ khoe khoang khoái lạc ngay.

“Nàng không thật sự yêu hấn - Valdemar thâm nghĩ - nếu không ...nàng quả là một thiếu nữ tinh khiết, chuyện ấy thì Prônnhixki nói đúng ... Nhưng nếu ta có nhiều cơ hội hơn?... ”

Chàng chợt rừng mình. Điều đó thì chính mồm Klet đã nói ra.

“Mình là đồ tồi” - Valdemar tự nhủ, chàng giục ngựa đi nước đại.

Rừng đã hết, giữa những thân cây thông sáng lên sắc đồng cỏ. Đây đó những cây thông rải rác mọc giữa những lùm đỗ tùng, nhưng rồi rốt cuộc cả thông cũng hết. Trước mặt đại công tử trải ra một thảm cỏ ẩm ướt và tươi tốt. Từ phía xa nổi bật một hàng người cắt cỏ mặc áo trắng, những lưỡi hái vung lên vàng chói trong ánh mặt trời. Con ngựa chậm bước cúi đầu muốn dứt những cuộng cỏ mọng nước, nhưng chiếc hàm thiếc giữ nó lại, buộc phải duy trì tư thế của một con ngựa hay. Valdemar trầm ngâm.

Đột nhiên chàng dướn lông mày , vụt roi ngựa vào ống ủng , tươi cười hẳn lên , trong óc chàng bắt đầu những lời độc thoại :

" Mình có quyền có những ý định này khác mà mình thích đối với nàng . Nàng làm sao có thể bó buộc ta được . Trên đường đời ta vừa gặp thêm một người nữa , người cũng đáng cho ta chinh phục, thế thôi ! Còn chuyện ta có thành công hay khôngđó mới là vấn đề ! Tất cả đều tùy thuộc vào mức nhiệt tình của nàng . Ta là một kẻ lòng bông ... Ừ, thì ta là đồ đều , nhưng Prônnhixki mới là thằng khốn nạn cỡ lớn . Hắn lại sung sướng khi thấy người khác tán tỉnh con người mà hắn đã từng yêu - đó thật là một sự khốn nạn , một sự đốn mạt đến cùng cực , một điều chỉ xứng với loại người đều cáng như Prônnhixki mà thôi ! Thôi, đầu sao ta cũng phải từ giã hắn thôi . Hắn làm máu ta sôi sùng sục cả lên ...Lại còn đánh bạn đánh bè với lão Klet nữa chứ ... "

" Nhưng nếu Xtefchia vẫn còn yêu thương hắn thì sao ? " - một tiếng nói nào chọt thì thào vào tai chàng . Valdemar nhún vai .

" Nếu vậy cứ để cho cô nàng điên lên cũng được . Can chi đến ta ? Điều đó chỉ chứng minh rằng nàng không đáng để ta phải nhọc công " .

Chàng thúc cựa gót vào bụng ngựa , phóng đi như cơn lốc băng qua đồng cỏ , như một con chim hùng mạnh đang lao theo mồi . Chàng vòng quanh khu rừng nhỏ , muốn gặp mặt Klet và Edmun .

Chàng thấy lòng vui vui. Chàng tin chắc là khi có chàng , Prônnhixki sẽ biến khỏi mắt Xtefchia , chàng tin mình đã gây cho nàng ấn tượng tốt , và ví thế chàng đang có nàng trong tay , hàng nghìn viễn cảnh mà gã kia không có được .

Chàng vượt qua chỗ quanh của khu rừng nhỏ và trông thấy cỗ xe độc mã trước mặt . Chàng quay mặt đi vờ như không trông thấy ai, phi một nước kiệu nhanh thẳng tới chỗ những người công nhân .

" Bọn chúng còn chuyện trò những gì nữa ? Ta muốn biết quá - chàng cúi kính thầm nghĩ - Biết đâu con lừa ngu ngốc ấy chẳng nghĩ lại và thấy rằng nên giữ Xtefchia lại cho hắn . Ha ! Ta sẽ không thèm tranh giành với thằng ngu xuẩn ấy . Chuyện đó còn tệ hơn một chuyện nực cười " .

Đến gần chỗ những người công nhân , chàng kìm ngựa chậm lại và nhìn chiếc xe độc mã đang phóng từ bìa rừng ra với tốc độ gần như nước đại , chàng thấy lòng vui như một chú học trò .

" Bọn chúng sẽ biện bạch là đang ở phía bên kia rừng " - chàng mĩa mai lẩm bẩm và vui sướng tưởng tượng ra vẻ mặt đần độn của hai gã khi chàng bảo cho chúng biết là chàng vừa ở bên rừng quay lại đây .

Hoàng hôn thán thở buông xuống , lặng lẽ và ngái ngủ . Những đám mây màu đỏ rực cuối cùng đã thắm lại , choàng phủ thiên nhiên trong làn voan xám của hoàng hôn , những hàng cây trong vườn chìm vào bóng tối , chỉ riêng ngọn cây vẫn còn vàng rực ánh chiều , ngỡ như vàng đương đang gửi lời già từ mặt đất .

Những thảm hoa rực rỡ chìm khuất , đường nét các bãi cỏ chỉ còn hiện lên mờ mờ , riêng bóng đen sẫm của những cây vân sam trồng trên các ô vườn và những bức tượng màu trắng là vẫn còn nổi lên rõ nét . Nhưng bóng tối buồn thảm chẳng kéo dài lâu , những ánh mờ bạc chợt run rẩy trên lá cây , những pho tượng như sinh động hẳn lên , những ngọn trúc bách điệp và hình kim tự tháp nhọn hoắt của những cây vân sam như càng vươn cao khoẻ khoắn .

Bóng tối vừa chế ngự nơi đây , bị ánh sáng xua đuổi , tụ lại thành từng cụm , tạo thành những hõm , những vết đen đầy đó , còn ở những chỗ khác lại hiện lên thành những bức họa tinh tế giống như những đường đăng ten tuyệt mỹ . Khu vườn mờ ảo , tối tối đứng lặng lẽ trong chiếc áo dài dát bạc của ánh đèn , sáng lên lóng lánh những chiếc lá bạch dương , giống những ngọn đèn lập loè chiếu sáng . Thế gian như được phép ohú thủy nào đó đánh thức trở dậy , sống cuộc sống huyền diệu , đầy mộng ảo .

Rồi vàng trắng - bạn đồng minh muôn thuở của các ý thơ , kẻ chứng kiến sự giải bày những tình cảm sâu kín nhất , người bạn tâm tình của các thi sĩ và kẻ mộng du - dần nhô lên . Trên nền trời màu tím than , giữa những đường vân muôn vẻ của các đám mây nom hết như cuộn khói , vàng trắng nhẹ trôi như một chiếc đèn lồng gắn bóng điện khổng lồ , có điều trăm lần sáng hơn , rực rỡ hơn và trên tất cả là không sao với tới . Vàng trắng thấp lửa những vì sao trên con đường nó đi , làm dải ngân hà bùng sáng , như có hàng hà sa số những ánh mắt kim cương nhấp nháy nhìn xuống trái đất , soi rọi đến tận hang cũng ngõ hẻm , tìm ra những điều bí ẩn mới mẻ hay đã từng quen .

Xtefchia ngồi bên cửa sổ , tựa đầu vào lòng bàn tay , dán mắt vào màn trời bằng bạc , trầm ngâm và luyến nhớ . Ngày hôm ấy đã trôi qua không mấy vui vẻ . Nàng thấy Luxia đang ngây ngất ; điều đó khiến nàng bị dày vò . Trong cư xử của Prônhiexki nàng nhận ra nhiều điều - với hẳn thật đáng chê , còn với Luxia quả là tai hại ...

Cô gái trẻ đang chịu tác động bởi ma lực của hẳn , mỗi ánh mắt hẳn nhìn , mỗi lời hẳn nói đều có ảnh hưởng nguy hiểm đến cô . Xtefchia không tin Edmun , nàng linh cảm hẳn chẳng yêu thương gì Luxia , hẳn chỉ quan tâm đến chuyện chiếm được món của hồi môn của cô tiểu thư giàu có ấy thôi . Nàng không nhận ra một nửa cái nhiệt tình từng có ở hẳn ngày trước , khi hẳn tấn công nàng . Và nàng lo lắng , bởi nói cho cùng nàng vẫn thương hại Edmun , khi biết rằng hẳn sẽ bị vỡ mộng . Niềm kiêu hãnh của phu nhân Idalia không cho phép nàng ảo mộng .

Đôi khi , Xtefchia thấy thương cho Luxia . Cô gái sẽ phải nhận hai điều vỡ mộng : từ phía bà mẹ và đau đớn hơn , từ phía Edmun .

" Xin Chúa hãy khiến cho đó chỉ là một cơn cuồng si nhất thời , một ảo tưởng sẽ trôi qua , chỉ để lại một chút đắng cay , chứ không gây dấu ấn gì sâu sắc - thiếu nữ nhân hậu thầm mong - Trời ơi , giá như mình có thể biết chắc như vậy ! " - Nàng lo lắng lắm bầm thành tiếng .

Trong những điều suy tưởng của nàng xen lẫn cả những mơ ước không sao nắm bắt nổi . Lòng nàng ngổn ngang những tình cảm kỳ lạ . Nàng cảm nhận được vẻ yên tĩnh và sự phong phú đầy đủ cùng chất thơ của một đêm huyền diệu , nhưng tâm linh nàng đang bay lượn đâu đó bên trên kia . Nàng lang thang trong đám mây những ý tưởng mông lung để rồi lại nóng nảy giằng giật khi bị rơi xuống thực tại xám ngắt . Nàng tưởng thấy mình có đôi cánh bay nhưng chúng lại bị đóng đinh vào một vật chướng ngại nào đó , vật đó giữ chặt nàng lại , không sao gỡ nổi . Xtefchia muốn bay lượn trong không trung nhưng cảm thấy mình đang yếu đi , không còn đủ sức . Những chiếc đinh lớn đóng chặt vào đôi cánh núp giữ nàng lại , kìm hãm không cho nàng

bay . Nàng mơ màng , trong khi vầng trăng chiếu sáng , khuôn mặt nhợt nhạt của nàng , vuốt ve mái tóc nàng , dường như âm yếm , dường như hướng tất cả ánh sáng vào mỗi mình nàng , như đang tập trung ánh mắt huyền diệu vào mỗi mình nàng mà thôi . Lão trăng già lừa lọc ! Lúc này đây lão đang ngắm nhìn bao nhiêu khung cửa sổ với những mái đầu thiếu nữ mộng mơ , đang vuốt ve bao nhiêu khuôn mặt , đang mân mê biết bao mái tóc khác nhau ? Và trên mỗi mái đầu lão rải biết bao ánh lửa , trút xuống bao tầng tầng lớp lớp những tình cảm ánh sáng kia !

Trăng chứa đựng kho tình khôn cạn , bởi trăng đã sống tự ngàn đời .

Đang chìm trong nỗi suy tư , Xtefchia đột nhiên rùng mình sợ sệt nhìn quanh . Cửa ra vào khê kẹt , trên ngưỡng cửa hiện ra cô bé Luxia mặc váy ngủ , tóc buông xoã . Mắt cô gái mở to , mặt đầy vẻ lo lắng .

Trước khi cô giáo trẻ kịp hỏi tại sao cô không ngủ , cô gái đã nhanh nhẹn chạy đến bên Xtefchia , quàng tay quanh cổ nàng , áp khuôn mặt nóng bừng vào má nàng , cất tiếng thì thào :

- Em linh cảm là cô không ngủ , nên em mới đến, bởi lẽ em không tài nào chợp mắt nổi ...có gì đó cứ dày vò em... không hiểu sao em thấy buồn quá ...

Cô buông tay khỏi cổ Xtefchia , khu khua vài cái ngang với chiều cao của mặt, kêu lên kinh hãi :

- Ôi , có gì đó cứ sùng sững trước mặt em !

Rồi cô lại nép sát vào người nàng khê hỏi :

- Cô Xtefchia ơi, sao cô không ngủ ? Sao cô cứ ngồi mãi ngắm trăng ? Hay cả cô cũng thế ?... Vẫn còn thế ?...

Xtefchia giật mình , nỗi thương cảm ánh lên trong mắt nàng .

- Em muốn nói gì kia , Luxia ?

- Có phải cô vẫn còn yêu ông Edmun ? - cô bé thốt ra một hơi .

- ông Prônnhixki ! ... Sao em lại hỏi thế?

- Cô thốt ra cái họ đó với biết bao tức giận .

- Em không chịu trả lời câu hỏi của tôi, Luxia .

- Bởi trước hết em muốn biết , cô có còn yêu ông ấy không . Cô Xtefchia , cô nói đi , em van cô đấy .

Cô gái nhìn vào mắt nàng khẩn khoản . Tìm Xtefchia thất lại .

- Tôi không yêu - nàng đáp nhanh .

Cô gái nín thở , mắt em toát lên vẻ không tin . Em hỏi lần nữa với vẻ gay gắt hơn :

- Cô không yêu ? Thật không ? Nhưng cô đã từng yêu , em biết !

- Tôi nhầm - Xtefchia trả lời thành thực.

Luxia tựa đầu vào vai nàng ...

- Nhưng em không nhầm ...

- Em ư , Luxia ?

- Vâng , em yêu ông Edmun .

Im lặng , Lửa giấu mặt vào ngực cô giáo , nín thở , như thể muốn lắng nghe nàng đang nghĩ gì . Trong trí óc thiếu nữ kia, giây phút này đầy bi kịch . Tất cả những ấn tượng mà cô thu được từ các tiểu thuyết Pháp công khai hay lén lút kết tinh lại trong cô ý tưởng rằng giây phút này là giây phút vô cùng tuyệt vọng , có thể làm thế gian sụp đổ .

Lòng run sợ , cô đợi điều Xtefchia sẽ nói . Biết đâu bây giờ, khi đã biết tất cả cô ấy lại chẳng thú thật rằng vẫn còn yêu Edmun , rằng chàng vẫn thuộc về cô ấy .

Cô gái nhỏ tuyệt vọng nghĩ thầm : " Minh chết mất !".

Xtefchia cố gắng làm cô bình tĩnh lại, nàng thương xót nghĩ thầm rằng chính kẻ vài tháng trước đây đã từng thôi miên nàng , nay lại tìm được một nạn nhân mới . Có thể điều đó chỉ kéo dài cho tới khi người ta nhận ra rằng toàn bộ giá trị của hắn chỉ là vẻ xinh xắn bề ngoài mà thôi .

Hôm ấy là chủ nhật . Sau bữa sáng phu nhân Elzônôvxka trở về phòng riêng . Cụ Machây đưa Luxia đi cùng, thỉnh thoảng cụ thích trò chuyện với cô cháu ngoại hoặc đọc cho cháu nghe đôi điều trong những quyển sách cổ.

Xtefchia ngồi vào đàn. Mỗi mình trong phòng khách , nàng đàn thoải mái . Tính đa dạng của các tình cảm thể hiện rất rõ qua âm nhạc .

Nhưng cửa đột ngột mở tung ra , Prônnhixki bước vào phòng, Hấn đứng lại, nhìn quanh , ngạc nhiên hỏi :
- Tiểu thư Luxia đâu rồi ?

Thấy Xtefchia không trả lời , hấn hỏi lại lần nữa , câu hỏi lần này hướng thẳng vào nàng :

- Tiểu thư Luxia đâu ?
- Chỗ ông cụ - người bị hỏi lạnh lùng đáp.

Prônnhixki búng tay tanh tách như đang ở quán rượu thốt lên :
- Có xúi quẩy không cơ chứ !

Những lời của hấn khiến Xtefchia chú ý , nàng ngạc nhiên nhìn hấn . Nhận thấy ánh mắt đó , hấn thọc tay vào túi , như thể vô tình nói thêm :

- Tôi có hẹn gặp Luxia ...hừm...gặp tiểu thư Luxia ở đây . Thế mà cái ông lão kia lại ...thật là tệ hại !

Tiểu thư Xtefchia đứng phắt dậy, giọng nghiêm khắc .

- Yêu cầu đừng lôi Luxia vào những ... ý định của ông và bỏ chữ " chúng tôi " ấy đi . Tôi yêu cầu ông đấy .

Prônnhixki đứng sững lại .

- Sao lại có giọng hùng biện thế nhỉ ? - hấn mỉa mai kêu lên - Tiểu thư định dạy bảo tôi chăng ?
- Xin nhắc lại , tôi không cho phép ông nói đến Luxia theo kiểu đó , với cương vị giáo viên của cô ấy .
- Hay chưa ! ... Nào tôi có nói gì quá đáng đâu ? Rằng chúng tôi hẹn gặp nhau ở đây ư ?... Nửa năm trước cô dễ tính hơn nhiều khi người được hẹn gặp là cô .

Chân Xtefchia run lên . Suýt nữa thì nàng ngã . Nhưng cố gượng , nàng kiêu hãnh ngẩng cao đầu , dần từng tiếng .

- Ông còn dám nói điều đó với tôi ư ? Chính ông ?...

Những lời nàng thốt ra nghiêm khắc và đầy cả quyết khiến Prônnhixki bối rối . Tận dụng điều đó, nàng nói tiếp :

- Tôi đoán được ông có thể làm như thế nhưng đó lại thêm một bằng chứng nữa chứng tỏ tôi có quyền cấm ông nói năng cách đó về Luxia .
- Cô chẳng có quyền gì cấm tôi cả ! - hấn nóng nảy kêu lên .
- Có đấy , dựa trên kinh nghiệm của bản thân tôi - nàng thốt lên, bề ngoài vẫn bình tĩnh nhưng trong lòng đã sôi lên .
- không thể nói chuyện kinh nghiệm ra để so sánh ở đây, trước là khác, bây giờ khác hấn .
- Nay ông Prônnhixki - Xtefchia nghiêm trang nói - ta hãy thẳng thắn với nhau . Ông quan tâm đến Luxia ... nhưng liệu ông có tính trước hậu quả chưa ?
- Cái đó chẳng liên quan đến cô !
- Liên quan chứ ! Luxia được giao cho tôi dẫn dắt , chính tôi là người chịu trách nhiệm về sự yên ổn của nó . và lại tôi không nghĩ đó chỉ là bổn phận , tôi lo lắng cho Luxia vì tình gắn bó giữa chúng tôi .
- Nhưng tôi có ăn thịt cô ấy đâu - Prônnhixki lầu bầu .
- Ông ăn nói quá...făm tọc . Nhưng thôi , không cần quan tâm đến cách ăn nói . Tôi không muốn ông quấy rầy sự yên ổn của Luxia , làm rối trí học sinh của tôi .

- Cô diễn đạt mới hào hoa làm sao ! - hấn phá lên cười .

Nàng cắn môi , mặt nàng đỏ rần .

- Xin ông hãy trả lời tôi một điều nữa thôi . Ông đã nói với Luxia chưa ?...

- Về chuyện gì ?

- Về tình cảm của ông với cô ấy .

Edmun bật ra một tiếng cười gằn thô lỗ , thể hiện toàn bộ vẻ mỉa mai trong tâm địa hấn . Nhưng chính tiếng cười ấy khiến hấn chợt tỉnh ngộ, bối rối quay đi. Hấn cảm thấy mình đã lộ mặt, hấn đâm bực Xtefchia , trong bụng thầm nguyên rủa cả cô lẫn chính mình .

Xtefchia tái mặt . Trong tiếng cười của hấn bộc lộ rõ sự mỉa mai , sự vô sỉ đến mức không thể còn ảo tưởng nào nữa . Sự im lặng đột ngột kia chứng tỏ hấn cũng đã nhận ra là để lộ mình quá rõ.

" Ôi ! Thật là một kẻ thấp hèn ! " - nàng nghĩ

Prônnhixki bước đến bên nàng, gần đến nỗi nàng bất giác lùi lại . Hấn nói, giọng ngọt đi :

- Tôi sẽ không thổ lộ với cô đâu . Xin đừng hành hạ tôi bằng những câu cật vấn nữa.

- Tôi cũng chẳng cần biết thêm điều gì nữa . Ông lui ra .

- Nếu cô muốn xen vào giữa tôi và tiểu thư Luxia , - hấn nóng nảy thốt lên , cảnh đường nàng - thì chính tôi cũng biết cách trả đũa ...

- Thật à` ?! ... Thế mà tôi không biết đấy ...

- Thì rồi cô sẽ được biết ! - hấn bùng ra .

Máu dồn hết lên đầu nàng . Chĩa vào mặt hấn ánh mắt đầy cương nghị và cả quyết , nàng đáp lạnh lùng :

- Nào ! Xin cứ việc ! Mong ông không quên điều đó !

- Tôi có tiểu thư Luxyna hay không, chuyện đó chẳng dính dáng đến ai hết . Nói trước cho mà biết !

- Tôi không quan tâm đến ông , chỉ lo cho Luxia thôi .

- Để ngăn cho tiểu thư yêu tôi chứ gì ? Việc gì cô phải ngăn cản việc đó ?

- Ông lại còn à` ?...

Prônnhixki chăm chú nhìn Xtefchia . Trong cơn giận , nom nàng thật tuyệt vời xinh đẹp . Hấn xán đến gần , cố nắm lấy tay nàng .

- Lòng ghen tuông của em thốt ra thành tiếng đấy - hấn thì thào - em vẫn còn yêu anh .

Xtefchia vội bước thụt lùi . Nàng cảm thấy máu như đông cứng lại. Con tức giận và nỗi kinh tởm khiến ngực nàng muốn bật tung ra . Nàng ghê tởm bật ra thành lời :

- Ôi , thật là ngu xuẩn !... Ngu xuẩn vô liêm sỉ !

- Sao cô dám nói thế ?... Cô dám nói thế hả ! - hấn kêu lên, mắt đỏ gay giận dữ .

- Mời ông bước đi ngay cho ... Mời ông ! - Xtefchia cao giọng trở tay ra cửa .

Ngoài cửa sổ chợt vang lên tiếng máy ô tô , Prônnhixki nhìn ra . Chiếc ô tô của trang Guenbôvitte bóng nhoáng lớp sơn hồng đang đứng lại trước nhà cầu , Valđemar xuống xe , đưa tay quay cho người tài xế .

- Mời ông ra ngay cho ! - Xtefchia vẫn nóng nảy nhắc lại , nàng không nghe thấy gì khác .

Edmun bước vội về phía cửa ra vào , sẵn sàng chuẩn khỏi phòng . Đến ngưỡng cửa hắn dừng lại, mỉm cười , rít lên cay độc :

- Tôi đi , tôi đi ngay đây ! Người bảo vệ đã đến ...Khuyên cô hãy đón tiếp người ta cho lịch thiệp hơn ... Chúc cô thành công !...

Hắn bước ra, sập mạnh cửa

Xtefchia kiệt sức ngồi phịch xuống ghế , thở hổn hển. Cô đưa hai tay bịt chặt thái dương , oà lên khóc . Những giọt lệ không kìm nổi tuôn rơi như mưa .

Đột nhiên cô bật dậy , chạy ra khỏi phòng khách , hướng về buồng riêng .

Bởi cô nghe tiếng đại công tử ngoài hành lang .

Bữa trưa ẩm đạm đang trôi qua .

Khuôn mặt đỏ bừng và những quầng đen dưới mắt chứng tỏ Xtefchia vừa mới khóc .

Luxia ngó về phía bà mẹ, im lặng một cách buồn bã . Cụ Machây lo lắng không yên . Valdemar đầy đe dọa . Riêng phu nhân Idalia ít cứng nhắc hơn thường lệ là vẫn trò chuyện với Prônnhixki về một điều gì đó có vẻ vui vẻ , nhưng chẳng khiến được một ai - không ngoại trừ chính bà - cảm thấy vui lên .

Edmun làm ra vẻ vui , hắn cố kể chuyện gây cười , nhưng khi nhận thấy không khí chung , hắn cũng ngồi im như thủ phạm bị tóm cổ . Ngay cả gia nhân phục dịch cũng cảm nhận được tâm trạng u ám của chủ, viên chánh bộc phục vụ không phát ra một tiếng động nhỏ , đi lại như thể nhón từng bước chân , còn người hầu bàn trẻ tuổi chỉ dám hé cửa khi bụng liền thức ăn vào .

Mọi người đều thở phào nhẹ nhõm khi rời khỏi bàn ăn . Phu nhân Elzonôvxka và Luxia đi đến Sale . Xtefchia không bao giờ tới đó , nàng cảm thấy bá tước phu nhân Chvilexka không thích nàng .

Valdemar cười ngửa đi xem xét điện trang , cũng ra đi cùng với hai mẹ con phu nhân . Lâu đài Xuôđkôvxe trở lại yên tĩnh . Những chú chim bồ câu gù gù trên mái nhà lợp tôn, tiếng những con cu gáy đôi hồi vọng các từ các vườn hoa , những con công đang dạo chơi trên thảm cỏ cất lên những tiếng kêu lạnh lẽo đặc thù .

Đang giam mình trong buồng riêng , Xtefchia đột nhiên nghe thấy những tiếng gõ cửa khe khẽ .

- Mời vào .

Viên chánh bộc Janxenty bước vào .

- Cụ mời tiểu thư tới gian đình tạ trồng hoa hồng , nếu tiểu thư không lấy thế làm phiền .

Xtefchia chợt thấy một cảm giác dễ chịu.

- Nhờ ông bảo giùm với cụ ông , tôi sẽ đến ngay .

Cô khoan khoái nghĩ đến việc sẽ được trò chuyện với cụ ông trong một buổi chiều ngán ngẫm này .

Cụ Machây ngồi trên chiếc ghế dài ở nhà đình tạ , chân phủ một tấm da hổ . Cụ trầm ngâm và u ám . Nhưng khi trông thấy Xtefchia , mặt cụ rạng rỡ hẳn ra. Chỉ cho nàng chiếc ghế bên cạnh , cụ nói với nụ cười hiền lành :

- Ngồi xuống đây , cháu của ông . Xin lỗi đã gọi cháu như thế . Có thể cháu không thích ? ... Ông là một lão già đáng ngán - phải không nào ?

Cụ Machây xưng hô với mọi người đều bằng tên (*) , với Xtefchia bao giờ cụ cũng xưng hô như thế .

- Kia, sao ông lại dạy thế , cháu rất thích được nghe , - cô gái đáp , ngồi xuống ghế .

Cụ già ngược đôi mắt phai màu lên nhìn chăm chăm vào những chiếc lá hồng đan cài thành một tấm lưới trên nền trời thanh thiên .

Những kí ức nào đó từ những năm xa xưa chợt tràn về trong lòng , khiến đôi mắt già chợt sinh động hẳn lên và thoáng bóng mây buồn . Cụ ngồi yên giây lâu , như thể đang phiêu du về một khoảng thời gian nào khác , rồi cụ lên tiếng , giọng bình tĩnh , thỉnh thoảng lại đứt đoạn :

- Thế gian chẳng hề thay đổi gì cả . Lúc nào trẻ trung và tràn đầy sức sống ...Chỉ con người sống trên thế gian là héo tàn, biến thành tro bụi , thay vào chỗ của họ là những người mới , trẻ trung , để rồi với thời gian cũng sẽ hoá thành bụi đất . Và cháu biết không , điều lạ lùng là chính chúng ta đây, những người già nua tuổi tác đã mệt mỏi với cuộc đời , chỉ muốn được yên nghỉ - không hề kêu ca gì về thế gian này cả . Chính những người trẻ tuổi kêu ca . Một triệu chứng xấu !... không rõ đó là ảnh hưởng của chứng nóng ruột chung , là sự sùng mộ lý trí cao hơn , hay ngược lại , đó là sự teo tóp dần đi của não bộ ?

Thanh niên khinh thường tất cả những gì đang vây quanh chúng, chỉ hướng tới một thứ gì đó siêu phàm. Nhưng có lẽ chính là ảnh hưởng của năng lực phân tích . Có nghĩa tiến bộ . Chúng ta đã không hiểu biết cái đó đến mức khiến cho cuộc đời trở thành đáng chán . Chúng ta từng có đức tin sống động , còn bây giờ ngay cả đức tin cũng phôi pha. Bây giờ có nhiều nhà triết học phân tích sự tồn tại của Chúa , có nhiều kẻ vô thần hơn những người có đức tin sâu sắc. Đó là chuyện dở hơi ! Đó chính là mảnh đất làm nảy nở ngàn kia niềm bất hạnh của thế nhân .

Cụ Machây im lặng trầm ngâm đưa mắt nhìn thẳng phía trước mặt, tìm trong ký ức những tháng năm tuổi trẻ đầy nhiệt huyết , lòng tin , thật khác xa thói đời khinh bạc ngày nay . Ngắm nhìn cụ , Xtefchia đoán thăm những ý nghĩ của cụ và nàng tò mò hỏi không biết cuộc đời của cụ ra sao ?...

Cụ lại cất tiếng nói tiếp :

- Thế giới đã thay đổi biết bao . Chúng ta không còn là loài người mong muối ăn lông ở lỗ nữa . Con người đã lớn vượt cao lên hơn hẳn so với thời cổ xưa , buộc phải cảnh giác hơn so với chung quanh ! Bất cứ cái gì cũng có thể khiến họ nghi ngờ , họ không thấy thoả mãn với bản chất của sự việc , họ muốn tìm ra nguyên tử - họ đã tìm và thất vọng . Họ muốn sống cuộc đời vĩnh hằng trường sinh bất tử , nhưng thế giới lại dựa trên sự sinh và diệt . Đoá hoa nào rồi cũng phải héo tàn , biết làm sao ! - miễn là khi sống hoa khiến cho một giây phút của đời ta được thêm phần tươi đẹp - song con người bây giờ lại không chịu thoả mãn với điều đó , họ muốn phân tích , muốn lý giải ngay chính niềm hạnh phúc kia . Nhưng cũng như đoá hoa kia , nếu bị phanh nhò ra thành muôn mảnh , sẽ chỉ là một bụi rác mà thôi . Khi hiểu ra điều đó, thất vọng , họ muốn ghép lại hoa như cũ , nhưng kết quả thảm thương thay , và thường họ đành vứt hoa đi ... Với mọi chuyện trên đời cũng thế .

Cụ già thở dài não ruột , lắc lắc đầu .

- Cũng thế thôi , ngay cả với tôn giáo thời nay . Nach Canossa geneh wir nich ! Cả một dòng nước kinh hoàng chứa đầy sự kiện đắp bồi lên , nhưng thật chết người ! ...

Cụ Machây im lặng , đầu cúi gục xuống ngực . Cô gái ngồi trầm ngâm . lát sau , cô ngược mắt nhìn cụ . và cất tiếng hỏi giọng pha chút oán trách :

- Sao ông nói những điều buồn vậy và sao ông mô tả thế hệ trẻ trong cái khung xấu xí nhường kia ?

- không phải xấu đâu cháu ạ , mà là mới mẻ .

- Thế nó phải tràn trề hi vọng chứ !

- Nếu chúng không bị méo mó đi ...

- Nhưng tại sao ?... Vì Cái gì ? Và lại chắc không thể là tất cả - Xtefchia hỏi càng hăng .

Cụ Machây mỉm cười nhân hậu nhìn nàng .

- Những đoá hoa tươi tốt như cháu không nhiều , cháu ạ, không có nhiều những linh hồn trong sáng như cháu . Ông cũng đã gặp một linh hồn như thế , nhưng đã lâu lắm rồi ...Có thể những gì ông nói khiến cháu không vui . Nhưng ngay cả cháu nữa . cháu cũng không tránh khỏi những nỗi đắng cay của đời , cái bóng tối của

bệnh dịch chung kia... cái bệnh dịch phân tích ấy , cũng ám ảnh cả cháu . Cháu cứ đem cái toàn thể ra phân tích ở từng chi tiết và cháu đau khổ thấy mình thất vọng . Mà đó đâu phải là một đoá hoa , phải không ? ...Chỉ là một cái cuống , một cái cuống rỗng đơn sơ ...với chút ít rác rưởi nữa. Với hoa thì có thể tách bạch được từng thứ . Nhưng đáng buồn hơn là khi sự phân tích đến không đúng thời . Giá số phận giúp mọi sự bao giờ cũng đến đúng lúc , chắc hẳn trên trái đất này sẽ ít bất hạnh hơn .

- Ông nói đến chuyện gì đấy ạ ? - Xtefchia thì thảo , run lên vì hoảng sợ .

Cụ già bị hỏi nhìn nàng về thăm dò .

- " Nó không thành thật hay ngu ngốc nhỉ ? " - cụ thăm nghĩ.

- Cháu ạ , ông nhắc lại , rất có thể ông nói cháu những chuyện này thật không cần thiết . Ông thấy là cháu không hiểu ý ông .

- Ồ không , cháu hiểu chứ , nhưng

- Có điều gì sao ?

- Cháu sợ ... không biết ông có hiểu cháu không .

Nụ cười nở trên môi cụ già .

- Xin lỗi ông - cô gái khẽ thốt lên , không muốn làm cụ phật ý .

- không sao , cháu ạ , nhưng cháu phải giải thích cho ông rõ nhé . Cháu thấy đấy , ông già rồi , nhưng mắt ông vẫn còn tinh và ông vẫn nhạy cảm lắm. Nhất là đối với những người ông yêu mến , bao giờ ông cũng cảm nhận được tình nổi bất hạnh hay niềm vui sướng của họ . Ông thấy ở cháu đang diễn ra một sự thay đổi lớn ...chắc cháu cũng đoán được . Ông thấy cháu bị chuyện đó dày vò , thậm chí nó ảnh hưởng có hại cho sức khoẻ của cháu . Cháu cũng thất vọng trong khi phân tích . Cháu nhận ra rằng người ấy không xứng với ý nghĩ của cháu , đó không phải kim cương mà chỉ là một hòn sỏi tầm thường được tô vẽ , có đúng thế không ?

- Vâng ạ, thưa ông - nàng xúc động đáp - nhưng nguyên do của điều đó không phải không phải là sự phân tích của bản thân cháu , mà là của hoàn cảnh . Hồi ấy cháu đưa tay cầm lấy , tin chắc rằng đó là kim cương .

- Hồi nào ?- cụ già hỏi , cao giọng .

- Hồi cháu phải lòng người ấy . Đó là một cơn điên cuồng của tuổi ấu thơ .

- Bây giờ nó đã qua đi ?

- Bây giờ đối với cháu người đó chỉ là dừng đọng .

- Cháu có nói thật với ông không đấy , cháu ta ?

Giọng cụ Machây thể hiện nỗi nghi ngờ .

- Với thân phụ cháu , cháu cũng không thể thành thật hơn .

(*) Theo phong tục Châu Âu, xưng hô bằng tên là thân mật . Những người lạ xưng hô nhau bằng họ .

Cụ cầm tay cô gái, kéo lại gần , và khi nàng kính cẩn ngả đầu vào vai cụ, cụ hôn nhẹ lên mái tóc nàng . Trán trong hăm ớn biểu hiện nhân hậu ấy , Xtefchia nồng nàn hôn tay cụ . Bây giờ cụ mới vui vẻ kêu ca :

- Nào, đã thấy chưa ! Cô bé này lại khiến một lão già như ta phải làm , ta cứ ngỡ cái thời xưa mà cháu nói ấy vẫn còn đến tận bây giờ , ông tưởng cháu hiểu người đó hơn và buồn phiền khi thấy hình mẫu lý tưởng phôi pha , tầm thường . Trong khi cháu lại lạnh lùng với người đó . Nhưng tại sao cháu lại thay đổi , lại lo lắng , suýt nữa ông định nói là nom cháu như đang e sợ điều gì vậy .

Bị hỏi dồn một cách thẳng thắn như thế , nàng ngần ngừ, không biết có nên nói về Luxia không . Muốn giúp nàng, cụ già lại nói tiếp :

- Nhất là mấy ngày gần đây, cháu không bình thường . Còn hôm nay thì cháu khóc . Luxia cũng có vẻ thế nào ấy Điều đó khiến ông suy nghĩ . Thế cháu không biết nguyên do sao ? Cứ nói thật ông nghe nào .

Xtefchia quyết định nói thật tất cả .

- Vâng, cháu biết chắc điều gì đang khiến Luxia tuyệt vọng . Cháu được nghe chính Luxia nói ra, em nó đã thú thật với cháu ...Nhẽ ra , cháu không nên lộ chuyện này ...

- Với ông thì cháu có thể và cần phải nói thật . Luxia vẫn còn trẻ con , cần phải hiểu rõ nó nghĩ gì , nhất là điều gì đang dày vò nó . Nào ?

- Luxia đang chịu ảnh hưởng của Prônnhixki .

Nói thẳng là nó đang phải lòng gã - cụ Machây chữa lại - ông cũng đoán thế . không tốt , nó còn quá trẻ ... và đối tượng lại quá tầm thường ... Ông nói thế có làm cháu phiền lòng không ? - cụ hỏi khi thấy vẻ nhột nhạt của Xtefchia .

- Cháu phiền lòng vì lo cho Luxia thôi. Em nó lại gặp điều cháu đã từng gặp phải .

Cụ Machây ngẫm nghĩ hồi lâu .

- Phải , ông cũng hiểu điều đó qua Luxia , khi nó đến gặp ông hôm nay . Tội nghiệp con bé ! Thế hệ bây giờ là thế , lệch lạc ngay từ bé , mười sáu tuổi đầu đã thấy đời đầy cay đắng . Hình như Luxia cũng đoán được nhiều điều . Về dẫn vật của nó quá lộ rõ điều đó . Còn gã kia, cháu không biết điều gì sao ? Hắn theo đuổi con bé quá rõ . Nhưng cháu làm sao thế ?....

Xtefchia nhìn xuống . Một nỗi khó chịu hiện rõ trên mặt nàng , không qua khỏi con mắt cụ Machây.

- Cháu có biết gì không ? - cụ hỏi dồn lần nữa .

- Hình như có ạ .

- Vậy, ý định của gã đối với Luxia .

- không có gì khác so với những ý định từng nuôi đối với cháu trước kia .

- Dĩ nhiên rồi ! - cụ già thốt lên, phẩy tay . - Hắn chỉ mơ đến của hồi môn thôi .

Cụ cúi đầu , mắt nhắm nghiền . Trong bộ óc già nua của cụ cố tìm cách che chở cho đứa cháu gái khỏi bị phí hoài mất những tình cảm thanh xuân đầu tiên .

- Cháu xin kể ông nghe câu chuyện giữa cháu và Prônnhixki, Xtefchia nóng nảy thốt lên . - Để ông tự phân tích . Có thể cháu hiểu sai cũng nên .

Cụ Machây ngẩng đầu lên .

- Cháu đã nói chuyện với gã về điều ấy sao ?

- Cũng tình cờ thôi ạ !

Nàng thuật lại toàn bộ câu chuyện với Prônnhixki cho đến khi đại công tử đến . Trong lúc kể , mặt nàng lúc tái lúc đỏ , mắt nhìn lúc nhòa lệ , lúc lại loé lên những tia phẫn nộ . Cụ Machây chăm chú lắng nghe .

" Nó mới giống người ấy làm sao ... - đôi lần cụ thì thầm tự nhủ ". Khi nàng kể hết , cụ nói thành tiếng :

- Cháu hiểu đúng đắn đây, cháu của ông . Vô tình mà hấn đã để lộ rõ ý định. Nhưng câu chuyện giữa cháu và hấn kết thúc ra sao ? Chắc hấn phải nói thêm điều gì nữa ngoài những điều cháu vừa kể lại. Đúng thế không ?
- Ông ấy đâu phải người tể nhị - nàng đáp qua loa .
- Ông cũng đoán được . Chắc hấn trước khi bước ra đã nói với cháu điều gì đó rất khó chịu , khi trông thấy Valdemar qua cửa sổ . Đúng không ?

Sự im lặng đầy hàm ý của cô gái là lời khẳng định cho ý nghĩ của cụ Machây .

- Đồ lão xược ! - cụ lâm bầm về phần nộ .

Có tiếng sỏi lạo sạo trong vườn . Valdemar , mặc quần áo đi ngựa , bước vào nhà hóng mát . Hơi ngạc nhiên khi trông thấy ông nội cùng ngồi xuống với Xtefchia , chàng bỏ mũ , vui vẻ kêu lên :

- Hony soit qui mal y pense !

Sau khi nói đôi lời với đại công tử đang vui vẻ , Xtefchia từ biệt hai ông cháu , trở về phòng riêng . Nàng muốn được bình tâm trở lại . Cụ Machây ngồi lại nhà hóng mát cùng với Valdemar .

Cụ cầm tay cô gái, kéo lại gần , và khi nàng kính cẩn ngả đầu vào vai cụ, cụ hôn nhẹ lên mái tóc nàng . Trán trong hằm ớn biểu hiện nhân hậu ấy , Xtefchia nồng nàn hôn tay cụ . Bây giờ cụ mới vui vẻ kêu ca :

- Nào, đã thấy chưa ! Cô bé này lại khiến một lão già như ta phải làm , ta cứ ngỡ cái thời xưa mà cháu nói ấy vẫn còn đến tận bây giờ , ông tưởng cháu hiểu người đó hơn và buồn phiền khi thấy hình mẫu lý tưởng phai , tầm thường . Trong khi cháu lại lạnh lùng với người đó . Nhưng tại sao cháu lại thay đổi , lại lo lắng , suýt nữa ông định nói là nom cháu như đang e sợ điều gì vậy .

Bị hỏi dồn một cách thẳng thắn như thế , nàng ngần ngừ, không biết có nên nói về Luxia không . Muốn giúp nàng, cụ già lại nói tiếp :

- Nhất là mấy ngày gần đây, cháu không bình thường . Còn hôm nay thì cháu khóc . Luxia cũng có vẻ thế nào ấy Điều đó khiến ông suy nghĩ . Thế cháu không biết nguyên do sao ? Cứ nói thật ông nghe nào .

Xtefchia quyết định nói thật tất cả .

- Vâng, cháu biết chắc điều gì đang khiến Luxia tuyệt vọng . Cháu được nghe chính Luxia nói ra, em nó đã thú thật với cháu ...Nhẽ ra , cháu không nên lộ chuyện này ...

- Với ông thì cháu có thể và cần phải nói thật . Luxia vẫn còn trẻ con , cần phải hiểu rõ nó nghĩ gì , nhất là điều gì đang day vò nó . Nào ?

- Luxia đang chịu ảnh hưởng của Prônnhixki .

Nói thẳng là nó đang phải lòng gã - cụ Machây chữa lại - ông cũng đoán thế . không tốt , nó còn quá trẻ ... và đối tượng lại quá tầm thường ... Ông nói thế có làm cháu phiền lòng không ? - cụ hỏi khi thấy vẻ nhột nhạt của Xtefchia .

- Cháu phiền lòng vì lo cho Luxia thôi. Em nó lại gặp điều cháu đã từng gặp phải .

Cụ Machây ngẫm nghĩ hồi lâu .

- Phải , ông cũng hiểu điều đó qua Luxia , khi nó đến gặp ông hôm nay . Tội nghiệp con bé ! Thế hệ bây giờ là thế , lệch lạc ngay từ bé , mười sáu tuổi đầu đã thấy đời đầy cay đắng . Hình như Luxia cũng đoán được nhiều điều . Về dẫn vật của nó quá lộ rõ điều đó . Còn gã kia, cháu không biết điều gì sao ? Hắn theo đuổi con bé quá rõ . Nhưng cháu làm sao thế ?....

Xtefchia nhìn xuống . Một nỗi khó chịu hiện rõ trên mặt nàng , không qua khỏi con mắt cụ Machây.

- Cháu có biết gì không ? - cụ hỏi dồn lần nữa .

- Hình như có ạ .

- Vậy, ý định của gã đối với Luxia .

- không có gì khác so với những ý định từng nuôi đối với cháu trước kia .

- Dĩ nhiên rồi ! - cụ già thốt lên, phẩy tay . - Hắn chỉ mơ đến của hồi môn thôi .

Cụ cúi đầu , mắt nhắm nghiền . Trong bộ óc già nua của cụ cố tìm cách che chở cho đứa cháu gái khỏi bị phí hoài mất những tình cảm thanh xuân đầu tiên .

- Cháu xin kể ông nghe câu chuyện giữa cháu và Prônnhixki, Xtefchia nóng nảy thốt lên . - Để ông tự phân tích . Có thể cháu hiểu sai cũng nên .

Cụ Machây ngẩng đầu lên .

- Cháu đã nói chuyện với gã về điều ấy sao ?
- Cũng tình cờ thôi ạ !

Nàng thuật lại toàn bộ câu chuyện với Prônnhixki cho đến khi đại công tử đến . Trong lúc kể , mặt nàng lúc tái lúc đỏ , mắt nhìn lúc nhòa lệ , lúc lại loé lên những tia phẫn nộ . Cụ Machây chăm chú lắng nghe .

" Nó mới giống người ấy làm sao ... - đôi lần cụ thì thầm tự nhủ " . Khi nàng kể hết , cụ nói thành tiếng :

- Cháu hiểu đúng đắn đấy, cháu của ông . Vô tình mà hấn đã để lộ rõ ý định. Nhưng câu chuyện giữa cháu và hấn kết thúc ra sao ? Chắc hấn phải nói thêm điều gì nữa ngoài những điều cháu vừa kể lại. Đúng thế không ?
- Ông ấy đâu phải người tệ nhĩ - nàng đáp qua loa .
- Ông cũng đoán được . Chắc hấn trước khi bước ra đã nói với cháu điều gì đó rất khó chịu , khi trông thấy Valđemar qua cửa sổ . Đúng không ?

Sự im lặng đầy hàm ý của cô gái là lời khẳng định cho ý nghĩ của cụ Machây .

- Đồ láo xược ! - cụ lăm bắm về phẫn nộ .

Có tiếng sỏi lạo sạo trong vườn . Valđemar , mặc quần áo đi ngựa , bước vào nhà hóng mát . Hơi ngạc nhiên khi trông thấy ông nội cùng ngồi xuống với Xtefchia , chàng bỏ mũ , vui vẻ kêu lên :

- Hony soit qui mal y pense !

Sau khi nói đôi lời với đại công tử đang vui vẻ , Xtefchia từ biệt hai ông cháu , trở về phòng riêng . Nàng muốn được bình tâm trở lại . Cụ Machây ngồi lại nhà hóng mát cùng với Valđemar .

- Không được tệ nhĩ lắm . Giá như hấn là người làm công , lấy tiền , anh có thể trả lương cả năm cho hấn là xong, chứ thế này
- Cháu sẽ đề nghị hấn chuyển sang bên Guenbôvitre , nhưng sẽ nói theo cách để tự ý hấn hiểu cháu muốn gì .
- Thế nếu hấn đồng ý ?
- Chuyện đó thì không lo ! Vả lại cháu thấy không có cách nào khác để khỏi ảnh hưởng đến nàng ... đến Xtefchia ...

Cụ Machây kín đáo nhìn cháu . " Nó gọi con bé mới lạ chứ ! " - cụ thầm nghĩ .

Đặt chân vào lâu đài , Valđemar ra lệnh đánh xe đến , rồi chàng bước xuống phòng khách tầng trệt , cạnh phòng Xtefchia . Bóng chiều buông nhanh , phòng khách chìm trong những màu sắc xám xám của hoàng hôn , đôi chỗ ánh lên màu khung mạ vàng và những chiếc đèn chùm pha lê . Đại công tử nhìn đồng hồ và rung chuông . Một người hầu phòng trẻ chạy vào .

- Bảo Jaxenty vào đây gặp tôi - Valđemar nói .
- Châm đèn và buông rèm cửa ! - chàng ra lệnh ngắn gọn cho viên chương bộc .

Jaxenty thực hiện lệnh xong định đi .

- Khoan hẵng ! - công tử bảo - Đến buồng tiểu thư Xtefchia thưa rằng tôi muốn chào tạm biệt tiểu thư .

Lão Jaxenty bước ra .

Đại công tử đi đi lại lại trong phòng khách . Lát sau Xtefchia bước vào . Mặt nàng đỏ bừng .

Valdemar vội bước lại bên nàng .

- Tôi muốn được chào tạm biệt tiểu thư . Tôi phải đi ngay bây giờ .
- Sao lại thế ạ ? Ông không chờ xong bữa tối đã sao ?
- không , thưa cô , tôi vội về bên nhà .
- Ông vừa được tin đi không lành ư ?
- Sao tiểu thư lại hỏi thế ?
- Bởi tôi thấy ông đang có vẻ nóng nảy .
- À ra thế ! Tiểu thư cũng nhận thấy điều đó ? Thậm chí tôi đang rất đổi bức mình , nhưng không phải vì tin tức từ bên Guenbôvitre . Tôi vừa nói chuyện với ông tôi, cụ đã kể hết cho tôi nghe tất cả ...

Một làn sương che mắt cô gái . Vẻ khổ tâm biểu lộ rất rõ trên khuôn mặt nàng . Một phút bao trùm nỗi im lặng đầy khó xử .

- Thế là ông không ở lại ? vậy thì xin tạm biệt ông - Xtefchia nói, chìa tay ra .

Valdemar cầm lấy tay cô gái trong lòng bàn tay mình , không chịu rời ra , chàng nói diu dàng một cách lạ lùng :

- Xin tiểu thư đừng lo . Tôi đã đoán trước khá nhiều điều , bây giờ thì tôi đã rõ hết mọi chuyện và tôi sẽ hết sức cố gắng để tiểu thư không phải chịu dày vò nữa ...
- Cảm ơn ông . Tôi chỉ lo cho em Luxia .
- Đáng lo nhất là tiểu thư kia . Luxia còn bé , rồi sẽ qua , không có hậu quả gì nghiêm trọng . Xin tiểu thư đừng quá bi quan . Tôi sẽ hết sức cố gắng để ở Xuôđkôvxe này có lại sự thoải mái như xưa .

Những lời ấy khiến Xtefchia hoảng sợ .

- Nhưng tôi không muốn vì tôi mà lại có chuyện hiểu lầm ... Tôi không muốn ông ấy ... Tôi không muốn gây hại cho ai cả ...

Xtefchia rất đổi bối rối , bởi Valdemar vẫn không chịu buông tay nàng . Nàng định rút tay ra nhưng càng nắm chặt hơn .

- Xin cô cứ tin tưởng ở tôi - chàng đáp vẻ cương quyết - Tôi sẽ hành động theo cách tế nhị nhất . Nhưng việc ông ấy ra đi sẽ khiến cho mọi người vui vẻ , kể cả Luxia đang lâm lạc , không kể bản thân tôi .

Chàng vui vẻ nhìn thẳng vào mắt nàng và nói :

- Đến lúc phải đi rồi ! Xin tiểu thư chớ buồn phiền về bất cứ điều gì , tôi xin tiểu thư đấy !

Chàng cúi chào rồi bước ra .

" Nàng thật cao thượng và thật tuyệt vời ! " - ra đến hành lang vắng thì thầm khẽ nói .

Xtefchia trở về phòng riêng . Nàng cầm quyển sách đang nằm trên bàn con mở ra định đọc nhưng đầu óc cứ để đâu đâu , không thể hiểu nổi chữ nào . Tai nàng vẫn vang vang giọng trầm trầm của Valdemar , tay nàng

vẫn còn hơi ấm tay chàng . Nàng ngồi yên , sợ làm động đến sự yên tĩnh ngọt ngào ấy .

Có tiếng máy ô tô nổ ròn , tiếng người nói ở trước nhà rồi lại yên lặng .

- Ông ấy đi rồi - Xtefchia khẽ thì thầm - Nhưng hai người thật khác nhau một trời một vực - hấn ta và ông ấy !

Prônnhixki bước vào tàu ngựa , mặt đầy vẻ thắng thế . Hấn vừa gặp Luxia từ nhà kính trở về, đã trông thấy cô gái đỏ mặt và chỉ qua vài lời ngắn ngủi của cô hấn cũng đoán chắc được tình cảm bên trong . Hấn đã tranh thủ nắm tay cô và buông đôi lời tình cảm.

" Mình đi đúng hướng rồi đây , hấn lăm băm lặp đi lặp lại - Con bé rõ ràng là đã phải lòng mình "

Hấn vuốt ria mép với vẻ mặt một người đang tự hài lòng và vững tin vào tương lai.

- Bênêđykt ! Thắng ngựa cho tôi !
- Ngựa hạt dẻ hay ngựa khoang ạ ? - Bênêđykt hỏi lại .
- Thắng bộ tứ ngựa ô giống Ả Rập vào cỗ xe vàng kiểu Mỹ .

Người xà ích tròn mắt ngó hấn .

Bộ ngựa ô Ả Rập ạ ?!

Gã Klet từ chỗ tắm cho ngựa bước sang .

- Ông định đi đâu ? - gã hỏi Edmun bằng tiếng Đức
- Lên thành phố . Tôi phải đến kho vật tư nông nghiệp hỏi về chiếc máy giặt ..
- Máy giặt chưa rồi . Ông không việc gì phải đi nữa .
- Chính đại công tử giao việc đó cho tôi mà .
- Có thể thế , nhưng lâu rồi . Bây giờ chỉ cần phải xe đi chở về .
- Tôi nhất định phải đi - Prônnhixki khẳng khái .
- Hà, thì ông cứ việc đi , nhưng tôi khuyên ông không nên dùng bộ ngựa ô .
- Nhưng tại sao chứ ?
- Thế thôi ... tôi khuyên ông đừng nên lấy bộ ấy Đường xa lắm ...
- Đến Sale còn xa hơn , mà bao giờ nam tước phu nhân chẳng dùng bộ ấy để đi .

Klet đưa mắt nhìn hấn đầy ngụ ý .

- Khác nhiều chứ ! - gã nói cụt lủn .
- Tôi chẳng thấy gì khác cả ! - Prônnhixki to tiếng .

Hấn hiểu điều Klet định nói , nhưng quyết không lùi .

- Sao mà chưa thắng ngựa ? - hấn quát Bênêđykt .
- Này ông, chỗ bạn bè tôi khuyên ông không nên dùng bốn con ngựa ấy . - Klet bảo - Đây là những con ngựa yêu của công tử . Nếu chúng gặp chuyện gì không lành thì phiền đấy . Phỉ phui ! Xin ông hãy đi bằng bộ tứ hạt dẻ , êm lắm . Hay ông cứ lấy bộ khoang cũng được . Hình như hôm nay nam tước phu nhân định đến Obrôny . Nếu bà ra lệnh thắng bộ ngựa ô thì tôi biết làm thế nào ?

- Thì cứ việc thắng bộ khoang cho bà ấy - Prônnhixki phát bắn , thốt lên .

Hấn lại ngoảnh sang Bênêđykt :

- Thắng ngựa mau ! Mà hiểu chứ !

Chàng xà ích nhún vai , bỏ đi thực hiện mệnh lệnh , mồm lẩm bẩm câu những chuyện chẳng lành cho gã thực tập sinh . Klet phẩy tay .

" Rắn đấy ! Quỷ tha ma bắt hần đi ! " - gã tự nhủ .

Vài phút sau Edmun đã chễm chệ trên cỗ xe ngựa kiểu Mỹ kéo cương bộ tứ mã . Rồi không đợi cho người giám mã ngồi lên , mím một nụ cười châm chọc y vung roi chào tạm biệt Klet , thúc lũ ngựa phi ngay một nước kiệu gấp , biến mất khỏi khúc quanh của con đường . Viên quản gia và xà ích nhìn nhau .

- Mong sao đừng xảy ra chuyện gì không lành - Klet lẩm bẩm .

Còn Bênêđykht vừa nói vừa dang hai tay :

- Nếu ông thực tập sinh có làm hỏng ngựa thì tôi không chịu trách nhiệm trước đại công tử đâu đấy nhé . Khi ông quản gia cho phép thì tôi đâu có lỗi gì ?

- Ông Prônnhixki biết cách điều khiển ngựa chứ , Bênêđykht nói gì lạ thế ! - Klet đáp, nhưng chính gã cũng đâm lo .

Việc vắng mặt Prônnhixki trong bữa trưa khiến phu nhân Idalia ngạc nhiên và Luxia buồn . Cô gái không hiểu tại sao hôm nay hần lại đi ra phố , sau cuộc gặp tay đôi ngọt ngào là thế . Nỗi buồn của cô càng tăng thêm khi phu nhân tuyên bố là ăn trưa xong hai mẹ con sẽ đến trang Obrôny thăm công tước phu nhân Podhrexka . Khi chỉ còn lại Luxia , cô bé quàng tay qua cổ nàng, thì thảo với vẻ đồng đánh :

- Em muốn ở nhà quá cơ ! Chẳng muốn đi chút nào !...

- Trước kia em thích đến Obrôny lắm kia mà - Xtefchia mím cười .

- Ôi ! Trước kia !khác chứ .

Trong mắt cô gái ánh lên niềm mộng mơ , hoàn toàn không thích hợp với thân hình thơ trẻ chút nào , như hương hoa hồng ngọt ngào chẳng hợp với một đoá lưu ly .

Sau khi trang điểm xong phu nhân Idalia ra lệnh thắng ngựa vào cỗ xe kiểu Iando mui lật . Vài phút sau ông lão Jaxenty gõ cửa phòng phu nhân .

- Thừa phu nhân , xà ích báo rằng chỉ có thể đi bằng bộ tứ mã khoang hoặc hạt dẻ thôi ạ .

- Nhưng ta bảo thắng bộ ngựa ô kia mà - phu nhân Idalia dẫn giọng đáp .

- Xà ích bảo không có ngựa ô nữa ạ .

- Thế chúng đi đường nào .?

- Ngài thực tập sinh lấy đi vào thành phố .

Phu nhân Idalia quay ngoắt người trên ghế về phía ông Jaxenty nheo mắt chăm chú nhìn ông lão .

- Ông Prônnhixki ...đi bộ tứ mã huyền ...vào phố ?

- Thừa , xà ích báo như thế ạ .

- Quản gia biết rõ từ sáng sớm là hôm nay ta đi kia mà . Sao ông ta lại cho phép dùng bộ tứ mã đó .

- Ông thực tập sinh có nói là phu nhân đi bằng bộ ngựa khoang cũng được .

- không thể như thế được ! - nam tước phu nhân bức bối hét lên - Bảo Bênêđykht vào gặp ta .

Lão Jaxenty bước ra . Phu nhân Idalia đứng lên , tức giận dút dút đôi găng tay .

- Thật là bê bối ! - bà lẩm bẩm - Ta bảo thắng ngựa mà gia nhân lại dám trả lời là không có . Hắn ta lộng hành quá thể rồi . Tại Valđy nuông hân quá đấy mà . Thật là một chuyện kỳ quặc ! Voilà qui""il est ridicule (*) !

Nổi bực bội của bà mỗi lúc một tăng thêm .

Trong khi đó trước buồng ngựa mọi người đang tụ tập . Lão Jaxenty , Bênêđykty và mấy người trông ngựa , vẻ mặt lo lắng . Họ đi tìm viên quản gia , nhưng Klet đã bỏ ra đồng . không còn cách nào khác , đành phải vào thôi .

Khi Bênêđykty cùng lão Jaxenty bước vào khoảng sân trong, gã xà ích chợt sững người kinh hoàng . Một người hầu đang dắt con ngựa ô mà ông chủ trang Guenbôvitre thường cưỡi đi vòng qua thảm cỏ . Đại công tử vừa đến

- Chà ! - Bênêđykty thốt lên - Công tử bao giờ cũng đến bất ngờ , nhưng hôm nay thì quả ngài đến vừa đúng lúc .

Valđemar gặp bà cô đang rất tức giận . Cổ nén lăm bà mới chào hỏi chàng .

- Có chuyện gì xảy ra thế ạ ? - chàng ngạc nhiên hỏi .
- Tôi thấy là người được anh đỡ đầu có quyền hơn tôi ở cái nhà này rồi đấy ! A ! Tôi không ngờ lại thế !

Valđemar bình thản nghe , đi đi lại lại trong phòng . Khi bà nói xong , anh mới bật cười .

- Người cháu đỡ đầu ! Cô buồn cười thật ! không biết từ trước đến nay ai đỡ đầu anh ta nhiều hơn . Chắc chắn không phải là cháu .
- Bây giờ mà anh vẫn còn cười được . Chuyện đó không làm anh động lòng chứ nào !
- Ngược lại cháu hết sức tán thưởng việc này.
- Voyons ! Thật là lịch thiệp !
- Kia cô ! Cô và ông ta đã giúp cháu một việc rất lớn : cô thì hôm nay muốn đi , còn ông kia thì lại đi đúng vào hôm nay .

- Tôi không hiểu ý anh !
- Cô ạ, không nghi ngờ gì nữa , ông ta đã có được một ít quyền hành , nhưng đó chính là lỗi của cô chứ không phải của cháu .
- Tôi nhắc lại : tôi không hiểu ý của anh - phu nhân Idalia nhún vai ngắt lời chàng .
- Cô có nhận thấy chuyện ông ta xoắn xở chung quanh Luxia chứ ? Có hay không nào ?
- Anh lạc đề rồi .
- Cháu đang nhập đề đấy . Xin cô hãy trả lời cho cháu đã .
- Ừ thì ông ta hay đi với Luxia . Nhưng chuyện đó thì có sao ?
- Cô thấy mà vẫn cho phép .

Phu nhân Idalia bật dậy khỏi ghế .

- Kia ! Cứ cho là chúng nó ve vãn nhau , tôi chẳng thấy điều gì xấu cả . Chuyện đó thì có hại gì ?
- Cháu lại nghĩ rằng đối với Luxia chuyện tình tự ấy là không nên - Valđemar lạnh lùng đáp .
- Ngược lại thì có . Luxia đã mười sáu tuổi , cứ để nó thử cho quen . Đối với con gái vào tuổi nó , thậm chí lại còn cần thiết nữa .
- Thế có cần thiết không nếu nó phải lòng người ta ?...
- Thì cũng được ! Thậm chí nó có thể yêu Prônhiixki .

Valdemar nhìn cô .

- Chữ " thậm chí " và nói chung " cả Prônnhixki " nghĩa là thế nào ạ ?
- Tôi nghĩ chắc anh thừa hiểu .
- Rất tiếc , cháu không hiểu .

Phu nhân Idalia bùng ra :

- Giá như Prônnhixki là người thuộc giới chúng ta nhưng không đủ môn đăng hộ đối , tôi sẽ nhìn việc này khác đi , chứ còn thế này ...
- Còn thế này thì chúng có thể tự do yêu nhau phải không ? Hay chúng cũng có thể tự do lấy nhau nữa ? - chàng mĩa mai hỏi .
- Anh lại chọc tức tôi rồi đấy !

(*) Thật là nực cười !

- Cháu chỉ hỏi thôi . Thế ra anh ta thì được quyền ve vãn , còn Luxia thì được quyền yêu . Cô cho phép thế , anh ta hiểu thế . Vậy thì xin cô chớ bức mình làm gì ! Đó là nguyên do cốt lõi của việc anh ta lấy ngựa đi hôm nay . Lòng đầy phần chấn , anh ta dùng bộ tứ mã gồm những con ô , và quyết định là cô sẽ đi bằng bộ khoang , bởi anh ta cho rằng nhạc mẫu tương lai sẵn lòng nhường nhịn cho anh ta trong những chuyện nhỏ nhặt như vậy .

- Valđy ! Anh nói gì thế ?
- không có gì khác hơn , toàn sự thật .
- Nhưng mà... Có phải là ? ... phu nhân Idalia sững sờ nhưng vẫn phân vân .
- Vâng, vâng, đúng thế ! - đoán được ý cô, Valdemar thốt lên , trong khi phu nhân đột nhiên tái mặt .
- Hẳn dám tơ tưởng đến Luxia thật ư ?
- Ô ! Sao lại không ? Anh ta rất dũng cảm .
- không thể được ! Không . không ! Đó quả thật là đỉnh cao của sự táo tợn ! - phu nhân phẫn nộ thốt lên .
- Thừa cô ! Hẳn đã có người che chở , cần gì hơn nữa ? Hẳn có thể cứ can đảm mà tuyên bố : veni vidi vici (Latinh: Ta đến , ta thấy , ta thắng - câu nói nổi tiếng của J. Xezar) - Valdemar điều cốt .

Bà cô nhìn chàng .

- Valđy , sao anh biết ? - bà nghi ngại hỏi .
- Thông qua ông , ông là nhà nghiên cứu giỏi hơn cô nhiều . Và lại chính cháu cũng thấy được khối chuyện.

Phu nhân Elzônôvxka cựa quậy không yên trên chiếc ghế . Valdemar đi đi lại lại trong phòng . Những ý nghĩ quay lộn trong óc chàng . Chàng nghĩ đến việc dù Prônnhixki có là một người khác hẳn và thật sự yêu Luxia , người ta cũng không gả cô em họ chàng cho hắn , bởi hắn thuộc về giai cấp xã hội " thấp hơn " .

" Thật là một thứ quan hệ man rợ ! " - chàng thầm tự nhủ - Vậy nghĩa là tiểu thư Elzônôvxka không thể trở thành vợ Prônnhixki chỉ vì hắn không mang họ quý tộc . Thật là kỳ quái ! ...Mà chính ta cũng hỗ trợ chuyện ấy một phần . Thì cứ cho là vì nhiều nguyên do đi . không một lý lẽ nào bênh vực cho Prônnhixki là một con người khác thì Xtefchia đã không có mặt tại Xuôđkôvxơ ... Mà đây cũng là một môi trường khác ... Thật đáng nguyên rủa ! "

Nam tước phu nhân chợt tỉnh cơn bàng hoàng .

- Valđy , nói cho cô biết , sao lúc này anh bảo là cô và cái gã Prônnhixki ấy đã giúp anh một việc lớn ? - bà hỏi .

Valđemar đưa tay gạt trán như muốn xua đi những ý nghĩ dày vò .

- Cháu đang chờ cơ hội để có thể tự giải thoát khỏi y .
- A ! Tôi hiểu ! Và anh đã tìm được . Vậy thì hay lắm !
- Có lẽ cô không nghĩ rằng lý do chính là chuyến đi chơi hôm nay của y .
- Chứ còn gì nữa ?
- Sao lại còn gì ? Chẳng lẽ cô muốn y tiếp tục ở lại đây ?
- Với những điều cô vừa được biết thì lạy Chúa che chở ! Nhưng anh đâu thể thẳng thừng đuổi hấn ra cửa .
- Cháu sẽ làm cho y hiểu theo cách tế nhị nhất rằng sự có mặt của y ở đây là thừa.

Lão Jaxenty bước vào báo là Bênêđykt đang chờ lệnh . Phu nhân Idalia nói với Valđemar bằng tiếng Pháp :

- Cô bảo hấn vào đây để giải thích việc hấn làm . Nhưng bây giờ thì cô giáo hấn cho anh giải quyết .
- Hấn có lỗi gì đâu , việc quản gia phải chịu trách nhiệm . Cháu đề nghị cô cứ việc đi , để chuyện ngựa lại đây đã . Cháu phải biết ơn chuyện này , nhưng không có lý do gì để mà làm căng thẳng cả . Vậy cô đi chứ ạ ?

Ko đợi bà trả lời chàng quay lại báo lão Jaxenty :

- Báo Bênêđykt thắng bộ ngựa hạt dẻ .

Khi người chương bộc đã ra , Valđemar hỏi :

- Chỉ mình em Luxia đi với cô thôi ạ ?
- Rudexka cùng đi với chúng tôi .

Nét giận run run trên môi Valđemar .

- Hay lắm . Có điều cô nên gọi cô giáo bằng cách khác ít vẻ hành chính hơn .

Nam tước phu nhân ném cho chàng một ánh nhìn trách móc . Bà định đáp lại điều gì , nhưng Valđemar nhanh nhẹn cúi chào , nói tiếp :

- Xin cô hãy chuẩn bị sẵn sàng . Đã đến giờ đi rồi .

Chàng bước ra , bực tức lắm lắm :

- Cô lại muốn đái ta xoi món đẳng cấp đấy !

Mặt hồ xanh long lanh chuyển sang sắc tảo bích , thấp sáng hắt hắt sa số những đốm sáng , tuôn chảy những dải nhiều màu rực rỡ . Thỉnh thoảng một màu thanh thiên tối hoặc một cầu vồng xanh lam lại trùm phủ , hồ lại nằm yên bất động , không sản sinh ra trăm sắc ngàn màu, chỉ phản chiếu những rẻo mây trôi . Những đường dích dắc lan trên mặt sóng, trông như hàng ngàn đốm lửa bùng lên , loé sáng , để lại đằng sau hàng ngàn đốm lửa bùng lên , loé sáng , để lại đằng sau những dải bọt . Từ một phía bờ , gương nước long lanh cũng như nhuộm thắm lại bởi đường viền đều đặn của hàng cây tươi tốt trong khuôn viên . Những tán liễu khổng lồ , những rừng tổng quá sù thanh tao , những cây trần , cây thích , những làn tóc buông lơ lửng rinh của bạch dương xoã dài xuống mặt nước trong như pha lê nằm ngay sát gốc . Trên ven bờ những đám lau mọc nước và những khóm cây xoè hoa . Những chiếc cuống dài màu sẫm của thảm thực vật hồ ao , đôi chỗ chột cao vọt lên trên những khúc cây cứng xác . Những dải bọt trắng xoá run rẩy dưới chân cây lau sậy , đó là nước đập mạnh vào đám rễ chằng chịt của chúng phát ra những tiếng oàm oạp , những tiếng lách cách đường như khô khan và trào bọt như giận dữ .

Trên vệt nước giữa hồ cũng thấp thoáng một bóng trắng , giống hình một rẻo mây sa xuống nước vì bị hấp dẫn bởi con sóng nhấp nhô ánh lửa Rồi bóng thứ hai , thứ ba,... cả đàn sa xuống những sắc vàng đang trôi nổi để rồi lại bay lên không , mang theo trên sắc trắng tinh khiết của mình vài tia lửa sáng . Đó không phải là những rẻo mây - mà là đàn hải âu , lông óng mượt , cất tiếng kêu lạnh lẽo . Sung sướng vì tiết trời ấm áp và tràn ngập nắng vàng dương , chúng cất lên khúc tụng ca hân hoan , dim những bộ lông trắng toát vào làn nước đang lấp lánh sắc cầu vồng . Sát mặt nước xập xoà những cánh chuồn chuồn thanh mảnh , thường được gọi là chuồn chuồn tiểu thư , và những đám mây muối ồn ào chao lượn trong màu xanh trong vắt của không khí .

Những hơi gió mát lành chao động lá cây , gọi lên tiếng rì rào , cuộc trò chuyện bí ẩn của thiên nhiên . Chỉ đôi khi vút lên tiếng kêu lạnh lẽo của con hải âu , ồm ồm vài tiếng ễnh ương hay tiếng cá quẫy mạnh , để lại trên mặt hồ những vòng tròn lan rộng . Còn nói chung trên mặt hồ là tĩnh mịch , trong lúc khuôn viên chao chất muôn giọng chim . Tiếng những con sẻ lạnh loét quết , tiếng vàng oanh ngân dài , tiếng chim hét huýt vang, tiếng cu gù ấm áp. Bên dưới , trên các cành cây , từng đàn từng lũ , cả một cộng đồng chim sẻ , những gã bình nhĩ của đội quân chim - đang cãi cọ âm ỉ .

Valdemar Mikhôrovski dừng chân ở chỗ đường ngoặt ngay sát bờ hồ . Đột ngột , qua tán lá xanh , bùng lên một tia mặt trời nóng ấm , nhảy nhót quanh chàng , rung rinh trong đôi đồng tử màu thép xám và đọng thành một giọt long lanh hồng ngọc trên viên ngọc của chiếc kim chàng cài cài , khiến Valdemar ngược nhìn lên .

" Thật là một tia nắng đặc biệt ! Nó châm ta như kim . Giá ta mê tín nhĩ ... Ôi ! Thật là vợ vắn !..."

Chàng bước tiếp , ngạc nhiên khi nhận ra mình không tài nào tập trung suy nghĩ , những ý nghĩ cứ đứt đoạn nhường chỗ cho những câu hỏi nối nhau hiện ra .

" Tại sao ta đâm ra nhạy cảm thế ? Triệu chứng này là thế nào vậy ? Có tia sáng nào chột tọt vào lòng ta , như tia nắng mặt trời chiếu vào người ta khi nãy ... Tia sáng ! Phải chăng nàng là tia sáng ấy ? Là tia nắng mặt trời , liệu nàng có nồng ấm thế chăng ? "

Chàng mỉm cười chua chát .

" Có thể , nhưng đã nguội lạnh mất rồi , bị kiệt sức vì chột sưởi ấm cho kẻ khác . "

Trong trí chàng thoáng qua hình ảnh Xtefchia và Prônkhixki . Chàng nhún vai , bật cười nói to thành tiếng :

" Mình thật là đại ngốc ! Tia sáng nào ? Trong khi đang có vàng dương thì hằng biết sưởi nắng đã . Mơ mộng

vô mục đích ấy làm gì ?

Chàng ngó ra mặt hồ .

" Cứ như những con hải âu kia - chàng nghĩ - chúng bay lượn tảo trong ánh nắng , mang trên đôi cánh hằng hà sa số cầu vồng . Chúng mới thông minh làm sao ! ... không bỏ qua tia sáng nào , chúng lấy của mỗi tia một chút cầu vồng , không thương tiếc - đó chính là nghệ thuật tận dụng ở đời . Để quan sát mọi thứ , để nghiên cứu các chi tiết - chỉ tổ uổng phí thời giờ chẳng được ích lợi gì , không thu kết quả gì, bởi đối tượng quá tầm thường tình, không khiến ai quan tâm cả .

- " Đó là chân lý hay nghịch lý ? - chàng ngẫm nghĩ - Ta muốn đó là chân lý . Ta có thể cho phép . "

Bên kia hồ, trên con đường được viền bởi bức tường ngũ cốc , chàng trông thấy những chiếc đầu và cổ ngựa đang lao nhanh , cùng phần bên trên của chiếc xe tứ mã kiểu Mỹ vàng . Trong xe có hai hình người , nổi bật trên nền ruộng lúa mì vàng rực . Valdemar nhìn hồi lâu , rồi bật cười .

- Ô ! Ánh sáng đang đi kia kia ! - chàng vui vẻ thốt lên và quay vào lâu đài .

Mọi người lặng lẽ dùng bữa tối , cụ Machây có vẻ khó chịu , Valdemar lạnh lùng , Prônnhixki lo lắng .

Edmun không ngờ phải gặp đại công tử . Hắn luống cuống bối phần khi nghe nói phu nhân và các tiểu thư đã đi . Thường thường , khi có mặt phu nhân Elzônôvxka và Luxia hắn cảm thấy thoải mái hơn . Bước chân vào phòng ăn , hắn đã nhận thấy vẻ cứng nhắc của hai ông cháu , và quyết định làm bộ vui vẻ . Hắn hào hứng kể lại việc đã có mặt ở kho vật tư nông nghiệp . Hắn dí dỏm phê phán công ty và những người mà hắn đã gặp tại đó . Nhưng khi thấy câu chuyện không hề gây ấn tượng gì đến cả hai ông cháu nhà Mikhôrôvxki , hắn bắt đầu quay sang trò chuyện chủ yếu với ông Kxavery . Hắn hạ giọng hỏi ông lão :

- Hôm nay bà và các cô không về ư ?
- Có là không - ông Kxavery đáp - Họ tới Obrôny thường bao giờ cũng ngủ tại đây.
- Đáng tiếc .
- Sao ông lại than phiền ? Ông có chuyện riêng tư gì với bà và các cô đâu kia chứ ?
- Có đấy , mà lại rất khẩn .
- Hay thật . Tôi rất muốn biết là việc gì - Ông Kxavery nói , nhìn gã thực tập sinh vẻ hóm hỉnh .

Edmun thoáng cảm nhận được chút điều cợt trong giọng ông lão , hắn nghĩ bụng :

" Hôm nay lão có chuyện gì thế không biết ? "

- Kia ông , thế chuyện gì vậy ? - Ông Kxavery nhắc lại câu hỏi . Đã chén khá nhiều , ông lão đang lúc phấn chấn . Prônnhixki lắc đầu .
- Ô , chuyện ấy tôi không thể nói với bất kỳ ai .
- Thế kia ! Hô , hô ! Vậy chỉ ít tôi có thể hỏi xem ông quan tâm đến ai trong số các bà và cô đó chứ ?
- Tôi có chuyện riêng với một người - hắn đáp với nụ cười đầy ẩn ý .
- không hiểu tôi có tò mò quá không nếu tôi muốn kể cho nàng nghe nỗi nhớ nhung của mình và muốn ngắm sắc hồng của đôi môi người ấy .

Valdemar vô tình nghe rõ tất cả . Phẫn nộ , chàng những muốn đứng phất lên tống cổ Prônnhixki ra khỏi cửa . Nhưng chàng cố nén lòng , có thể là do tác dụng của ánh mắt van vỉ của cụ Machây .

- Ông có vẻ tin chắc vào sắc hồng ấy quá nhỉ ! - ông lão Kxavery nhận xét . - Thế nếu ông không thể làm dậy

lên màu hồng ấy thì sao ?

- Ông không tin à ? Các tiểu thư bao giờ cũng háo lời ngọt ngào và mặt ửng hồng khi nghe gọi . Nhất là Xtefchia thì chúa hay đỏ mặt . Tôi biết cô ấy quá rõ đi chứ ...

Nói đến đây , Edmun nhận thấy là mình đã hơi đi quá xa liền nín bật . Nhưng đại công tử không kìm chế lâu hơn được nữa . Bóp vụn miếng xì gà trong tay rải lên mặt bàn , chàng đột ngột đứng phắt lên , xin lỗi cụ Machây rồi bước ngay ra khỏi phòng ăn .

Cụ Machây chúc hai người còn lại ngủ ngon , nói vài câu gì nữa với họ rồi cũng ra nốt . Bị chạm nọc , Prônnhixki mất vui , còn ông lão gia khách thì nghĩ bụng khi chìa tay cho hắn : " Này anh chàng kỳ sĩ trẻ trai , chàng có phóng nhanh quá không đấy ? "

Valdemar lờng lộn đi đi lại lại trong phòng làm việc cố làm cho lòng nguôi giận . Một tiếng đồng hồ sau chàng sai ông lão Jaxenty mời Edmun . Đại công tử ngồi bên bàn làm việc , vẻ mặt bình thản và dửng dưng , khiến gã thực tập sinh lấy lại vẻ thoải mái khi không nhận thấy sự không hài lòng trên mặt chàng .

- Có việc gì thế ạ ? - Hắn vừa hỏi vừa mềm mại bước đến bên bàn .

Valdemar trả cho hắn chiếc ghế .

- Mời ông ngồi . Tôi muốn nói chuyện với ông .

Gã trai bối rối , im lặng ngồi xuống .

- Thực ra , tôi muốn bày tỏ với ông một dự định mà tôi đã có từ một lúc nào đó , dự định có liên quan đến ông - Valdemar nói .

- Đến tôi ?

- Phải . Tôi định đề nghị ông chuyển hẳn sang bên Guenbôvitre . Tôi chắc với ông chuyện đó không có gì phiền , thậm chí phạm vi hoạt động bên ấy còn có phần rộng hơn ... - Chàng nói bằng giọng tự nhiên và lịch sự nhưng với vẻ lạnh nhạt giá băng .

Prônnhixki tưởng như sét vừa giáng trúng đầu . Hắn đề phòng mọi chuyện , trừ việc chuyển sang Guenbôvitre . Hắn không biết nên nghĩ thế nào về việc ấy . Hắn chỉ lắp bắp thốt ra :

- Thưa ... thưa đại công tử , tại sao ... lại đột ngột thế ? ... Tôi ... tôi chưa chuẩn bị .

- Chuyện vặt ấy mà , chỉ vài dặm đường , đâu phải di chuyển xa .

Edmun còn định chống đỡ .

- Hay ngài không hài lòng vì công việc đồng áng của tôi ở Xuôđkôvxơ ? - Hắn hỏi với ý hạ mình , điều ấy khiến Valdemar càng không ưa .

- Công việc đồng áng ư ? không . Có điều nói chung ông sang bên Guenbôvitre hợp hơn .

- Hợp hơn ạ ? ... Tại sao ? Về phương diện nào ạ ?.... Mikhôrôvxki mất hết kiên nhẫn .

- Ô , thưa ông , về nhiều phương diện khác nhau - chàng thốt lên , vẩy tàn thuốc vào gạt tàn .

Prônnhixki hiểu ngay . Người ta không muốn hắn ở đây . Nhưng nguyên nhân chính là gì ? Hắn nhất thiết muốn biết . Sau một thoáng im lặng , hắn lại lên tiếng :

- Thưa công tử , nếu chuyển đi hôm nay khiến ngài không hài lòng , tôi hết sức xin ngài thứ lỗi . Quả thực ,

tôi đã phạm sai lầm .

Valdemar ngẩng đầu .

- Tôi có chê trách gì đâu mà ông phải xin lỗi ? - Chàng hỏi . - Ông đã hành động không đúng , nhưng đó chỉ là việc vặt .

- Tôi không được biết trước rằng nam tước phu nhân hôm nay định đi - Prônnhixki biện bạch .

Đại công tử bĩu môi khó chịu . Chàng không thích thói quanh co .

- À , chuyện đó thì ông biết rõ , bởi thậm chí ông còn ra lệnh dành bộ tứ mã khoang cho cô tôi kia mà . Nhưng tôi xin nhắc lại, đó chỉ là chuyện vặt . Cái chính là ông không thích hợp với môi trường tại Xuôđkôvxe . Ông hiểu chứ ?... Ông không thích hợp với những quy định cần thiết , quá coi thường chúng , điều đó không thuận với một chuẩn mực theo quan niệm chúng tôi .

Tận lúc này mắt Edmun mới chợt sáng ra . Người ta đã nhận ra những dự tính của hắn và tổng cổ hắn đi nơi khác . Việc đề nghị hắn chuyển sang Guenbôvitre chỉ là cách thức nhẹ nhàng chỉ cho hắn đường rút lui . Kế hoạch của hắn đã bị bàn tay đại công tử cương quyết gách chéo . Prônnhixki thấy buồn , hắn bị thua hoàn toàn , không phương chống đỡ . Hắn nhìn đại công tử . Vừa hút thuốc , Valdemar vừa nhìn chăm chú vào lọ mực bằng cẩm thạch , vẻ mặt như muốn bảo : " Sao ngươi còn chưa bước đi ? Ta nói xong rồi đấy ! "

Edmun cảm thấy nên đi , nhưng hắn còn ngập ngừng chưa rõ đây là việc mời hắn nghỉ hắn , hay chỉ là đổi chỗ . Vẻ ngập ngừng ấy làm Valdemar cau . Chàng bực mình đứng lên , chìa tay cho hắn , nói cụt lủn :

- Thế thôi , chúc ông ngon giấc .

Gã thực tập sinh bật dậy , trả lời với vẻ tự nhiên cổ nặn :

- Tôi xin cố gắng làm hài lòng đại công tử .

- Cảm ơn . Như vậy sẽ có lợi cho cả hai phía hơn .

Hai người cúi chào nhau . Prônnhixki bước ra , đầu ngẩng cao , nhưng ra đến cửa hắn lại cúi đầu buồn bã .

- Mẹ kiếp ! Mình bị tổng cổ rồi - Hắn cau tiết lẩm bẩm , - tổng cổ khỏi chỗ làm tư , không phải cách chức như chính quyền . Nhưng cách thức của ông ta mới tế nhị lắm sao , theo kiêu quý tộc đại gia ! Thật là quý phái ! - hắn thốt ra với vẻ mỉa mai độc địa .

Ra đến tiền phòng , một gia nhân định khoác áo choàng cho hắn , Edmun cau kinh gạt ra .

- Cút cha mày đi !

- Ô hô ! - người gia nhân thốt lên khi khép cửa lại sau lưng hắn .

Valdemar bước vào phòng ngủ của cụ Machây . Cụ đang nằm trên giường đọc báo . Thấy cháu , cụ đẩy chiếc đèn sang một bên .

- Sao mãi cháu không tới ?

- Cháu vừa nói chuyện với Prônnhixki . Xong rồi - Valdemar nói, ngồi xuống cạnh giường .

- Cháu không nhận ra hắn nữa à ?

- Về căn bản là thế . Cháu đề nghị hắn chuyển sang Guenbôvitre .

- Hấn đồng ý ?
- Đó là điều hấn không muốn , nhưng hấn hiểu người ta muốn gì ở hấn .
- Hãy nói thật ông nghe : có phải đó là do câu chuyện bên bàn ăn tối nay không ?
- Chuyện đó chỉ đẩy nhanh sự việc mà thôi .
- Thế nguyên do chính là từ đâu ?
- Ông còn hỏi thế ư ? Cháu không thể nào chịu nổi những chuyện tiểu lâm của hấn, nhất là ...

Chàng đứng dậy , đi đi lại lại trong phòng .

Cụ Machây im lặng . Ánh đèn soi nghiêng rọi sáng mái tóc bạc như cước và những nếp nhăn hằn sâu trên vàng trán, trên mặt , mắt cụ hơi nheo lại , đôi môi đã héo tàn đọng lại nỗi đờn đau . Cụ ngồi lặng rất lâu chìm sâu vào nỗi trầm tư , đôi vai còng xuống như đang bị đè trĩu bởi một gánh nặng quá mức .

Chiếc bóng già nua của cụ nổi rõ trên nền thảm , những ký ức từ quá khứ , đầy dấn vặt , trút xuống hình dáng ấy , dưới sức nặng của chúng , mái đầu cụ cúi gục mỗi lúc một thấp hơn . Đột nhiên , cụ ngẩng vàng trán nheo , nhìn cháu trai , dẫn giọng hỏi :

- Valdemar này, hãy nói thật với ông ! Chủ yếu là vì cô gái ấy phải không ?

Từ một góc sâu trong căn phòng tối cất lên một giọng trầm , mượt mà cố nén lại :

- Vâng !
- Lạy Chúa , xin Người đừng chối từ lòng thương ! - đôi môi run rẩy của cụ già khẽ thì thào .

Cụ đưa tay lên bụng lấy mặt , cầu nguyện khe khẽ , nhắc đi nhắc lại với nỗi kinh hoàng :

- Vì tội lỗi của con xin Người chớ trừng phạt cháu nó , lạy Chúa , lạy Chúa ! Hãy tha thứ cho con ... Xin Người đừng báo thù !

Chiếc xe ngựa màu đỏ rời đường cái rẽ xuống một đường nhỏ hai bên trồng dương . Bộ tứ mã màu huyền phi nước kiệu đại , phô những chi tiết bằng đồng của dây thắt lấp lánh trong ánh mặt trời , nhạc ngựa loong coong khua , lũ ngựa hất đầu thở những tiếng rừ rừ . Buổi rạng đông tươi mát , tràn ngập những hơi gió lành và ẩm sương sau trận mưa đêm .

.....

Mọi người đều trò chuyện , bác tước tiểu thư với nam tước , tiểu thư Rita Trestka , Luxia cùng Vilus hát những bài dân ca vùng Kracóp , rồi phá lên cười vui vẻ . Trên ghế đánh xe, Valdemar bảo Xtefchia :

- Tiểu thư có trông thấy hai chiếc cột trắng ở bên đường kia không ? Đó là cột biên . Chúng ta đang đi trên đất của điền trang Guenbôvitre rồi đó . Chưa bao giờ tôi cảm thấy đầy điểm phúc có được vùng đất này, cảm giác đó chính là vì tiểu thư đây .

- Vì tôi ? Tại sao kia chứ ? - Xtefchia kinh ngạc hỏi .

Valdemar mỉm cười .

- À, dấu chỉ là vì tôi có thể chỉ cho tiểu thư thấy những nội cỏ đầy hoa của mình , dấu chỉ là vì tôi đang đánh xe đưa tiểu thư về nhà mình . Chỉ nguyên những điều đó thôi chẳng nhẽ không đủ cho người ta vui sướng rồi sao ?

Nàng nhìn thẳng vào mắt chàng .

- Điều ông vừa nói chẳng hợp chút nào với ông - nàng nói nghiêm trang .

Chàng nhìn nàng thú vị .

- Vậy nó hợp với ai ? - chàng hỏi .

-Có thể là với ông Seliga chẳng hạn , và lại... tôi cũng không rõ nữa .

-Xin tiểu thư hãy làm ơn giải thích cho tôi .

- Để làm gì , khi mà chính ông hiểu rất rõ .

- Xin thú thực với tiểu thư , tôi không thật hiểu .

- không hợp với ông , bởi điều đó sáo rỗng quá .

-Ồ !...

-Và lại ông không thành thực khi nói thế .

-Lạy Chúa lòng lành , thật là tệ hại ! Tại sao tôi lại không thành thực kia chứ ? Anh chàng Vilus tha hồ ví tiểu thư nào với pha lê , nào với sắc thanh thiên , nào với màu vàng óng , còn tôi lại không có quyền nói lên những điều tôi cảm thụ hay sao ? Tại sao Vilus được phép ?

- Bởi đó là Vilus ! - Xtefchia vui vẻ nạt cười , môi chúm lại nom thật xinh .

- Còn tôi là Valdy ...

- Còn ông lại là đại công tử Valdemar Mikhôrovski .

Chàng bực mình .

-Đại công tử thừa kế trang Guenbôvitre , chủ nhân trang Xuôđkôvxe , Grabonô, Biauô- Trekax và nhiều điền trang khác cùng các ấp phụ thuộc , xin tiểu thư cứ thêm vào cho đủ - chàng nhại theo nàng, giọng cáu kỉnh .

- Vâng , đại công tử , đại quý tộc , đại trang chủ - Xtefchia nhắc theo, giọng vui vẻ .

Valdemar nhún vai . Rồi chàng bắt đầu nói chậm rãi , mắt không nhìn Xtefchia :

- Tiểu thư khiêu khích tôi quá lắm ! Nhưng tôi hiểu , tôi xin nói với tiểu thư điều này . Tiểu thư tin thì tốt , không tin - cũng đành chịu , tôi sẽ nói thành thật . Tất cả các danh hiệu và phẩm hàm mà tiểu thư vừa nêu kia - tôi đều có . Song bởi những danh hiệu và phẩm hàm đó chỉ quanh quẩn trong một bầu không khí chật chội ngột thở , nên thường khi tôi thấy thiếu khí trời . Bao giờ tôi cũng thích những cánh đồng mênh mông , tôi muốn lao ra với chúng , phá vỡ những chiếc khung đẳng cấp được dùng để vây bọc chúng tôi từ thuở thiếu thời . Chúng tôi là những kẻ chuộng lạ , chúng tôi yêu hoa trà mi , chúng tôi trang trí bằng hoa huệ . mà không hề biết rằng trên đồng ruộng chúng tôi vẫn thường nở rộ những đoá hoa xa cúc lam rất đẹp . Chúng tôi biết loài hoa ấy tồn tại đâu đó , nhưng nó bị cách biệt rất xa bởi một tín hiệu : bàn chân quý tộc đại gia của chúng tôi không bao giờ chịu nhọc công tìm kiếm loài hoa ấy , vì một lẽ đơn giản là chúng không làm chúng tôi quan tâm . Đôi khi số mệnh khiến cho một đoá xa cúc lam lạc vào nhà ấm của chúng tôi , và khi ấy chúng tôi chợt nhận ra bao cảm giác : kinh ngạc , tò mò , một mùi hương thân thuộc , đánh thức trong chúng tôi giọt máu của quê hương bản quán đã bị dày xéo thảm thương vì những thứ của ngoại bang . Chúng tôi chợt cảm thấy mình là con cháu của đất nước này , và kẻ luôn thấy hào hứng yêu chuộng những cánh đồng mênh mông chợt cảm nhận một niềm khao khát . Đối với kẻ đó , những cánh đồng của tổ quốc trở thành quý báu xiết bao .

Chàng im lặng giây lâu rồi nói tiếp :

- Đối với bản thân tôi, tiểu thư chính là cánh hoa xa cúc lam đó . Ở trong môi trường chúng tôi, tiểu thư cũng như đại diện điển hình của đất nước quê hương . Bởi mặc dù chúng tôi có thể đòi cái quyền đại diện kia một cách bình đẳng và không kém phần hợp lý , song chúng tôi đã quá " quốc tế hoá " để có thể đảm đương cái trọng trách lớn lao kia . Tiểu thư chính là biểu tượng cho những cánh đồng vàng óng của chúng ta . Vilus nói đúng khi ví tiểu thư với tự nhiên , anh ấy nhận ra điều đó cũng nhanh như tôi . Với tôi , thoát tiên tiểu thư gây cho tôi ấn tượng một bông hoa mọc trên những cánh đồng phì nhiêu . Đồng thời tiểu thư còn là loài hoa trinh nữ .

Chàng ngừng đầu nhìn Xtefchia .

- Tôi đã nói một cách cởi mở những gì tôi nghĩ về tiểu thư . Và xin nhắc lại : tôi cảm thấy xiết bao hạn phúc khi được sở hữu những vùng đất như thế này trên đất nước chúng ta , hạnh phúc không phải là đất đai này là thứ sinh lợi cho túi tiền của tôi, mà vì tôi cảm thấy mình là con của đất , và đất đai với tôi thân thiết biết bao . Tôi yêu đất từ ngày thơ ấu , tôi chăm chút cho đất , nhưng tình cảm ấy đến bây giờ mới vụt lớn lên nhờ có tiểu thư . Vì thế , tôi vô cùng biết ơn tiểu thư .

Chàng chân thành đưa tay cho nàng và xiết chặt . Có lúc chàng những định nâng tay nàng lên môi hôn nhưng rồi cố kìm lại . Mặt Xtefchia biểu lộ niềm xúc động , môi nàng run run . Nàng ngược mắt lên nhìn chàng và cũng gặp đôi đồng tử màu xám rừng rực ngọn lửa , chan chứa niềm tự hào thanh cao tuyệt vời mà sao êm dịu đến lạ lùng trong ánh nhìn đang vây bọc lấy nàng .

- Chẳng lẽ bây giờ tiểu thư cũng vẫn bảo là tôi không thành thực ? - chàng khẽ hỏi .

- Ô không ! Bây giờ ông nói khác hẳn , đất đai của ông có thể tự hào về một người con như ông . Ông thật xứng đáng là một người con thuộc họ Mikhôrôvxki - nàng sôi nổi đáp .

Chàng cười mỉa mai .

- Xin khoan hãy khen ngợi tôi , rất có thể tôi không xứng với lời khen ngợi . Bởi lẽ người ta không tin vào tình yêu mà tôi dành cho đất nước . Dòng họ chúng tôi có mang cái họ Đờ Mikhôrôvxki quá lâu nên tôi

không thể trở thành Mikhôrovski ngay được , không có thêm một chữ nước ngoài . Ai dám tin rằng niềm tin đang sống trong lòng tôi quả thực bám sâu rễ trong tâm hồn , chứ không phải bò trườn trên bề mặt vì những động cơ ít phần xã hội nhiều hơn cá nhân ?

- Xin ông chớ đem sự phân tích làm hỏng mất ấn tượng , đó là hệ thống tồi tệ nhất - Xtefchia ngắt lời chàng- Chỉ cần ông tin chắc là đủ , chỉ cần ông cảm nhận điều ấy một cách vẹn toàn . Chỉ riêng điều đó cũng là quá nhiều đối với ngài Mikhôrovski .

Cả hai cùng bật cười .

- Tiểu thư nói phải , ta không nên coi mình xấu hơn thực chất , và ta hãy biết sướng vui với những giờ phút như lúc này .

Chàng ghé sát đầu nàng vừa mỉm cười vừa hỏi :

- Tiểu thư cũng vui sướng chứ ?

Mắt Xtefchia bừng lên vui tươi .

- Tôi vui lắm - nàng đáp .

- và tiểu thư thích ngồi trên chiếc ghế đánh xe này ?

- Rất tuyệt !

- Nghĩa là sau những lời của anh chàng Vilus tôi cũng không đến nỗi là một lão già đáng ngán ? Đúng không ?

- Sao lại thế ?

- Là đại quý tộc, là ông lớn , là dòng dõi đại gia - chàng nói với vẻ khiêu khích đùa .

- Những danh hiệu ấy thì bao giờ ông chả mang .

- Hay lắm , hay lắm ! Tôi chỉ không muốn mang chúng lúc này . Vào giây phút này tôi chỉ là chàng Mikhôrovski , tôi yêu hoa xa cúc lam và đang đưa một cánh hoa quý giá ấy đến với những cánh đồng ruộng của mình . Điều đó khiến tôi sung sướng . Sao tiểu thư lại sầm mặt thế ?- chàng hỏi đột ngột , chăm chú nhìn nàng .

- Tôi ư ? ... Đâu có - nàng đáp lạnh lùng .

- Tiểu thư giống như loài hoa xấu hổ , chỉ khẽ chạm vào là cụp hết lá cành . Tôi biết tiểu thư nghĩ gì rồi : Tiểu thư nghĩ rằng tôi là một đại quý tộc , chỉ vì một thoáng bốc đồng mà từ bỏ áo tía của đại quý tộc để khoác áo lam của hoa xa cúc . Và vì tôi đã gọi tiểu thư bằng loài hoa ấy nên tiểu thư không hài lòng . Có đúng thế không ?

- Giả sử nếu tôi có là xa cúc lam , thì chắc chắn cũng không phải là thứ hoa để người ta đem trang điểm .

- Đặc biệt cho nhà quý tộc đại gia . Đúng không ?

- không cho ai cả !

.....

Họ đến chiếc cầu đá bắc ngang qua dòng sông chảy xiết . Bên kia cầu , trên đồi cao , giữa những lùm cây xanh tươi nổi bật lên những bức tường thành vững chãi của toà lâu đài , với những vọng lâu và tháp canh nhấp nhô . Trên ngọn tháp chính xây theo phong cách cổ xưa phấp phới một ngọn cờ mang gia huy giòng họ Mikhôrovski ...

Valdemar cho xe lăn bánh chậm rãi . Cảm thấy diên sản của chàng bỗng trào dâng cả niềm tự hào lẫn ưu tư . Chàng tự nhủ :

" Nhưng những thứ này đem lại gì cho ta kia chứ ? "

Và đột nhiên , chàng cảm thấy buồn man mác ...Lần đầu tiên , chàng nhận ra rằng giữa chốn xa hoa trang trọng này , trong toà dinh thự tuyệt vời này, chàng vẫn vò vò một mình một bóng . Rồi chàng chợt mỉm cười :

" Chỉ ít lúc này ta không cô đơn" - Chàng kín đáo liếc Xtefchia .

Nàng ngồi lặng , như đang bị đè bẹp bởi vẻ uy nghi của những hàng thông cổ thụ đang rủ bóng xuống đầu nàng . Mặt nàng hơi nhợt nhạt , lòng nàng chợt lạnh đi , một nỗi lo lắng vẫn vơ trào lên trong tâm linh.

" Ta làm gì nơi đây ? ... Bên cạnh vị đại quý tộc kia ... Ta lạc lối rồi ... Một cánh xa cúc lam lạc vào nhà ấm ... "

Và cũng như Valđemar lúc nãy , đến lượt nàng chợt nghĩ rằng giữa chốn xa hoa sang trọng này, trong toà dinh thự tuyệt vời này , nàng hoàn toàn cô đơn , cô đơn quá ! Nàng chợt rùng mình . Valđemar nhận thấy thế . Chàng xúc động nói :

- Tôi rất sung sướng đã đưa tiểu thư - biểu tượng của những cánh đồng và thảo nguyên - đến với tổ ấm này , không phải đến với đẳng cấp và những định kiến , không phải tới chốn bồng lai tiên cảnh , mà đến với tổ tiên dòng họ Mikhôrovski , nơi cánh hoa xa cúc lam sẽ cảm thấy tự do và vui vẻ .

Giọng chàng âm vang bao chân thành nồng hậu . Xtefchia nhìn vào mắt chàng , lòng đầy biết ơn

Trang Guenbôvitre gia trạch nhiều đời của dòng họ Mikhôrovski, có thể chiếm vị trí hàng đầu trong số những tư dinh tuyệt vời nhất trong cả nước. Về trang trọng cổ kính và sự xa hoa - những nét chính của dinh thự, làm nổi bật thể lực đại gia của nó. Phong cách phong kiến hơi nặng nề được giảm nhẹ phần nào bởi những bức bích họa hiện đại được xen ghép một cách sành điệu và hài hoà vào bộ khung cổ kính của những thời quá vãng. Nom chúng hết như một hình thù tinh tế trên nền vải dày nặng, tạo thành một tổng thể tuyệt diệu.

Toà nhà chính của lâu đài thật hùng vĩ. Khối chính giữa đồ sộ, trở hàng loạt cửa sổ cao đến mấy tầng nhà, là chỗ dựa chắc chắn cho hai cánh bên, với những tháp cao điểm tuyết bên cạnh chiếc tháp tròn đang phấp phới ngọn cờ mang gia huy dòng họ Mikhôrovski. Trên đỉnh tháp người ta đặt một đài quan sát khí tượng. Hai dãy bên không dài lắm của lâu đài được nối với nhau bằng một dãy nhà chạy ngang giống như chiếc khoa, được gọi là "nhà trên dây cuốn" vì có những vòm xây cuốn cao vút ở cổng ra vào. Tại đó, ở tầng dưới là phòng họp hội đồng quý tộc cổ kính, còn ở phòng trên là phòng trưng bày chiến cụ.

Sân trong được bao bọc bởi những dãy nhà cầu thang và gấp khúc, được trang trí bằng những diềm xây và lan can. Một bồn lớn trồng hoa có hàng rào cây xanh xen thấp rải rác đây đó trên cỏ, giữa tầm thảm hoa là một đài phun nước bằng cẩm thạch màu xanh với bể chứa đầy ấp nước hình thần Neptun với Nimfa có rắn cuốn quanh mình. Từ hàm con rắn và từ tảng đá mà thần Neptun đâm ngọn đinh ba xuống, vọt lên những tia nước uốn cong đổ xuống bể chứa. Ở góc bên phải của khối lâu đài có hàng hiên không rộng lắm, cao ngang tầng một, chạy một hàng lan can sắt cài hoa hồng. Toàn bộ khu vườn treo này được trang điểm bởi những cây trắc bá hương và sim thơm. Hàng hiên tựa trên tám cột đá thẳng vút, trên đỉnh có gia huy dòng họ Mikhôrovski. Các bậc thềm và hàng hiên lát những phiến đá trắng. Trên đỉnh cửa ra vào nổi bật hàng chữ nổi: "Khách đến nhà ta là Chúa đến nhà". Về phía đông, toà lâu đài được vây bọc bởi một dãy bao lon tuyệt vời xây trên những vòm cuốn bằng đá và cẩm thạch cao đến tầm gác hai. Điện trang Guenbôvitre nổi tiếng vì hàng bao lon này và những đồ dùng được chọn lựa rất hợp cách. Tầng trệt của lâu đài được tô điểm bởi một hiên dài bằng cẩm thạch trắng cài dây tường xuân, với tượng các vị thần Hi Lạp bằng thạch cao tuyết hoa. Trong một chỗ gãy khúc của bức tường lấp lánh ánh kính lấp loáng của khu nhà ấm hình bán nguyệt.

Từ trên bao lon trải rộng cảnh quan kì thú của khuôn viên và những khu vườn cây ăn quả kiểu Anh, với thung lũng hoa hồng nổi tiếng, những hang động được sắp xếp bằng những tảng đá, một hang bằng đất sét đỏ, hang thứ hai màu trắng, đắp theo hình các thánh đường Hi Lạp, một toà nhà mát mùa hè màu trắng, bên trong có bể cá cảnh, một sân quần vợt có nhà đình tạ xinh xắn, nơi người ta bày thức uống mát những khi chơi bóng, và sau rốt là chiếc cầu cạn tuyệt đẹp màu lục dành làm nơi dạo mát và những khóm cây quý hiếm trồng trên thảm cỏ mượt như nhung, cùng những con đường uốn lượn quanh co.

Hằng hà sa số những hoa, những tượng, những đình tạ, những đường luồng xanh tươi. Khu vườn cây với những khóm diên vĩ và sắc trắng thiên nga, những đài phun nước, những ghề dài nghỉ chân bằng cẩm thạch và những chiếc cầu. Trên một chiếc gò mà người ta cố ý đổ đất đắp nên có một chiếc cột cẩm thạch trắng mang hình Đức Mẹ nhân từ có những cây trắc bá mọc quanh. Sườn dốc của quả đồi lâu đài về phía sông trải ra rất rộng những bức thềm bằng cẩm thạch trắng muốt, kết thúc bằng một khoảng sân hẹp tạo thành bến cảng. Nơi ấy, ngay trên bờ sông, nổi bật hai pho tượng nàng tiên cá đồ sộ cũng bằng cẩm thạch. Những bậc thang và những con thuyền bập bênh đậu sát cảng là một trong những cảnh quan đẹp nhất của khu vườn.

Về kì thú vương giả và vẻ hấp dẫn không thể diễn tả thành lời thu hút mắt nhìn, đánh thức mọi giác quan. Nơi đây người ta cảm thấy tiên tri và một bàn tay mạnh mẽ nhưng thương yêu hướng dẫn, không tiếc sức giữ gìn tổ ấm cha ông.

Valdemar yêu Guenbôvitre, chàng cảm thấy gắn bó với nơi ấy bởi tình cảm của một người con và vẻ trang nghiêm điển hình ngự trị nơi đây, át hẳn những thứ hiện đại bổ sung thêm, là niềm tự hào của chàng.

Lâu đài , khuôn viên , vườn thú đều được chàng duy trì một cách mẫu mực . Còn đối với tàu ngựa của Guenbôvitre thì chàng hết sức chăm bẵm , gần như biến nó thành một cung điện . Nhưng chàng không bỏ sung thêm gì mới vào những thứ trang trí lâu đài và khuôn viên , chàng hướng mọi sức lực và khả năng của mình vào những hoạt động có ích hơn . Ngoài tàu ngựa , chàng cũng say mê phòng trưng bày khí giới và khu vườn thú .

Mọi thứ phòng đặc biệt trong lâu đài là phòng ngủ của đại công tử , khác hẳn sự xa hoa chung , căn phòng này rất đồi khiêm nhường . Phòng không rộng lắm , chỉ bố trí những thứ đồ dùng cần thiết toàn bằng gỗ sồi . Phòng không có rèm cửa , không trải thảm , không có đồ trang trí . Chiếc giường gỗ sồi phủ một tấm da gấu trắng rất lớn do chính tay đại công tử săn hạ trong cuộc phiêu lưu lên Bắc Cực . Bên trên tường treo những thứ vũ khí chàng yêu thích , đối diện là một bức chân dung lớn của thân mẫu chàng, phu nhân Elgiobieta Janusôva , đóng trong khung quý , trên đầu giường là thập giá cổ làm bằng sắt từ thế kỷ XVI , là đồ gia bảo . Vị đại công tước quý tộc này có những đòi hỏi cá nhân hết sức khiêm nhường ...

Khách khứa thán phục ngắm mãi vẻ xa hoa và những đồ trần thiết tuyệt vời của dinh thự Guenbôvitre , nhưng với những tình cảm khác nhau : cụ Machây và công tước phu nhân Podhorexki thì ghen tỵ , công tước Podhorexki thì tiếc nuối . " Ngày trước ta cũng đã từng có bao tài sản , giờ rốt cuộc chỉ còn lại nợ nần " - ông nghĩ bụng .

Cũng như Xtefchia , nam tước Veyher lần đầu tiên được tới thăm Guôbôvitre , ông bước đi như thăng thốt , luôn miệng bậm bậm :

- Thật là Vecxây thứ hai ! Quả là Vecxây thứ hai ! ...

.....

Sau khi trò chuyện với Luxia , Xtefchia bước về phía lâu đài . Mọi người đang ở cả ngoài vườn , nhưng nàng muốn được ngồi một mình . Đi dọc những khóm hồng , nàng căng ngực hít làn hương thơm ngát , khoan khoái áp mặt vào những cánh hoa mịn như nhung , say mê tận hưởng muôn thứ sắc hương . Nỗi khó chịu do cuộc trò chuyện với Luxia lúc nãy được thay thế bởi cảm giác mơ màng như ngái ngủ . Toà lâu đài với những bức tường thành sừng sững , những ngọn tháp và chòi canh mang lá cờ bay phấp phật khiến nàng có cảm giác như có sức nặng nào đó đang đè bẹp nàng . Nàng cảm thấy một nhu cầu gần như xác thịt phải tránh xa hình ảnh những bức tường đó , nên nàng vào nhà , tin rằng sẽ chẳng gặp mặt một ai .

Chạy quanh qua dãy bao lon , qua hàng hiên , nàng vào tới phòng khách đầu tiên và gặp ngay vị chủ nhân tộc tuổi tác . Ông cúi gập mình chào nàng . Xtefchia hỏi ông xem đi lối nào tới phòng dành cho khách khứa nghỉ ngơi .

Người dầy tớ già đưa tay chỉ một dãy phòng khách kính cẩn thưa :

- Dạ thưa bên cánh trái , tầng hai . Hay bá tước tiểu thư để con đưa lối ?

Nàng mở to mắt nhìn ông " Sao lại có cái tước hiệu ấy ? Chắc ông lão nhầm mình với ai đó "

Viên chủ nhân tộc đứng yên trong tư thế đợi lệnh .

- Cụ Andgiây , cụ nhầm đấy, tôi đâu phải bá tước tiểu thư - nàng thốt lên , mỉm cười vui vẻ .

Lần này đến lượt người dày tớ già mở tròn mắt , nhưng ngay lập tức cụ nén nỗi kinh ngạc , vừa cúi chào lần nữa vừa thốt lên :

- Xin lỗi lệnh bà .

Xtefchia khẽ nhún vai bước sâu vào lâu đài , nghĩ bụng : " Người dày tớ quá quen với những tước vị mất rồi . " !

Nàng đi qua mấy phòng khách và phòng làm việc trang nhã . Nàng đi qua cả phòng chơi bi- a màu lục , qua phòng lớn dành cho vũ hội xây trần cuốn , trang trí những hoạ tiết và phù điêu theo phong cách Phục sinh , rồi tiếp đến một phòng tròn màu đỏ tía dùng để nghe rao giảng , cho đến tận hàng hiên rộng rãi của lâu đài . Từ nơi đây có nhiều hành lang chạy về nhiều ngả khác nhau và những bậc tam cấp bằng cẩm thạch trắng dẫn đến hành lang chạy dọc ngang chiều cao tầng một , được xây trên các cột chống . Những bậc thềm trải thảm đỏ thẫm , nhưng vật trang trí chính lại là hàng lan can bằng sắt có chạm trổ chần cả hành lang trên . Những bức tường cao vút của sảnh ốp những phiến đá hoa cương xám có trần xây cuốn cao ngang tầm tầng ba . Song song với tầng hai chạy xung quanh sảnh là ban công hẹp bằng sắt có lan can chần hình chần song xiên . Thông qua ban công là mấy chiếc cửa của những phòng bên trong . Chính giữa sảnh , đối diện với cầu thang gác là một khóm cây cảnh trồng thành hình tròn , giữa vòng cây là một bể chứa nước bằng cẩm thạch trắng toát có vòi phun nước vọt lên cao .

Những cây cảnh hình cầu được bố trí đây đó trang điểm cho cầu thang và hành lang trên , những bóng đèn điện treo tí trên đỉnh vòm cuốn . Tầm lát sàn ghép bằng những phiến đá tạo hình hoa văn đẹp mắt .

Xtefchia dừng chân rất lâu ở sảnh , chiêm ngưỡng vẻ đẹp nơi đây . Nàng chú ý đến một chiếc đồng hồ lớn có chuông , hình tử cao và đẹp , được trang trí bởi bức tượng bán thân đức vua Zygmunt August bằng đồng . Là một cổ vật lâu đời , nó khiến cho mỗi vật chung quanh đều mang âm hưởng cổ kính .

Tầng trên lại là một dãy phòng nữa . Giữa sảnh xa hoa tráng lệ ấy . Xtefchia hoàn toàn mất phương hướng . Nàng không rõ lúc này mình đang ở trong toà nhà chính của lâu đài hay đang ở một cánh cửa nó . Vừa đi nàng vừa ngắm những bức tranh thắm và thắm treo tường khác nhau . Choáng lộn lướt qua mắt nàng là những khung tranh quý giá , những đèn chùm đồ sộ bằng đồng , bằng đá không tước hoặc toàn bằng pha lê Vonido treo rũ xuống từ những khoảng trần phẳng trần phẳng lì hay xây cuốn , được trang trí các hoạ tiết hay phù hiệu . Hình ảnh của nàng phản chiếu trong những tấm gương và những bức tường toàn bằng gương , trong đó dãy xa lông được nhân thành vô số .

Nàng dừng chân trước những bức tranh , pho tượng hoặc một cây cảnh nào đó , nhất là những cây cọ tuyệt vời xoè quạt . Bỗng qua sàn nhà bóng loáng như gương , và những tấm thảm mềm mại , nàng đi sâu mãi vào lâu đài . Cuối cùng nàng chợt thấy sờ sợ . Nàng đã lạc lối , không biết làm sao tìm được đường ra khỏi mê cung này .

Nàng bước chân vào một phòng lớn chạy dài , trần xây cuốn , trang trí bằng phù điêu , sàn bằng gỗ sồi . Hàng dãy cửa sổ bị những hõm tường sâu khuất bóng , không để mấy chút ánh sáng lọt vào , khiến căn phòng tối mờ và mang vẻ hết sức ngột ngã . Dọc các bức tường và chính giữa phòng kê những chiếc ghế xôfa phủ vải vàng . Chiếc lò sưởi kiểu cổ được phủ một tấm vải trang trí phương đông rất quý giá . Dường như có một người đầy thể lực nào đó đang khoan thai bước vào căn phòng rộng lớn này .

Xtefchia ngược mắt nhìn lên và bất giác rùng mình . Từ mọi bức tường , có biết bao đôi mắt đang chăm chăm nhìn nàng : căn phòng treo toàn chân dung . Các bậc tổ phụ của dòng họ Mikhôngvski được vẽ to bằng người thật đứng ở đây , trong những chiếc khung bằng gỗ hồng sắc có chạm đồng . Khuôn mặt của bao vị tông trấn ,

thủ lĩnh , thượng nghị sĩ thời xưa đang chăm chú nhìn Xtefchia . Họ đeo những tấm biểu trưng bằng vàng , mặc những chiếc áo khoác bằng nhung viền lông thú , những tấm vải cải sợi vàng, những áo lông hắc điều thừ hoặc lông chồn , cũng có người trang trí toàn thân bằng những tấm giáp bạc lóng lánh . Những người khác mặc áo phướn , đội tóc giả , cài những chiếc khăn lụa viền đăng ten hoặc khoác những bộ binh phục choáng lộn . Tất cả mọi người đều có đường môi đặc thù , hơi bĩu ra , dáng nét sắc sảo , đôi mắt xám thẩu suốt , đầy táo bạo, năng nổ và một chút giễu cợt mỉa mai . Bóng tối ngự trị trong phòng mang tới cho những hình hài đã chết kia sống động bề ngoài . Chút ánh sáng yếu ớt hắt từ ngoài vào bò trườn trên những tấm áo đỏ tươi và những bộ áo choàng lông quý giá , trên những bàn tay và những khuôn mặt trong như sáp nặn . Xtefchia cảm thấy như những hình người ấy đang cử động , những đôi mắt xám nhìn nàng chăm chăm kinh ngạc , những đôi môi mấp máy thành tiếng :

- Người muốn gì ? Người ở đâu lạc tới đây ?...

Nàng rùng mình .

Đây là lần thứ hai nàng chịu cảm giác như thế , lần thứ hai những bức chân dung dòng họ Mikhôrovski khiến nàng kinh hoàng bởi tiếng nói câm lặng của những đôi mắt chết .

Nàng tình cờ lạc vào phòng này , chỉ có mỗi mình nàng dưới sức nặng của ngàn kia ánh mắt . Muốn bước ra , nàng ngoảnh đầu về phía cửa , và đột nhiên ánh mắt nàng nhìn thấy một bức chân dung lớn, tràn ngập ánh sáng , chân dung của một người đàn bà quý phái . Trong chiếc áo dài bằng nhung nặng nề viền đăng ten Brabantia , với những chuỗi ngọc trai trang sức , người phụ nữ còn trẻ ấy đứng đó , đầu hơi cúi xuống , nét buồn chứa chan trong mắt . Làn tóc đen tốt bởi rủ bóng xuống khuôn mặt trái xoan xinh đẹp, đôi môi mỏng thể hiện rõ nỗi đau đớn không tài nào giấu nổi , ngay cả qua chân dung . Trang phục và kiểu tóc cho thấy bà sống vào thời chưa xa lắm . Hình ảnh người phụ nữ ấy khiến Xtefchia bị thu hút . Nàng bước lại gần hơn bởi thiết tha muốn biết đó là chân dung của ai .

Ở một góc , trên nền màu sẫm của chân dung , nổi rõ nét hình gia huy với biểu trưng tước công , bên dưới là dòng chữ : " Gabriela thuộc dòng họ công hầu đơ Buôcbông , Machâyôva Mikhôrovka , đại công nương Guenbôvitse " . Tiếp đó là ngày sinh và ngày mất .

Vậy đây là bà nội của công tử Valdemar , vợ của cụ Machây ? Một công chúa dòng họ Buôcbông? Nhưng sao bà lại vẻ u buồn vô biên dường ấy ? Ngay cả trên tranh cũng có thể nhận thấy bà là một phụ nữ bất hạnh . Và hai người phụ nữ ấy - một được vẽ thành tranh trong bộ váy bằng nhung the , một còn sống kia trong chiếc áo dài muslin màu trắng - nhìn vào mắt nhau như chột cùng hoà trong một sự cảm thông sâu sắc .

Đôi mắt bồ câu đen thăm thẳm của phu nhân Mikhôrovka bao bọc thiếu nữ bằng ánh nhìn tang tóc , dường như bà vừa buông tiếng thở dài nào đó vô vọng đầy cay đắng ưu tư . Đôi mắt ấy như muốn nói : " Cuộc đời hành hạ dày vò tôi , tôi chưa từng biết thế nào là chút hạnh phúc nhỏ nhoi , chỉ có biết bao nỗi đau khổ Tài sản , tước hiệu , sự cao sang chẳng giúp được gì ... Tôi là một phụ nữ bất hạnh ! "

Xtefchia như đọc được lời kêu than trên nét mặt buồn bã của bà . Vì sao người phụ nữ ấy phải chịu đau khổ ?... Trong đời bà đã thiếu mất điều gì ?... Đám mây buồn thảm nào đã khiến mắt bà âu sầu đến thế ?... Trong căn phòng đầy những con người được sùng kính , trong những bức chân dung này , bà là kiểu người đau đớn nhất . Dấu ấn của mọi bi kịch lặng thầm hiện rõ trên vầng trán bà, những hạt ngọc trai rời rạc trên ngực bà lóng lánh như những giọt lệ vừa rơi xuống từ đôi mắt u buồn vô bờ kia . Những người phụ nữ trên tất cả các chân dung khác đều mang vẻ mặt tươi cười , với ngà ngọc châu báu và hoa thắm trên tay . Những bộ lễ phục dân tộc của Ba Lan hoà lẫn với những chiếc áo dài bó chèn kiểu đầu thế kỉ XIX hay với những chiếc váy bông . Một số người đội trên đầu những chiếc mũ thời xưa hoặc mang tóc giả , những người khác uốn tóc thành cuộn , thành lọn , trang điểm bằng đủ thứ đồ nữ trang , với bao lông chim và hoa tươi . Chỉ mỗi

mình bà là khác người ngay từ trang phục : chiếc áo dài nhung đen , những đường đăng ten , những đường đăng ten nặng nề và chuỗi ngọc trai khiến bà đầy vẻ nghiêm trang đường bệ . không một cánh hoa , không một thứ gì vui tươi và sống động bên cạnh bà . Bàn tay quý tộc trắng ngần đeo nhẫn đặt tựa vào tay ghế , tay kia buông thõng trên váy .

Xtefchia nhìn khắp phòng với vẻ e sợ ngày càng , đầy bất thường , kinh khủng và không biết tha thứ , như đang từ các góc phòng tăm tối bò ra , trườn đến bên nàng . Đôi mắt của những bức chân dung quất vào mặt nàng những ánh nhìn sắc nhọn . Nàng cảm thấy họ như đang xua đuổi nàng ra khỏi căn phòng này , họ đang tức tối vì nàng đã đường đột xông vào chốn lưu giữ những ánh vinh quang sau khi chết của họ , họ như đang nói với nàng :

- Đây cô gái, hãy bước ra khỏi đây ngay . Chốn này không phải dành cho người , đây không phải là thế giới của người. Cút đi , nếu không chúng ta sẽ nghiền nát người bằng sự kì vĩ của chúng ta ...

Xtefchia run lên . Có một điều gì đó phi thường chợt xảy đến với nàng . Những lời nói không thể thoát ra thành tiếng run rẩy trên môi nàng ., những ý nghĩ đứt đoạn , những nhịp đập hoàn toàn mới mẻ nào đó chợt choán đầy cả óc và tim nàng . Trước nay nàng chưa bao giờ biết đến những tình cảm như thế , đó là một cơn sóng xa lạ nhưng mạnh mẽ bắt nàng phải hiểu . Nàng cảm thấy mình đang lạc vào những điều trừu tượng mông lung , thực hư lẫn lộn , lại bị bao phủ trong một màn sương huyền ảo , nhưng vẫn gây nên nỗi lo sợ không sao lý giải nổi . Khuôn mặt thanh tú của Xtefchia nhợt nhạt hẳn đi , đôi mắt màu đồng thảo sáng rực dưới tác động của những ấn tượng bên ngoài , và sự sôi sục bên trong . Nàng đưa mắt ngắm lần nữa những bộ mặt chết rồi đưa hai tay lên ôm đầu thì thào :

- Tôi đi đây , tôi sẽ rời khỏi chốn này ... không bao giờ trở lại ... không bao giờ !

Đôi đồng tử nóng bỏng của nàng dán chặt vào khuôn mặt bà nội Valdemar và nàng lại thì thầm :

- Thưa bà , tôi sẽ đi ... đi ngay đây ...

Nhưng ánh mắt của phu nhân Mikhôrôvxki nhìn nàng dịu dàng , buồn bã đầy trách móc và cay đắng , dường như muốn nói :

- Một đứa trẻ đáng thương ... Nhanh lên cháu ta thương cháu quá , đoá hoa đồng nội , nhưng ...cháu hãy trốn ngay đi , về với những người thân thích ruột rà .

- Chúa tôi ! Chúa tôi ! - thiếu nữ rên rỉ thốt lên , xúc động trước những điều tưởng thấy .

Mỗi dây thần kinh trong người nàng đều run rẩy . Tính nhạy cảm bẩm sinh bị kích thích đến tột đỉnh . Bị chế ngự hoàn toàn bởi những ám thị của giác quan , nàng nhìn chằm chằm vào bức chân dung , không hề nghe thấy tiếng bước chân vang trong phòng bên .

Đột ngột , hình dáng thanh nhã của Valdemar hiện ra sừng sững trước mắt nàng , trong những tấm màn che màu tối . Tay chàng cầm một cành hồng vàng thắm .

- Ôi ! - Xtefchia kêu lên , bước thụt lùi .

Việc nhìn thấy chàng đột ngột trong căn phòng này, bên những bức chân dung kia , đã gây cho nàng một ấn tượng quá mạnh .

- Kia ...tiểu thư sao thế ? Sao thế ...? - chàng thốt lên , vồ lấy hai tay nàng , áp vào lòng bàn tay nóng ấm của

mình . Cánh hồng bị ném trên ghế xôfa , chàng cúi đầu nhìn Xtefchia dò hỏi .

- Tôi làm tiểu thư sợ phải không ? ... Tiểu thư Xtefchia ,sao mặt tiểu thư nhợt nhạt thế ? Có chuyện gì vậy ?...

Cô gái định thần lại . Bên chàng , nàng không còn thấy sợ nữa . Rút tay ra khỏi tay chàng, nàng đáp :

- Chắc ông sẽ cười tôi , nhưng quả tình việc ông đột ngột xuất hiện đã làm tôi hoảng hồn .
- Chắc tiểu thư tưởng tôi là một vị tổ phụ nào từ trên tường kia vừa nhảy phắt xuống , phải không ?
- Tổ phụ ư ? ... không !...
- Tôi đi tìm tiểu thư khắp lâu đài . Andgiây đã chỉ cho tôi lối tiểu thư đi .
- Còn tôi bị lạc lối , hoàn toàn tình cờ bước vào căn phòng này .
- Và tiểu thư đã trò chuyện với tổ tiên tôi ?

Nàng kinh ngạc nhìn chàng .

- Ông quả là tiên tri !
- Tôi đoán đúng chứ ?
- Đúng một phần . Tôi chỉ là người trả lời , còn các cụ mới là người nói .
- Các cụ bảo gì vậy ?
- Họ ra lệnh cho tôi ra ngay khỏi chốn này - nàng đáp , nở một nụ cười gượng gạo .
- Tiểu thư Xtefchia !...

Tiếng kêu của chàng khiến Xtefchia ngạc nhiên . Trong đó vang lên một câu hỏi nặng thẳm và lời trách móc .
Nàng vội nói nhanh :

- Họ giận tôi đã dám đường đột xông vào nơi di tích . Chỉ riêng vị phu nhân kia là nhìn tôi với ánh mắt phần nào thiện cảm hơn .

Nàng trở bức chân dung . Valdemar quay lại nhìn và trang trọng thốt lên :

- Đó là bà nội tôi , bà Machâyôva Mikhôrôvxka , một người phụ nữ rất nhân hậu và rất bất hạnh ...Có thể bà bất hạnh vì đã quá nhân hậu .
- Tại sao ? - Xtefchia hỏi .
- Ồ, đó là một câu chuyện buồn . Tôi không muốn làm tiểu thư bận lòng .
- Kia , xin ông hãy làm ơn kể cho tôi nghe chuyện ấy - Nàng khẩn khoản thì thào .

Valdemar nhìn nàng bằng ánh mắt nồng nàn . Chàng bước lên vài bước , nhặt hoa hồng trên ghế xôfa rồi thấp giọng nói với nàng :

- Tôi hái hoa này khi đang nghĩ đến tiểu thư và tôi mang đến tặng tiểu thư ... Đây là màu tôi yêu ... Xin tiểu thư nhận cho .

Chàng trao cho nàng cành hoa đang nở , hương thơm ngào ngạt , ánh mắt cháy bỏng của chàng ôm trọn thân hình cô gái .

- Tiểu thư thích những câu chuyện buồn ư ?- chàng nói vội để giúp nàng trở lại tự nhiên vì nhận thấy khi đón cành hoa vàng đã bối rối.
- À vâng ! Tôi thích ... Cảm ơn ông đã tặng hoa hồng . Tuyệt quá phải không ông !
- Thế thì tôi sẽ kể cho tiểu thư nghe chuyện bà nội tôi , nhưng phải nói trước là chuyện buồn lắm , bà nội tôi từng chịu bao đau khổ trong đời .

-Ta ra khỏi đây đi - Xtefchia bảo - mọi người sẽ đi tìm ông và tôi mất .
-Họ đang chơi tennix và rất hài lòng . Tôi thấy không nên quấy rầy họ .
- Nhưng Luxia có mỗi một mình . Có thể em nó cần gì đó cũng nên .
- Về Luxia , tôi xin cam đoan với tiểu thư là em nó đang chơi đùa rất vui với anh chàng Vilus Sêliga . Ta ở lại đây thì hơn .
- Không , không ! Nên đi ông ạ .

Nàng chạy ra cửa . Valđemar chặn ngang đường nàng , nói cương quyết :

- Trong căn phòng này ngự trị những luật lệ phong kiến ! Tôi sẽ không cho tiểu thư ra . Chuyện của bà nội tôi phải được kể ngay dưới chân dung bà . Lúc này tiểu thư là chư hầu của tôi .

Xtefchia bẻ bẻ những ngón tay , vẻ hài hước .

- Tàu vương chủ , xin hãy rủ lòng thương ! Hãy buông tha thần ! - nàng vui vẻ kêu lên .
- Ô , không ! không có ân huệ gì hết . Tiểu thư đang ở trong tay ta , sẽ không có một kẻ nào giải thoát được cho tiểu thư khi ta chưa muốn thế . Sau lưng ta là đồng đảo đồng minh .

Chàng trở những bức chân dung

- Nhưng họ không thích tôi . Họ đuổi tôi ra kia mà !
Valđemar cúi xuống gần nàng , dần từng tiếng :

- Nếu tôi muốn thì họ nhất định phải muốn !

Xtefchia dần dần mất tự tin . Nàng quyết định nhất định phải ra khỏi đây .

Nhưng đúng lúc ấy chợt xảy ra một điều kỳ lạ . Ngoài vườn đột ngột vang lên một tiếng thét , tiếng kêu vọng vào phòng , những bức tường dội đi dội lại tiếng vọng ấy mấy lần liền , dường như những bức chân dung kia đang lên tiếng nói . Sau những lời Valđemar vừa nói , tiếng vọng kia gây ấn tượng kinh khủng cho Xtefchia - người đang căng thẳng đến cực độ . Nàng lao cả người về phía trước , thốt lên một tiếng kinh hoàng . Valđemar ghì chặt hai tay nàng, phía bên trên khuỷa tay , kéo vào lòng thì thầm :

- Đừng sợ ...Bên tôi, không một thứ gì có thể đe dọa được em ...

Chàng ghì nàng rất chặt , người nàng cháy rực , trái tim đập gấp gáp .

- Đừng sợ , tôi đang ở bên em đây - chàng hạ giọng lặp lại .

Mắt chàng cháy bỏng , đôi môi run rẩy , mạch máu ở thái dương đập mạnh . Một giây yên lặng ... niềm say sưa đầu tiên ! Những cơn rung mình vô hình gắn liền họ với nhau , hoà thành một dòng điện đầy màu nhiệm .

Valđemar không động đậy , không nói một lời để khỏi làm gián đoạn dòng điện ấy . Chàng muốn tận hưởng nó đến cùng . Sự gần gũi Xtefchia khiến chàng bối rối , vẻ mềm yếu của nàng khiến chàng rung động . Chàng ngỡ giây phút ấy hành hạ nàng , nhưng thiếu nữ cũng e sợ không dám động đậy để khỏi làm phút đắm say kia hoảng hốt bay đi mất . Điều đó càng khiến chàng phân chấn .

Xtefchia như mê đi . Lần đầu tiên trong đời như có một tiếng nói mới mẻ nào đó rung ngân trong tâm linh nàng . Nàng chợt cảm thấy sợ cái mà trước kia nàng hoàn toàn vững tin . Nàng vùng vẫy ra , giọng đứt quãng

:

- Ta đi thôi ... ta ra đi thôi !
- Thế còn câu chuyện ? - chàng hỏi .
- Lần khác ông sẽ kể vậy .
- Ồ không ! BIết bao giờ có lại giây phút như thế này .

Chàng dắt Xtefchia đang ngần ngại đến một chiếc trường kỉ nhỏ đặt đối diện với bức chân dung bà nội chàng rồi nàng mỉm cười nói với giọng đã bình tĩnh và tự tin :

- Xin mời tiểu thư ngồi đây nghỉ ... Tôi sẽ ngồi bên cạnh . Thế . Bây giờ xin tiểu thư hãy nghe chuyện bà tôi .

Cô gái không còn đủ sức cưỡng lại chàng . Sự cả quyết của chàng đã chinh phục nàng . Nàng ngồi xuống tràng kỷ . Trong chiếc áo dài với nhành hồng vàng trong tay, nàng nổi bật và rất xinh đẹp trên nền vải sẫm màu . Valdemar cất giọng trầm ấm bắt đầu kể , dẫu hơi hạ giọng .

- Bà tôi là nạn nhân của một mối tình bất hạnh ...bà yêu một người mà bà không được phép gần bó .

Một cơn rừng mình nhẹ chạy suốt nghe . Nàng ngược mắt nhìn lên bức chân dung với mối đồng cảm sâu sắc . Valdemar nói tiếp :

- Bà vốn là công chúa của một dòng họ lâu đời , từng mang trên gia huy chiếc mũ miện của hoàng triều . Bao vương tôn công tử cố lấy lòng bà , nhưng bà gạt hết , chỉ yêu một chàng trai con nhà nghèo , almf thư ký lại các điền trang của thân phụ bà . Hai người yêu nhau bằng mối tình đầu tha thiết , tưởng có thể vượt lên tất cả . Chàng trai im lặng , thấy trước rằng người ta sẽ không gả bà cho chàng . Chàng âm thầm đau khổ . Còn bà , trẻ trung , được gia đình chiều chuộng , lớn lên trong những hoàn cảnh luôn luôn thuận theo ý muốn , thậm chí những ý thích đồng đánh nhất thời của bà , lại không im lặng . Bà thừa với song thân mối tình dành cho chàng trai Gvidôn trẻ tuổi , và cầu xin hai người hãy ban phúc cho . Nhưng bà bị thất vọng . Thân phụ bà , công tước Đor Buôcbống , một người có những quan điểm rất bảo hoàng , thậm chí tư tưởng phong kiến , đầy tự tôn , không thèm nghe những lời trình bày của con gái . Ông đưa cô tiểu thư Gabriela trẻ tuổi đến Paris và đuổi chàng trai Gvidôn khỏi nhiệm sở . Chàng trai đáng thương vừa yêu nồng cháy vừa là người giàu tự tôn đã không chịu nổi sự phũ phàng ấy - chẳng mấy lâu sau chàng tự sát , sau khi viết thư vĩnh biệt Gabriela . Đầy tuyệt vọng, công tước tiểu thư định đi tu , nhưng người cha tàn bạo không cho phép . Bà đã phải tỏ ra vui vẻ , đã phải gánh chịu sự ngưỡng mộ của biết bao kẻ ngấp nghé đua tranh , nhưng bà phải đi lấy chồng lại mệnh lệnh của thân phụ buộc bà phải đi lấy chồng . Cứ như mấy năm trôi qua . Trong thời gian đó , ông nội Machây của tôi cũng vừa trải qua một chuyện ít nhiều giống thế . Là một khinh kỵ binh , trong một cuộc vũ hội ông đã quen biết và phải lòng một thiếu nữ , con gái thường dân . Người ấy cũng trùng tên với tiểu thư đây .

Valdemar nhìn vào mắt Xtefchia , miệng nở một nụ cười phấn hứng . Nàng rừng mình , tái mặt . Chàng nhận thấy điều đó , bèn dịu dàng đỡ lấy cánh tay nàng .

- Tiểu thư làm sao thế , tiểu thư Xtefchia ?...

Nàng rút tay khỏi tay chàng , áp mặt vào những cánh hoa hồng và đáp :

- Không ... không ...xin ông cứ kể tiếp .
- Bây giờ đến giai đoạn đáng buồn nhất . Ở đây , tôi buộc phải trách cứ ông nội tôi . Ông yêu cô Xtefnhia lắm nhưng ...
- Xtefchia ? - Xtefchia kêu lên ...

- Ông đã âm thầm gọi cô ấy như thế và để tưởng nhớ , ông cũng dùng chính cái tên ấy để gọi tiểu thư . Tiểu thư giống như bức chân dung của người con gái ấy . Người con gái ấy cũng trẻ trung phơi phới , cũng đầy sức xuân , đầy nhựa sống và đẹp rạng rỡ . Người ấy cũng có những tình cảm nguyên khôi , niềm tin sâu sắc , đầy tình yêu thương cuộc đời và con người . Người ấy đã yêu ông tôi với tất cả tâm hồn . Họ hứa hôn với nhau , nhưng nỗi bất hạnh như vị thần số mệnh trăm đầu đã chặn ngang đường họ . Và ở đây cần phải chỉ trích ông nội tôi . Ông tôi đã không đủ kiên quyết để đấu tranh với những tín điều , những định kiến lỗi thời của gia đình . Người ta không cho phép ông được cưới người con gái mà ông yêu , người mà về mọi phương diện đều rất xứng đáng , người có thể còn giá trị hơn nhiều những cô tiểu thư mà giới quý tộc và gia đình ủng hộ .

Thực ra ông tôi cũng đã định phá vỡ con đập chắn giữa ông và hạnh phúc , nhưng ông đấu tranh quá yếu . Bị đe dọa tước quyền thừa kế , bị đe dọa không được ban phước , ông tôi đã chịu thua thế lực xấu , đã không đủ dũng cảm để đương đầu đến cùng . Tuy là người rất trung thực và công bằng nhưng ông tôi đã không đủ sức mạnh ý chí . Ông thiếu cứng rắn , quá mềm yếu , quá chịu ảnh hưởng của bên ngoài . Ông đã không dám nói cương quyết như đinh đóng cột : " Tôi muốn thế ! " Ông đã giấu kín tình yêu của ông trong tim chứ không thể hiện thành hành động . Sự cuồng tín đẳng cấp đã trói buộc những tình cảm thân yêu nhất của ông , đã bội bạc lời nguyên ước , thậm chí đã có lúc thuyết phục được cả chính ông . Định ước bị phá bỏ , cuộc đời và trái tim của người thiếu nữ đáng thương bị tan nát suốt đời . Ít lâu sau người ta gửi ông tôi ra nước ngoài để tìm quên lãng ... Thật là mỉa mai ! Thật là nực cười ! ... Tại Paris , ông tôi quen với tiểu thư Gabriela Đơ Buôcbông , và bà cụ nội tôi , vốn quen thân với gia đình công tước , đã cùng thân sinh bà Gabriela thu xếp việc tổ chức đám cưới . Công tước tiểu thư quá mệt mỏi vì đời , đành chiều theo ý cha , còn ông nội tôi , không rõ lý do vì sao , cũng đồng ý nốt . Đám cưới được cử hành tại Rôma , nhưng cả hai người đều bất hạnh . Cả hai đều có trái tim nguội lạnh , trong huyết quản của ông bà chỉ có nỗi đắng cay . Cả hai đều tự trách mình đã đồng ý cưới nhau , cả hai đều bị lương tâm cắn vọt . Bà tôi đến lúc qua đời vẫn yêu thương con người đa vì yêu bà mà chết , còn ông nội tôi luôn mang sâu trong mỗi tình với người con gái ấy và nỗi hối hận vì đã làm tan nát hạnh phúc đời nàng . Hai người không hề yên ổn cũng không hoà thuận chút nào . Định mệnh đầy ác ý đã dồn đẩy tới cho họ những đám mây đen nặng nề , một thứ ánh sáng từ thế giới rơi vào không sao chiếu sáng nổi cho cuộc đời của họ . Cho đến cuối đời , họ vẫn sống tối tăm . Bà tôi chẳng sống được bao lâu . Nỗi buồn , cuộc đấu tranh liên miên , nỗi dằn vặt nội tâm không dứt đã làm hao mòn cơ thể vốn mảnh mai của bà . Chẳng bao lâu bệnh tim phát triển , lại thêm chứng lão . Bà qua đời ở phương nam , lúc còn khá trẻ . Từ đó ông tôi trao quyền thừa kế cho cha tôi , còn mình thì chuyển sang sống ở Xuôdkôvxe và mười mấy năm sau chuyển cả cô Idalia góa bụa và cô bé Luxia còn rất bé sang đó .

Valdemar nín lặng . Chàng ngồi đó , cúi đầu , một nếp nhăn hằn sâu giữa hai nét lông mày . Đột nhiên chàng ngẩng thẳng người đưa tay vuốt ngang vầng trán , thốt lên với một hơi thở dài :

- Bây giờ , có thể trên một hành tinh khác , bà tôi đã tìm được sự an bằng đã hoài công tìm kiếm trên trái đất .
- Ông còn nhớ cụ không ? - Xtefchia hỏi khô khan .
- Bà là mẹ đỡ đầu của tôi , tôi vẫn còn nhớ bà . Phu nhân Podhorexka , người hết sức yêu thương bà tôi , thường kể cho tôi nghe về bà .

Chàng chăm chú nhìn Xtefchia , ngắm đôi môi đỏ thắm , ướm át của nàng , rồi chàng thốt lên bằng giọng êm dịu lạ thường :

- Tôi làm tiểu thư mệt ... phải không ? Tiểu thư quá chăm chú , có thể còn xúc động nữa.

Nàng ngược mắt lên nhìn nàng .

- Tôi thương những con người đã bị dày vò khủng khiếp đến thế , đã đau khổ đến thế ...

- Ô vâng ! Thương cho niềm hi vọng bị tiêu tan và tiếc cho tình cảm - thứ của cái lớn lao nhất trên đời .
- Ông cũng hiểu điều đó ư ? - Xtefchia hỏi .

Chàng nhú mày .

- Tiểu thư nghỉ ngơi ?

- Tôi cứ tưởng là ... trong giới của ông người ta không coi tình yêu là quý báu ... người ta không quý trọng nó

...

- Ông nội Machây và bà nội đã hiểu .

- Đó lại là chuyện khác . Họ không đủ sức để xây đắp những chỗ đứng thích hợp cho tình yêu của họ . Họ không biết cách đặt tình yêu ấy lên một chân đế vững chắc , để không một ai có thể khiến nó chuyển dời .

- Nhưng xin tiểu thư hãy tin rằng , trong giới chúng tôi có những người khác ! Ô vâng , họ có thể kém ông tôi về nhiều phương diện , nhưng cương quyết hơn , thậm chí bướng bỉnh hơn . Khi những con người ấy muốn đạt tới đích , họ sẽ phá tung tất cả , sẽ băng qua tất cả , để đạt cho kì được . Tôi thuộc số người đó . Tôi có hàng ngàn nhược điểm nhưng tôi có thể chịu đựng được mọi sức mạnh xấu xa tấn công . Hơn nữa , cũng như tất cả mọi người thuộc dòng tộc Mikhôrôxki , tôi hơi ích kỉ , vì thế tôi không cam chịu để người ta hoặc bất cứ điều gì cướp đoạt hạnh phúc của mình . Người ta sẽ không thể đè bẹp nổi tôi , ngược lại tôi sẽ đè bẹp bất cứ kẻ nào dám đương đầu với tôi trong cuộc chiến đấu như thế . Tôi sẽ không bị hoảng hồn trước những lời đe dọa tước quyền thừa kế hay những lời nguyên rủa . Tôi bất chấp , đúng thế , nhưng tôi cảm thấy rất rõ trong tôi nhu cầu có được một hạnh phúc khác với những gì tôi đang có , và nếu tôi hướng đến niềm hạnh phúc ấy sẽ không một kẻ nào dám cản đường tôi !

Đại công tử nói sôi nổi , đôi mắt cháy rực , cánh mũi nở rộng , hàng lông mày chau lại . Đôi đồng tử màu xám của chàng dường như cũng hoá theo những lời chàng thốt ra , chúng toát ra sức mạnh lớn lao của nhiệt huyết ý chí và sự nhiệt thành không hề có giới hạn .

Xtefchia ngửa đầu , đôi môi hơi hé mở ngạc nhiên ngắm những nét nam tính sắc nét của chàng . Chàng đã khiến nàng cảm phục . Nàng cảm thấy những điều chàng vừa nói mới chỉ là một phần nhỏ so với những gì chàng có thể thực hiện được . Những gì chống lại chàng sẽ bị bật lại như vào một tảng đá . Một cơn rừng mình chạy dọc người nàng , bất giác nàng ngồi dịch ra xa khỏi chàng thêm một chút . Bình tĩnh lại , đại công tử nhìn nàng và hình như thích thú vì vẻ mặt nàng , chàng hỏi với một nụ cười trên môi :

- Tiểu thư sợ tôi ư ? Chẳng lẽ tôi đáng sợ đến thế sao ? Cũng có thể tôi là một người đáng sợ , nhưng chắc chắn không phải với tiểu thư . Tiểu thư hơi khiến tôi phật ý khi hỏi tôi có thấu hiểu sự sâu sắc của tình cảm hay không , tôi xin trả lời với một sự cởi mở có phần thô nháp : Tôi chưa thật hiểu , nhưng đang bắt đầu hiểu !...

Xtefchia đứng lên , ngoảnh nhìn người đang nói chuyện , nói nhanh - cảm ơn ông đã kể cho nghe câu chuyện đáng buồn vừa rồi . Ta nên đi thôi - Tôi ngồi quá lâu mất rồi ... trong căn phòng phong kiến này .

- Lời cảm ơn không được hỗ trợ bởi một cái bắt tay sao ? - chàng hỏi và chìa tay ra .

Nàng chìa ngay tay cho nàng . Chàng nắm chặt tay nàng , cúi đầu áp đôi môi nồng nàn vào đó . Xtefchia sống người bàng hoàng , máu như dồn cả lên mặt nàng nóng rực , đầu óc nàng quay cuồng . Chiếc hôn ấy khiến nàng cháy bỏng , nàng cảm thấy đôi mắt Valdemar đang nhìn mình . Nàng vội rút tay ra , bước về phía cửa phòng . Nàng những muốn chạy nhanh trốn khỏi căn phòng này cùng ánh mắt của chàng . Chàng khoan khoái bước theo .

...

Sau mấy trận chơi tennit, mọi người đi thăm thung lũng hoa hồng kỳ thú thuộc điền trang Guenbôvitre. Valdemar còn đưa khách đi thăm trại trẻ, giới thiệu với họ một cô bảo mẫu đã có tuổi, người phụ nữ thông tuệ, rất được kính trọng. Theo gương công tước phu nhân, mọi người đều bắt tay bà .

Họ còn ghé thăm trường học và nhà nguyện cạnh đấy, rồi tất cả lại trở lại vườn hoa .

Valdemar đề nghị đi dạo bằng thuyền. Mọi người vui vẻ đồng tình. Ngay đang rất đẹp, còn lại vài tiếng đồng hồ nữa mới tới bữa trưa. Tất cả cùng bước về phía bến thuyền .

Trong ánh mặt trời xế trưa, khu vườn nom như một mặt biển màu xanh tươi mát, với những thân cọ màu trắng ngà nghiêng lối đi rải sỏi vàng uốn quanh và những đường xe đi rộng thênh thang. Thiên nhiên và con người đầy sức sống, tiếng cười. Mọi người cùng rảo bước rồi dừng chân trên những phiến cẩm thạch của bến thuyền. Nam tước Veyher thích thú ngắm những bậc thềm đá rồi lắc đầu .

- Thần thoại ! - Ông thốt lên - Cả một quả đồi lát toàn cẩm thạch. Còn bài trí nữa chứ ! ... Những cảnh tượng như thế này chỉ có thể thấy ở ngoại quốc mà thôi .

Cụ Machây đưa mắt tìm thứ gì đó, rồi bỗng cụ bước nhanh lại phía bến. Cụ dừng chân bên chiếc thuyền màu hồng đóng theo kiểu du thuyền thành Vonidơ có hàng chữ bạc: " Xtefanhia "

- Đã tân trang lại... hoàn toàn như mới ! - Cụ thì thầm kinh ngạc, ngắm mãi những tấm thảm tuyệt vời dùng làm lọng che .

Khuôn mặt cụ run run, đôi môi mấp máy, ánh mắt chăm chú dán vào dòng chữ bạc lấp lánh trong ánh mặt trời. Cụ nặng nề thở dài. Lúc này mọi người đều đã trông thấy du thuyền tuyệt mỹ nọ. Tiểu thư Rita bảo Trestka :

- Đã bao giờ ông thấy du thuyền này chưa ?
- Rồi, nhưng khi nó còn khoác bộ trang phục cũ kỹ ...bây giờ nó vừa mới được tân trang ...
- Hừm !...

Bá tước tiểu thư Paula láu táu thì thảo :

- Có phải đó chính là tên cô gái ... comment donc (Thế nào ấy nhỉ !) người yêu của ông Machây ?

- Phải, thuyền được đóng để tưởng nhớ cô ấy, nhưng đã lâu lắm rồi .

- Đại công tử đã cho sửa lại. Một ý hay - Trestka nói .

- Rõ ràng ông ấy tôn trọng les vieilles histoire (những chuyện xưa cũ) của ông nội mình - bá tước tiểu thư đáp lại với nụ cười ruồi mỉa mai.

- Mà cũng có thể là của chính mình, pensez bien, comtesse ! (cứ nghĩ thử xem, thưa bá tước tiểu thư)

Bá tước tiểu thư nhìn Trestka tỏ ý hỏi, về mặt ông ta đầy ngụ ý. Tiểu thư ngó Rita và kinh ngạc dưới mành .
- Chẳng lẽ lại thế ?

Không ai đáp. Valdemar bước đến bên ông nội. Ông cụ Machây nhìn vào mắt cháu dò hỏi .

- Có thể ông sẽ cảm ơn cháu, Valdy, về việc tân trang nếu như ...
- Nếu như sao, thưa nội ?
- Nếu như cháu làm việc ấy chỉ vì truyền thống - Cụ nói nhanh và bỏ đi .

Một ánh chớp dữ dội chợt loé lên trong mắt Valdemar, khi chàng nhìn theo người ông đang bước đi .

- Ta đi chiếc nào đây ? - Công tước Podhorexki hỏi .
- Ông Mikhôrovski, xin ông quyết định cho - tiểu thư Rita gọi .
- Việc chọn thuyền tùy thuộc vào ý các bà các cô .
- Vậy thì ta đi chiếc thuyền xanh kia .

Valdemar ra hiệu cho những người chèo thuyền mặc áo sắc sỡ mi kẻ sọc, họ tập tức đưa chiếc thuyền màu xanh cặp sát bậc thềm đá. Chiếc cột trắng nghiêng ngả trước gió, sóng khẽ lách chách đập vào mạn thuyền, mũi thuyền dập dềnh nhịp nhàng như đang chào những vị khách quý .

Tuy nhiên không đủ chỗ cho tất cả mọi người trên chiếc thuyền màu xanh, đại công tử lại ra hiệu cho gia nhân đưa thêm chiếc du thuyền màu hồng tươi đến. Chàng đích thân đưa cụ bà công tước và cụ Machây xuống thuyền đó, rồi hỏi :

- Có vị nào muốn xuống đây nữa không ?
- Tôi trước - Bá tước phu nhân Chvilexka kiêu hãnh ngẩng cao đầu thốt lên - Paula, vous aussi (Con cũng thế)
- Oh, non, maman ! (Ô, không thưa mẹ) Con thích màu xanh hơn ! - bá tước tiểu thư cười láu lỉnh .
- Vậy thì con sẽ đi cùng thuyền với mẹ - tiểu thư Mikhalina nói và e dè bước xuống thuyền. Valdemar cho thêm mấy người nữa xuống .
- Ông Trestka, ông chèo chứ ?
- Không khá lắm đâu, nhưng tôi thử liềm xem nào .
- Nếu thế tôi sẽ cho thêm một người chèo giúp ông. Ông hãy chỉ huy chiếc thuyền xanh .
- Còn ông ?
- Tôi lái du thuyền .
- Không cần thêm một người chèo đâu. Tôi sẽ giúp ông một tay - Xtefchia kêu lên .

Nàng nhảy thoát xuống chiếc thuyền xanh, cầm chèo .

- Ông lái nhé, tôi sẽ chèo, tôi không thuộc đường, mà hình như ở đây có mấy chỗ phải ngoặt hay sao ấy .
- Tôi cũng không thuộc đường. Hơn nữa có trông thấy gì đâu, chói mắt quá .
- Tệ thật ! Chúng ta có thể chúc mừng lẫn nhau được đây - tiểu thư Rita thốt lên - hai vị này sẽ cho chúng ta uống nước mát thôi. Une belle chance ! (Cả một cơ hội tốt) Vilus, cậu hãy cầm lấy mái chèo của ông kia đi, nếu không chúng ta sẽ lâm nạn đây .

- Tôi sẽ không nhường đâu. Tiểu thư Xtefchia, tiến lên !

Xtefchia quật mạnh mái chèo, con thuyền nghiêng mạnh, bờ dầm lùi xa.

.....

- Hai vị chèo kém quá, một mình ông Valdemar cũng vượt được cả hai người - Rita cười .

Xtefchia chèo hăng hơn. Cúi khom người, nàng trầm ngâm suy nghĩ. Một ngày với bao ấn tượng, bắt đầu bằng cuộc trò chuyện trên chiếc xe ngựa chở đi, quay cuồng trong đầu óc nàng, khiến nàng cảm thấy một nỗi bất yên ám ảnh. Nàng cố tình gạt đi hình ảnh câu chuyện trong phòng chân dung, nhưng không thể. Bất giác nàng cảm thấy đó là một điều gì lớn lao hơn một câu chuyện bình thường, và sự tự nhiên của nàng teo gò giao tiếp với Valdemar đã bị thay đổi. Điều đó khiến nàng kinh hoàng. Nàng sợ phải đi sâu phân tích một nốt nhạc mơ hồ đang bắt đầu rung ngân trong nàng. Rồi lại đến chuyện chiếc du thuyền nữa.

Xtetchia nhận thấy rõ thái độ của tiểu thư Rita, vọng đến tai nàng những lời của bá tước Trestka và những nụ cười đầy hàm ý gắn với ánh mắt nhìn nàng và nhìn Valdemar. Từ vài chi tiết thoáng nghe trong câu chuyện của mọi người và cách xử sự của đại công tử, nàng đi đến kết luận rằng chiếc thuyền đã được tân trang là để chào đón nàng. Lòng tự ái của nàng chợt trở thành tự hào do sự quan tâm của đại công tử, nàng biết ơn sự quan tâm đó, nhưng nỗi e ngại trước ý kiến của mọi người khiến những tình cảm đó bị át đi. Sự tử tế mà Valdemar dành cho nàng quả thực có phong thái cổ điển rất đặc thù. Thậm chí không phải theo kiểu hiệp sĩ, mà rất tế nhị, rất tao nhã. Sự quan tâm của công tử đối với nàng không quá lộ liễu khiến người ta dị nghị, nhưng cũng là rõ ràng đối với người quan tâm theo dõi, chứ chưa nói đến bản thân Xtetchia. Nhưng đa số những người có mặt lại nhìn nhận chuyện đó một cách quá trần trụi, khiến những yếu tố tế nhị trong sự sùng mộ của đại công tử chợt bị nổi bật lên, trở thành quá rõ nét. Valdemar khiến Xtetchia kinh ngạc. Vị đại quý tộc khó ưa ngày nào hôm nay trở thành một người bạn vui vẻ, khiến nàng thần phục. Chẳng khiến nàng phần nào e ngại bởi sự nhiệt tình và một chút cốt cách phong kiến còn lưu lại trong huyết quản chàng từ những thời quá vãng. Nhưng đồng thời chàng cũng làm thức tỉnh trong nàng niềm tin vô hạn và một sức hấp dẫn đầy kích thích nào đó. Có chàng bên cạnh, nàng cảm thấy thoải mái hơn. Chàng là người bảo vệ cho nàng trước làn đạn của giới chàng, chàng thậm chí còn là đồng minh. Từ lúc nàng chơi bản xônata của Bethoven, Valdemar không hề làm điều gì, không nói một lời nào làm dục lòng tin của nàng. Cho đến lúc ở phòng chân dung chàng lại khiến nàng thêm một lần sợ hãi. Còn thường thường khi chỉ có hai người với nhau - điều mà cũng khá thường xuyên xảy ra - thì chàng nghiêm trang một cách lạ lùng, khiến Xtetchia cũng đâm ra áy náy.

- Mãi mê với những suy nghĩ mông lung, nàng không để ý rằng mọi người trên thuyền cũng đang ngồi im lặng. Tất cả đều chăm chú lắng nghe những âm thanh của dàn nhạc, mãi một ngẩn những con sóng vàng sóng bạc của dòng sông, dõi theo chiếc du thuyền đang bơi kia, trang nghiêm và lặng lẽ.

Bản nhạc đầu vui tươi những vẫn gieo vào những con người kia một nỗi buồn, làm dậy lên những khao khát, nhớ nhung. Tiếng vỗ cánh của nhạc thổi bay mất những nét cười trên những khuôn mặt trẻ. Mỗi người đều đang kéo những sợi vàng mơ mộng trên chiếc guồng tơ của trí tưởng tượng, cố tình bị loạn thị để khỏi phải thấy sắc xám xịt của guồng sợi thực tế. Về mặt tuyệt mỹ của buổi du ngoạn, cảnh thiên nhiên kỳ thú trên sông và chút bụi tinh tế của niềm say mê thấm đượm trong giây phút này tác động đến mọi giác quan, kích thích chúng, đối với nhiều người là cái ách nặng trĩu của những lý tưởng không sao theo đuổi nổi...

Giả như trong đám người ấy, lẽ thói giao tiếp không đóng vai trò hàng đầu, thì hẳn sẽ có bao tiếng thở dài khê khàng trôi theo dòng nước xuôi óng ánh. Nhưng họ là những con người thuộc một thế giới lựa là gấm vóc, nhưng họ không phải lúc nào cũng toàn lựa là gấm vóc, nhưng họ được luyện rèn và chải chuốt kỹ càng đến độ không một gút sợi nào của bản tính nội tâm, không một sợi chỉ nào của sự thật thô ráp, có thể lộ rõ ra ngoài bề mặt bóng loáng mịn màng. Mỗi người đều vờ như đang lắng tai thưởng thức âm nhạc hay đang nhìn những bóng mây với những cánh hải âu chao lượn. Không một ai biểu lộ những tâm tư suy nghĩ của mình, ngay cả tiểu thư Rita, thường vẫn được coi là người ít chải chuốt nhất.

Xtetchia cũng sử dụng phương pháp chung của mọi người, dẫu rất có thể nàng gần gũi nhất với thực tại vàng óng kia.

Thuyền cập bờ. Bên thuyền lát đá phiến, hai bên những bậc thềm có tượng hai con lợn rừng tạc bằng đá, với những chiếc răng nanh khủng khiếp.

Cả một đám đông gia nhân phục dịch ở vườn thú ủa ra đón khách. Tất cả đều là những thanh niên trai tráng xinh đẹp, mặc những chiếc áo khoác ngắn màu lục sẫm. Trên ngực họ đeo đai da vàng dắt những thanh đoản kiếm cùng những súng lục, thắt lưng đeo những chiếc dao săn có bao sừng. Cổ áo của họ thêu hình những

cây thông vàng, những chiếc mũ màu lục có hình sừng hươu và chiếc đầu lợn rừng bên trên chiếc lưỡi trai bằng da, cũng được thêu chỉ vàng, hay bên vai có những tua vàng rủ xuống. Trên ngực phải mỗi người đều đeo một miếng thép đánh bóng với hình gia huy dòng họ Mikhôrvxki và cảnh sim thơm biểu hiện tước công.

Người trở nên đông hơn. Valđemar giới thiệu với khách ba vị thực tập sinh đang làm việc tại Guenbôvitre. Mọi người tản ra trên những lối đi rộng rãi của khu vườn thú, khoan khoái được đi dạo trong rừng, khu vườn được chăm sóc cẩn thận đầy muông thú. Những chú hoẵng màu nâu lao vụt qua những khoảng trống đầy cỏ xanh trên những đôi chân dẻo như lò xo, những bác hươu đồ sộ bước khoan thai mang theo cả núi sừng trên đầu, không chút lo ngại, đàn nai đốm tui tập thành từng tốp ở những chỗ bóng rợp bình thản gặm cỏ. Thỉnh thoảng lại rầm rập tiếng vỏ nặng nề của một con nai rừng tấm, hoặc tiếng cành lá gãy rãch rã cùng tiếng hộc rin rít báo hiệu một con lợn độc đang tiến lại gần. Thỏ rừng tủa ra từ khắp các bụi cây đám cỏ. Những con gà rừng màu xám hoảng hồn vì tiếng người vừa kêu oang oác vừa vụt bay lên .

Thế giới trên cao của loài chim át hẳn tiếng kêu của thế giới loài thú trên mặt đất, với đủ loại tiếng huýt, tiếng hót, vang lên giữa những tán cây xum xuê, như một dàn nhạc thứ hai. Khu rừng ca hát khiến cho mọi người đều trở nên vui vẻ. Và những câu chuyện muôn màu lại tuôn chảy, với những lời đùa cợt, những nhịp cười vang động khiến các cư dân bốn chân của vườn thú giật mình.

Trên một trảng trống có mấy chiếc cột gấn những tấm biển tròn màu trắng, vẽ những vòng tròn xanh và đỏ dùng làm tấm bia tập bắn cho những tay súng nghiệp dư. Trestka và nam tước Veyher liền thử sức ngay, một người hăng máu, một người điềm tĩnh. Đám thợ săn đưa súng cho hai người và cuộc thi bắn bắt đầu. Nam tước bảo rằng việc này khiến ông nhớ lại trò lir aux pigeons (bắn hạ chim bồ câu) ở Mônte Caclô, có điều thú vị. Các tiểu thư cũng làm theo gương cánh đàn ông. Đầu tiên là bá tước tiểu thư Paula trượt ba lần tấm bia đỏ, chàng Vilus Seliga thử tài cũng không trúng. Trestka than là đích quá nhỏ. lại kêu súng tòi, ở bất cứ chuyện gì và bất kỳ đâu ông ta cũng tìm thấy rất những điều không ứng ý. Sự thất bại khiến mọi người hăng máu. Công tước Pôđhorexki và Chvilexki cũng tiến lại, họ nã đạn vào tấm bia đáng thương đến nỗi xo gỗ bắn tung toé, nhưng hình con át màu đỏ vẫn nguyên vẹn không chút suy suyền .

Cuối cùng, đến lượt tiểu thư Rita cầm lấy súng giương lên ngắm, nhưng Trestka đã thì thào đầy bí bác :

- Tiểu thư đang nhắm súng vào một mục tiêu không thể hạ nổi đấy. Tôi khuyên tiểu thư nên thôi đi thì hơn.

Cô gái ngoảnh lại, ngạc nhiên .

- Sao vậy ? Ông định nói gì thế ?...

- Tôi muốn nói rằng con át màu đỏ này cũng khó chinh phục như chính chủ nhân của nó - Trestka đáp trong một cơn thành thật bộc phát .

- Kia ông ! Xin ông chấm dứt hộ cái trò ví von của ông. Tôi ngán lắm rồi !

- Tôi nói thế chưa rõ sao ?...

- Quá mức !

Cô đưa mắt nhìn chung quanh và trao súng cho Xtefchia, thốt lên với một nụ cười mai mỉa :

- Xin mời tiểu thư thử nhắm vào mục tiêu không sao hạ nổi kia một lần xem sao .

Đúng lúc ấy Valđemar tiến lại gần .

- Tiểu thư biết bắn không ? - chàng hỏi

- Tôi biết .

- Thú vị thật !

Đã nghe thấy mấy lời ngăn ngại trao đổi giữa tiểu thư Rita và Trestka, Xtefchia thân nhiên cầm súng, bước lui thêm vài bước, nhằm vào chính giữa tấm bia màu xanh trong hàng bia .

- Không phải thế ! Tiểu thư nhằm hướng khác mất rồi ! Trestka kêu lên.
- Tôi nhắm tấm bia xanh .

Tiếng súng vang lên. Xtefchia rùng mình, ngẩng đầu, chăm chú quan sát qua làn khói, rồi kêu lên :

- Thế nào, ông Trestka, trúng chứ ?..
- Parfaitemen ! (Cừ lắm) Trúng giữa hồng tâm. Có điều cái vòng tròn lớn chứ không phải con át màu đỏ ! Sao tiểu thư không bắn con át đỏ ?
- Tôi không muốn - nàng đáp gọn .
- Tiểu thư sợ bị hại đến thanh danh sao ?- Rita hỏi với ngụ ý lộ liễu .

Xtefchia đỏ mặt .

- Tôi không muốn liều .
- Valdemar kín đáo theo dõi hai người. Chàng hiểu hết .

- Bây giờ đến lượt tôi, va banque (Được ăn cả, ngã về không) - tiểu thư Rita thốt lên .

Tiếng súng nữa vang lên .

- Chắc trúng rồi ! - nàng thốt lên .

Trestka chăm chú kiểm tra tấm bia .

- Không trúng tý nào ! Tôi đã bảo đo không phải là mục tiêu dành cho tiểu thư kia mà. Phải biết nghe ý kiến người khác chứ .

Cô gái trẻ mím chặt môi .

- Vậy thì đến lượt tiểu thư Xtefchia lần nữa ! Phải lần nữa !
- Tôi xin thay thế cho tiểu thư ! - Valdemar đỡ lời .

Trước khi có ai kịp phản đối, chàng đã đỡ lấy khẩu súng, nhắm đích và bắn liền. Tấm bảng rung lên, nứt làm đôi và đổ sập xuống cỏ với hình con át bị xuyên thủng .

- Valdemar ngoảnh nhìn Xtefchia với vẻ hoàn toàn thân nhiên, dường như không hề hiểu họ vừa nói điều gì .
- Tôi đã bắn nhân danh tiểu thư - chàng nói, khẽ nghiêng đầu .

Xtefchia lắc đầu .

- Tôi không muốn là đối thủ đầu tay đôi với ông. Ông bắn giỏi như Nembót (*) vậy !
- Tôi thì trái lại ! - Trestka nói. - Nếu chán đời, tôi sẽ thách thức ông. Chỉ ít cũng chỉ cần một lần pằng và thế là được sang thế giới bên kia .
- Tốt nhất ông nên bám chặt thế giới bên này chắc chắn hơn ! - Valdemar phá lên cười .

Không nói một lời nào, tiểu thư Rita bỏ vào rừng .

Đến giờ ăn trưa mọi người không muốn quay về lâu đài. Đại công tử lại khiến họ bất ngờ lần nữa. Giữa lúc mọi người đang bước về phía bờ sông, bởi Trestka đề nghị bắt cá, chợt có tiếng kèn đồng thánh thót và đồng dục vang lên .

Mọi người ngạc nhiên dừng bước .

- Có chuyện gì thế ? Tín hiệu gì vậy ?

- Đó là kèn hiệu mời dùng bữa trưa đây ! - Valdemar giải thích _ Xin mời quý vị !

Rồi chàng chìa tay mời công tước tiểu thư Podhorexka khoác .

(*) Theo Kinh Thánh: Là vua xứ Khalđây, thần thiện xạ .

Giữa những tán sồi xòe bóng mát, trên trắng trổng, mọi người trông thấy một bàn tiệc đã bày sẵn. Chung quanh là những chiếc cột cao trang trí bằng những vòng lá sồi và những lá cờ mang gia huy và sắc màu cầu dòng họ Mikhôrovski, cũng có những dây cờ và vòng lá sồi được treo giăng ngang trắng trổng, tạo thành một mái che trên bàn tiệc. Những đồ vải trải bàn và khăn ăn đều dệt nổi hình gia huy, giấy lau tay in hình những cảnh đi săn. Các thứ đồ dùng bằng bạc, bằng pha lê, bằng sứ đều có hình mô tả nghề săn bắn. Những chiếc sừng nai. Những giỏ đựng trái cây trên bàn cũng được đặt trên ghế sừng hươu. Qua vòm lá và chiếc lọng đan bằng những vòng lá sồi, vầng dương dải những bóng trắng sinh động xuống bàn tiệc giàu có, khiến nó thêm phần tuyệt diệu. Thay cho đám hầu phòng là một hàng những người thợ săn thú phục dịch bàn ăn, họ mặc đồng phục rất đẹp, mang theo súng lục và dao ăn. Chỉ huy họ là viên chánh bộc của lâu đài. Giữa đám cây cối thấp thoáng một mái lều vải cho gia nhân và đầu bếp .

- Ngài sẽ được thấy một điều tương tự như những cuộc săn lùng danh xứ Guenbôvitte ngày xưa - công tước Podhorexki bảo nam tước - Đại công tử có nhiều toà lâm trang hết sức tuyệt vời và những khu rừng đầy muông thú. Xin nói ông biết. muông thú phải kể đến hàng ngàn con .

Bữa trưa kéo dài khá lâu. Sáng kiến của Valdemar thật tuyệt vời, mọi người vui vẻ. Không chỉ riêng đám thanh niên, mà cả phu nhân Idalia và bá tước phu nhân Chvilexka cũng cởi bỏ chiếc khung trang trọng, họ vui vẻ và tự nhiên hơn thường lệ. Valdemar hướng mọi người vào những câu chuyện vui vẻ, Trestka vẫn là người kêu to hơn cả. Người ta nâng cốc, và những khi ấy những người gác rừng đồng thanh nổi hiệu kèn hào hứng. Trong khoảng nghỉ giữa các lần nâng cốc, dàn nhạc chơi không nghỉ, và cả khu rừng nào nức tiếng ồn ào, mang những âm hưởng vang vọng của cuộc vui đến tận những làn sóng đang vàng rực trong nắng mặt trời .

Ban đầu, Xtefchia vẫn cảm thấy gò bó cứng nhắc: những thực tập sinh của Valdemar lại gọi cho nàng nhớ đến Prônnhixki và những chuyện khó chịu vừa qua. Nhưng Vilus Seliga đã đưa nàng vào bàn ăn và nhanh chóng xua tan những hồi ức không vui. Hơn nữa bản thân các thực tập sinh không có nét gì gợi nhớ đến Prônnhixki, tuy vẻ đẹp của họ kém rực rỡ hơn, nhưng cách cư xử cổ điển hơn và hoàn toàn thích hợp với mọi người nơi đây. Xtefchia thích thú khi nhận thấy Valdemar hoàn toàn vui vẻ và đối xử rất thoải mái với họ, cũng như với Vilus và Trestka, không hề có gì phân biệt, điều đó cũng khiến họ cư xử với đại công tử về kính trọng, nhưng không có chút gì luồn lụy. Mối quan hệ gần như bằng hữu như thế giữa bề trên và cấp dưới khẳng định những quan điểm của Valdemar rất xa lạ với những quan niệm của giới quý tộc của cahngf. Xtefchia còn nhận thấy một điều khác khiến nàng ngạc nhiên và tức giận. Nàng nhận ra rằng nàng đã trở thành đối tượng của những lời xì xào khe khẽ của đám gia nhân. Từ viên chương bộc đến người trưởng phòng săn, mọi người đều nhìn nàng về thăm dò và kính trọng, phục dịch nàng đầy vẻ sẵn đón, và những khi Valdemar nâng cốc chúc sức khoẻ nàng thì những hồi kèn đồng như vang vọng lên, với nhiều nỗ lực cố gắng hơn. Các thực tập sinh nhìn nàng như những người có giáo dục, không đường đột, nhưng cũng tò mò, ánh mắt chuyển từ nàng sang đại công tử. Điều đó khiến Xtefchia đâm lo, nàng bắt đầu mất tự nhiên .

Lời giải thích đến rất nhanh .

Valdemar cầm chai rượu nho bước lại gần nàng. Nàng đẩy ly ra .

- Tôi xin cảm ơn .

Chàng cúi xuống thì thầm cùng nàng, môi nở nụ cười :

- Bây giờ tôi sẽ nâng cốc chúc tuổi trẻ và hạnh phúc, những điều đặc trưng cho tiểu thư. Còn cốc này nhất thiết phải cạn .

- Hay lắm ,nhưng tôi không muốn lâm vào sự đặc trưng của kẻ say - nàng khô khan đáp .

- Tiểu thư rất biết cường lại điều đó - Chàng thốt lên và nhún trán bước đi .

Vilus ngồi cạnh nói cùng nàng với vẻ mặt thích thú :

- Tiểu thư có biết một số người ở Guenbôvitte này nghĩ tiểu thư là ai không ?

- Là ai cơ ? - nàng ngạc nhiên hỏi lại .

- Là bá tước tiểu thư Barxka, người được coi là hôn phu của đại công tử .

- Raa thế ?!...

Xtefchia sững người. Nàng chợt nhớ đến tước hiệu mà người chương tộc đã gọi nàng trong lâu đài. Chính điều nhầm lẫn đó đã giải thích thái độ của đám gia nhân ...

Một cơn rung mình nhẹ nhàng chạy suốt người nàng, lửa nóng như dồn lên hết đầu. Nàng thầm nhắc đi nhắc lại trong ý nghĩ: " Bá tước tiểu thư Barxka ... hôn thê của đại công tử. Mình chưa bao giờ nghe nói đến cái tên ấy. Tiểu thư là người thế nào ? Dung mạo ra sao ...? "

- Sao ông lại nói " được coi là " ? - nàng chợt hỏi to thành tiếng .

- Bởi đúng thế - chàng sinh viên nhún vai đáp. - Người ta muốn đại công tử cưới tiểu thư Barxka, nhưng ông ấy không vội, mặc dù đó là một trong những đám đáng kể nhất nước. Vị tiểu thư mà người ta nghĩ là vị hôn thê tương lai ấy đang nóng lòng chờ đợi, nhưng tôi ngờ rằng sẽ chỉ phí công, bởi đại công tử có vẻ không thích .

- Vì sao người ta làm tôi với nàng. Tôi có giống nàng không ?

- Chưa ai ở Guenbôvitte được thấy mặt người ấy, cả tôi cũng thế, nhưng chắc hẳn gia nhân cũng đã được nghe loáng thoáng đôi điều về những dự kiến hôn nhân mà người ta định đối với công tử, và họ đoán tiểu thư chính là người được diễm phúc bởi họ mới thấy mặt tiểu thư lần đầu và cũng vì ...

Chàng ngần ngại .

- Và vì sao ? - Xtefchia đánh bạo giục .

Vilus nhìn chéo sang nàng .

- Không ! Đơn giản một lẽ là họ linh cảm rằng tiểu thư sẽ là đại công nương tương lai đó thôi .

Xtefchia nhún mày. nàng hiểu rằng Vilus không nói hết những điều anh ta nghĩ - những điều anh ta nhận xét được trong cách đối xử của đại công tử dành cho nàng .

Tôi buộc phải làm người ta thất vọng thôi - nàng nói

Sau cuộc tiếp khách ở Guenbôvitre, Valđemar đưa khách sang Xuôđkôvxe ngủ qua đêm . Sáng hôm sau, trong lòng chàng chợt dậy lên hàng ngàn câu hỏi và những điều nghi ngờ mà chàng không sao tự trả lời . Chàng từ biệt mọi người, trở về . Một cơn bão táp đang gào thét trong lòng, chàng không thể tha thứ cho mình cách đối xử với Xtefchia ...

Vốn tế nhị, nàng đã không hề tỏ ra thoả mãn hay bực bội, chỉ thoáng ngạc nhiên trước vẻ lạnh nhạt của chàng . Chính điều đó lại khiến chàng cảm động (rất không cần thiết như chàng nghĩ !) và làm cán cân nghiêng sang phía có lợi cho Xtefchia .

" Cô ta có lỗi gì để mày đối xử với cô ta như một ả đàn bà tồi tệ vậy ? - chàng cất vắn mình trên đường trở về Guenbôvitre.

Và nép vào một góc xe, chàng cay đắng tự chỉ trích mình .

Chàng nhớ lại buổi sáng hôm qua, chàng đã đi trên cùng một cỗ xe với nàng, ngồi trên cùng chiếc xe đánh xe, chàng tưởng như còn vang trong tâm tưởng những lời nói, tiếng cười của nàng . Chàng vẫn như đang nhìn thấy nàng ở ngay trước mặt, chàng so sánh nàng hôm qua và nàng hôm nay và mỗi lúc thêm bực bội .

Thời tiết cũng khiến chàng sa lầy trong những ý nghĩ tối tăm . Buổi sáng trong lành hôm qua đã biến đâu mất . Không gian hôm nay xám xịt, những đám mây trĩu nặng, cơn mưa treo trên trời. Những hạt nước ẩm ướt li ti rải xuống mặt đất . GIAN THỂ như chìm trong một bầu không khí im lìm buồn thảm và đầy ưu tư .

Những hàng cây rì rào vui vẻ hôm qua, hôm nay đứng lặng im trầm mặc, những ruộng lúa vàng hôm qua rạng ngời náo nức thì hôm nay cũng đứng im dưới vẻ xám nặng ẩm ướt của ngày . Thỉnh thoảng trên những cây dương cạnh đường, chim chóc cất lên vài tiếng kêu nhưng rồi chúng cũng lặng yên khi nghe tiếng vó ngựa gõ móng xuống con đường đất nện ... Chiếc xe ngựa có bánh cao su lặng lẽ đi, nhưng Valđemar thấy cái vó với cả tiếng vó câu kia . Nhưng chàng vẫn còn đủ tỉnh táo để không nổi cáu mắng người xà ích vì chuyện đó . Chàng thâm độc thoại trong tâm tưởng :

- Hôm qua Xtefchia thật là thích hợp với tiết trời, trời đất cũng như hoà hợp với nàng, vậy mà ta làm vẩn bầu không khí ấy, bầu không khí yên tĩnh của Xtefchia Liệu nàng còn có thể nghĩ điều gì khác đến với ta nữa chứ, nếu nàng không nghĩ ta say ? Ta đã uống biết bao sâm banh ! Ha ! Còn chuyện trong phòng chân dung nữa ? ... Những đoá hồng cứ cho là do lòng tốt của chủ nhà dành cho khách đi, dẫu đó chỉ là sự biện bạch quanh co ... nhưng còn việc hôn tay và những lời ta nói - thì quả thật là rất không nên . Chuyện trên xe là tệ nhất ... Với một cô gái như nàng cần hết sức thận trọng, nếu không sẽ bị mất mặt ngay . Đoá hoa trinh nữ ! Nàng sẵn sàng nghĩ ta cũng có những bản năng theo kiểu Prônnhixki, có điều là theo một hướng khác mà thôi ... Quý thật ! Sao ta lại gây ra những chuyện vớ vẩn thế không biết !...

Valđemar không tài nào trấn an nổi .

Trở về trang Guenbôvitre, nổi cáu kinh mới tạm yên, sự chín chắn dần trở lại .

Chàng lang thang dạo bước khắp vườn, khắp khu vườn thú, nơi gia nhân đã dọn sạch những dấu vết của bữa tiệc hôm qua .

Khắp nơi đều gọi nhớ tới Valđemar .

Đây là nơi chàng cùng nàng chơi tennix " Trong chiếc váy dài dất lên nàng mới đẹp làm sao ! " . Đây là nơi chàng trò chuyện với nàng, trên lối nhỏ này chàng đã hái những đoá hồng mang tặng nàng và trước đó chàng đã trông thấy nàng từ xa đang dụi khuôn mặt trắng trẻo vào những cánh hoa mận như nhung và chàng muốn

được tự tay hái những cánh hoa ấy ... Rồi tiếp đó là cuộc du ngoạn trên sông . Nàng đã khiến chàng giận khi trở ngay vào chiếc thuyền màu xanh và cùng Trestka chèo lái . Còn cuộc thi bắn trong vườn thú ?... Hình như con át bị chàng bắn trúng ... Chàng bước về hướng đó, và bức mình khi thấy tấm bia đã mang đi, chỉ tro trọi chiếc cột đâm nước mưa. Thoạt tiên Valdemar những muốn gọi ngay một người thợ săn thú để hỏi tại sao lại mang tấm bia đi khi chàng không ra lệnh, nhưng chàng chợt kìm lại . " Để lộn xộn như thế làm gì ? Họ dọn đi như thế là phải "... Chàng ngồi rất lâu ở phòng chân dung . Ngả người trên chiếc trường kỉ, chàng ngắm mãi chân dung bà nội, thầm nghĩ: " Mình kể câu chuyện ấy cho nàng nghe làm gì vậy ? Trong đầu nàng sẽ chất chứa thêm lãng mạn, chẳng mang lại điều gì hay ho cả . Diễm tình, mơ mộng - tất cả đều là những điều huyền tưởng ! Chỉ có dục vọng là tồn tại ! Là sự thật trong mớ hỗn tạp nhưng sự xuân ngốc được gọi là tình yêu . Ta chỉ tin vào dục vọng và chính nó đã đẩy ta đến với nàng, không có gì hơn cả ! Còn chuyện nàng trong trắng như pha lê thì càng tốt chứ sao . Ai chẳng thích bộ lông thiên nga hơn lông quạ đen .

Chàng nhìn thấy trên sàn nhà có mấy cánh lá xanh và cánh hoa hồng vàng rơi lại từ bó hoa của Xtefchia hôm qua . Chàng thềm thường nhặt chúng lên và bỗng nhiên nhớ lại cảnh tượng cô gái hốt hoảng trước tiếng kêu từ bên ngoài vọng vào và những muốn chạy trốn, còn chàng thì không buông . Lúc ấy, chàng đã cầm chặt tay nàng trong tay mình, kéo nàng lại sát mình . Nàng đã nhìn chàng đầy e ngại, nhưng bất giác cũng vẫn tuân phục, mắt nàng khép lại say sưa biết bao ... Quả tình điều đó chỉ kéo dài trong một thoáng, nhưng mới thần tiên làm sao ! ...

Valdemar vò những cánh hoa trong lòng bàn tay .

- Dục vọng ! Đó chỉ là dục vọng ! - chàng thốt lên với một nụ cười mai mỉa, bước về phía cửa ra vào . Đến ngưỡng cửa chàng dừng bước, nhìn những cánh hoa nhàu nát quăng xuống sàn nhà .

- Viên trưởng phường sẵn giữ gìn trật tự ở vườn thú kỹ hơn chương bậc chăm lo trật tự trong lâu đài, nhưng rõ ràng ông coi trọng các kỉ vật ...

Rồi chàng nhún vai bước ra .

Rất lâu, chàng cô tình không lui tới trang Xuôđkhôvxe, muốn quên nàng đi . Chàng muốn dứt hẳn khỏi đầu óc hình ảnh khuôn mặt thanh tú phẳng phất nét buồn của nàng . Chính chàng đã là nguyên do tạo ra nét buồn ấy, chàng không để cho cô gái tinh tế và trang nhã kia được yên thân, chàng đã hành hạ nàng, dường như chính việc nàng khiến chàng yêu thích đã làm chàng phát bần . Nhưng chỉ sau một tuần, chàng đã lại cảm thấy khao khát được thấy mặt nàng . Chàng đã đến Xuôđkhôvxe cùng với một lô khách khứa và lần ấy thói quen đã chiến thắng . Đi ngang qua cửa sổ phòng nàng m chàng ném vào một ánh mắt tình nghịch và chợt bắt gặp khuôn mặt tò mò của nàng nhìn ra, nhưng gặp ánh mắt chàng, nàng bỗng nhiên lùi lại, như thể kinh hoàng đến tái mặt . Trong lòng chợt rung lên một nỗi gì như thương cảm: " Nàng e sợ ta ... " Rồi sau đó chàng bắt gặp nàng giữa lúc đang hết sức vui vẻ . Nàng nhảy với Luxia, đầy sức sống, đầy thoải mái, nụ cười nàng mới xin đẹp làm sao ! ... Vậy ra chỉ trước mặt chàng, nàng mới phải giấu giếm niềm vui, chính chàng là kẻ đã khiến nàng phải thế ?...

Và thế là chàng thay đổi .

Kể từ đó, chàng không bỏ qua một cơ hội nào để làm cho nàng được dễ chịu, điều mà trong những điều kiện của chàng cũng khá dễ dàng . Chàng thích thú nhận thấy Xtefchia cũng bắt đầu cởi mở hơn . Nàng vui vẻ ra, nàng thích trò chuyện cùng chàng, không tránh mặt chàng như hồi trước, và khi có chàng bên cạnh, nàng không cảm thấy mất tự do nữa . Valdemar nhận thấy những thay đổi ấy và chàng mừng thầm . Nhưng từ một lúc nào đó, chàng bỗng lại đâm lo ngại ! " Ta hay nghĩ đến nàng quá mất rồi ! " . Việc nàng đến thăm Guenbôvitre đã làm đầy tràn cốc nước . Valdemar hiểu ra rằng chàng đã đi quá xa . Chàng không thể lùi lại

bởi đạo đức của chàng không cho phép chàng làm thế, nhưng tiến lên nữa thì chàng chưa muốn . Cách cư xử tế nhị của Xtefchia khiến chàng khâm phục bao nhiêu, chàng lại bức mình với mình bấy nhiêu

Nàng đã tin chắc là chàng say rượu và nàng muốn tỏ ra thông cảm. Điều đó khiến chàng hết sức cáu kỉnh .

Chàng đã sống trong tâm trạng ấy suốt mấy hôm liền, không sang thăm Xuôdkhôngxe . Song, dầu rất muốn, nhưng hình ảnh Xtefchia không rời khỏi tâm tư chàng .

Ngày đầu thu, thời tiết thật đẹp, dát vàng cả thế gian. Nắng rải trên đồng, vòm trời trong xanh nhưng đã nhạt hơn. Hắc mạch ngả vàng, thân nghiêng vào nhau thành từng lớp. Không khí bảng lảng chút hương thu vừa chớm. Những con chim cun cút, những con đa đa ở ruộng lúa im tiếng, chỉ có lũ châu châu cánh cạch trong cỏ và trong những thửa ruộng để hoá.

Bộ tứ mã màu huyền của Xuôdkôvxe lao nhanh qua đồng, kéo theo cỗ xe landô xinh xắn với những bóng phụ nữ trang phục đẹp để ngồi bên trong. Phu nhân Elzonôvxka, Xtefchia và Luxia đến nhà thờ.

Những đám người đi lễ ngày chúa nhật rảo bước bên lề đường trong những bộ quần áo nhiều màu sắc sỡ, vui tươi vì vụ mùa đã kết thúc tốt đẹp, họ ồn ào trò chuyện. Phu nhân Idalia cũng rạng rỡ ra trong ngày đẹp trời này. Bà trò chuyện vui vẻ với Xtefchia ngồi bên, luôn đưa mắt ngắm nàng với vẻ hài lòng ra mặt. Xtefchia nom thật xinh đẹp. Chiếc áo lụa màu ghi với những nếp gấp nhẹ nhàng ôm ấp người nàng, khiến làn da trắng ngần của nàng thêm vẻ trắng trong. Nàng cũng trò chuyện sôi nổi, mắt nàng long lanh, song phẳng phất trong mắt nổi nhô nhưng, vẻ mặt nàng mang dáng nét mới trước đây chưa hề có. Đôi khi hàng lông mày rậm chột chau lại như vấp phải một ý nghĩ khó chịu nào đó mà nàng không sao xua nổi. Chính nỗi bất yên này đã khiến cho mặt nàng có thêm vẻ hấp dẫn mới mẻ, hoà trộn với vẻ sôi nổi vui vẻ thành một tổng thể riêng biệt và xinh đẹp vô ngần.

Trong nhà thờ đã tụ họp khá đông trí thức quanh vùng, nhiều người trong số họ thuộc giới thượng lưu quý tộc có quan hệ gần gũi với Xuôdkôvxe. Sau khi chào hỏi phu nhân Idalia và Luxia, mọi người đều nhìn hai mẹ con bà với vẻ kính trọng dành cho dòng dõi quý tộc lâu đời và địa vị xã hội cao sang của gia đình bà. Thậm chí, cũng có người còn bị chinh phục bởi cỗ xe tứ mã tuyệt đẹp và những chiếc mũ tước công trên tấm da che mắt ngựa, nhất là khi họ nghĩ rằng các vị tiểu thư và phu nhân cao sang này được sống trong cả lâu đài.

Còn các cô gái và chàng trai nhìn Xtefchia thì thầm đủ điều nhận xét. Cánh đàn ông ngắm nghía vẻ đẹp của nàng, ai cũng phải thầm thừa nhận nàng quả là xinh đẹp, trang nhã và rất cao sang. Các cô gái bắt đầu thầm thì bình phẩm nàng. Một chàng trai khẽ thốt ra: " Một thiếu nữ ngon lành !" Và hình dung từ ấy được cánh đàn ông tán thưởng. Họ biết Xtefchia là con gái của một công dân giàu có bên vương quốc. Chính chàng Vilus Seliga - người trong dịp nghỉ hè lang thang khắp vùng - đã giải thích cho họ. Qua những lời chàng sinh viên họ đoán được là chàng đã phải lòng cô tiểu thư Rudexka, vì thế họ càng tò mò háo hức theo dõi nàng. Ngay trước khi bắt đầu hành lễ, trước phòng áo chột nhọn nhọn, rồi Valdemar bước vào.

Sự nhộn nhạo càng tăng. Những ánh mắt rời Xtefchia quay sang đại công tử. Chàng là vị khách hiếm hoi của nhà thờ này. Trông thấy chàng, phu nhân Idalia nhún mày ngạc nhiên. Xefchia chột đỏ bừng cả mặt. Việc gặp mặt chàng đột ngột khiến lòng nàng xôn xao xáo động. Kể từ buổi sáng hôm ấy, khi chàng tỏ ra lạnh nhạt với nàng, nàng chưa hề gặp lại chàng lần nào. Đã một tháng trời trôi qua mà chàng không đến. Bây giờ chàng đột nhiên xuất hiện tại nhà thờ, nơi chàng như chưa bao giờ lui tới. Hay chàng linh cảm là nàng sẽ có mặt ở đây?

Valdemar đến bên ghế cầu nguyện, chào hỏi họ và chiếm chỗ ngồi cạnh Xtefchia, người ngồi ngoài cùng.

Phu nhân Idalia ngửa đầu ra phía sau, thì thầm nói:

- Valđy, anh đi từ Guenbôvitre à?
- Không a, cháu có ghé qua Xuôdkôvxe - chàng trả lời
- Tiens ! Thế ra anh biết chúng tôi đến đây?
- Cháu biết.
- Anh làm thế là hay lắm, valđy ! - Luxia thăm xen ngang.

Valdemar ưỡn thẳng người lên và đến tận lúc này, chàng mới nhận thấy những hàng ghế đối diện đã đầy người. Đáp lại những cái chào của mọi người, chàng cúi xuống hồi lâu. Chàng không hề nói gì với Xtefchia, chỉ đôi lần đưa mắt nhìn ngang ngấm dáng hình xinh đẹp đang cúi xuống cuốn sách kinh và những màu sắc linh động trên mặt nàng. Nàng biết chính chàng đã làm dậy lên sắc hồng đỏ, chàng nhận thấy ngay ấn tượng của nàng khi bước chân vào nhà thờ. Chàng cảm thấy hài lòng và hứng khởi, cùng với một nỗi an tâm thư thái đến lạ lùng - đang có nàng bên cạnh. Chàng say sưa theo dõi mỗi cử động, mỗi hơi thở của nàng, chàng không cần nhìn mà cũng biết nàng ăn mặc ra sao.

Mọi thứ ở nàng đều khiến chàng thích thú, mọi thứ đều hấp dẫn chàng. Sau một thời gian dài không gặp mặt, chàng thấy nàng xinh đẹp hơn, càng đáng khao khát hơn. Chàng cũng bắt đầu tự phân tích theo thói quen, nhưng chẳng mấy chốc chàng nhận ra rằng đối với nàng, cách ấy chẳng giúp được gì, vì thế chàng phó mặc cho tình cảm.

Còn Xtefchia, tận lúc này, nàng mới cảm thấy rằng đâu có cố gắng bao nhiêu, nàng cũng không tài nào quên nỗi người con trai ấy, và nỗi nhớ mơ hồ không sao hiểu nổi kia chính là nỗi nhớ nhung chàng.

Ý nghĩ ấy khiến nàng cảm thấy đau, đồng thời với một niềm lạc thú mà nàng chưa từng biết.

Những lời cầu nguyện trộn lẫn với những ý nghĩ, nàng không cảm nhận được điều gì khác hơn là chàng đang ngồi bên cạnh, và sau một tháng cách xa bấy giờ họ lại được ngồi cùng nhau, gần gũi đến thế. Nàng thận trọng liếc sang bàn tay chàng đang tì vào mặt bàn lưng ghế trước. Nàng thấy cổ ống tay áo bành tô và đường mép của tay áo sơ mi. Khi chàng đặt tiền hiến lên đĩa, chiếc nhẫn đính kim cương trên ngón tay cahngr koé sáng. Thế là Xtefchia phải vận hết trí nhớ để nhớ lại rằng nàng đã bao lần nhìn thấy chiếc nhẫn kim cương ấy trên tay chàng. Chứ lần này nàng cứ đinh ninh rằng đó là chiếc nhẫn đính hôn. Nàng nghe người ta bàn tán, rằng bá tước tiểu thư Barxka đã từ chối lời cầu hôn của Lignhixki, rồi sau đó nghe tin Valdemar rời khỏi Guenbôvitre. Ở Xuôdkôvxe, người ta gần chuyển đi ấy với bá tước tiểu thư. Phu nhân Idalia khẳng định lần này nhất định sẽ là lễ đính hôn. Cụ Machây không tin hẳn, nhưng cụ cũng không phản bác cương quyết. Chỉ mỗi mình tiểu thư Rita là cười đùa những đoán mò của Xuôdkôvxe, còn Trestka thì chứng minh hùng hồn "mối nguy đại công tử" không hề đe dọa đến tiểu thư Barxka. Hai người này hoàn toàn tin chắc vào điều họ nghĩ.

.....

Khi linh mục rời khỏi bàn thờ, phu nhân Idalia đứng lên đầu tiên...

Ngay khi xe vừa lăn bánh, phu nhân Idalia đã sốt ruột hỏi ngay:

- Valđy, anh ở Ogielxk chơi tại nhà gia đình bá tước Barxki có được lâu không?

- Cháu có đến đó ngày nào đâu ạ !

Phu nhân Idalia tròn mắt. Một nỗi ngạc nhiên đến thẳng thốt hiện rõ trên mặt bà.

- Voyons ! Anh không tới nhà Barxki à? Thế anh đi những đâu lâu vậy?

- Vì đâu mà mọi người cho là thế nào? Cháu đến Ogielsk?... Cháu ở chỗ ban tổ chức triển lãm đấy chứ, cũng vì việc ấy, cháu tới V... ngoài ra lại còn phải lo chỗ chăm mấy con ngựa mà cháu dắt theo tới đó.

- Thế có lẽ anh chưa biết chuyện xảy ra ở gia đình bá tước Barxki?

Valdemar mỉm cười thú vị.

- Trái lại, cháu biết tường tận từ đầu chí cuối.
- Cuối là thế nào?
- Cô muốn nói đến việc bá tước tiểu thư từ chối Lingnhixki chứ gì? Cháu biết rõ chuyện ấy từ buổi đầu những cố gắng của công tước cho đến chuyện cái sọt mà người ta để tặng ông ta. (*)
- Thế anh nghĩ sao?
- Chẳng nghĩ gì cả. Cháu cầu chúc bá tước tiểu thư Melanhia đạt được một thắng lợi mới và có được vị hôn phu.
- Ai sẽ là vị hôn phu?
- Ô ! Cháu làm sao nhìn xa thế được ! Có cả hàng chiến đoàn đứng vào vạch xuất phát, nhưng ai chiếm được cây cọ vàng...thì chắc ngay cả bá tước tiểu thư cũng chả biết trước được, nói gì đến cháu - chàng làm ra vẻ ngạc nhiên một cách ngộ nghĩnh.

Phu nhân Idalia buột ra:

- Anh cũng biết rõ mười mười cũng như cô ấy và tất cả chúng tôi ai là kẻ sẽ được nhận cành cọ vàng ấy.
- Rất tiếc ! Cháu không nghĩ ra đấy !
- Ôi, Valđy ! Anh chọc tức cô đấy hử. Voilà que tu eidicule (Ô, anh thật là buồn cười !) Việc nhận hay không cây cọ ấy chỉ tùy thuộc vào anh mà thôi.
- Nhưng cháu sẽ không cầu hôn cô ấy - chàng nói dần giọng, đã hơi cáu.
- Vì sao?
- Xin lỗi cô, nhưng đó hoàn toàn là việc riêng của cháu.

Vấn đề thế là rõ. Phu nhân Idalia âm thầm như bóng đêm.

Chợt Luxia kêu lên:

- Em thích thế lắm. Em không tài nào chịu nổi cái cô ả Melanhia Barxka ấy.
- Lucie soyez tranquille (Ngồi im đấy !) - bà mẹ đe.

Hôm nay, cô bé Luxia đáng thương quả là không gặp may.

Valdemar nói sang chuyện khác. Chàng kể về cuộc triển lãm sắp khai mạc, bài trí chẳng kém chi các triển lãm ngoại quốc, chàng đưa ra những nhận xét rất chính xác và tinh tế. Chàng không bắt buộc Xtefchia, mà khéo léo lôi cuốn nàng vào câu chuyện, khiến cuối cùng chỉ có hai người nói với nhau mà thôi. Luxia ngồi phụng phịu, còn phu nhân Idalia thì u ám. Cứ thế, xe về đến Xuôđkhôvxe.

Phu nhân Idalia bước thẳng vào chỗ cụ Machây đang ngồi trong phòng làm việc, cúi kính hỏi:

- Cha đã nói chuyện với Valdemar chưa? Cha biết mọi chuyện chưa?

Cụ già nhìn bà ngạc nhiên.

- Cha mới gặp nó một thoáng, nghe nói các con đến nhà thờ nó liền đi ngay, thậm chí không buồn thay ngựa nữa.

- Thế cha chưa hề biết gì cả?...
- Có chuyện gì xảy ra thế? Lạy Chúa, con nói ngay xem nào !...

- Ôi, xin cha chớ lo lắng quá ! Tệ thì tệ thật, nhưng chẳng có gì đe dọa cái thằng... cái thằng nhóc ấy đâu. Xin cha cứ tưởng tượng mà xem, nó hoàn toàn không đến Ogielsk ngày nào, mà lại còn trắng trợn bảo với con là nó chẳng hề nghĩ đến bá tước tiểu thư nữa chứ ! N'"" est pas phou (Thật là điên không chứ?)?

Cụ Machây phì cười.

- Kia, Idalia, cha không hiểu nổi sự cáu giận của con đây. Cha đã biết từ lâu là Barxka không phải dành cho nó. Cha đã bảo con thế rồi kia mà...

- Nhưng tại sao mới được chứ? Tìm đâu ra một đám thích hợp hơn thế? Có danh giá, có của cải...

- Xin lỗi con ! Nhưng Valdemar có thể cho phép mình chọn vợ không cần quan tâm đến của cải và môn đăng hộ đối, còn nếu nói về chuyện danh giá, thì trong nước chúng ta còn khối đám danh giá hơn !...

- Nhưng nó có thể Mêlanhia điều gì? Một tiểu thư xinh đẹp như thế, được đào tạo ở ngoại quốc, une phille trè gentille ! (Thật là một cô gái đáng yêu !)...

- Có nhẽ nó có cách nhìn khác. Và lại, cũng có thể nó thừa nhận cô ta có tất cả những ưu điểm đó, nhưng... nhưng không phải loại người nó thích.

- Xin cha hãy khuyên bảo nó với.

Cụ Machây ngã người trên ghế.

- Ô không ! Đừng đòi hỏi cha điều đó, đừng chờ đợi ở cha điều đó ! Cha và mẹ con đã phải chịu bất hạnh vì những lời khuyên bảo kiểu đó rồi. Cha không thể lặp lại chuyện ấy được !

- Phóng đại ! Lamajesté de la bagatelle (Quan trọng hoá chuyện nhỏ nhặt) ! - phu nhân Idalia tru tréo - Thật là chuyện quá đáng ! Melanhia đã từ chối những đám cầu hôn đánh giá nhất vì nó, thế mà nó lại chê ông chê ẹo. Rồi nó sẽ phải hối hận đau đớn cho coi khi mà người khác nâng tay trên, cũng chẳng lâu đâu, cô ta là một thiếu nữ giàu tự trọng !

Nam tước phu nhân bước ra khỏi phòng.

Cụ Machây nhìn theo con gái, khẽ thì thào:

- Phóng đại ư, chuyện ta và Gabriela không có hạnh phúc; phóng đại ư, việc giết chết hay cấm đoán tình yêu ; phóng đại ư, việc con người phải tự mình tìm đường đến với hạnh phúc nếu muốn có được một tuổi già nhẹ nhõm? Tất cả đều là chuyện phóng đại ! Vậy thì chân lý đáng buồn là ở đâu?...

Cụ già gục đầu xuống ngực.

(*) Phong tục Ba Lan, khi từ chối lời cầu hôn, người ta đưa cho chàng trai một chiếc sọt, thay lời nói.

Hôm sau, cụ Machây tỉnh dậy trong một tâm trạng khác lạ. Cụ trầm ngâm suy nghĩ. Valđemar ngày càng khiến cụ phải để tâm. Một tháng trời vừa qua đã làm chàng biến đổi trông thấy. Phu nhân Iđalia đã giải thích với cha rằng nguyên nhân của sự thay đổi đó là bá tước tiểu thư Melanhia, rằng tuy Valđemar vẫn đùa cợt như thường nhưng rõ ràng chàng đã phải lòng tiểu thư Barxka.

Cụ Machây không tin. Chỉ mỗi mình cụ nhận thấy Valđemar đang đấu tranh tư tưởng, cụ thấy rõ sắp có một giờ phút quyết định xảy ra đối với chàng và phải để cho chàng được hoàn toàn tự do, không làm điều gì khiến chàng bị kích động. Cụ hiểu rằng có những con người thường ngày hay cởi mở nhưng đến một đoạn đời nào đó lại trở nên kín đáo, không muốn cho bất kỳ ai xé bỏ lớp vỏ che bên ngoài, nếu bị kích động họ có thể làm những điều ngược hẳn với bản tính của mình, có thể bóp chết cái mầm vừa mới phôi thai và phá vỡ niềm hạnh phúc của chính họ. Riêng trong trường hợp này, cụ Machây hết sức lo ngại, bởi cụ hiểu rất rõ đứa cháu trai cùng tính cách sôi nổi của chàng. Với sự thấu suốt của những người già, cụ linh cảm thấy một điều gì đó, cái điều khiến cụ kinh sợ. Trong khoảng thời gian khá dài khi vắng mặt Valđemar, những nỗi lo lắng trước kia phôi pha đi, bây giờ quay trở lại càng trở nên đáng sợ hơn.

Sau cuộc nói chuyện rất tế nhị với Valđemar, cụ Machây đứng trước một nỗi ngờ vực mà cụ cố tình cưỡng chống, đứa cháu nội thân yêu đã khiến lòng cụ cảm thấy nặng nề quá đỗi, có những lời nào đó chưa thốt ra được cứ mấp máy nơi môi họ, nhưng họ chưa thể và cũng chưa muốn nói. Valđemar ra đi trước khi trời sập tối, không hứa sẽ mau trở lại. Điều đó khiến cụ Machây đau xót, nhưng cụ không giữ chàng lại. Thậm chí cụ cũng không nhắc chàng hôm sau là ngày lễ tên thánh của Xtefchia, mặc dù nếu là một tháng trước đây thì chắc cụ đã nhắc.

Lần đầu tiên việc đưa cháu ra đi khiến lòng cụ như nhẹ đi, nhưng suốt đêm cụ không chợp mắt, sáng hôm sau cụ tỉnh dậy trong trạng thái tinh thần bất loạn, đầu đau ghê gớm. Đến mười giờ cụ sai gia nhân mời Xtefchia đến gặp.

Nàng đến, vẻ mặt buồn bã, với đôi mắt vừa mới khóc, chiếc váy áo trắng phẳng phiu khiến nàng như nhợt nhạt hơn thường lệ, riêng môi như đỏ hơn, và đôi mắt như loé sáng không tự nhiên sau màn lệ. Nàng chân thành hôn tay cụ Machây. Cụ già xúc động, ôm lấy đầu nàng, kéo nàng ngồi đối diện với mình.

- Sao cháu lại khóc, hờ con ta? - cụ vừa hỏi vừa cầm lấy tay con gái.

Xtefchia cắn môi, mí mắt nàng chớp chớp liên hồi, bởi những giọt lệ mới lại chực trào ra.

- Sao cháu khóc?

- Cháu buồn quá... Ngày hôm nay... bao giờ.... cháu cũng được quây quần trong gia đình - nàng kể đáp.

- Chỉ có lí do ấy thôi sao?

Nàng đưa mắt nhìn cụ rất nhanh.

- Chỉ có vậy thôi à.... không còn gì nữa! - nàng mau mắn thốt lên.

Cụ Machây ngồi lúi lại, buông tay nàng, ngả người ra ghế. Tiếng kêu "không còn gì nữa" đã để lộ nỗi niềm của nàng trong ánh mắt của cụ già đang ngờ vực. Cụ cảm thấy ngoài nỗi nhớ nhà còn có điều tâm sự gì nữa mà cụ không muốn gọi tên ra. Cụ chăm chăm nhìn nàng rồi thì thầm với chính mình:

- Xtefnhia...lại một nàng Xtefnhia nữa...

- Ai cơ ạ? - cô gái đột ngột hỏi.

Cụ Machây lắc đầu.

- Cháu không biết nàng đâu, con ta ạ! Ngày trước, lâu lắm rồi, đã từng có một nàng Xtefnhia, giống như cháu, nhưng... chuyện ấy lâu lắm rồi...

Xtefnhia chợt nhớ lại câu chuyện của Valđemar kể cho nàng nghe trong phòng treo chân dung ở Guenbôvitre. NỖi thương xót bóp chặt tim nàng, nàng cúi mặt.

Cụ Machây cầm chiếc hộp nhỏ bọc da trên bàn con mở ra và lấy từ giữa lớp nhung trắng ra một bức ảnh nhỏ, có dạng một lập lắc lớn, viền sơn trang nhã trên nền vàng.

Bức ảnh là hình một thanh niên mặc quân phục khinh kỵ Ba Lan, mang ngôi sao trên ngực và huân chương quân công. Cụ Machây đưa bức ảnh cho Xtefnhia, xúc động nói:

- Đây là hình ảnh ông vào thời kỳ hạnh phúc nhất của cuộc đời... Ông đang yêu một người cũng tên là Xtefnhia như cháu, ông đã tưởng rằng nàng cùng toàn bộ thế gian đều thuộc về ông!... Ha! Tuổi trẻ đi qua!... Nhưng... cháu làm sao vậy hả cháu?...

Nhìn bức chân dung Xtefnhia chợt rung mình.

- Cháu đã nhìn thấy bức hình này ở đâu đó... Cháu đã từng biết bức hình này!

Cụ già chăm chú ngó nàng.

- Cháu đã thấy bức hình này rồi? Ở đâu? Bằng cách nào mới được chứ? Có nhẽ cháu nhầm đấy, con ạ! Mà cũng có thể... Idalia đưa cho cháu xem cũng nên?

- Không, không...nhưng chắc chắn cháu đã từng trông thấy.

- Có thể cháu đã gặp bức ảnh này của ông trong một tạp chí rất cổ? Có thể lắm! Thời xưa ông là một người được người ta để ý mà.

Xtefnhia lắc đầu nghi ngờ.

- Cũng có thể - sau cùng nàng nói không mấy chắc chắn.

Cụ Machây đưa cho nàng bức hình.

- Ông chuẩn bị bức ảnh này để tặng cháu nên ngày lễ thánh. Ông nghĩ rằng cháu sẽ vui với hình xưa của một kẻ rất yêu thương cháu.

Xtefnhia cúi đầu thành sang phía ông.

- Cảm ơn ông lắm. Đây sẽ là một kỉ vật lớn lao với cháu. không rõ cháu có xứng đáng với kỉ vật này ko? Đây là một thánh tích gia đình kia mà.

- Ông có vài tấm ảnh thế này, ông đã tặng cho người nhà, chỉ giữ lại cho mình một bản. Bản cuối cùng này ông tặng cho cháu đấy... Cháu giống nàng lắm, nàng Xtenhia của ông. Sẽ có lúc ông cho cháu xem hình của nàng...ông chỉ có một bức thôi và đó quả là thánh tích thiêng liêng của ông.

Cụ già xúc động ghì chặt mái đầu Xtefnhia và nói bằng giọng hiền từ kỳ lạ:

- Con ta, hãy chơi cho vui vẻ nhé! Hôm nay là ngày lễ của cháu, chớ có khóc, hãy vui lên. Bởi cháu còn trẻ lắm...

Quay về phòng mình, Xtefchia ngấm mãi bức hình nhỏ bé ấy với cảm giác khó diễn tả thành lời. Khuôn mặt gợi nhớ đến Valđemar, chỉ trang phục và kiểu tóc là thay đổi, còn lại cũng y nguyên những đường nét ấy..

Xtefchia cố gắng nhớ lại nàng đã trông thấy tấm hình này bao giờ và ở đâu. Ký ức mờ mịt không hiểu sao cứ buống bình quay trở về với thời thơ ấu của nàng, của những năm đầu bé bỏng.

Nàng chăm chú ngấm bức hình, như dán chặt mắt vào đó. Những nét giống Valđemar dường như nổi bật hơn. Nàng thì thầm: " Chẳng lẽ lần này chàng cũng vắng mặt lâu như lần trước? Vì sao hôm qua chàng lại ra đi, vì sao mặt chàng lại thay đổi thế? "

Xtefchia thường xuyên nghĩ tới chàng nhưng không muốn thú nhận với chính mình rằng việc chàng ra đi trước ngày lễ thánh của nàng khiến nàng khổ tâm.

Nàng cố chống chọi với nỗi cay đắng ấy, nàng muốn vui lên nhưng không thể. Nàng ghen ngạo trong nỗi buồn tủi, cảm thấy quanh mình hoàn toàn trống vắng.

Trước bữa ăn trưa, Luxia hẹn sẽ đi dạo với nàng. Cả hai bước vào khu rừng bên kia vườn cây ăn quả. Đến đó, Xtefchia nhớ lại cuộc gặp gỡ Valđemar hồi tháng năm, những lời dịu ngọt và mĩa mai của chàng. Nàng nhớ lại cơn giận của mình, những lời đối đáp chua ngoa và nỗi ác cảm mà hồi đó nàng dành cho vị đại quý tộc hay giễu cợt kia. Nàng đã từng e sợ chàng, chàng đã khiến nàng cảm thấy sợ hãi đến lạ lùng. Chàng làm nàng phải chú ý, tức tối, bởi lẽ nàng bị buộc phải luôn nghĩ tới chàng, dù nghĩ tốt hay nghĩ xấu.

Hôm nay, tình cảm ấy đã thay đổi, nỗi e sợ bản năng trước chàng không biến mất, thậm chí nó còn tăng thêm, nhưng lại hướng về phía khác. Nàng không dám gọi đích danh những tình cảm hôm nay, mà đánh nhầm mắt lại vờ như không trông thấy chúng.

Thấy nàng trầm ngâm, Luxia bỏ chạy ra xa. Trong đầu óc trẻ trung của cô hình thành những điều phỏng đoán, những điều mà cô không biết bày tỏ cùng ai - mẹ thì cô ngại, mà với ông thì cô không muốn.

Cô giữ kín những điều ngờ vực của mình, chỉ sợ để lộ ra. Sự thay đổi trong quan hệ giữa Valđemar với Xtefchia không lọt qua mắt cô, Luxia thấy rằng mọi thứ đã thay đổi và cô hiểu chiều đi của những đổi thay ấy. Valđemar khiến cô ngạc nhiên. Còn Xtefchia thì cô bắt đầu tìm hiểu, chính nàng cũng thay đổi. Tính tình vui vẻ xưa kia của nàng trở nên ít thoải mái tự nhiên hơn, điều đó khiến Luxia suy nghĩ. Và họ cứ thế cùng đi, mỗi người mê mải với những ý nghĩ của riêng mình, trên con đường nhỏ trong rừng> Luxia bước nhanh, chẳng mấy chốc đã vượt xa Xtefchia. Đến chỗ đường ngoặt, cô ngạc nhiên dừng bước. Một cỗ xe tứ mã đang phóng lại phía cô. Luxia nhận ngay ra ngựa của trang Guenbôvitte, cô liền mau chân chạy tạt vào rừng. Cô đoán Valđemar biết hôm nay là ngày lễ tên thánh của Xtefchia và đến đây chủ yếu là vì nàng, cô muốn nấp một bên để chứng kiến cuộc gặp mặt của hai người.

Xtefchia không chú ý đến cử chỉ của cô gái nhỏ, nhưng khi không trông thấy Luxia đâu, nàng cất tiếng gọi. Luxia không trả lời. Đúng lúc ấy tiếng vó ngựa dồn dập rõ dần và từ chỗ đường ngoặt chợt phóng lại phía nàng bộ tứ mã trang trí tuyệt đẹp, với tiếng nhạc loong roong, gồm những con ngựa giống Á Rập đen tuyền mà nàng đã quen thuộc. Tự tay Valđemar cầm cương điều khiển cỗ xe ngựa kiểu Mỹ, người xa ích ngồi phía sau.

Xtefchia giật mình. Lửa từ đâu chọt dòn cả lên đầu nàng. Nàng đứng sững như trời trồng, cố vận hết nghị lực để buộc mình bình tĩnh lại. Valdemar đã trông thấy nàng. Một ánh chớp loé lên trong mắt chàng. Chàng gấp gáp kìm ngựa, nhắc mũ lên chào. Nhảy phắt xuống khỏi xe, chàng bảo người xà ích:

- Đánh xe ra bìa rừng và chờ ở đó.

Xtefchia định thần lại được thì đã trông thấy đại công tử đang đứng ngay trước mặt.

Chàng bóp chặt tay nàng. Một thoáng im lặng bao trùm. Rồi chàng nói bằng giọng trầm âm:

- May quá. Tôi lại được gặp tiểu thư trong khu rừng này.

- Như dạo tháng năm. Bây giờ đã là thu!

- Ngay trong mùa đông cũng có thể tạo ra tháng năm được chứ!

Xtefchia im lặng.

- Nhìn thấy tiểu thư tôi quên bằng mất mục đích duy nhất của chuyến đi này. Hôm nay là ngày lễ tên thánh của tiểu thư. Tôi không thích những lời chúc thông thường... nhưng vì dấu sao cũng vẫn phải giữ một chút nghi thức nào đó...

Xtefchia cắt ngang:

- Đừng, để làm gì kia chứ? Chỉ cần ông có mặt là đủ lắm rồi. Điều đó chứng tỏ ông vẫn nhớ, thế là đủ... cảm ơn ông!....

Chàng nâng tay nàng lên môi và trang trọng cúi đầu. Sự động chạm với đôi môi nóng bỏng của chàng khiến nàng cảm thấy như chạm phải dòng điện. không chịu đựng nổi ánh mắt ngàn lời của chàng, Xtefchia khép hai hàng mi lại.

HỌ sóng bước bên nhau im lặng, rồi chàng lại lên tiếng:

- Đối với tôi, lễ tên thánh là ngày quan trọng nhất hàng năm. Tôi không ưa danh thiếp, đó là một thứ biểu hiện quy ước, thường là giả dối. Bản thân tôi cũng ít khi gửi danh thiếp. Đối với những người thân thiết, tôi thường đích thân tới mừng - chàng nói thêm, khẽ gật đầu về phía nàng.

Một đám mây hồng như vờn qua khuôn mặt Xtefchia.

Chàng nói tiếp:

- Tôi không biết chúc mừng theo kiểu " chúc hnah phúc, chúc mọi sự tốt lành ". Những câu như thế không thoả mãn lòng tôi, những khi quả thực tôi muốn nghiêng cả trời cao xuống cho một người nào đó, theo khái niệm của riêng tôi, những khái niệm rất có thể không tồn tại trên trái đất. Nhưng để làm điều đó không nhất thiết có ngày lễ tên thánh. Sự bày tỏ tình cảm cũng giống như cái bánh giáng sinh. Còn lễ tên thánh lại giống như lễ rửa tội, mọi người đều chạy đến với người có ngày kỉ niệm, nhưng thông thường, người ta chỉ quan tâm đến acte de Presence (HIện diện chính thức) mà thôi, mà đối với tôi đó là chuyện xuân ngốc nhất đời.

Xtefchia mỉm cười.

- Tuy vậy, hôm nay ông cũng vẫn làm việc đó.

Valdemar chau mày.

- Không đâu, thưa tiểu thư. Việc tôi đến đây hôm nay chỉ có thể để trong ngoặc bên cạnh cái câu tôi nói ban đầu. Đối với những người mà tôi không quan tâm, nếu được mời cùng lắm tôi đến dự tối cho vui chứ không bao giờ đến mừng ban ngày.

Xtefchia bối rối, nàng cất tiếng gọi to:

- Luxiu! Luxiu!

Valdemar ngạc nhiên hỏi:

- Tiểu thư không đi một mình sao?
- Tôi đi cùng Luxia, nhưng không hiểu con bé biến đâu mất.

Đúng lúc ấy có tiếng lá cành sột soạt và Luxia chạy lao ra từ bụi cây, mặt cô gái ửng hồng, mắt long lanh sáng.

- Em chạy đi đâu lâu thế? - Xtefchia hỏi.
- Em chạy đi nhặt hạt dẻ. Nhiều ơ là nhiều!
- Ở đâu vậy? Chắc em nhặt được kha khá, nếu quả có nhiều đến thế? - Valdemar hỏi, nhìn cô bé thăm dò.

Luxia cúi mặt.

- Em không nhặt, chỉ ăn tại chỗ thôi. Mà cũng xa lắm.
- Thật là lạ, sao không thấy trên người em dấu vết của cuộc chạy băng rừng xa đến thế qua các bụi cây?
- Xtefchia bật cười.
- Và em tốn ít thời gian quá đấy, bởi em chỉ biến mất ngay trước khi đại công tử xuất hiện. Ôi! Cô bé... Em không chào đại công tử à?
- Cô gái dính vào vụ áp phe hạt dẻ - Valdemar thốt lên với nụ cười là lạ.

Luxia đỏ mặt chào Valdemar với vẻ rụt rè. Cô hiểu là cô đã đoán đúng mục đích chuyến viếng thăm này và đâm e ngại.

Bây giờ thì cô tin chắc là Valdemar chú ý đến Xtefchia. Từ chỗ nấp, cô quan sát hai người rất rõ. Cô không nghe được lời họ nói, chỉ loáng thoáng thấy tiếng thôi, nhưng nụ hôn đặt lên tay Xtefchia đối với cô là một bằng chứng rất quan trọng.

- Anh Valđy, anh cưỡi ngựa hay đi xe đến đây thế? - Cô hỏi sau một phút im lặng, mặt giả vờ ngây thơ.
- Bằng xe kiêu Mỹ. Có nhẽ đến lúc ta về chứ?

Chàng mất hứng trò chuyện trước mặt Luxia. Họ quay về khi đến chỗ xe ngựa, Valdemar đề nghị trở về bằng xe. Đưa Luxia và Xtefchia ngồi lên ghế trước, chàng đứng sau lưng họ, còn người xà ích thì chàng bảo đi bộ về Xuốđkhôvxe.

- Xin mời tiểu thư điều khiển xe, chàng nói, trao cương cho Xtefchia.

Cô gái vui lên, những nét buồn ban sáng tiêu biến hẳn. Nàng tươi cười lắc dây cương giục bộ tứ mã, và chúng bắt đầu phi nước kiệu. Chàng đứng cúi mình trên đầu nàng, vung roi quất đen đét thúc ngựa, hướng dẫn cho nàng đôi điều và thích thú tận hưởng cảm giác gần gũi bên nàng, mắt chàng khao khát ôm ấp làn tóc nàng phấp phới. Vờ như sửa lại dây cương, chàng hướng ngựa về phía khác, bỏ qua trang Xuôđkôvxe. Xtefchia nhận ra điều đó.

- Ta đang đi về phía khác mất rồi! - Nàng kêu lên.
- Thế càng hay. Việc gì ta phải vội?
- Nhưng em đói, Luxia than vãn - mọi người lại phải chờ ta về ăn trưa!

Ko nói một lời, Xtefchia giật cương. Bốn con ngựa bắt đầu xoay tròn một chỗ và bắt đầu lồng lộn.

- Tiểu thư làm gì thế! - Valdemar hét lên, nắm lấy cương.

Chàng giật cương bắt lũ ngựa yên, nhưng đúng lúc ấy chiếc đòn gióng đập vào chân một con ngựa hàng sau. Nó lao vọt lên, khiến cả bộ tứ mã bắt đầu chồm người dậy.

- Yên nào, Luxiu! - Xtefchia kêu lên, bởi cô bé chột oà khóc to thành tiếng.

Valdemar ghì cương mạnh đến nỗi lũ ngựa sững lại, nhưng không thể kìm ngay chúng được. Chiếc xe kiểu Mỹ chao đảo hết phía này đến phía khác, những hòn sỏi bắn tung toé thành tiếng ràn rạt dưới vành bánh xe.

Xtefchia túm chặt dây cương, kéo căng như dây đàn.

- Tiểu thư buông ra, giữ lấy người tôi ấy! Luxia, đừng kêu nữa, em làm ngựa hoảng thêm, không có chuyện gì đâu mà sợ! - Valdemar động viên.

Sự vững tin của chàng tác động đến Xtefchia. Quả thực lũ ngựa bắt đầu chạy chậm dần lại, mõm chúng rút ra từng dải bọt lớn. Xtefchia ngẩng mặt lên thần phục ngắm dáng hình trai trẻ của Valdemar, ngắm nhìn sức lực và sự bình tĩnh của chàng trong lúc chàng cố ghìm bốn con ngựa đang lồng lộn. Chàng đứng thẳng người, hai chân ngay ngắn, như thể không hề phải cố gắng chút nào. Chỉ có những sợi dây cương lằn sâu vào tay chàng khiến gang tay như bị cắt đứt, trên thái dương chàng rịn ra mấy giọt mồ hôi, lông mày chàng nhíu lại, cánh mũi nở rộng.

Đột nhiên ánh mắt chàng từ trên cao dội xuống mắt Xtefchia đang ngẩng nhìn dăm dăm, ánh mắt bình tĩnh mà sao chết người! Nàng chột rùng mình.

Họ nhìn nhau. Chàng hơi mỉm cười, bằng mắt hơn là bằng miệng, và với vẻ chân tình thân thiết chàng cúi người thì thầm hỏi:

- Tiểu thư có sợ ko?

Giọng chàng đầy âu yếm.

- Không - nàng khẽ đáp.

Nếu như có thể hoàn toàn cởi mở, nàng sẽ trả lời rằng chưa bao giờ nàng thấy thích thú như thế này. Nàng e chàng đọc được qua mắt mình câu trả lời ấy, nên nàng hạ mi mắt xuống, đỏ mặt sung sướng.

Với một ít nỗ lực của chàng, lũ ngựa mồm đầy bọt chậm bước hẳn. Một làn hơi dày đặc toả ra từ thân mình chúng như khói, những cánh mũi nở rộng phả ra từng luồng hơi, mồm chúng sùi ra từng dòng bọt trắng, mắt loé lửa. Những chiếc cổ đe nhu nhung ướt rượt nước. Hăng hái và bất yên, chúng chạy một nước kiệu điên cuồng, đầu hất hất và nhá nhá hàm thiếc. Nom chúng giống như những vị thần đã chịu khuất phục nhưng vẫn còn điên cuồng lắm.

Dòng máu Ả Rập sôi tràn trong huyết quản chúng, màng tĩnh mạch nổi hẳn lên như những dây chằng trên thân hình. Chúng điên cuồng đập móng xuống đất, hẳn chúng buộc phải tuân phục sức mạnh ghê gớm và ý chí sắt thép của con người, nhưng chỉ cần hở ra một chút tự do là chúng sẵn sàng vùng ra trong một cơn điên cuồng mới, để lao vào không gian như một đàn nhân mã.

Veldemar cảm thấy rõ điều ấy chàng cảnh giác giữ chặt dây cương trong tay và khi Xtefchia đề nghị chàng trao cương cho nàng, chàng lắc đầu phản đối.

- Nhưng ông mệt rồi, ông hãy nghỉ một lát, tôi sẽ đi chậm chậm thôi - Xtefchia nài.

- Ko, thưa tiểu thư, chưa đến lúc, tôi phải buộc chúng yên hẳn như những con cừu ngoan ngoãn đã. Lúc này chưa phải lúc tiểu thư ra điều kiện cho chúng mà ngược lại, chúng ra điều kiện cho tiểu thư đấy.

- Tôi sẽ giữ thật chặt, rồi ông xem.

Chàng mỉm cười cúi xuống.

- Xin " đi đi " đừng cãi.

Xtefchia không biết nói thế nào.

- Valđy, anh gọi tên tiểu thư Xtefchia bằng tiếng gì thế? - Luxia bức bối kêu lên.

- Đó là tiếng Ôxtrâyliá, được dùng rất phổ biến ở Hôlulu - Xtefchia mĩa mai nhận xét.

- Dẫu sao, cái tên gọi đó cũng không hợp với sự cáu giận chút nào đâu - Valđemar đáp lại, hơi bức.

Xtefchia cắn môi.

- Hai người cãi nhau đi! Đã lâu em không được nghe hai người cãi nhau rồi đấy! - Luxia thốt lên.

- Cô bé, ngồi yên đấy, cẩn thận kéo ngã, anh sắp cho ngựa phi đây.

Xtefchia nhìn chàng khấn khoản, nàng thì thâm van nài.

- Đứng, đứng, chúng hay lồng lên lắm! Rồi chúng lại chồm lên cho mà xem.

Valđemar nhìn nàng hồi lâu, đôi mắt nheo nheo.

- Vậy " đi đi " sẽ ngoan chứ? - chàng dài giọng hỏi.

Nàng cười.

- Sẽ ngoan, chỉ xin ông trao cương cho tôi.

Xtefchia lại cầm cương, Valđemar vừa ngấm nàng vừa xoa xoa đôi bàn tay đau dần.

Chiếc xe ngựa lao nhanh vào cổng lâu đài đúng lúc phu nhân Idalia đang ngồi cùng cha bên cửa sổ mở rộng trong phòng làm việc. Mắt vốn kém, bà không nhận ra những người vừa tới.

- Cha ơi! Có ai đến thăm nhà ta kìa!

Cụ Machây ngó ra ngạc nhiên.

- Valdemar đến!

- Thế còn mấy tiểu thư nào đó nữa.

- Luxia và Xtefchia, Xtefchia cảm cương nữa chứ. Chắc nó gặp dọc đường rồi chờ hai đứa cùng về.

Ngựa dừng lại. Người xà ích xuất hiện ngay, như vừa từ dưới đất chui lên. Cả ba người trên xe tươi cười nhảy xuống. Các tiểu thư chạy về buồng riêng. Valdemar bước vào phòng làm việc. Sau vài lời chào hỏi, cụ Machây hỏi:

- Các cháu quần lũ ngựa đến mệt dừ ở đâu thế? Trông chúng như vừa lội từ dưới nước lên.

- Mấy con thi thần hơi lỏng lên chút đỉnh thôi ạ.

- Sao? Lỏng à? - phu nhân Idalia kêu lên.

- Xin cô đừng lo, mọi chuyện đều yên ổn. Bằng chứng rõ ràng nhất là chúng cháu đều sống nguyên.

- Chắc Luxia hoảng lắm!

- Cô ấy kêu như mất hồn.

- Anh có biết hôm nay chúng ta có ngày lễ thánh ko? - cụ Machây hỏi, đưa mắt nhìn xuống đôi giày của mình.

- Chính vì thế cháu mới đến đây - Valdemar giọng hơi xẵng.

- Và thay cho hoa, anh tặng cô nàng một mẻ sợ - nam tước phu nhân bật cười.

Cụ Machây cúi đầu. Việc đưa cháu xuất hiện đột ngột và những lời chàng vừa thốt ra khiến cụ lo ngại. Phu nhân Idalia tiếp lời:

- A propos! Hôm nay con muốn làm gì đó cho Xtefchia thêm vui. Kia, Valđy, sao anh nhìn cô ghê thế?

Đang đi đi lại lại trong phòng, chàng đột nhiên đứng sững giữa phòng kinh ngạc nhìn cô.

- Có gì làm anh ngạc nhiên ghê vậy, Valđy? - Bà nhắc lại.

- Sự chăm lo của cô đối với tiểu thư Xtefchia. Thật là điều chưa từng thấy!

Chàng nhún vai, nhưng rõ ràng những lời của bà cô đã làm chàng rất hài lòng. Chàng sôi nổi hẳn lên.

- Tiens! Cô rất mến con bé - nam tước phu nhân thốt lên - Ở nó có gì đó bắt người ta tự nhiên phải yêu mến. Hôm nay cô rất phân vân, không biết nên tặng Xtefchia thứ gì, cô định chọn sáu tập thơ Hainơ en luxe (1) Có lẽ cũng được, phải ko?

- Nhưng liệu những tập thơ ấy có đủ trang không đã chứ?

- Anh nói vớ vẩn gì thế, Valđy?

- Có gì đâu ạ! Chuyện đó là chuyện thường tình trong các tập sách của cô mà! Các vị tác giả, dưới dạng từng trang rời rạc tha hồ lang thang trên thế gian của Chúa. Cháu đã có lần đc thấy Buôcgiê đánh nhau với Sêcxpia (2) trên tấm thảm trong phòng khách riêng của cô. Rồi Rôsofucô, Dickenx, Zôla (3) thì chu du thoải mái

cùng nhau xuống gầm bàn gương, dưới đĩvăng, cho tới khi gã hầu phòng tổng tắt đèn tắt vào sọt rác, để rồi tất cả bọn họ cùng tiến vào một cuộc tự thiêu trong tình hoà thuận mẫu mực.
Cụ Machây bật cười, nhưng nam tước phu nhân thì sa sầm mặt.

- Lúc nào anh cũng là kẻ khó chịu! - Bà nói, đứng phắt dậy.

Valdemar vội nhảy đến, giữ bà lại vừa cười vừa nói:

- Kia cô, thôi cháu xin! Đâu phải lỗi của cháu nếu các tác giả của cô giàu nhiệt tình đến thế. Thôi, không nói về họ nữa nhé! Bây giờ ta cùng bàn xem nên tổ chức thế nào cho tiểu thư Xtefchia đc vui.

- Một mình anh bàn lấy! - Bà sầm mặt đáp.

Valdemar ôm ngang lưng bà, diu bà xoay mấy vòng theo nhịp valse.

- Voyons, Valdy, tu es phou! (Anh làm gì thế...anh điên rồi!) Có chuyện gì cháu vui thế?

- Sáu tập thơ Hainơ en luxe và cô của cháu... người mà hôm nay quả là tuyệt vời!

Phu nhân Idalia bật cười, nhưng cha của bà lại sầm mặt lại. Cụ hiểu vì cái gì mà người cô ruột vốn không được ưa thích đã chinh phục được lòng Valdemar.

Mọi người ngồi vào bàn ăn thì gia nhân báo tin tiểu thư Rita đến. Nàng chạy vào, lanh chanh, vui vẻ không cần nhìn ai, lao tới bên Xtefchia nồng nhiệt chúc mừng. không cần giữ lễ nghi, nàng ôm hôn Xtefchia thân thiết.

- Tôi mang đến cho tiểu thư cả một ôm những lời chúc! - Nàng thốt lên, lắc mãi tay Xtefchia.

- Thế mà tôi cứ nghĩ là tiểu thư sẽ mang đến tặng một con ngựa nòi Anh cơ chứ, chúc suông thì bỏ gì! - Đại công tử đùa.

- Thế ông có định tặng con Apôlô của ông ko? _nàng hỏi với vẻ tò mò nghịch ngợm.

- Tôi? Tôi nói làm gì? - chàng biện bạch, nhún vai.

- Ông không tặng con Apôlô à? Thật đáng xấu hổ, thưa ông!

- Apôlô thì ko, nhưng bốn con thì thần thì hôm nay tôi đã được tự tay điều khiển - Xtefchia cười vui.

- Chúng hưng phấn vì chuyện ấy đến nỗi lông dựng đứng cả lên.

- Xin ông chớ đùa.

- Tôi nghe chuyện các vị cứ như nghe tiếng Phạn ấy thôi! - Rita kêu lên.

Xtefchia thuật lại cho nàng câu chuyện xảy ra trong cuộc dạo chơi ban sáng.

- Thế viên attaché (Tuỳ viên, người tuỳ tùng) của tiểu thư đâu rồi? - Valdemar hỏi.

Tiểu thư Rita đưa mắt nhìn quanh.

- Treska ấy à? Thế ông ta chưa đến đây sao?

Mọi người phá lên cười.

Trong bữa ăn, Rita nói với Xtefchia:

- Dì tôi gửi đến tiểu thư những lời chúc tốt đẹp nhất. Cả Đôbrysia cũng gửi lời chào tiểu thư, dẫu mới đc quen biết tiểu thư chưa nhiều.

- Chưa quen chút nào. Ai thế nhỉ? - Xtefchia hỏi.

- Một bạn hầu của dì tôi.

- Ô phải rồi! Tôi nhầm quen đi mất!

- Bà Đôbrysia kỳ diệu với vẻ mặt kỳ diệu, bởi có đủ cả ríu mép lẫn râu cằm - Valdemar đùa.

- Xin ông chớ giấu cợt, bởi đó là một người bạn lớn của ông, lúc nào bà cũng muốn cưới vợ cho ông.

- Một cô vợ cũng có ria giống bà?

- Ko, mà là tiểu thư Barxka kia.

Valdemar nhú mày, nhưng chàng vẫn cười đáp:

- Tôi sẽ giới thiệu cho cô ta người khác.

Tiểu thư Rita bật lên một tiếng cười cụt lủn, rồi lại bắt đầu công kích:

- Còn dành cho ông thì tôi chẳng mang gì cho công tước phu nhân gửi gắm cả, bởi rất tiếc tôi không được biết trước là sẽ gặp ông ở đây.

- Hôm nay nhất thiết phải có mặt.

- Ông vốn là người phản đối những buổi lễ tên thánh kia mà?

- Có những trường hợp mà điều đó không thể áp dụng được.

- À! Hả... ă... ă... rồi!...

Bữa ăn trưa trôi qua vui vẻ. Gần cuối bữa anh chàng Trestka mới xuất hiện, đc mọi người chào đón bằng những lời trêu chọc và một dịp cười vui vẻ.

Họ chơi tennix, Xtefchia và Trestka thua Valdemar và tiểu thư Rita một ván.

Sau đó các đấu thủ đổi cặp. Valdemar đứng cạnh Xtefchia, thì thăm điều gì đó với nàng vẻ rất chăm chú. Trông thấy thế, Trestka liền thì thào với người cùng bên:

- Rất tiếc là tôi không mang máy ảnh. Tôi sẽ chớp ngay lấy pha này!

- Pha tiếp theo có thể thú vị hơn - cau trả lời vang lên, trầm đục.

- Tôi không nghĩ thế.

- Tại sao?

- Ca n'ira pas plus haut (Chuyện ấy không vượt xa hơn đc đâu)

- Nhưng ông có tin sự hoà hợp ấy có thể lâu bền đâu kia chứ?

- Vì tiểu thư, tôi sẵn sàng tin, thậm chí sẵn sàng góp sức.

- Họ chẳng cần đến sức của ông đâu!

- Vậy chẳng nhẽ không chút hi vọng nào ư?...

- Ông thật đáng ngán. Phát bóng đi thôi. Sân chơi tennix không phải là chỗ thích hợp để than vãn như thế...

Trestka bước lui ra thăm mang một hi vọng mới, nhưng mặt ỉu xiu. Anh chàng ném cho đại công tử một ánh mắt trách móc như muốn bảo: " Tại anh đấy! "

Buổi chiều, mọi người tụ tập chuyện trò thân mật trong căn phòng khách nhỏ của phu nhân Idalia. Cụ Machây kể lại vài câu chuyện thời trai trẻ, khi cụ còn phục vụ trong quân ngũ. Cụ không nhắc lại chuyện riêng tư, chỉ có đôi lời đã động đến những gì từng diễn ra trong lòng cụ hồi ấy.

Mọi người chăm chú lắng nghe, bao trùm lên tất cả là một bầu không khí yên ả, thật hiếm thấy trong lâu đài. Lắng nghe câu chuyện của cụ, mỗi người đều thầm nghĩ về bản thân và những gì đang chờ đợi trong đời. Những nẻo đường nào sẽ dệt thành mạng đường đời cho mình lần bước, những dây đàn nào sẽ rung ngân tạo nên thanh âm về sự tồn tại của mình ; điều gì sẽ dành cho mình đây - những ban mai trong lành, tinh khiết e ấp hạnh phúc và hương thơm thánh năm hay những hoàng hôn u ám với vầng trăng ủ ê

Lúc này đây, những con người ấy không còn tên họ, tước vị mà cùng chung một dòng máu sôi sục, nhiệt thành. Họ gắn bó nhau bởi dòng thác tình yêu tổ quốc ; nhưng bi kịch của quê hương khiến lòng họ tràn ngập nỗi bi thương. Tất thảy đều là con cháu của mảnh đất này - mảnh đất có những vết thương khiến họ đau đớn như vết thương trên chính cơ thể mình, hay hơn thế - như vết thương của một người mẹ trẻ đang hấp hối. Các tước hiệu bề ngoài đều biến mất, ẩn kín đâu đó trong những lớp vải quý trang trí nội thất và những bức chạm trổ trên tường. Thay vào đó là vị thiên sứ bình yên vừa nhẹ nhàng bay xuống, gắn bó những con người này như trong một gia đình, được ấp ủ dưới đôi cánh mệnh mông của vị cha già tóc bạc khiến lòng ngực họ cùng chung nhịp đập, khiến lòng họ cùng có chung một niềm hi vọng và tâm trí như có chung những suy nghĩ giống nhau - bởi lẽ tất cả, theo những cách khác nhau, đều cảm thấy cùng một niềm khao khát, một cơn đói hạnh phúc như nhau. Dưới tác động của những tình cảm ruột thịt, dường như vẻ ngoài của họ cùng bị biến đổi.

Phu nhân Idalia, một tín đồ nghiêm khắc của phẩm tước và đẳng cấp không để ý rằng Luxia đang ngồi dưới thâm tựa đầu vào gối Xtefchia, còn Xtefchia đang chăm chú lắng nghe, mái tóc buông lơi, trong lúc ngồi bên nạng, Valdemar đang trầm tư mặc tưởng tay đùa với bông hoa vừa rơi khỏi mái tóc nàng. Bà không nhận thấy tiểu thư Rita tựa hai khuỷu tay trên mặt bàn, giấu khuôn mặt nhợt nhạt trong lòng bàn tay, còn Trestka thì ngẩng đầu nhìn lên trần, người chìm sâu trong ghế, như đang tìm trên trần nhà những ngôi sao hi vọng mà trên trần thế quá hiếm hoi.

Sự bình yên và khác lạ của giây phút này, rất đối xa cách với không khí thường nhật, đã làm mờ đi trong lòng họ tính cách đặc thù đại quý tộc, gạt hết sự cao sang cùng phẩm tước ra một bên.

Giữa cảnh bài trí xa hoa nơi đây, nhóm người đang tụ họp giống như một gia đình hạnh phúc ấm êm đang gặp mặt nhau trong lâu đài quý tộc nho nhỏ, trong những bức tường trắng tinh và mùi hương mộc tê thảo toả ra từ chậu hoa đặt trên bệ cửa sổ, nơi trong buổi hoàng hôn êm đềm này, vị cha già đang kể chuyện cô tích trong tiếng lũ dế đem theo và tiếng rì rào của những cây lê già nua khẽ động trên mái rạ. Chỉ riêng sự lộng lẫy của phục trang là khác lạ. Hai chị em Xtefchia và Luxia ăn mặc hợp với cảnh tượng chung. Cả hai đều mặc những bộ váy áo dài màu trắng phẳng phiu, cài hoa trên tóc, có thể hợp với những bức tường cao kênh kiệu của lâu đài hay với những tường thấp của toà gia trạch nơi thôn dã.

Đúng lúc đó, bức rèm nhung chợt xao động và giọng nói trang trọng cứng nhắc của viên chương bộc vang lên, đập mạnh vào nhóm người đang ngồi lặng lẽ, nghe như tiếng kêu vang động rền rĩ xen vào giọng sáo đàn réo rắt:

- Thừa các vị, bữa tối đã dọn xong!

Cảnh tượng êm ả của toà gia trạch thôn dã chợt tan biến, viên chương bộc trong bộ đồng phục bóng lộn lại khiến người ta nhớ đến lâu đài, đánh thức sự cao sang đại quý tộc. Tước hiệu lại trườn ra sàn diễn. Phu nhân Idalia là người đầu tiên chợt tỉnh và chia tay ra đón. Bà đứng lên, lệnh sự nhắc tà váy dài, đưa mắt phê phán

nhìn khắp mọi người đang ngồi trong những tư thế thoải mái.

- Kia quý vị, hãy tỉnh thôi, tới giờ ăn tối rồi! - bà lên tiếng, giọng hơi cáu kỉnh.

Cụ Machây thở dài nhõm dậy, thầm tiếc cho giây phút vừa qua. Bị thiêu đốt bởi ánh mắt của mẹ Luxia đỏ mặt bật dậy, Xtefchia đưa tay sửa tóc. Trestka nóng nảy đưa tay đeo lại chiếc kính mũi. Chàng ta đứng lên, đau đón ngó Rita, nàng buông tay khỏi mặt, đưa mắt mơ màng nhìn Valdemar.

Lúc viên chương bộc bước vào, Valdemar đã vò nhàu một cánh hoa trong tay, khẽ rít lên qua hai hàm răng:

- Quý tha ma bắt người đi!...

Lúc này chàng đâm câu với phu nhân Idalia khi bà nhắc lại lần nữa: " Tỉnh đi thôi, quý vị " - chàng mím môi thì thầm:

- Thật là một bà cô điên khùng!

Và bằng cách ấy, chàng đã đón tiếp sự trở lại của đẳng cấp trong hình hài phu nhân Idalia.

Sau bữa tối, không một ai muốn chơi đùa vui vẻ nữa. Chẳng mấy chốc tiểu thư Rita và Trestka ra về. Ngay cả Valdemar cũng không muốn ngủ lại. Chàng trở về bên nhà trong tâm trạng u ám, nhưng lòng đã hé rạng bình minh.

nhọt nhạt? Những ngày hạ nóng nung tranh đấu hay những cơn bão tuyết băng giá nghiệt ngã của số phận?

Bầu không khí trang nghiêm nảy sinh bất ngờ, nhưng mạnh mẽ. Cụ già râu tóc bạc phơ đã chinh phục hoàn toàn những mái đầu người nghe đang cúi lạng. Lời cụ nói gõ vào tâm linh họ, gây nên những tiếng đồng vọng trong tim, tiếng đồng vọng xa xăm của những trận chiến đấu hào hùng, những tư tưởng cao siêu, những nhiệt tình yêu nước cháy bỏng, những bi kịch đau đớn, làm dậy lên những cơn rùng mình không yên, và mang lửa đến cho đôi mắt họ.

(1) Tiếng Pháp: Xuất bản loại sang trọng. Heienrich Heine (1797 - 1856) - thi hào Đức.

(2) Paul Buorget (1852 - 1935) - nhà văn Pháp.

William Shakespeare (1564 - 1616) - đại thi hào và kịch gia kiệt xuất người Anh.

(3) Rochfoucauld - nhà văn Pháp.

Charles Dickens (1812 - 1870) - văn hào Anh.

Emile Zola (1840 - 1902) - văn hào Pháp

Lúc này đây, những con người ấy không còn tên họ, tước vị mà cùng chung một dòng máu sôi sục, nhiệt thành. Họ gắn bó nhau bởi dòng thác tình yêu tổ quốc ; nhưng bi kịch của quê hương khiến lòng họ tràn ngập nỗi bi thương. Tất cả đều là con cháu của mảnh đất này - mảnh đất có những vết thương khiến họ đau đớn như vết thương trên chính cơ thể mình, hay hơn thế - như vết thương của một người mẹ trẻ đang hấp hối. Các tước hiệu bề ngoài đều biến mất, ẩn kín đâu đó trong những lớp vải quý trang trí nội thất và những bức chạm trở trên tường. Thay vào đó là vị thiên sứ bình yên vừa nhẹ nhàng bay xuống, gắn bó những con người này như trong một gia đình, được ấp ủ dưới đôi cánh mệnh mông của vị cha già tóc bạc khiến lòng ngực họ cùng chung nhịp đập, khiến lòng họ cùng có chung một niềm hi vọng và tâm trí như có chung những suy nghĩ giống nhau - bởi lẽ tất cả, theo những cách khác nhau, đều cảm thấy cùng một niềm khao khát, một cơn đói

hạnh phúc như nhau. Dưới tác động của những tình cảm ruột thịt, dường như vẻ ngoài của họ cũng bị biến đổi.

Phu nhân Idalia, một tín đồ nghiêm khắc của phẩm tước và đẳng cấp không để ý rằng Luxia đang ngồi dưới thảm tựa đầu vào gối Xtefchia, còn Xtefchia đang chăm chú lắng nghe, mái tóc buông lơi, trong lúc ngồi bên nàng, Valdemar đang trầm tư mặc tưởng tay đùa với bông hoa vừa rơi khỏi mái tóc nàng. Bà không nhận thấy tiểu thư Rita tựa hai khuỷu tay trên mặt bàn, giấu khuôn mặt nhợt nhạt trong lòng bàn tay, còn Trestka thì ngẩng đầu nhìn lên trần, người chìm sâu trong ghế, như đang tìm trên trần nhà những ngôi sao hi vọng mà trên trần thế quá hiếm hoi.

Sự bình yên và khác lạ của giây phút này, rất đối xa cách với không khí thường nhật, đã làm mờ đi trong lòng họ tính cách đặc thù đại quý tộc, gạt hết sự cao sang cùng phẩm tước ra một bên.

Giữa cảnh bài trí xa hoa nơi đây, nhóm người đang tụ họp giống như một gia đình hạnh phúc ấm êm đang gặp mặt nhau trong lâu đài quý tộc nho nhỏ, trong những bức tường trắng tinh và mùi hương mộc tê thảo toả ra từ chậu hoa đặt trên bệ cửa sổ, nơi trong buổi hoàng hôn êm đềm này, vị cha già đang kể chuyện cổ tích trong tiếng lũ đề đẽm theo và tiếng rì rào của những cây lê già nua khẽ động trên mái rạ. Chỉ riêng sự lộng lẫy của phục trang là khác lạ. Hai chị em Xtefchia và Luxia ăn mặc hợp với cảnh tượng chung. Cả hai đều mặc những bộ váy áo dài màu trắng phẳng phiu, cài hoa trên tóc, có thể hợp với những bức tường cao kênh kiệu của lâu đài hay với những tường thấp của toà gia trạch nơi thôn dã.

Đúng lúc đó, bức rèm nhung chợt xao động và giọng nói trang trọng cứng nhắc của viên chương bộc vang lên, đập mạnh vào nhóm người đang ngồi lặng lẽ, nghe như tiếng kêu vang động rền rĩ xen vào giọng sáo đàn réo rắt:

- Thưa các vị, bữa tối đã dọn xong!

Cảnh tượng êm ả của toà gia trạch thôn dã chợt tan biến, viên chương bộc trong bộ đồng phục bóng lộn lại khiến người ta nhớ đến lâu đài, đánh thức sự cao sang đại quý tộc. Tước hiệu lại trườn ra sàn diễn. Phu nhân Idalia là người đầu tiên chợt tỉnh và chia tay ra đón. Bà đứng lên, lệnh sự nhắc tà váy dài, đưa mắt phê phán nhìn khắp mọi người đang ngồi trong những tư thế thoải mái.

- Kia quý vị, hãy tỉnh thôi, tới giờ ăn tối rồi! - bà lên tiếng, giọng hơi cáu kỉnh.

Cụ Machây thở dài nhồm đậy, thầm tiếc cho giây phút vừa qua. Bị thiêu đốt bởi ánh mắt của mẹ Luxia đỏ mặt bật dậy, Xtefchia đưa tay sửa tóc. Trestka nóng nảy đưa tay đeo lại chiếc kính mũi. Chàng ta đứng lên, đau đớn ngó Rita, nàng buông tay khỏi mặt, đưa mắt mơ màng nhìn Valdemar.

Lúc viên chương bộc bước vào, Valdemar đã vò nhàu một cánh hoa trong tay, khẽ rít lên qua hai hàm răng:

- Quý tha ma bắt người đi!...

Lúc này chàng đâm câu với phu nhân Idalia khi bà nhắc lại lần nữa: " Tỉnh đi thôi, quý vị " - chàng mím môi thì thầm:

- Thật là một bà cô điên khùng!

Và bằng cách ấy, chàng đã đón tiếp sự trở lại của đẳng cấp trong hình hài phu nhân Idalia.

Sau bữa tối, không một ai muốn chơi đùa vui vẻ nữa. Chẳng mấy chốc tiểu thư Rita và Trestka ra về. Ngay cả Valdemar cũng không muốn ngủ lại. Chàng trở về bên nhà trong tâm trạng u ám, nhưng lòng đã hé rạng

bình minh.

Những đám đông công chúng tụ tập trên bãi biển diễn lớn ở trung tâm khu triển lãm . Tại đây sẽ có cuộc đua ngựa . Chung quanh hàng rào vây lấy trường đua nhấp nhô như một vòng hoa dày đặc những bộ trang phục của đàn ông và đàn bà . Bên trên hàng người nhiều màu sắc đang dao động ấy là lễ đài đc trang trí bằng những tràng hoa và những lá cờ . Gần lễ đài là những lô đặc biệt , óng ánh những bộ quần áo sang trọng của các bà các cô , thoảng tiếng trò chuyện xì xào , chủ yếu là bằng tiếng nước ngoài . Đó là nơi tập trung toàn giới quý tộc - một đám người chọn lọc , phục trang lịch sự vui vẻ , với nét mặt đặc trưng của giới thượng lưu .

Từ dưới những tay áo viền đấng ten là những đôi bàn tay trắng trẻo mang găng tay lịch sự hoặc để trần , đeo đầy đồ trang sức . Những dải tai lỏng lẻo kim cương , những bộ ngực nhấp nháy sắc dây chuyền vàng . Những chiếc mũ xinh xắn đầy tự hào dựng trên những mái tóc kiểu cách . Những đôi mắt long lanh , những môi cười tươi tắn . Tràn ngập trong lô những lời chuyện trò khe khẽ ý tứ và những câu đùa tình ranh . Những lô ghế thanh lịch , thơm phức và vui vẻ mang dáng vóc vui tươi và yên lặng nhất , trong khi trên các khán đài khác đầy tiếng huyền ảo , còn làn sóng công chúng chân trần thì xao động . Cuộc đua bắt đầu .

Từ các tàu ngựa , dáng thanh lịch của các kỵ sĩ trên những con ngựa nòi tiến lại gần vạch xuất phát . Công tước Gierstorf đội mũ lễ , mặc áo bành tô dài hai vạt , tập trung họ đến trước mặt ông . Tay ông cầm bản danh sách ghi tên những kỵ sĩ và những con tuấn mã dự cuộc đua , cứ theo danh sách đó ông cho từng nhóm bốn người một ra đường đua . Những con ngựa bước đi duyên dáng , rồi phóng vượt chướng ngại vật , mức độ thành công tuy có khác nhau nhưng nói chung là tốt . Thịnh thoảng cũng có con làm bật ván chướng ngại hoặc bị vướng móng , nhưng trước khi người kỵ sĩ tiếp theo phi đến , những người phục vụ đã sửa chữa lại ngay . Trên một sân diễn riêng biệt , dàn nhạc chơi sôi động và công chúng thấy đều vui náo nức . Tại một trong những lô ghế lớn là đoàn người Xuôđkôvxe , công tước phu nhân Pôđhorexka và Rita , nàng ăn mặc rất đằm dáng nhưng lại nhấp nhồm không yên . Vilus sẽ cưới con ngựa của nàng . Tiểu thư Rita như đang phát sốt . Nàng ngồi cạnh Xtefchia than thở :

- không hiểu liệu Vilus có vượt qua đc chướng ngại vật không ?

- Chắc chắn anh ấy sẽ vượt thôi , nhưng cũng còn tùy thuộc vào con ngựa nữa - Xtefchia đáp .

- Phụ thuộc nhiều chứ ! Vilus cũng không phải là một kỵ sĩ giỏi giang gì cho lắm . Hơn nữa , con Bockingham lại hay giở chứng .

- Sao không để cho ai khác cưỡi có hơn không ? Thí dụ như

- Trestka phải không ? Ồ không , xin cảm ơn thôi ! Chắc chắn ông ta sẽ làm cho con ngựa của tôi trở chứng ngay . Và lại ... tôi không muốn thế , mà Vilus thì cứ khẳng khái . Tôi chỉ kịp dặn nó cách đối xử với con Bockingham mà thôi .

- Các vị chú ý , đại công tử xuất phát kia ! - nam tước Veyher nhô mình ra khỏi một lô ghế cạnh đó kêu lên .

Xtefchia quay về phía đường đua , cả người nàng như nhô ra phía trc . Nom nàng thật tuyệt vời trong bộ váy áo màu kem và chiếc mũ trắng duyên dáng . Nàng không đeo trên người thứ đồ trang sức nào . Chỉ cài ở ngực đôi bông hồng . Các đại diện phái đẹp ở các lô khác nhìn nàng chăm chăm . Một số ngạc nhiên trước vẻ thân thiện của nàng với tiểu thư Rita , sự ân cần của cụ Machây , Luxia , thậm chí cả phu nhân Idalia khó tính . Cô thiếu nữ trẻ mang cái họ " khác đẳng cấp " , nhưng vui vẻ , biết chuyện trò rất mạnh bạo nói đùa với

Trestka , kẻ có tiếng là một người hăng hái bảo vệ đẳng cấp - đã khiến cho người ta chú ý , thậm chí làm một số kẻ bức mình . Nàng ăn mặc đẹp , lại xinh , không hề có điều gì đáng trách ngoài cái họ " không quý tộc " - nhưng thế cũng đủ để người ta nhìn nàng xiêu vẹo . Nhưng điều đó không dầy vò Xtefchia . Có được sự ủng hộ của những người trong vùng lân cận Xuôđkôvxe , nhiều người trong số đó đc xem là những nhân vật hàng đầu trong giới thượng lưu , nên nàng vẫn cảm thấy thoải mái trc ánh mắt thiếu thiện cảm của bao kẻ khác . Lúc này, khi nàng nhô cả người ra khỏi lô để nhìn xuống đường đua , không ai để mắt đến nàng , bởi họ cũng đang mai mê xem .

Bốn kỵ sĩ xuất phát : Valđemar , Trestka , Gionhin và Brôkhovich . Tất thấy đều cười những con ngựa của đại công tử , chàng cười con Apôlông . Trong bộ quần áo bó sát người , với đôi ủng ống cao vàng bóng , những đôi găng tay trắng , chàng ngồi vững vàng trên lưng ngựa , bình tĩnh và tự tin. Nom chàng mới tuyệt vời sao ! ...

Cuộc đua bắt đầu . Mặc dù cả bốn người xuất phát cùng lúc , con Apôlông vượt lên trước ngay tức khắc . Nhỏ nhả qua chướng ngại vật với vẻ thật ngoạn mục , không chút khó khăn , như một quả bóng vừa bay vụt lên trời . Phi qua những hàng lô , Valđemar duyên dáng giơ mũ lên chào . Đáp lại chàng , là những làn song khăn tay nồng nhiệt của giới phụ nữ ngưỡng mộ . Xtefchia ngồi yên không động đậy , riêng sắc hồng trên mặt nàng càng đậm thêm , và mắt nàng như đắm lại bởi những ấn tượng nội tâm .

Chàng kỵ sĩ ấy mới đẹp làm sao ! Cả tâm hồn nàng như đang cùng lao theo chàng , trăm ngàn lời như đang phóng theo đường đua , nhưng môi nàng vẫn nín lặng . Nàng ngồi yên đó, tự nhủ với lòng mình : " không thể ! " . Chàng kỵ sĩ ấy là Valđemar Mikhôrôvski , đại công tử Guenbôvitre , chủ nhân trong các chủ nhân , đại quý tộc số một trong những quý tộc hàng đầu cả nước , chàng đc mang tên họ quý phái lâu đời , với tước công trên gia huy , trong vàng hào quang của biết bao thủ lĩnh , thượng nghị sĩ , tể tướng và tổng trấn . Còn nàng , Rudexka - chỉ là con gái của một điền chủ quý tộc nhỏ , cũng lâu đời và không chút điều tiếng xấu , nhưng dấu sao cũng chỉ là Rudexka . Lòng nàng trào sôi cơn phẫn nộ , nàng tự hỏi tại sao nàng không thể bày tỏ tự nhiên niềm ngưỡng mộ của mình đối với chàng , như những tiểu thư quý phái kia . Ngay cả trên những khán đài khác, nơi dành cho trí thức không phải quý tộc , và thậm chí trong những đám bình dân đông đảo đang vây quanh trường đua kia - người ta cũng vẫn đang nhiệt thành bày tỏ niềm phấn hứng khi thấy đại công tử xuất hiện đó thôi ! Nhưng Xtefchia cảm thấy rằng nếu ngồi ở những nơi ấy , nàng mới có thể chân thành biểu lộ tình cảm của mình . Còn ở đây - nàng không có quyền .

Con Apôlông phóng vượt chướng ngại kiên cường , về đích trước tiên .

Đúng lúc ấy , cạnh lô của họ có tiếng phụ nữ trẻ thốt ra một câu tiếng Pháp , đồng thời vang lên nhịp cười làm duyên đầy vui vẻ . Xtefchia nhìn về phía đó .

Một cô tiểu thư trẻ , cao , da rám nắng , tóc hung , rất xinh đẹp, trang phục duyên dáng , đang bước giữa một người đàn ông đứng tuổi và hai thanh niên trẻ hơn . Xtefchia nhận ra một trong hai người đó là công tước Zanhexki . Tiểu thư Rita cũng nghiêng người ra , rồi vội thụt vào ngay lại bấm môi .

- Đó là Barxka cùng với cha ! - cô thì thầm bảo Xtefchia .

Hai người cùng thụt sâu vào trong lô . Bá tước tiểu thư bước lên những bậc tam cấp . Phu nhân Idalia chào hỏi cô trước tiên , vô cùng nồng hậu , công tước phu nhân Pôđhôrexka lịch thiệp nhưng nghiêm nghị , Luxia lạnh lùng . Mấy người đàn ông cũng đứng lên , môi nở những nụ cười kiêu cách , bước đến chào . Bá tước tiểu thư mặt mày hớn hờ . Vờ như không thấy , không nghe gì hết , tiểu thư Rita nghiêng người sang phía Xtefchia thốt lên :

- Chị thấy đám người kia không ? ...Ồ , chị thấy không ? ... Chị nhìn kia Ngựa phi tuyệt chưa ! ... Chị thử

nghe Idalia tình cảm chưa kia , cứ như với con trai không bằng ... Ngựa tuyệt quá ! ... Cứ để mặc cô ả phờn chí , chẳng được quái gì đâu ! A , cuộc triển lãm này thật là ...

Xtefchia vừa nghe vừa buồn cười , nàng cũng sa vào giọng thế , cũng hỏi và đáp chẳng đâu vào đâu . Hai cô tiểu thư làm ra vẻ như đang chăm chú xem ... triển lãm !

Nhưng trong khi chào hỏi mọi người , bá tước tiểu thư đã tới quá gần , không thể giả vờ lâu hơn nữa , nhất là khi bá tước Barxki kêu to :

- Ah ! Mademoisell Marquerite ! Bonjour ! (A ! Tiểu thư Magorit ! Xin chào !) Tôi rất mê con Bockingham . Một con ngựa tuyệt vời !

Rita vờ ngạc nhiên rất đạt :

- Bá tước ở đâu vậy ? Tôi không nom thấy ông trong các lô .

- Chúng tôi ngồi trong lô cạnh khán đài dành cho giám khảo . Cả Melanhia nữa . Nó đây này !

Trong lúc hai cô tiểu thư chào hỏi nhau , bá tước liếc xéo sang Xtefchia không biết nàng là ai nên cũng không biết phải chào hỏi ra sao cho phải . Tiểu thư Rita đã giúp ông ta thoát khỏi sự bối rối .

- Bá tước Barxki ... Tiểu thư Rudexka .

Cách giới thiệu ấy khiến bá tước chào hỏi Xtefchia như một người cùng giới , thậm chí nàng còn khiến ông ta thấy cảm tình . Ông cố nghĩ xem nàng ở đâu lại . Nhíu mày , điếm qua trong óc danh bạ quý tộc của Nhesiexki , ông cố tìm cái họ Rudexki . Tiểu thư Rita cũng giới thiệu Xtefchia với bá tước tiểu thư theo cách không có gì đáng ngờ . Bá tước tiểu thư rất vui , nhưng hình như thoáng một chút bất ngờ . Cô không điếm lại danh bạ Nhesiexki như cha , nhưng cũng như ông , cô cố đoán xem vị tiểu thư này là ai , bởi ngay từ đầu cô đã bị nhan sắc của Xtefchia khiến cho khó chịu .

Bá tước Barxki đưa mắt theo dõi các cô gái trò chuyện , rồi nhân lúc thuận tiện , ông vừa hỏi Zanhexki vừa dướn mày trở Xtefchia :

- Qui est ca (Ai đấy ?)

- Gia sư và là dame de compagnie của cô bé Elzônôvxka , mademoiselle Stéphanie Rudecka (Bạn chơi , tiểu thư Xtefchia Rudexka)

Bá tước nổi đoá . Đôi mắt ốc nhồi to tướng của ông như bạc đi vì cáu giận .

- Gia sư ? ... Cái cô Rita này định làm trò gì thế này không biết ? Đánh lừa à ? ...

Zanhexki nở một nụ cười đầy hiểu biết thì thầm với bá tước :

- Cô ta ợc coi trọng lắm đấy . On l'accepte tre`s bien (Được đối xử rất tốt) nhất là cụ Mikhôrôvxki và ... đại công tử .

Barxka ném cho Zanhexki một ánh mắt sắc lẹm , lo ngại . Đôi môi dày hãnh diện của vị đại quý tộc bĩu ra diều cợt .

- Tôi nghĩ là mọi người , chứ không riêng họ . Que c'est ridicule (Thật nực cười) ! Thế quê cô ta ở đâu ?...
 - Con gái một người bên vương quốc .
 - À ! Thế là trang chủ vườn cũng sánh ngang tỉnh trưởng đấy phải không ? Thời ấy qua rồi , mà trong thực tế cũng chưa bao giờ tồn tại .
 - Mais elle n'est pas mal ? (Nhưng cô ta có xấu đâu ?)
 - Oui , pas mal (Vâng , không xấu) . Có điều cái cô Rita này ...
- Bá tước nhăn mặt , không nói nổi ý nghĩ là tiểu thư Rita đã phạm sai lầm lớn trong khi giới thiệu . Bởi có thể tiếp xúc với những " người khác giới " , nhất là ở nơi công cộng , nhưng bao giờ cũng cần biết rõ đó là ai . Bá tước phẩy tay như muốn nói :
- Và lại cũng chẳng thể đòi hỏi điều đó ở Sêligianka .
- Và cái đầu to tướng của ông Barxki đặc thẳng ngang lên .

Hôm sau, phu nhân Idalia cùng Xtefchia và Luxia trở về bằng chiếc xe landô của Valdemar . Chàng ngồi phía trước , bên cạnh Luxia . Khi họ bước vào khách sạn , người nhân viên Thụy Sĩ đưa cho Xtefchia chiếc phong bì có đề địa chỉ . Vừa nhìn qua, nàng đã reo lên :

- Cửa ba tôi !

Nàng vội bóc thư , đưa mắt đọc ngấu ngiến .

- Cha tôi hiện đang ngụ tại khách sạn Châu Âu ... Người có tới đây , nhưng không gặp tôi ... - nàng lắp bắp , nhìn phu nhân Idalia khẩn khoản - Phu nhân cho phép tôi tới gặp cha chứ ạ ?

- Được thôi , nhưng đến đêm cô nhớ về chứ ?

- Ô , vâng !

- Tôi hi vọng là cha tiểu thư sẽ lại thăm chúng tôi ...

- Xe tôi sẽ đưa tiểu thư đến tận nơi - Valdemar bảo .

- Cảm ơn ông ! Tôi đi xe ngựa thuê cũng được .

Xtefchia tạm biệt cụ Machây và Luxia .

- Tiểu thư cương quyết không dùng ngựa của tôi sao ?- Valdemar hỏi .

- Cương quyết ! Tôi muốn đi xe ngựa thuê hơn - nàng mỉm cười .

- Một thiếu nữ rất biết điều - nam tước phu nhân nói với cha sau khi Xtefchia bước ra - Đôi khi Valdy quá đà .

- Nó đề nghị là phải , con bé từ chối cũng rất phải . Cả hai xứng với nhau đấy - cụ Machây đáp .

Valdemar đưa Xtefchia tới chỗ xe ngựa .

- Tiểu thư Xtafanhia , tiểu thư làm sao thế ? - chàng hỏi , ngắm đôi má đỏ hồng và vẻ rạo rực của nàng .

- Tôi sắp đc gặp cha tôi mà - nàng đáp .

- Phải rồi ! Nhưng đã mấy ngày nay tôi khó lòng nhận ra tiểu thư đấy . Hội chợ triển lãm đã tác động kỳ lạ đến tiểu thư .

Xtefchia cắn môi .

- Xấu hay tốt ạ ?

- Trước hết là khác trước . Tiểu thư có điều gì băn khoăn , có điều gì lo lắng đang hành hạ tiểu thư thì phải ...

Nàng ngược mắt thẳng thốt nhìn chàng .

- Nghĩa là tôi đoán đúng ? Đúng vậy chăng ? Nỗi lo ngại ?....

Ko trả lời , nàng vội chạy xuống những bậc tam cấp .

Xiết chặt tay nàng khi tạm biệt , chàng chân thành thì thầm :

- Xin hãy vui và ... hãy tin tôi .
- Trong chuyện gì ? - nàng ngạc nhiên hỏi lại .

Valdemar nhúu mày , những tia lửa nhấp nháy trong mắt chàng .

- Nghĩa là tôi đoán đúng ? Đúng vậy chẳng ? Nỗi lo ngại ?...

Ko trả lời , nàng vội chạy xuống những bậc tam cấp .

Xiết chặt tay nàng khi tạm biệt , chàng chân thành thì thầm :

- Xin hãy vui và hãy tin tôi .
- Trong chuyện gì ? - nàng ngạc nhiên hỏi lại .

Valdemar nhúu mày , những tia lửa nhấp nháy trong mắt chàng .

- Tiểu thư biết rõ , chỉ có điều tiểu thư không muốn hiểu - chàng dần giọng .

Ngồi trong xe , Xtefchia mới trút một hơi thở dài . Chàng đoán đc , chàng hiểu rõ nàng sợ điều gì hơn cả , điều đã lớn dậy trong nàng , điều mà nàng muốn giấu giếm ngay cả đối với chính mình .

Nàng cảm thấy hạnh phúc như đang lạc giữa một thảo nguyên đầy hoa , nức hương , chan hoà nắng và bát ngát trời xanh . Biết là lạc lối nhưng nàng không muốn tìm những con đường khác . Trước mắt nàng là cả khu vườn đang nở hoa , thơm ngào ngạt , nó cuốn hút nàng , chế nàng . Nhắm nghiền đôi mắt , trong đám say , nàng lắng nghe một nốt nhạc diệu kỳ , không để ý đến cả hoà âm , không tiên cảm những thanh âm lạc lõng . Trước kia chỉ mến cuộc đời , giờ thì nàng yêu nó . Nàng nở xoè như một đoá hoa trắng trong dưới ánh nắng mặt trời , hút thu hơi ấm của vàng dương vào cơ thể mình . Thường khi nàng chợt rung mình , như thể giữa ngày trời nắng vàng huy hoàng này có một luồng gió lạnh thù nghịch bỗng dưng chạm vào nàng để rồi thoát biến đi , chỉ còn lại những tia nắng ấm áp và bầu trời xanh mê hồn . Mắt thiếu nữ nhuốm một màu lý lạ , trở nên biểu cảm đến mức chân thành . Toàn bộ vóc dáng bên ngoài của nàng đều biểu lộ trạng thái tâm hồn . Đôi môi nàng hồng thắm như san hô , những run rẩy đắm say bất giác lướt nhẹ qua làn môi , càng khiến nó trở nên hấp dẫn đến mê hồn . Nàng lúc nào cũng phấp phồng sợ bị người ta nhận thấy tình cảm của nàng , nỗi e ngại ấy cộng với cái ngồi ngời trong ánh mắt càng làm cho nàng trở nên tuyệt diệu vô cùng .

- Xtefchia ! - Ông Rudexki vui sướng kêu to , đứng bật dậy khi thấy con gái bước vào .
- Cha !

Sau hồi lâu chào hỏi , Xtefchia hỏi thăm mẹ , các em , nhà cửa và lán giềng . Ông Rudexki sung sướng nhưng có vẻ thăm dò ngầm con . Mãi sau ông mới bảo :

- Xtefchia , con có biết mẹ nhắn gì con không ?
- Mẹ nhắn gì kia ạ ? - nàng hỏi .
- Mẹ bảo cha phải đưa con về . Cha mẹ nhớ con lắm .

Xtefchia sững người . Môi nàng hé ra như định thốt lên một tiếng kêu . Đôi đồng tử dần rộng nhìn chăm chăm vào mặt người cha , gần như kinh hoàng .

- Con ...về nhà ư ? ... Hờ cha ?...

- Cha đến đón con đây - ông Rudexki nhắc lại .

Cô gái cúi đầu . Đôi mắt nàng nhìn cha đầy thoáng thốt , sợ sệt , rồi nàng cụp hàng mi xuống . Hàng mi dài mượt chợt rũ bóng xuống khuôn mặt tái hân đi .

- không thể dc ! - nàng lắp bắp .

- Tại sao ?...

- Bởi hợp đồng với phu nhân Elzenôvxka là ... một năm . không thể bỏ...con đã ...hứa thế rồi .

- Cha tin là bà ấy muốn lưu con lại lâu hơn nhưng con cũng nên nghĩ đến cha mẹ chứ .

Xtefchia đột ngột lao vào lòng cha .

- Con biết , con biết chứ , nhưng cha thân yêu , đâu thể làm thế được ! Họ sẽ nghĩ thế nào ?... Không , không , không thể được đâu ! Cha ơi ! Con yêu cha mẹ lắm , y nguyên như ngày trước , nhưng bay giờ mà trở về nhà ?.... không thể ! Phải ở đến cùng cha ạ ! ...

Nàng nói hấp tấp , rời ra khỏi ngực cha , nhìn cha khấn khoản . Ông Rudexki ôm con , nhưng vẻ mặt ông đầy lo lắng - những sự nghi ngờ đã bắt đầu biến thành sự thực .

- Mẹ con lo lắm , bởi mẹ yêu thương con vô cùng . - ông thốt lên với nỗi buồn không che đậy .

Xtefchia vùng ra . Mặt nàng đỏ bừng , mắt long lanh lệ . Tay nàng làm một động tác như định ôm lấy đầu , đầy tuyệt vọng . Môi nàng mím chặt . Ông Rudexki ngạc nhiên nhìn con .

- Kia con , con làm sao thế ?...

- không có gì đâu , cha ơi , không ! ... Con chỉ muốn nói rằng nếu như ... cha mẹ nhất thiết muốn thế ... thì con sẽ về , nhưng ...

- Xtefchia !

Ông Rudexki ôm nàng trong vòng tay người cha .

- Con gái thân yêu , con gái tốt bụng của cha ... Cha đùa đấy mà ! Con sẽ ở lại ... đâu thể phá hợp đồng được , con nói phải , chúng ta đã hứa rồi . Cha chỉ muốn biết , con có ...

Ông bối rối lắp bắp :

- Con có còn yêu cha mẹ nữa không ...

- Cha ơi ! Cha không tin sao ? - nàng kêu lên , đôi mắt tràn lệ .

Nhưng trong tiếng kêu đó đã vang ngân nốt nhạc chiến thắng . Nàng âu yếm ôm lấy cổ cha , hôn vào mặt cha , áp vào người ông , lòng tràn đầy biết ơn , không thể giấu được niềm vui sướng . Tim nàng đập nhịp lo lắng bởi đã khiến cha phiền lòng , nàng muốn đem sự âu yếm khoả lấp đi giây phút khó chịu vừa rồi .

Mặc dù đã đoán được nhiều điều , ông Rudexki vờ như không thấy gì .

Sau hồi lâu mũi lòng , Xtefchia trở nên hết sức vui vẻ . Nàng kể cho cha nghe vài chuyện vui gần đây , nàng nói tới cuộc tham quan trang Guenbôvitre , về chuyện tẩu của Trestka , nàng cười đùa , khiến cho ông Rudexki cũng vui lây . Nhưng ngấm con khi nàng nói về giới quý tộc , ông lo lắng nghĩ thầm :

- Nó bén mùi quý tộc mất rồi ! Thế giới này đã cuốn hút nó ... Những con người lạ lùng đã tác động đến nó ...

Những người , hay chỉ một người thôi ?...